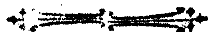
॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

રસિક વિવિધ ધોળ.

તથા પદ સંગ્રહ.

(ઘણાજ સુધારા વધારા સાથે)

શ્રી વલ્લભી સંપ્રદાયના વૈષ્ણવોને માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બુકસેલર સાકરલાલ બુલાખીદાસ

ઠે. રીચીરોડ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૨ જી. પ્રત [illegible]

સંવત ૧૯૭૭ સને ૧૯૨૧

કીંમત રૂ. ૧-૪-૦

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

રસિક વિવિધ ધોળ

તથા પદ સંગ્રહ.

(ઘણાજ સુધારા વધારા સાથે)

શ્રીવલ્લભીય સંપ્રદાયના વૈષ્ણવોને માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

બુકસેલર—સાકરલાલ બુલાખીદાસ

ઠે. રીચીરોડ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૨ જી. . પ્રત ૪૦૦૦

સંવત ૧૯૭૭. સન્ને ૧૯૨૧.

કીંમત. રૂ. ૧—૦—૦

અમદાવાદ-શાહપુર રનમાળાવાંકાની પોળમાં પટેલ હરીભાઈ
દલપતરામે પોતાના "ગ્રન્થોદય" પ્રેસમાં છાપ્યું.

શ્રીનાથજી.

અનુક્રમણિકા.

ss-૯૫૩

श्रीकृष्णाय नमः

રસિક વિવિધ ધોળ તથા પદ સંગ્રહ.

વૈષ્ણવોનું નીત્ય, નૈમિતિક કર્મ

વૈષ્ણવોએ ઉષઃકાળમાં ઉઠવું. (પાછલી પાંચ ઘડી રાત્રિ બાકી હોય તે સમયને ઉષઃકાળ કહે છે.) તે સમયે ઉઠી પ્રથમ માળા તથા અધિકાર પ્રમાણે લીધેલા ઉપવીતને સંભાળી દર્શન કરવાં. બૃહન્નારદીય પુરાણમાં કહ્યું છે કેઃ—

ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय परब्रह्म विचिन्तयेत् ॥

બ્રાહ્મમુહુર્તમાં એટલે ઉપર દર્શાવેલા કાળમાં ઉઠી, પરબ્રહ્મ એટલે શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું હૃદયમાં પરિચિંતન કરવું વળી કહ્યું છે કેઃ—

वंदे सर्वोपनिषदां सारमेकपदस्थितम् ।

करस्फुरन्मुरलिकाश्यामलं ब्रह्म कोमलम् ॥

સર્વ ઉપનિષદોના સારરૂપ અને એક ચરણારવિંદે કરીને સ્થિત એવા સુશોભિત શ્રીહસ્તમાં મોરલી ધારણ કરનાર, મેઘશ્યામ પરબ્રહ્મ પુરૂષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણ, તેમનુ ધ્યાન ધરી વંદન કરવું. પછી નીચે પ્રમાણે નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાંઃ—

૧ શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી, ૨ શ્રીનવનીતપ્રિયાજી, ૩ શ્રીમથુરેશજી,

૪ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, ૫ શ્રીદ્વારકાનાથજી, ૬ શ્રીગોકુળનાથજી, ૭ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી, ૮ શ્રીમદનમોહનજી, ૯ શ્રીબલદેવજી, ૧૦ શ્રીયમુનાજી, ૧૧ શ્રીગીરીરાજજી, ૧૨ શ્રીઆચાર્યજી. મહાપ્રભુજી, ૧૩ શ્રીમદ્ગોસ્વામિ શ્રી વિઠ્ઠલનાથજી, (તેમના પુત્ર) ૧૪ શ્રીગિરિધરજી, ૧૫ શ્રીગોવિંદરાયજી, ૧૬ શ્રીબાલકૃષ્ણજી, ૧૭ શ્રી ગોકુલનાથજી, ૧૮ શ્રીરઘુનાથજી, ૧૯ શ્રી યદુનાથજી, ૨૦ શ્રી ઘનસ્યામજી અને ૨૧ પોતાના ગુરૂદેવ. આમ એક વીશ નામોનાં ઉચ્ચારણ કરવાં, તે પછી દેહકૃત્ય કરવું.

શૌચ—શૌચનેમાટે જળનું મોટું પાત્ર ભરીને, યથાવકાશ ઘરથી અથવા ગામથી દુર શૌચ કરવા જવું. દેવભૂમિ, નદી, તળાવ, રાજમાર્ગ વગેરે સાર્વજનિક ઉપયોગના સ્થાનમાં શૌચ કરવા માટે કદી પણ બેસવું નહિ. શૌચ કરવા બેસતા પહેલાં વસ્ત્રથી મોં નાક તથા માથાને વીંટવું. ઉપવીત જમણે કાને ચઢાવવું.

एका लिंगे गुदे पंच तथा वामकरे दश ।
उभयोः सप्त दातव्याः पादयोस्तु त्रिभिस्त्रिभि ॥

અર્થ—મૂત્ર ઇંદ્રિયને એકવાર, ગુદાને પાંચવાર, ડાબા હાથને દશવાર, ફરી બેઉ હાથ ભેગા કરીને સાતવાર માટી સહિત જળથી ધોવા. તે પછી કોગળા કરવા. કોગળાનો વિધિઃ—

मूत्रे पुरीषे भुक्तांते रेतःप्रस्रयणे तथा ।
चतुरष्ट द्विषद्द्वयष्टगंडूषः शुद्धिमाप्नुयात् ॥

અર્થ—પિશાબ કરીને ચાર, શૌચ કરીને આઠ, જમ્યા પછી બાર, વિષયના અંતરમાં સોળ કોગળા કરવાથી શુદ્ધ થાય છે.

દંતધાવન—દાતણ કરવાનો વિધિઃ—

अपमार्गं बादरं वा द्वादशांगुलमव्रणम् ।

कनिष्ठांगुलिवत् स्थुल पर्वार्धकृत कूर्चकम् ॥

અર્થ—અંધાડા અથવા બોરડી વગેરે વૃક્ષનાં દાતણુ બાર આંગળ લાંબા, ટચલી આંગળીનાં ટેરવાં જેટલાં જાડાં લેવાં.

દાતણુની સ્તુતિનો શ્લોક—

आयुर्बलं यशोवर्चः प्रजापशुवसूनि च ।
ब्रह्म प्रज्ञां च मेधां च त्वन्नो देहि वनस्पते ॥

અર્થ—હે વનસ્પતે ! તું મને આયુષ્ય, બળ, યશ, કાન્તિ, પ્રજા, પશુ, દ્રવ્ય, જ્ઞાન તથા બુદ્ધિ આપ. આ શ્લોક ભણી દાતણુ કરવું. પછી બાર કોગળા કરી મુખ શુદ્ધ કરવું. વ્રતને દિવસે કાષ્ટનું દાતણુ કરવું નહિ, પણુ સારી રાખથી દાંત ઘસીને દાતણુ કરવું.

સ્નાન—નાહાવાનો વિધિઃ—પ્રથમ આંખે જળ લગાડી. ચોટલીની ગાંઠ વાળી પ્રાણાયામ કરવો. પછી નીચે પ્રમાણે સંકલ્પ કરવોઃ—

ममोपात्तदुरितक्षयद्वारा श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं सकलकर्मयोग्यतासिद्ध्यर्थे प्रातःस्नानमहं करिष्ये ॥

પછી ગંગાદિક તીર્થોનું આવાહન કરવું. તેનો મંત્રઃ—

पुष्कराद्यानि तीर्थानि गंगाद्याः सरितस्तथा ।
आगच्छंतु पवित्राणि स्नानकाले सदा मम ॥
श्रीकृष्णवल्लभे देवि यमुने पापहारिणि ।
सेवार्थं [illegible] मिच्छामि जलेऽस्मिन्सान्निधिं कुरु ॥

આ મંત્ર ભણી ત્રણવાર સ્નાન કરવું. ટાઢા જળથી કોગળા કરી અંતરમાં શ્રીહરિસ્મરણપૂર્વક સ્નાન કરવું. નહાતી વખતે પગના

જળનો તથા એઠાજળના છાંટાનો બચાવ રાખવો, બોલવું નહિ. નાહ્યા પછી અંગુઠાથી પહેલાં મોઢું લુછવું, પછી આખું શરીર લુછવું પછી ધોએલાં શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરવાં. તથા ઓઢવાં પછી આસન ઉપર બેસી દેહની શુદ્ધિ માટે ભગવાનનું ચરણામૃત મુખમાં લેવું. પછી આંખે તથા કપાળે લગાડવુ. પછી શુદ્ધજળથી આચમન કરી, ચોટલીની ગાંઠ બાંધવી.

તિલક—પછી ભગવાનની પ્રસાદી કેસર, કુમકુમ ચંદન ઇત્યાદી માં ગોપીચંદન મેળવી વૈષ્ણવોએ બાર સ્થાનોમાં બાર તિલક કરવાં.

दंडाकारं ललाटे स्यात् पद्माकारं तु वक्षसि ।
वेणुपत्रनिभं बान्होरन्यादि पाकृति स्मृतम् ॥

અર્થ—લલાટમાં દંડાકૃત એટલે ભગવાનના ચરણના આકારનું તિલક કરવું. વક્ષઃસ્થળ એટલે હૃદયમાં બીડેલા કમળના આકારનું તિલક કરવું, બે બાહુપર વાંસનાં પત્રના આકારનાં તિલક કરવાં અને બાકીનાં ઠેકાણાંઓમાં દીવાની જ્યોતિના આકારનાં તિલક કરવાં. તીલક કરતી વખતે નીચે પ્રમાણે ભગવાનના નામોનો ઉચ્ચાર કરવો.

૧ લલાટમાં તિલકકરતાં "**केशवायनमः केशवं ध्यायामि**" ૨ દુંટીપર કરતાં "**नारायणायनमः नारायणं ध्यायामि**" ૩ હૃદયમાં કરતાં "**माधवाय नमः माधवं ध्यायामि**" ૪ કંઠમાં કરતાં "**गोविंदायनमः गोविंद ध्यायामि**" ૫ જમણી કેડે "**विष्णवेनमः विष्णुं ध्यायामि**" ૬ જમણે હાથે કરતાં "**मधुसूदनायनमः मधुसूदनंध्यायामि**" ૭ જમણા કાનની મૂળે કરતાં "**त्रिविक्रमाय नमः त्रिविक्रमं ध्यायामि**" ૮ ડાબી કેડે કરતાં "**वामनायनमः वामनं ध्यायामि**" ૯ ડાબે હાથે કરતાં **श्रीधरायनमः श्रीधरं ध्यायमि**" ૧૦ ડાબા કાનના મૂળે કરતાં

"हृषीकेशायनमः हृषीकेशं ध्यायामि" ૧૧ પીઠે કરતાં "पद्मनाभायनमः पद्मनाभं ध्यायामि" ૧૨ ઓઘ એ કરતાં "दामोदरायनमः दामोदरं ध्यायामि" એ પ્રમાણે બારે ઠેકાણે ભગવાનનાં દ્વાદશ નામ લઇ તિલક કરવાં. બાકી રહેલા કુમકુમ ને ધોઇને તે જળ "वासुदेवायनमः" એ મંત્ર ભણી માથે ચઢાવવું. બ્રાહ્મણોને ઓંકાર (પ્રણવમંત્ર) પૂર્વક ઉપર લખેલાં નામો ભણી તિલક કરવાનો નિષેધ નથી એમ ઉપનિષદમાં કહ્યું છે.

મુદ્રા:—પછી શીતળ ગોપીચંદનની મુદ્રા ધારણ કરવી તેનો વિધિ. વૈષ્ણવોએ તિલક મુદ્રા ધારણ કર્યા સિવાય કાઇ પણ સત્કર્મો કરવાં નહિ. તે વિષે બૃહન્નારદીય પુરાણમાં વચન છે કે:—

शंखचक्रादिरहितः पूजां यस्तु समाचरेत् ।
निष्फलं पूजनं तस्य हरिश्चापि न तुष्यति ॥

અર્થ:—ગોપીચંદનની શંખ, ચક્રાદિક મુદ્રાથી રહિત થઇ જે ભગવાનનું પૂજન કરે છે, તેનું પૂજન નિષ્ફળ થાય છે. અને શ્રીહરિ પણ તેના ઉપર પ્રસન્ન થતા નથી.

મુદ્રા કયા કયા અંગમાં કયી કયી ધારણા કરવી તેનો વિધિ. જમણા હાથના મૂળમાં એટલે ખભાથી સહેજ નીચે ચાર ચક્ર, તેની નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, તેની નીચે એક શંખ, તેના નીચે ફરી એક નામમુદ્રા, અને તેની આજુબાજુ બંએ મળી ચાર પદ્મ ધારણ કરવાં, એજ રીતે જમણા સ્તન ઉપર વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્ર ઉપરા ઉપરી કરવાં, વચ્ચે રાખેલા માગમાં એક એક એમ બે શંખ કરવા તેની આજુબાજુ બબે મળી ચાર પદ્મ કરવાં ફરી હૃદયમાં એક નામમુદ્રા કરવી, તેની હેઠળ આજુબાજુએ મળી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ

કરવી. પછી લલાટમાં તિલકની વચ્ચે નાકના મૂળમાં એક ગદા કરવી, તેના ઉપરાઉપરી માથાના વાળ સુધી ચાર સંપ્રદાય મુદ્રાઓ કરવી, પછી ડાબે હાથે ખભાની હેઠળ ચાર શંખ, તેની હેઠળ એક નામ-મુદ્રા તેની હેઠળ એક ચક્ર તેની હેઠળ ફરી એક નામમુદ્રા અને તેની આજુબાજુ બન્ને મળી ચાર ગદાઓ કરવી. તેજ પ્રમાણે ડાબાં સ્તન ઉપર ઉપરા ઉપરી વચમાં માગ રાખી ત્રણ ચક્રો કરવાં, રાખેલા માર્ગમાં એક એક મળી બે શંખ કરવા, અને તેની આજુબાજુએ બન્ને મળી ચાર ગદાઓ કરવી. ફરી જમણા કાનની નીચેથી કંઠ સુધી જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવાં, તેજ રીતે ડાબા કાનની નીચેથી કંઠ સુધીમાં વચ્ચે જરા જરા માગ રાખી ત્રણ ચક્ર કરવાં અને કંઠના તિલકની વચ્ચે એક ચક્ર કરવું. પછી નાભી ઉપર તથા જમણી ડાબી બન્ને કેડો ઉપર તથા પુંઠ ઉપર તથા પાછળ બોચી-પર તથા તાળવાપર એક એક ચક્ર કરવું.

ભગવત્સેવાના પ્રકાર.

વૈષ્ણવોને ભગવત્સેવા 'કરવી એ મુખ્ય ધર્મ છે. જે ગાદીના સેવક હોય તે ગાદીના શ્રીમદાચાર્યચરણ ગુરૂદેવ પાસે પ્રાતઃકાળથી શયનપર્યંતની સેવાવિધિ સમજી લઈ પછી પોતાના ઘરમાં શ્રીનીસેવા પધરાવવી. ઋતુઅનુસાર પૂર્ણ પ્રીતિપૂર્વક સેવા કરવી. રાજસેવા કરવાની સર્વ પ્રકારે પોતાને અનુકુળતા ન હોય તો, વૈષ્ણવોએ પોતાના શ્રીગુરૂદેવના સેવ્ય સ્વરૂપની છબી ઘરમાં પધરાવી તેમની સેવા કરવી. ઘરમાં મંદિર હોય તો તેમાં એક નાનું સીંહાસન મંદિરના વેત પ્રમાણે રાખી, તે ઉપર રૂઈએલ ગાદી તકીયા મુકી, તેપર એક મલમલની ચાદર બીછાવી. મુખતકીઆ તકીઆપર ધરી રાખવું. પીઠના તકીઆપર મલમલનું સુંવાળું વસ્ત્ર ઘડી વાળી ધરવું. પછી

ગાદીપર શ્રીનાથજી આદી ચિત્રને પધરાવવા. ઋતુને અનુસરતાં વસ્ત્ર ધરાવવાં, ગુંજાની માળા ઈત્યાદિ જે શૃંગાર હોય તે ધરવા તે ઉપર મુગટ, ટીપારો, મોરપીંછ ઈત્યાદિ ધરવાં. શ્રીમસ્તક ઉપર પાગ ધરવી પછી ફુલની માળા ધરી, તુલસી ચરણારવિંદમાં સમર્પવાં. વેણુજી હોય તે ધરાવવાં. શુદ્ધ પવિત્ર જળ ઝારી ભરવાસારૂ લાવી રાખ્યું હોય તેમાંથી ઝારી ભરી, તેપર વસ્ત્ર વીંટી પડઘાપર ધરવી. પછી શ્રીપ્રભુજીને દર્પણ દેખડાવવું. પછી મેવો તથા મીશ્રી યથાશક્તિ જે સમયે જે સિદ્ધ હોય તેનો એક કટોરીમાં ભોગ ધરવો. મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી બહાર બેસી પ્રાર્થના કરવી કે હે પ્રભો ! શ્રીમહાપ્રભુજીની કાનીથી તથા શ્રીગુરૂદેવની કાનીથી ભોગ આરોગશો. પછી અષ્ટાક્ષર મંત્રની પાંચ માળા તથા પોતાના શ્રી ગુરૂદેવના નામની એક માળા અવશ્ય ફેરવવી. શ્રીમદ્ભાગવત શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા તથા ષોડષ ગ્રંથ જો વાંચતાં આવડતા હોય તો તેનો યથાશક્તિ પાઠ કરવો.

ગદ્ય પંચાક્ષર મંત્ર જપ કરવા જેવી અપરસ હોય તો તેનો પણ દરરોજ જપ કરવો. જો તેવી અપરસ ઘરમાં નહિ રહેતી હોય, તો નદી, તળાવ, વાવ કે જે જળાશય નજીક હોય તેમાં સ્નાન કરી ગદ્ય, પંચાક્ષર મંત્રનો જપ જરૂર કરવો.

વર્ણાશ્રમ ધર્માનુસાર સંધ્યા, ગાયત્રીનો જપ વગેરે જે વૈદિક નિત્ય કર્મ કરવાનાં હોય તે સેવાના અવકાશમાં કરવાં. ત્રણ તાલી વગાડી ભોગ ધરાવવો, આચમન મુખવસ્ત્ર કરાવી બીડી ધરાવવી, ઝારી ફરી ભરીને ધરવી. શ્રીનાં દર્શન તથા ચરણસ્પર્શ કરી પછી સુખશય્યામાં અથવા ઝાંપીમાં પોઢાડવા. મંદિરનાં દ્વાર મંગળ કરી દંડવત પ્રણામ કરવા, પછી બ્રાહ્મણ હોય તો તેમણે પ્રસાદી અન્નથી બલી વૈશ્વદેવ કરવો, મધ્યાન્હ સમયે કોઇ અતિથી આવ્યો હોય તો તેને

અવશ્ય પ્રથમ મહાપ્રસાદ લેવડાવવો, આ ગૃહસ્થાશ્રમીયોનો ધર્મ છે. અતિથી વખતે ન મળે કે હમેશાં તેને પ્રસાદ લેવડાવવાની પોતાની શક્તિ ન હોય તો ગૌ ગ્રાસ વિષે કાઢવો, પછી મહાપ્રસાદ લેવો. વૈષ્ણવોએ કદી પણ અસમર્પિત એટલે અણપ્રસાદી વસ્તુ ખાનપાનમાં વાપરવી નહિ. સિદ્ધાંતરહસ્ય ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ અસમર્પિત વસ્તુ સર્વથા વર્જ્ય કરવાની આજ્ઞા કરી છેઃ—

असमर्पितवस्तुनां तस्माद्वर्जनमाचरेत् ॥

કદાપિ ઉપર લખેલો પ્રકાર પ્રવાસ; આશૌચ વગેરે ખરી અડચણના કારણથી ન પળાય તો સંપ્રદાયના ચાલતા સદાચાર પ્રમાણે ભગવત્પ્રસાદ તથા ભગવત્પ્રસાદી તુલસી તથા ભગવચ્ચરણામૃત ઉપયોગના પદાર્થોમાં મેળવીને તેમાંનો દોષ મટાડી પ્રસાદી કરી ઉપયોગમાં લેવા. આણેલા સર્વ પદાર્થોમાંથી, થોડો ભાગ પણ પ્રથમ પોતાના ઉપયોગમાં લીધો હોય તો તેમાંનો બાકીનો ભાગ તે અર્ધભુક્ત કહેવાય છે. તેવા અર્ધભુક્ત પદાર્થોનો વૈષ્ણવોએ શ્રીપ્રભુની સેવામાં ઉપયોગ ન કરવો. એવી " સિદ્ધાંત રહસ્ય " ગ્રંથમાં શ્રીમહાપ્રભુજીએ આજ્ઞા કરી છે.

સાંજે સેવા આદિ કર્મો કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ સાંજે સ્નાન કરી, પાછળ બતાવ્યા પ્રમાણે તિલકમુદ્રા ધારણ કરી, સેવામાં તત્પર થવું. ઉત્થાપનથી શયન પર્યંતની સઘળી સેવા સ્નેહપૂર્વક કરવી, શયન થયા બાદ બહાર આવી, પોતાના વર્ણાશ્રમ પ્રમાણે સાયંસંધ્યા ગાયત્રી તથા અષ્ટાક્ષર પંચાક્ષરનો જપ. નિત્યપાઠ યથાવિધિ કરવા. પછી મહાપ્રસાદ લઇ પ્રથમ લખ્યા પ્રમાણે મુખશુદ્ધિ કરી બીડી લઇ સ્વસ્થ થવું. પછી ગામમાં ભગવત્ મંડળી કે સત્સમાગમ જ્યાં થતો હોય ત્યાં વૈષ્ણવ બ્રાહ્મણને મુખે શ્રીમદ્ભાગવત, શ્રીસુબોધિનીજી

તત્વ દીપ નિબંધ, ષોડશ ગ્રંથના સિદ્ધાંત વગેરે ગ્રંથોનું સારી રીતે શ્રવણ કરવું. સંસ્કૃત ગ્રંથો વાંચી સાંભળનાર ન મળે તો તેનાં ભાષાંતરો તથા સંસ્કૃત ગ્રંથોના સિદ્ધાંતથી વિરૂદ્ધ ન હોય તેવા ભાષા ગ્રંથો વાંચવા સાંભળવા તથા મનન કરવા. વેદ, ગીતા, ભાગવત, નારદપંચ રાત્રથી વિરૂદ્ધ ગ્રંથોનું શ્રવણ કદી કરવું નહિ ગામમાં તેવો સત્સમાગમ કોઇ ઠેકાણે ન થતો હોય તો ઉપર લખ્યા પ્રમાણે પોતાના ઘરમાંજ બધા કુટુંબીઓએ ભેગા મળી આગ્રહ પૂર્વક સત્સમાગમ તથા ભગવત્કીર્તન સ્મરણ કરવું એક દિવસ પણ હરિકથા કીર્તન વિનાનો જવા દેવો નહિ નારદ પંચરાત્રમાં કહ્યું છે કેઃ—

तद्दिनं दुर्दिनं मन्ये मघाच्छन्नं न दुर्दिनम् ।
यद्दिनं कृष्ण संलापकथापीयूष वर्जितम् ॥

અર્થ—શિવજી કહે છે કે હે પાર્વતિ! વાદળે કરીને આચ્છાદિત દિવસ તેને હું દુર્દિન માનતો નથી પણ જે દિને શ્રીકૃષ્ણસંબંધી કથા વાર્તારૂપી અમૃત પાન કરવાનું ન મળે તે દિવસને હું દુર્દિન (નકામો દિવસ) ગણું છું માટે સત્સમાગમ કરવાનો નિત્ય નિયમ કદી પણ ચુકવો નહિ.

સૂવાનો વિધિ—યથાશક્તિ અષ્ટાક્ષરમંત્રનો જપ કરી પ્રથમ લખેલાં એકવીશ નામનો ઉચ્ચારણ કરી. ચર્ણામૃત લેઇ સુવું. ગૃહસ્થાશ્રમીઓને શ્રીભગવાનમાં સદૈવ ઉત્તમ પ્રકારનો સ્નેહ રાખે એવો સુલક્ષણવાન્ પુત્ર ઉત્પન્ન થવાની ઇચ્છા રાખવી. એકાદશી દ્વાદશી, અમાવાસ્યા, પૂનેમ, શ્રાદ્ધ વગેરે. વ્રત તથા પર્વના દિવસોમાં ગૃહસ્થાશ્રમીઓએ અવશ્ય જીતેંદ્રિય રહેવું.

વ્રત કરવાનો વિધિ.

વૈષ્ણવોએ ક્યાં અને કેટલાં વ્રત કરવાં જોઇએ તેને માટે પદ્મ-

પુરાણના ઉત્તર ખંડમાં કહ્યું છે તે શ્લોકઃ—

कृष्णजन्माष्टमी रामनवम्यंकादशीव्रतं ।
वामनद्वादशीतद्वन्नृहरेस्तु चतुर्दशी ॥
विष्णुपंचकमित्येवं व्रतं सर्वाघनाशनं ।
नित्यं नौमित्तिकं काम्यं विष्णुपंचकमेवहि ॥

અર્થ—કૃષ્ણ જન્માષ્ટમી (૧) રામનવમી (૨) ચોવીસ એકાદશી મળીને એક વ્રત (૩) વામનદ્વાદશી (૪) નૃસિંહ ચતુર્દશી (૫) એ પાંચે વ્રતો વિષ્ણુસંબંધી છે સર્વે પાપોને દુર કરનારાં છે, અને નિત્ય છે માટે એ પાંચે વ્રત વૈષ્ણવોએ અવશ્ય કરવાં. તેથી બીજા અન્ય દેવતાનાં વ્રતો છે તે, તે દેવતાનાં જે અનન્ય ભક્તો છે, તેઓને તે કરવાનાં કહ્યાં છે. વિષ્ણુ ભક્તોએ તો પોતાના ઇષ્ટ શ્રીકૃષ્ણચંદ્રને પસન્ન કરવા સારૂ ઉપર લખેલાં પાંચે વ્રતો અવશ્ય કરવાં.

રામનવમી, વામનદ્વાદશી અને નૃસીંહ ચતુર્દશીના દિવસે ઉત્સવ અંતે પારણાં કરવાનો વિધિ કેટલીક ઠેકાણે છે; પણ વ્રત કરવાનો નિયમ તો છેજ તેમજ એકાદશી વ્રત પણ અવશ્ય કરવું એમ શ્રી આચાર્યચરણ શ્રી મહાપ્રભુજીએ ખાસ કરીને આજ્ઞા કરેલ છે. અને તે દશમી વિધા હોય તે ન કરવી પણ ઉદયાત્ હોય તેજ કરવી. અમુક એકાદશીનાં વ્રત કરવાં ને અમુક ન કરવાં એવું કંઈ પ્રમાણ નથી શ્રી મહાપ્રભુજીએ તો બધાં વ્રત કરવા આજ્ઞા કરેલી છે. તેમાં ન્યુનાધિક કંઈ છેજ નહિ.

માળા ધારણ કરવાનો વિધિ.

તુળસીની માળા (કંઠી) ધારણ કરવી તે વિષે નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનું વાક્યઃ—

निवेद्य केशवे मालां तुलसीकाष्ठसम्भवां ।
वहते यो नरो भक्त्या तस्य नैवास्ति पातकम् ॥

અર્થ—તુળસીના કાષ્ટથી બનેલી માળા શ્રીહરિને પ્રથમ અર્પણ કરીને પછી જે, તે માળાને ભાવસહિત પહેરે છે તેના શરીરમાં પાતક રહેતું નથી. એ મંત્રથી ભગવાનને ધરાવીને પ્રસાદી કરવી પછી તે માળા ધારણ કરવી તેનો મંત્ર, નિર્ણયસિંધુમાં પુરાણનો શ્લોકઃ—

तुलसीकाष्ठसम्भुते माल कृष्णजनप्रिय ।
बिभर्मि त्वामहं कंठे कुरु मां कृष्णवल्लभम् ॥

એ મંત્ર ભણીને માળા પહેરવી—તુળસીમાળાનું માહાત્મ્ય સ્કંદપુરાણના માર્ગશીર્ષ મહાત્મ્યમાંનો શ્લોકઃ—

तुलसीकाष्ठमालाभिर्भूषितः पुण्यमाचरेत् ।
पितृणां देवतानां च कृतंकोटिगुणं कलौ ॥

અર્થ—પિતૃકાર્ય અને દેવકાર્યને વિષે તુળસીની માળા પેહેરીને કાર્ય કરે તો તેને કળીયુગમાં કોટીગણું ફળ મળે છે. તુળસીની માળા સદૈવ ધારણ ન કરે તો દોષિત થવાય છે. તે વિષે સ્કંદપુરાણમાં લખ્યું છે કેઃ—

येषां न तुलसीमाला ते नरा मूढमानसाः
अन्नं विष्ठा जलं मूत्रं पीयूषं रुधिरं भवेत् ॥
अतःसर्वेषु कालेषु न त्याज्या कंठमालिका ।
क्षणार्धं तद्विहीनो यः विष्णुद्रोही न संशयः ॥

અર્થ—જેણે કંઠમાં તુલસીની માળા ધારણ કરી નથી તેને મૂઢબુદ્ધીવાળા જાણવા, અને તે અન્ન ખાય છે તે વિષ્ટા બરાબર છે,

અને જળનુંપાન કરે છે તે મૂત્ર બરાબર છે; અને દુધ પીએ છે તે લોહિ બરાબર છે. એ કારણ માટે કંઠમાંથી તુળસીમાળાનો કોઈ પણ કાળે ત્યાગ ન કરવો, જો અર્ધક્ષણ માત્ર પણ ત્યાગ કરે તો શ્રીવિષ્ણુનો દ્રોહી થાય છે. તેમાં સંશય નથી.

વૈષ્ણવોએ ત્યાગ કરવાલાયક વસ્તુઓ.

જે વસ્તુ શાસ્ત્રમાં નિષેધ કરેલી હોય તેનો પ્રયત્ને કરીને ત્યાગ કરવો. કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, મદ અને મત્સરતા એ છએ દુર્ગણોનો ત્યાગ કરવો. પરસ્ત્રી નર્ક સમાન ગણી કદાપિ તેનો સંગ કરવો નહિં તેમજ દુર્જન બહિર્મુખ અને નાસ્તિકનો સંગ કરવો નહિ, માતા, બેન, દીકરી વગેરે કોઇ પણ સ્ત્રીની સાથે એકાંતમાં બેસવું નહિ તેમજ ગુહ્ય ભાષણ કરવું નહિ. પરસ્ત્રી નો સંગ આ લોક અને પરલોકમાં નાશ કરનારો છે. દશમીના વેધવાલી એકાદશી કરવી નહિ. જયંતીવ્રતો વિધા તિથિઓમાં કરવાં નહિ. તામસી આહાર કરવો નહિ, સૂતકીનું અન્ન એકાદશાહનું ભોજન, બારમાનું ભોજન, પ્રેત ભોજન વગેરેનો ત્યાગ કરવો. લશણ, ડુંગળી (કાંદા) ગાજર, કાળીંગડું, તડબુચ્ચુ રાતો મૂળો, ધોળું વંત્યાક તથા કેફ ચઢે એવા પદાર્થોનો ત્યાગ કરવો. જુગાર રમવો નહિ. નિષિદ્ધ આહાર કરવાથી બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય છે, ને બુદ્ધિનો નાશ થવાથી આત્માનો નાશ થાયછે. વળી શ્રીમહાપ્રભુજીએ નિબંધમાં પણ આજ્ઞા કરી છે તે શ્લોકઃ—

स्वधर्माचरणं शक्त्या । विधर्माच्च निवर्तनम् ॥
इंद्रियाश्वविनिग्राहः । सर्वथा न त्यजेत्त्रयम् ॥

અર્થ—પોતાની શક્તિ પ્રમાણે સ્વધર્મનું આચરણ કરવું અને વિધર્મથી (ધર્મથી ઉલટું તે વિધર્મ) દૂર રહેવું, તથા ઇંદ્રિયરૂપી ઘોડાને નિયમમાં રાખવો એ ત્રણનો કોઇ પણ પ્રકારે ત્યાગ કરવો નહિ.

શ્રીમદ્ વલ્લભકુળના બાળકોના જન્મદિવસની નોંધ

ગુજરાતી માસ પ્રમાણે.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી	ચૈત્ર વદી ૧૧
શ્રીગોપીનાથજી	ભાદરવા વદી ૧૨
શ્રીગુસાંઈજી	માગશર વદી ૯

શ્રી ગુસાંઈજીના સાત બાળકો કે જે સાત ગાદીના ટિકેત કહેવાય છે તેમના જન્મદિવસ.

૧ શ્રીગિરિધરજી	કારતક સુદી ૧૨
૨ શ્રીગોવિંદરાયજી	„ વદી ૮
૩ શ્રીબાલકૃષ્ણજી	ભાદરવા વદી ૧૩
૪ શ્રીગોકુલનાથજી	માગશર સુદી ૭
૫ શ્રીરઘુનાથજી	કારતક સુદી ૧૨
૬ શ્રીજદુનાથજી	ચૈત્ર સુદી ૬
૭ શ્રીઘનશ્યામજી	કારતક વદી ૧૩

હાલ ભુતળ ઉપર ૪૩ બાળકો બીરાજે છે તેમના જન્મદિવસ.

૩ શ્રીજીદ્વારમાં.

૧ તિલકાયિત શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી	શ્રાવણ વદી ૧
૨ „ શ્રી દામોદરલાલજી	પોષ સુદી ૬
૩ શ્રી ગોપેશ્વરલાલજી	„ ૫

૪ શ્રી કાંકરોલીમાં.

૧ શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજી	અષાડ વદી ૧૩
૨ શ્રીદ્વારકેશલાલજી	જેઠ વદી ૬
૩ શ્રીવ્રજભૂષણલાલજી	મહા વદી ૨
૪ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી	પોસ વદી ૯

૧ શ્રી કોટામાં.

૧ શ્રી મુરલીધરલાલજી	ભાદરવા વદી ૮

૩ શ્રી મથુરાંજીમાં.

૧ શ્રીરમણલાલજી	કારતક વદી ૧
૨ શ્રીગોપાલલાલજી	„ વદી ૭
૩ શ્રી વ્રજપાલલાલજી	આસો વદી ૧૩

૩ શ્રી કામવનમાં.

1 શ્રીશ્રીપાલલાલજી અષાડ સુદી ૨
૨ શ્રીરમણલાલજી કારતક વદી ૮
૩ શ્રીવલ્લભલાલજી અષાડ સુદી ૩

શ્રી શેરગઢ (હાલ વડોદરા)

૧ શ્રીગિરિધરલાલજી ભાદરવા વદી ૧૨
૨ શ્રીવિક્રમલાલજી „ વદી ૭

૩ શ્રી ચાપાસેનીમાં.

૧ શ્રી વ્રજનાથજી શ્રાવણ વદી ૧૦
૨ શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી „ વદી ૧૨
૩ શ્રીદ્વારકેશલાલજી માગશર સુદી ૧૪

૫ શ્રી પોરબંદરમાં.

૧ શ્રીઘનશ્યામલાલજી અષાડ સુદી ૮
૨ શ્રીદ્વારકેશલાલજી ચૈત્ર વદી ૧
૩ શ્રીદામોદરલાલજી ભાદરવા વદી ૩
૪ શ્રીજીવણલાલજી માગસર સુદી ૧૩
૫ શ્રી પુરૂષોત્તમલાલજી „ વદી ૧૩

૭ શ્રી મુંબાઈમાં.

૧ શ્રીગોકુળનાથજી ભાદરવા સુદી ૧૨
૨ શ્રીગોવર્દ્ધનેશજી શ્રાવણ વદી ૯
૩ શ્રીરણછોડલાલજી માગશર વદી ૭
૪ શ્રીવલ્લભલાલજી પોસ વદી ૯
૫ શ્રીદ્વારકેશલાલજી જેઠ સુદી ૯
૬ શ્રીગોવર્દ્ધનલાલજી ભાદરવા વદી ૩
૭ શ્રીવાગધીશલાલજી જેઠ વદી ૧૪

૨ શ્રી સુરતમાં.

૧ શ્રીવ્રજરત્નલાલજી ભાદરવા સુદી ૭
૨ શ્રીકુંજબિહારીલાલજી ફાગણ શુદી ૧૧

૧ શ્રી નડીઆદમાં.

૧ શ્રીઅનિરૂદ્ધલાલજી ભાદરવા શુદી ૧૨

૨ શ્રીરાજનગરમાં (અમદાવાદ)

૧ શ્રીમધુસુદનલાલજી માહા શુદી ૪
૨ શ્રીરણછોડલાલજી પોસ વદી ૧૧

૨ શ્રી કાશીમાં.

૧ શ્રીગિરિધરલાલજી માહા સુદી ૧૫
૨ શ્રીમુરલીધરલાલજી ચૈત્ર સુદી ૧૨

૧ શ્રી જુનાગઢમાં.

૧ શ્રીરઘનાથલાલજી આસો સુદી ૧૩

૨ શ્રી ઇંદોરમાં.

૧ શ્રીદેવકીનંદજી વૈશાખ વદી ૧૧
૨ શ્રીકૃષ્ણરાયજી અષાડ વદી ૧૩

૨ શ્રી દ્વારીકા બેટમાં.

૧ શ્રીપ્રદ્યુમ્નલાલજી માહા વદી ૧૨
૨ શ્રીગોપિકાવલ્લભલાલજી અષાડ સુદી ૨

॥ श्री कृष्णाय नमः ॥

श्रीनाथजीनुं धोळ.

धोळ १ लुं.

साखी.

माळा गली सोहामणी, शोभा वर्णी न जाय;
गोस्वामि बाळक सहु, माळा पहेरे त्यांय.

चलणु.

छठी घर श्रीजमुनाजी कुंज धाम रे,
मारूं मन तो लाग्युं छे एज धाम रे;
मंजुस घर तो कहीए अभिराम रे,
साहेली आनंद उर न समाय रे. साहेली. १
मणि कोठा ते मणिमय रूपरे,
श्री कुंवारिकाना कुंज अनुप रे;
त्यां जोइने मोह्या व्रज भूप रे. साहेली. २
मंदिर अक्षर ब्रह्म करी जाणो रे,
त्यां बीराजे श्रीगोवर्द्धन राणो रे;
श्रीचंद्रावलीनी कुंज मन आणोरे. साहेली. ३

સજ્યા મંદિર શ્રીપ્યારીજીના કુંજ રે;
શ્રીસ્વામિનજી છે રસના પુંજ રે;
બાલા રમણ કરે બેઉ સંગ રે. સાહેલી. ૪

સાખી.

દર્શન આપ્યાં શ્રીનાથજી, પૂરી મનની આશ;
લોચન મન શીતળ થયાં, શ્રીમુખ નિરખ્યા ચંદ્રપ્રકાશ.

વલણ.

મન મોહ્યું શ્રીસુંદર શ્યામ રે,
છેડી નહિં તો જાઉં એજ ધામ રે;
મારૂં ચિત્તરે ચોર્યું અભિરામ રે,
શામળીયા વહાલા વરણાગયા રે. શા. ૧
નેત્ર કમલને ભ્રૂકુટી કમાન રે,
મોર મુકુટને કુંડલ કાન રે;
સુથન કાછનીની શોભા પરવારી રે. શા. ૨
શ્યામ ચોટી દીસે છે ભોલાળી રે,
સખી શ્રીમુખની બલિહારી રે. શા. ૩
લાલ પહેરે પીતાંબર પટકારે,
નિત્ય નૌતમ કરે વહાલો લટકારે;
મારૂં ચિત્ત તો ચરણમાં અટકે રે. શા. ૪
નિત્ય નૌતમ કરે છે શૃંગાર રે,
બહુ રત્ન ને મોતીના હાર રે;

નિરખી લોચન થયાં છે નિહાલ રે. શા. ૫

સાખી.

કમલ નેન પ્યારા પ્રભુ, મારા જીવન પ્રાણ;
ચરન કમલ પરસું સદા, વસું સદા એજ ધામ.

રાસડો.

સૈયર મન મોહ્યા શ્રીનાથજી છબીલા,
હાં હાં રે અઉનાં લોચન કુટિલ અરૂણીલા. સૈયર-૧
જગ મોહન શ્રીજમુનાજીની કુંજ,
હાં હાં રે વ્રજભક્ત ઉભા છે અલી પુંજ. સૈયર-૨
રત્ન તે ચોકમાં રત્ન મણિ જડીયા,
હાં હાં રે વ્રજભક્ત શ્રીમુખ જોઈ અડીયા. સૈયર-૩
શ્રીલલિતાજીના કુંજ સદન ધામ,
હાં હાં રે કીરતનિયા ગલીછે એનું નામ. સૈયર-૪
રાગ રાગણી સપ્ત સૂર તીન ગ્રામ,
હાં હાં રે સ્વરૂપ સહીત ઉભા છે એજ ધામ. સૈયર-૫
તાલ મૃદંગ સારંગી બેનું બાજે,
હાં હાં રે કોકિલ કંઠ મધુર સૂર સાજે. સૈયર-૬
જન્મ દીવસના ત્યાં થાય છે આનંદ,
હાં હાં રે જમે નંદ સુવન દોઉ સંગ. સૈયર-૭
સમે સમેના ગુણ કવિ ત્યાં ગાતાં,
હાં હાં રે પ્રાણનાથનાં ત્યાં દર્શન થાતાં. સૈયર-૮

વળી તે ઘરની છાન છે ન્યારી,
હાં હાં રે નીચે ગોપી ગ્વાલની તિબારી. સૈયર-૯
આનંદ ગલી રંગીલી ગલી સોહે,
હાં હાં રે અન્નકોટની રસોઈ ત્યાં જોઈએ. સૈયર-૧૦
ઘરેણાં ઘર માણેક ચોક સાચે,
હાં હાં રે પંખા ગલીમાં બેનું ત્યાં બાજે. સૈયર-૧૧
કૃષ્ણ કમલા શ્રીમુખપર વારી,
હાં હાં રે મારૂં ચિત્ત ચોર્યું ગિરિધારી. સૈયર-૧૨

श्री सर्वोत्तमजीनुं धोळ.

ધોળ ૨ જું.

ભલે પ્રગટ્યા શ્રીવલ્લભદેવ, શ્રીપુરૂષોત્તમ ભૂતલ ફરીજી;
નહિ પ્રાકૃત ધર્મનો લેશ, અપ્રાકૃત નિજવપુ ધરીએ. ૧
કરે નિગમ નિરૂપણ એમ, તે આકારની સ્તુતિ કરીજી;
મહા કળિકાળાદિક દોષ, પંડિત દષ્ટિ તિમિર હરીજી. ૨
મહિમા નવ જાણે જેહ, તે કહીએ ખરાસુર અરિજી;
વહાલે દયા કરી સુખરૂપ, નિજલીલા પ્રાકટ કરીજી. ૩
જેની વાણી અતિ દુર્બોધ, થાયે સુબોધ જેને કરીજી;
તેના અષ્ટોતર શતનામ, તે કહીએ મહાપ્રભુ હરિજી. ૪

જેના ઋષિવર અગ્નિકુમાર, જગતીછંદ નામે ધરીજી;
શ્રીકૃષ્ણ કમળ મુખદેવ, બીજ દષ્ટિ કરૂણા ભરીજી. ૫
જેની ભક્તિમાં અંતરાય, તે નાશને પ્રયોજન સહીજી,
આપે અધરામૃતની સિદ્ધિ, તે મધ્યે નિશ્ચે કરીજી, ૬

ઢાળ.

વહાલો *[1]આનંદ [2]પરમાનંદ કહેવાય,
[3]શ્રીકૃષ્ણ કમળ મુખ [4]કૃપાનિધિ થાય. ૭
વહાલો [5]દૈવી ઉદ્ધારણ પ્રયત્ન ઉપાય,
જેના [6]સ્મર્ણ માત્રથી આરતિ જાય. ૮
[7]શ્રીભાગવત ગુઢાર્થ પ્રકટાય,
[8]સાકાર બ્રહ્મનો વાદ સ્થપાય. ૯
[9]વેદ પારંગ ચૌદ ભુવન કહેવાય,
[10]માયાવાદ નિરાકૃત સહુ મીલિ ગાય. ૧૦
[11]સર્વવાદિ નિરાસ કીધા તે લખાય,

* જે શબ્દ ઉપર ૧ થી ૧૦૮ સુધી આંકડા મુકવામાં આવ્યા છે તે જગાએ આચાર્ય શ્રીમહાપ્રભુજીનાં નામ સમજવાં.

ભક્તિ[૧૨] માર્ગ સરસ કમળ વિકસાય. ૧૧

શ્રી[૧૩] શુદ્રાદિકને ઉદ્ધારવા સમર્થ,

જેના સાધન બળથી ન થાય અર્થ ૧૨

અંગીકાર[૧૪] માત્રથી સર્વ સ્વકીયે,

કીધા શ્રીગોપીજન પતિને પ્રિયે. ૧૩

અંગીકાર[૧૫] કરે મર્યાદાનું સાર,

મહાકરૂણાવંત[૧૬] સમર્થ[૧૭] અપાર. ૧૪

વહાલો અદેયદાન[૧૮] દેવાને ચતુર,

મહાઉદાર[૧૯] ચરિત્ર કરે બહુ પુર. ૧૫

લીલા દેખાડી આકૃતની[૨૦] જેહ,

તે મિષે મોહ્યા સુર રિપુ તેહ. ૧૬

વૈશ્વાનર*[૨૧] શ્રીવલ્લભ[૨૨] છે નામ.

વહાલો સુંદર[૨૩] રૂપ સ્વજન[૨૪] હિત કામ. ૧૭

---

* અગ્નિ.

કૃષ્ણ[૨૫] ભક્તિ કરે જન શિક્ષાકાજ,
આપે અખિલ[૨૬] ઇષ્ટ શ્રીવલ્લભરાજ. ૧૮

સર્વલક્ષણથી[૨૭] સંપન્ન વિવેક,
શ્રીકૃષ્ણ[૨૮] જ્ઞાન દાતા[૨૯] ગુરૂ એક. ૧૯

પોતાના આનંદ[૩૦] થકી બહુ પુષ્ટ,
એના કમળ[૩૧] પત્રસે નેત્ર સંતુષ્ટ. ૨૦

કૃપા દૃષ્ટિની[૩૨] વૃષ્ટિથી હરખ્યાં મન,
તે દાસ દાસી પ્રતિ[૩૩] પ્રય છે અનન્ય. ૨૧

રોષ[૩૪] દષ્ટિ કરે ભક્તિ શત્રુ પ્રજાળ,
ભક્ત[૩૫] સેવંતા સુખસેવા[૩૬] રસાળ. ૨૨

જીરે ભક્તિ વિના નહિ સેવા સાધ્ય,
તે કારણથી કહિએ દુરારાધ્ય[૩૭]. ૨૩

જેના ચરણ સરોજ દુર્લભ[૩૮] દરસાય,
તેના ઉગ્ર[૩૯] પ્રતાપ ત્રૈલોક કહેવાય. ૨૪

વચનામૃત[૪૦] કરી પુર્યાં સેવકના અર્થ,
શ્રીભાગવત[૪૧] અમૃત મથન સમર્થ. ૨૫

તેનો[૪૨] સાર કહીયે વ્રજ સુંદરીનો ભાવ,
તે પરિપૂરણ છે દેહ ભરાવ. ૨૬

સાન્નિધ્ય[૪૩] માત્રથી દાન કરે કૃષ્ણ પ્રેમ,
ભક્તિ મુક્તિ[૪૪] દેવાનું એહુને નેમ. ૨૭

એક રાસલીલામાં[૪૫] તેમનું તાન,
પ્રભુ[૪૬] કૃપા કરીને કરે કૃષ્ણનું દાન. ૨૮

વહાલો વિરહના[૪૭] અનુભવને હેતે કાજ,
સર્વ ત્યાગ જણાવ્યો શ્રીવલ્લભરાજ. ૨૯

ઉપદેશ કર્યો ભક્તિ[૪૮] માર્ગ આચાર,
લોક માંહે કર્યો કર્મ[૪૯] માર્ગ પ્રચાર. ૩૦

વેદ શાસ્ત્ર કહ્યાં[૫૦] યજ્ઞાદીક દાન,
તેનું ફળ મર્યાદા ભક્તિ નિદાન. ૩૧

પ્રભુ[51] પૂર્ણાનંદ છે પૂરણ[52] કામ,
સરસ્વતિના[53] પતિદેવઇશ[54] અભિરામ. ૩૨

વહાલે સહસ્ર[55] કહ્યાં પુરૂષોત્તમ નામ,
નિજજનને[56] આશ્રયનું છે ધામ. ૩૩

ભક્તિ[57] માર્ગની રીતે કરવા ઉપદેશ,
બહુ ગ્રંથ કરીને ટાળ્યો સંશયનો લેશ. ૩૪

જેને પામવાને છોડયા પ્રાણથી[58] પ્રિયે,
એવા ભક્ત[59] સમાજ બિરાજે શ્રીએ. ૩૫

આપ સાધન[60] કરે નિજ દાસને કાજ,
એવા સમર્થ[61] શ્રીવલ્લભ મહારાજ. ૩૬

કરવા ભક્તિ[62] પ્રચારક ભૂતલ માંહિ,
વશ કીધા પિતા[63] થઇને ગ્રહી બાંહી. ૩૭

સર્વે સામર્થ્ય ધર્યું[64] પોતાને વંશ,
ગર્વ[65] દુર કરી ટાળ્યો સંશયનો અંશ. ૩૮

પ્રભુ પતિવૃતાના[૬૬] પતિ સાક્ષાત,
કરે યહ લોક પરલોક[૬૭] દાન વિખ્યાત. ૩૯

જેના અંતઃકરણ છે શુદ્ધ[૬૮] અપાર,
અંગીકૃત્યને[૬૯] જણાવ્યો મનનો વિચાર. ૪૦

ઉપાસનાદિક[૭૦] માર્ગ જે અન્ય,
તેનો મોહ ટાળીને કીધા સેવક અનન્ય. ૪૧

કર્યો નિશ્ચે જે મોક્ષ[૭૧] સર્વથી વિશેષ,
કીધો શરણ[૭૨] માર્ગનો જુદો ઉપદેશ. ૪૨

શ્રીકૃષ્ણના[૭૩] મનની જાણે વાત,
લીલાકુંજ[૭૪] બિહારી પરિપૂર્ણ ગાત. ૪૩

કથારસ[૭૫] મગ્ન સદા છે ચિત્ત,
વીસર્યું[૭૬] સૌ તે થકી બીજું વિત. ૪૪

પ્રિય[૭૭] છે ઘણું વ્રજને વ્રજનો[૭૮] વાસ,
કરે પુષ્ટિ[૭૯] લીલા એકાંત[૮૦] વિલાસ. ૪૫

કરે ભક્તેચ્છા[૮૧] પરિપૂરણ દાન,
નહિ નિજ લીલાનું[૮૨] કોઈને જ્ઞાન. ૪૬

અતિ મોહિત[૮૩] જેનું *શીલ ઘણું,
નહિ લોક વિશે આસક્તિ[૮૪]×અણું. ૪૭

નિજ ભક્તો[૮૫] વિષે આસક્તિ છે એક,
પ્રભુ પાવન[૮૬] કીધા પતિત અનેક. ૪૮

જે કરે પોતાના[૮૭] ગુણનું ગાન,
તેને હૃદય કમળ રહેવાનું સ્થાન. ૪૯

નિજ યશરૂપી[૮૮] અમૃત લહેરી,
તેથી ભીંજવી સર્વ રસ વાસના હરિ. ૫૦

પ્રભુ પોતે સર્વ થકી છે પર[૮૯],
ન કરે તુલ્યતા કોઇ અવર. ૫૧

[૯૦]લીલારસ અમૃત તરંગ બહુ,
ભીંજવ્યા છે ભક્ત શરીર સહુ. ૫૨

---

* સ્વભાવ. × જરા.

રૂચિ આપે ગોવર્દ્ધન[૯૧]ગિરિ વાસ.

તે લીલા[૯૨]માં છે અતિશે ઉલ્હાસ. ૫૩

કરે યજ્ઞભોગ[૯૩] ને યજ્ઞકર્મ[૯૪],

આપે અર્થ કામ ને મોક્ષ[૯૫] ધર્મ. ૫૪

અણુ[૯૬] સત્ય છે *ત્રિગુણાતીત[૯૭],

નીતિ ચતુરાઇ[૯૮] છે અતિ અગણિત. ૫૫

કરવા પોતાની[૯૯] કીર્તિ પ્રકાશ્ય,

કર્યું[૧૦૦] વ્યાસસૂત્રનું નૂતન ભાષ્ય. ૫૬

અતિ તુચ્છ તુલ+ જે માયાવાદ[૧૦૧].

કરી ભસ્માગ્નિ સ્થાપ્યો ÷બ્રહ્મવાદ[૧૦૨]. ૫૭

=અપ્રાકૃત[૧૦૩] ભૂષણની અતિ કાન્તિ,

હસતાં મુખ[૧૦૪] શોભે છે બહુ ભાન્તિ. ૫૮

પ્રભુતિન[૧૦૫] લોકના ભૂષણ સાર,

---

*ત્રણ ગુણથી પર. +રૂ (કપાસ) ÷શુદ્ધાદ્વૈત. =માયારહીત,

પ્રગટ્યા ધરણીનું[૧૦૬] ભાગ્ય અપાર. ૫૯

પ્રભુ[૧૦૭] સુંદરતા છે અતિ અનૂપ,
કેમ વર્ણન કરી શકું એ સ્વરૂપ. ૬૦
સૌ માગે છે પોતાના જન,
ચરણારવિંદની[૧૦૮] રજજે ધન. ૬૧
એ કહ્યાં એકસોને આઠે નામ,
શ્રીવલ્લભ આનંદનું છે ધામ. ૬૨

વલણ.

જે કોઇ શ્રદ્ધા કરી નિત્ય ગાયેરે,
તેનું મન પહેલું સ્થિર થાયેરે. ૬૩
અધરામૃતની સિદ્ધિ પામેરે;
તેમાં સંશયનું નહીં નામેરે. ૬૪
એ પામ્યા વિના મોક્ષ છે હીનરે,
તેના ફળમાં મુક્તિ છે લીનરે. ૬૫
તેથી સર્વોત્તમ જપ કરવોરે,
શ્રીકૃષ્ણ રસે મન ભરવોરે. ૬૬

શ્રીવિઠ્ઠલ *ઉચરિત એ નામરે,
જે ગાય પૂરે તેનાં કામરે. ૬૭
તેનો જન્મ સફળ કરી લેખેરે,
શ્રીવ્રજભુષણનાં સુખ દેખેરે. ૬૮

सिद्धांत रहस्यनुं धोळ.

धोळ २ जुं.

પુષ્ટિમાર્ગ સિદ્ધાંતની, સાંભળ કહું એક વાત;
શ્રાવણ સુદિ એકાદશી. વચન કહ્યાં જે રાત. ૧
શ્રીમદ્ વલ્લભને મન, ચિંતા ઉપની એહ;
આજ્ઞા બ્રહ્મસંબંધની, પ્રભુજીએ કીધી તેહ. ૨
પોતાના જીવ જાણીને, ચિંતા ધરી મન માંહ;
આતુરતા દીઠી ઘણી, શ્રીજી પધાર્યા ત્યાંહ. ૩
ત્યારે શ્રીજી એમ બોલીયા, સાંભળો વલ્લભરાય;
નામ સમર્પણ જે કરે, તેનાં પ્રાયશ્ચિત જાય. ૪
તમે છો શ્રીપુર્ણપુરૂષોત્તમ, જીવ છે દોષ સહિત;
ઉદ્ધારણ કારણ પ્રભુ કહું ધરી મન ચિત્ત. ૫

*કહેલાં.

જીવમાત્ર હોય જે કોઈ આવે તમારે શરણ;
તે ઉપર કરૂણા કરી, રાખીશ મારે ચરણ. ૬
પવિત્રાં કરી સૂત્રનાં, પહેરાવ્યાં શ્રીજગદીશ;
કેસરી રંગે રંગીયા, તાર ત્રણસેં ત્રણ વિસ. ૭
મીશ્રી ભોગ ધરાવીને, વસ્ત્ર પેહેરાવ્યાં તેણીવાર;
કોર છેડા કર્યા કેસરી, ધોતી ઉપરણા સાર. ૮
ભક્ત મનોરથ પુરવા શ્રીજીએ કીધો શ્રમ;
નામ સમર્પણ આપીને, રાખ્યો વૈષ્ણવ ધર્મ. ૯
વળતાં શ્રીજી એમ બોલીયા, હરખ્યા શ્રીમહારાજ;
સંદેહ ટાળ્યો જીવના, સરશે સેવકનાં કાજ. ૧૦
શ્રીગિરીધારીજી મંદીરે પધાર્યા, અસુખ કહ્યાં નવ જાય;
હરિદાસ શોભા જોઈને આનંદ મંગલ ગાય. ૧૧

શ્રીનવરત્નનું ધોળ.

ધોળ ૪ થું.

શ્રીમદ વલ્લભ શ્રીમહાપ્રભુને નમુંજી,
શ્રીવિઠલેશ પ્રભુ લાગું પાય;
શ્રીબાલકૃષ્ણજીને પ્રણમુંજી,
શ્રીવ્રજભુષણજી પરમકૃપાળ. શ્રીમ૦ ૧

શ્રીવલ્લભદેવે મહા કરૂણા કરીજી,
જેથી જીવનનું કારજ થાય;
સર્વે વૈષ્ણવનાં કૃતિ એહ છે જી,
સઘળી ચિંતા નિવૃત થાય. શ્રીમ૦ ૨
દઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખીએજી,
ચિંતા નવ ધરીએ લગાર;
સર્વે આત્મા શ્રીજીને સમરપીએજી,
એ છે ભક્ત તણો આધાર. શ્રીમ૦ ૩
પુષ્ટિ માર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી,
જીવ કીધા છે અંગીકાર;
લૌકિકની ગતિ ન આપે કદાજી,
પ્રભુ નથી જોતા અધિકાર. શ્રીમ૦ ૪
નામ નિવેદન કીધા થકીજી,
પ્રભુ રાખે પોતાની પાસ;
વશ ન થાય એ પ્રભુ કો થકીજી,
વશ થઈ રહ્યા વલ્લભી પાસ. શ્રીમ૦ ૫
નિવેદન મંત્રનું સ્મરણ કરવુંજી,
સર્વદા ભગવદિય સાથ;
અવૈષ્ણવની સંગે ન ફરવુંજી,
કૃપા થાય તો શ્રીજી હાથ. શ્રીમ૦ ૬
કુળની ચિંતા નવ રાખીએજી,
પ્રભુ સર્વેશ્વર કહેવાય;

સર્વના આત્મા શ્રીજી સાક્ષી છે જી,
દુર ભક્તથી કેમ રહેવાય. શ્રીમ૦ ૭
પ્રભુને ગમે તે ખરૂં એમ જાણવુંજી.
હરિનું બીરદ છે દીનદયાળ:
સ્ત્રી પુત્રાદિક પુષ્ટિમાં આણવાજી,
યોગ્યતા ન વિચારે દયાળ. શ્રીમ૦ ૮.
નિવેદન કરવું સર્વે સંગાથશુંજી,
અન્ય વિનિયોગની ચિન્તા ન આણ:
અજ્ઞાની હોય કિંવા જ્ઞાનીશુંજી,
સમજુ છું અધિક એવું ન જાણ. શ્રીમ૦ ૯
જેણે આત્મા નિવેદન કીધો છે જી,
તેના ઉદ્ધારનો સંદેહ ન આણ:
પ્રાણ સંગાથે શ્રીમહાપ્રભુજીને દીધું છેજી,
તેથી સંશય મનમાં ન આણ. શ્રીમ૦ ૧૦
સમર્પણ મંત્ર મહા સમર્થ છેજી.
ના જાણશો ઓછી વાત:
એ કોઇ અંશ કળા નથી પૂર્ણ છેજી,
શ્રીજી પુરૂષોત્તમ સાક્ષાત. શ્રીમ૦ ૧૧
પ્રભુ પોતે સર્વથી પર છેજી,
વળી મહા સમર્થ છે એ નાથ:
ભક્તનાં દુઃખ હરતા સુખકારી છેજી.
ચિંતા નવ કીજીએ માથે નાથ. શ્રીમ૦ ૧૨

લૌકિક વઈદિક જે કર્મ છેજી,
તે સિદ્ધ હરિ થવા દે નહિ;
તો એ સેવા સ્મરણ ધર્મ છેજી,
તેથી મન દુર કીજે નહિ. શ્રીમ૦ ૧૩
પુષ્ટિ માર્ગમાં શ્રીજી રહે સદાજી,
વળી જીવનું કીધું શું હોય;
પ્રભુ કરે તે સુખ માની રહીયેજી,
સાક્ષી થઈ રહે સુખ હોય. શ્રીમ૦ ૧૪
દિનતા ભાવ મનમાં રાખીએજી,
બીજા સાધનનું નથી કામ;
સર્વદા સેવા કરી શ્રીજી સાધવાજી,
ગુરૂની આજ્ઞા થકી એ કામ, શ્રીમ૦ ૧૫
ગુરૂની આજ્ઞા ઉલંઘન નવ કીજીએજી,
શ્રીજીની ઇચ્છાએ થાય તે થાય;
આપણું મન ગુરૂને દીજીએજી,
પ્રભુથી અધિક રાખીએ ભાવ. શ્રીમ૦ ૧૬
સેવા કરો નિત્ય ચીત્ત પ્રીતશુંજી,
તો સુખી થાશો આ યુગમાંહે;
પરીક્ષા અર્થે શ્રીજી કદા નવ સુણેજી,
ન ઉદ્વેગ ધરો મન માંહે. શ્રીમ૦ ૧૭
તોએ ધીરજ રાખી સેવા કરવીજી,
પ્રભુ સુખ કર્ત્તા છે સત્ય;

એમની લીલા જોઇ ચીંતા દુર કરવીજી,
વઇશણુવને એરે જુગત્ય. શ્રીમ૦ ૧૮
એકાદશ ઇંદ્રિય પ્રભુને સન્મુખજી,
સેવામાં દીવસ ને રાત;
એકે ઇંદ્રીય વિમુખ નવ કીજીએજી,
સર્વાત્મા ભક્તિ કરો અહો રાત. શ્રીમ૦ ૧૯
"શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ" સદા જપોજી,
ન વિસારશો પળ એક માત્ર;
એ જુગતેથી ચિંતા દુર કરોજી,
થાશો શ્રીજીના કૃપાપાત્ર. શ્રીમ૦ ૨૦
શ્રીમહાપ્રભુજી કહે અમારી એ મતિજી,
વળી એ છે નિરધાર;
સરવે વૈષ્ણવ રાખજો ચિત્ત ધરીજી,
શ્રી વલ્લભજી આધાર. શ્રીમ૦ ૨૧
એ અમુલ્ય રત્ન જે કોઇ ચીત્ત ધરેજી,
તેને પુષ્ટિભક્તિ દૃઢ ફળ હોય;
જે આ ધોળ ગાયે ચિત્ત કરેજી,
તેને પરમ આનંદ સુખ હોય. શ્રી મ૦ ૨૨

यदुक्तं तातचरणैः श्रीकृष्णः शरणं मम ।
ततएवास्ति नैश्चिन्त्यमैहिके पारलौकिके ॥

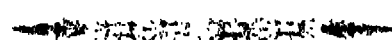
અર્થઃ—અમારા તાત ચરણુ એટલે પિતાજી શ્રીમહાપ્રભુજીએ "શ્રીકૃષ્ણઃ શરણં મમ" એ રીતે જે કહેલું છે તેથીજ આલોક તથા પરલોક સંબંધી કાર્યના વિચારમાં નિશ્ચિંતપણું છે.

પંચ તત્વનું ધોળ.

ધોળ ૫ મું.

પુષ્ટિમાર્ગના પાંચ તત્વ નિત્ય ગાયેજી,
તેના જન્મો જન્મનાં પાપ સર્વે જાયેજી. ૧
શ્રીજી શ્રીનવનિતપ્રિયા સુખકારીજી,
સમરો શ્રીમથુરાંનાથ કુંજ બિહારીજી. ૨
શ્રીવિઠલેશરાય શ્રીદ્વારકેશરાય ગિરિધારીજી,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજી શ્રીમદનમોહન પર વારીજી. ૩
બીજું તત્વ શ્રીવલ્લભકુળને ભજીયેજી;
કુડા લોક લાજને કાજ સર્વે તજીએજી. ૪
ત્રીજું તત્વ શ્રીગોવર્દ્ધનધર નીત્ય ગાયેજી,
શ્રીનટવરલાલનું ગમતું સર્વે થાયેજી. ૫
ચોથું તત્વ શ્રીજમુનાજીને જાણોજી,
કરો સ્નાન જલને પાન એ સુખ માણોજી. ૬

પાંચમું તત્વ શ્રીવ્રજભુમીને ગાઇયેજી,
નિત્ય ઉઠી વઇશ્ણવ જન પદરજ પાઇએજી. ૭
પાંચે તત્વનું ધ્યાન નીરંતર કીજેજી;
તો મનવાંછીતનાં ફળ સર્વે લીજેજી. ૮
પાંચે તત્વ શ્રીબ્રહ્માદીકને દુર્લભજી,
શ્રીવલ્લભપ્રભુ પ્રગટ પ્રમાણ કર્યાં સર્વે સુલભજી. ૯
એ શોભા જોઈ હરીદાસ જાય બલીહારીજી,
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારીજી, ૧૦

દશ મર્મનું ધોળ.

ધોળ ૬ ઠું.

પુષ્ટિમાર્ગ તણા મર્મ દશ જાણીને,
નિત્ય આચરણ કરી હ્રદે વીચારે.
તો તેને વશ થાયરે શ્રીહરિ,
પ્રેમની વેલડી ત્યાં વીસ્તારે. ૧
પ્રથમ એક મર્મ શ્રીમહાપ્રભુ જાણીને,
દ્દઢ વીશ્વાસ કરી વચન પાળે;
અવર સાધન સબ લૌકીક કામના,
એમની કૃપા વીના ફળ ન ભાળે. ૨

બીજો મર્મ તે કેવળ શ્રીગુરૂ વાયક,
વિશ્વાસ આચરણે કરવું;
જે જે વાણી શ્રીવલ્લભ ઓચરે,
તે તે વિચારી ને મન ધરવું. ૩
ત્રીજો મર્મ તે શ્રીકૃષ્ણના નામનો.
મહાત્મ દઢ થઇ સકલ સારે;
અનેક પ્રકારના ધર્મ કોઈ ઉચરે,
તે કોટિમાં અંશ તેને ન ભારે. ૪
ચોથો મર્મ તે વિશ્વાસ આણી કરી,
પ્રભુજી કરશે તે અતી રૂડું;
શ્રીરાધીકા રમણ શ્રીવ્રજ વીહારી,
હરિ ભજન કરવું અન્ય જાણી કુડું. ૫
પાંચમો મર્મ શ્રીકૃષ્ણ શર્ણાગત,
લૌકીક વૈદીક પરીત્યાગ ભાવે:
નીરપેક્ષ ભાવના સર્વ વિશે રાખે,
ત્યારે શ્રીકૃષ્ણને દયારે આવે. ૬
છઠો મર્મ તે કેવળ નાથનો,
સર્વ પ્રકાર ગુણ ગાન કરીએ;
જ્ઞાન દ્વારા કરી સકલ લીલા ખરી,
શ્રીવ્રજનાથને હૃદે ધરીએ. ૭
સાતમો મર્મ તે અંતરીક્ષ સેવા,
વ્યસનાત્મક વ્રજ માંહી ફરીએ;

ભાવાત્મક ત્યાં વપુ પોતા તણું,
તે સખી ભાવશું જાણી વરીએ. ૮
આઠમો મર્મ તે ક્રીડારસ ભાવના,
અંતરમાં અનુભવ કરવો;
જેમ જેમ સખી સંગે ક્રીડેરે સાંવરો,
તેમ તેમ રસ હૃદે ધરવો. ૯
નવમો મર્મ તે દ્વૈત દલ ભાવના,
તાપ કલેશ મનમાંરે લાવે:
એ રૂપ દશા વ્રજ સુંદરી ભોગવે,
તેમ તેમ એઉને અનુભવ કરાવે. ૧૦
દશમો મર્મ તે દીનતા ભાવનો,
સર્વ ભાવે કરી હૃદે દુઃખ આણે;
અનેક પ્રકાર નાના વિધ છે ઘણા,
તે શ્રીકૃષ્ણ કૃપા વીના કોઇ ન માને. ૧૧
એ દશ મર્મ જે કોઈ ગાય ને અનુભવે,
તેને શ્રીકૃષ્ણ આધીન થાયે:
શ્રીવલ્લભ મહાપ્રભુ નિપટ કરૂણા કરી,
આપના દાસની બાંહ્ય સાહે. ૧૨

विनतिनुं धोळ.

धोळ ७ मुं.

વીનતી કરૂં વશ્રીવલ્લભ પ્રભુ, અંતર ગત જાણો;
ચરણ શરણ રાખો સદા, જીવ જગત લોભાણો. ૧
અવગુણ અમારા અનેક છે, હરી હૈયે ન ધરશો;
હું અપબળાની વિનતી, જાણી કરૂણા કરશો. ૨
છેલછબીલા શ્રીનાથજી, આંખડલી અણીયાળી;
અંગે આભૂષણ શોભીતા, લટકે વનમાળી. ૩
કમળકોમલ મુખ માધુરી, દર્શન દીનને દેજો,
દૈવી ઉદ્ધારણ કારણે, બરદ પૂરણ કરજો. ૪
હું અજ્ઞાનિ આમર્મમાં, પ્રભુ કાંઇ નવ જાણું,
કહાડોને ભવમાંથી કરગ્રહી, શોભા વદન વખાણું. ૫
વેહ આપો મ્હારા વાલમા, વૃદ્ધિભાવ જણાવો,
વાટ માં જોશો સાધનતણી, રસ મનમાં ભરાવો. ૬
ભટકી કાળ કઇંક વહી ગયા, વિપયારસ માંતો,
શરણ સમર્પણ પામીયો, તોયે રંગ રાતો, ૭
તમારે બળે ત્રિભુવન ધણી, જીવ રૂપ જણાશે,
લોક વ્હેવાર વૈદીક તણી, મરજાદા જાશે. ૮
શર્ણાગત હું શ્રીહરિ એવું મન ઉપજાવો,
દાસ પોતાનો જાણીને, હવે વાર માં લાવો. ૯

તમે તો વચન પ્રભુ પાળીયા. ભૂતલ પાઉ ધારી.
વંશ પ્રકાશ કીધો ભલો, લીલા અવતરી. ૧૦
પ્રકટ અનુભવ આપીને, સુખ રાસ દેખાડયા,
જેવા મનોરથ જેહુને, તેમ રંગે રમાડયા. ૧૧
કરૂણાતણી કૃતિ શી કહું. કોઈ પાર ન પામે,
જીવ ડરયો જંજાળમાં, એથી આવ્યો છે ઠામે. ૧૨
જેમ જેમ જન વિનતી કરે, તેમ તેમ તમે કીધું:
અંગીકૃત્ય જે જીવ છે, તેણે સર્વ સુખ લીધું. ૧૩
આ આધુનિક અવતારમાં, અળગા તે અભાગી,
દૃઢ આશરો જેને નાથ શું, તેતો સદાય સુભાગી. ૧૪
આ લીલા આગે નવ સુણી, હવે પાછળ રોશો:
અખંડ લીલા કળીકાળમાં, બડભાગી જોશો. ૧૫
શ્રીગિરિધારીજી સુખકારી, વ્હેલા દર્શન આપો,
વ્રજરજમાં મન રાખજો, ભવબંધન કાપો. ૧૬
કૃત્ય અમારાં કરોડ છે, નરસામાં નરસાં;
દાસનોદાસ વીનતી કરે, પ્રભુ પદરજ પરસાં. ૧૭

ધોળ ૮ મું.

વ્રજના જીવન કરૂં વીનતીરે, હો શ્રીગોકુલનારે ચંદ.
વેગેતેઆંણુંમોકલો, હો શ્રીવલ્લભનંદ; વ્રજના. ટેક.૧
તમારા દર્શન વિના શ્રીવલ્લભરે કહોજી કેમ રહેવાય;
મનડાં તે કઇ પેરે વાળીએ, નયણે નીર ભરાય. ૨

અરજ સુણો આદર કરીરે, શ્રીજમુનાજીરે માય;
વિજોગ તણાં દુઃખ દોહલાં, કહોજી કેમ રહેવાય. ૩
નયણાં ભરી ક્યારે નિરખશુંરે શ્રીઠકરાણીનો ઘાટ;
અંતરમાં ઇચ્છા ઘણી, જોઉંછુંરે વ્રજની વાટ. ૪
દુર રહે કેમ ચાલશેરે, કહોને ક્યાંની એ રીત;
આજકાલનું કોઇ નથી. એ છે પૂર્વની પ્રીત. ૫
હરીરે હૈયાના જાણછોરે, એછે પૂર્વનો સ્નેહ;
દીન જાણીને દયા કરો, નહીંતો તજીશું આ દેહ. ૬
તન સુકાઈ ત્વચા થયાંરે, હરે હળધર વીર;
પાપી તે નયણાં ખુટે નહીં ભરી ભરી આવેછે નીર. ૭
વ્રજમાં તે વાસ માગું સદારે, શ્રીગોકુલ ગામ;
શ્રીજમુનાજીને કાંઠડે, શ્રીઠકરાણીજીનું ઠામ. ૮
રાંક ઉપર શાં રૂશણાંરે તમો છો દીનદયાળ;
દાસ પોતાનો જાણીને, કરજોરે સંભાળ. ૯

ઘોળ ૧ લું.

ઉત્તમવૃત એકાદશી સાહેલીરે, આજ મ્હારે અપવાસ;
જમુનાજી જઇએ ઝીલવા સાહેલી રે. ટેક.
રંગીલીગલીરળીયામણીસાહેલીરે, વૈષ્ણવનીભીડાભીડ.
સરખીસૈયરટોળે મળી સાહેલીરે, હૈડે હરખ ન માય.
વહુ બેટી હીંડે મલપતાં સાહેલીરે, સૌકોઇનેદર્શન થાય.
સાકર કેરા કરા પડયા સાહેલીરે, દુધડે વર્ષ્યા મેહ.

ગોકુલગામ રળીયામણું સાહેલીરે, સુંદરશ્રીજમુનાનીર.
શ્રીજમુનાજીમાં ઝીલતાં સાહેલીરે; છુટા મેલી કેશ.
રમણ રેતીમાં લોટતાં સાહેલીરે, તુટયા નવસર હાર.
વ્રજવાસી સામા મળ્યા સાહેલીરે. હરખે સાહીશું કેશ
પ્રમાદ મેહેલો મોકળો સાહેલીરે, ઠોરતણો નહીં પાર. ૯
માધવદાસની વિનતી સાહેલીરે આપોનેશ્રીવ્રજમાં વાસ.
શ્રીયમુનાજી જઈએ ઝીલવા સાહેલીરે. ૧૦

શ્રીદીનતાનું ધોળ.

ધોળ ૧૦ મું

શ્રીવિઠલવર મ્હારારે, તમને તો શું કહીએ:
પ્રાણજીવન છોરે. જેમ રાખો તેમ રહીએ. ૧
આશ તમારીરે, મ્હોટી અમને વહાલા;
છેહ નવ દેશોરે, શ્રીવ્રજનાથજીના લાલા. ૨
કૃપા કરીનેરે, દર્શન અમને દેજો;
શ્રીવલ્લભકુળ પ્રકટયારે, અનેક જીવને તાર્યા;
બહુ જન્મનારે, માર થકી મુકાવ્યા. ૪
એ વિશ્વાસેરે, હમો રહ્યાં છીએ વળગી,
પાલવ નહી મુકુરે, કેમ કરી કરશો અલગી. ૫

જે પોતાનાં કીધાંરે, તે મુકયાં કેમ જાશે;
બરદ તમારાંરે ભક્ત વત્સળ કહેવાશે. ૬
જીવના દોષજરે, કહેતાં પાર ન આવે;
અઘોર કળીમાંરે, તમો વિના કોણ છોડાવે. ૭
પ્રદેશ પધારોરે, દાસલડાંને કાજ;
રીત સહાવોરે, શ્રીવલ્લભજી મહારાજ. ૮
કૃત્ય અમારાંરે, જો વ્હાલા ચિત્ત ધરશોઃ
જીવ અથડાશેરે, એવું તો ના કરશો. ૯
પુરણ પુરૂષોતમરે, પ્રભુજી તમે કહેવાવોઃ
અમારે સર્વસ્વરે, તમ સાથે છે દાવો. ૧૦
શિક્ષા હમનેરે, જે ઘટે તે દેજો;
શ્રીવિઠલવરજીરે, વલ્લભને શરણે લેજો. ૧૧
દાસની વીનતિરે, પ્રભુ હૈયામાં લઇએ;
શ્રીવિઠલવર મ્હારારે, તમને તો શું કહીએ. ૧૨

શ્રીજમનાજીનું ઘોળ.

ઘોળ ૧૧ મું.

ધન્ય શ્રીજમુના કૃપા કરી શ્રીગોકુલ વ્રજ સુખઆપજો;
વ્રજની રજમાં અહનિશ અમને સ્થિર કરીને સ્થાપજો.૧

તમે મ્હોટાં છો શ્રીમહારાણી,તમે જીવ તણી કરૂણાજાણી;
શરણે અમને લેજો તાણીરે. ધન્ય. ૨
શ્રીવૃંદાવનની વાટમાં, ન્હાવું શ્રીજમુના ઘાટમાં;
વહાલે રાસ રમાડયા રાતમાં. ધન્ય. ૩
ચાલો તો થઈએ વ્રજવાસી, પરીક્રમા કરીએ ચોરાસી;
મ્હારા જન્મ મરણની ટાળી ફાંસીરે. ધન્ય. ૪
પધરાવો સાત સ્વરૂપ સેવા, આરોગાવો મીઠા મેવા;
વૈષ્ણવને લાભ ઘણો લેવા. ધન્ય. ૫
શ્રીગોકુલ મથુરાની ગલીઓમાં,
મહારાજ મુજને ત્યાં મળીયા;
મારા સકલ મનોરથ સફળ થયારે. ધન્ય. ૬
નંદજીનો લાલે વનમાળી કાલંદી કાંઠે ધેનુ ચારી;
વહાલો હસી હસી હમશું લે તાળીરે. ધન્ય. ૭
જીવજાણે શ્રીજમુનાનાહીયે,એવાઅખંડ વ્રજવાસીથઇયે
એ નૌતમ લીલા નિત્ય ગાઇયે. ધન્ય. ૮
સખીસમરોનેસારંગપાણી, વૈષ્ણવને વ્હાલી એ વાણી;
એ લીલા હરદાસે જાણીરે. ધન્ય. ૯

ધોળ ૧૨ મું.

વહાલે કરી વંદુરે, શ્રીમહારાણીજી;
બહુ અધમ ઓધાર્યારે, એવા જશ જાણીને. ૧
ચૌદલોકના સ્વામિરે, વસે જ્યાં વાસ કરી;

પટરાણીજી પોતેરે રહ્યા એવા નાથ વરી. ૨
ગંગાપદ પામીરે, કે પાવન જેણે કર્યા;
તે તો શ્રીમહારાણીરે, ગુણે બહુ વિસ્તરીયાં. ૩
જમુનાજળ નહાવારે, જોગેશ્વર દેહ દમે;
ક્રીડારસ પૂરણુરે, હરિ નિત્ય રાસ રામે. ૪
શીવજી અજ જેવારે, બેઠા ત્યાં ધ્યાન ધરી;
સનકાદીક સરખારે, ગાય ગુણ ગાન કરી. ૫
શ્રીજમુનાજળ મહીમારે, કળી નવ કોઇ શકે;
શેષનાગ સરીખારે, ગાતાં ગુણ તેજ થકે. ૬
જશ જાણી વિશેષેરે, કે સુર મુની નરનારી;
તારો તાપ શું જાણેરે, કે એ રસ અધીકારી. ૭
અમૃતજળ એવાંરે, કે પીતાં પાપ હરે,
તે તો વેદની વાણીરે, કે સુરમુની ઓચરે. ૮
નીર ધીર ગંભીરેરે, ચાલે મહામોદ ભર્યા;
મથુરાં મંડળમાંરે, કે વિલાસે પરવરીયાં. ૯
વૃંદાવન તીરેરે, અતી બહુ શોભા ધરે;
તટધિર સમીપેરે ગોપીજન ક્રીડા કરે. ૧૦
શ્રીગોકુળ રસ ભરીયુંરે, કે શોભા શીરે કહું;
એઉના ગુણ ગાવારે, કે દાસ થઇને રહું. ૧૧
મને આશ ઘણેરીરે, કે માતાજી તમારી છે;
પ્રભુદાસને સહાવારે, કે બાંહ પસારી છે. ૧૨

તાદૃશીય વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૧૨ મું.

તાદશીય જન જેને જાણીએરે, જેમાં એ ચારગુણ હોય;
નીંદા સ્તુતી કોઇની નવ કરે, સઘળું સમદષ્ટી જોય. તા.૧
જેના દર્શન માત્રથીરે, ટળે પ્રપંચનું ધ્યાન;
સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નઆવે અઘ અજ્ઞાન(૨)તા.૨
ગુણ ગાએ ગોવિંદનારે, પુલકીત મન થાય;
નેત્ર પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે હૃદય ફુંધાય(૨) તા. ૩
પરદુઃખે દાઝે ઘણા રે, ન કરે કોઇનો દ્રોહ,
ઇંદ્રીજીત સાચા સગા, ન પામે માયામાં મોહ(૨)તા.૪
સકળ ચરાચરને વિષે રે, વસ્યા દેખે ભગવાન;
શુભ ઇચ્છે સર્વ જગતનું, લેશ નહીં અભિમાન(૨)તા.૫
સઘળી લીલા અવિનાશનીરે, જેમાં લુબ્ધ જેનું મન;
પ્રીતિ બહુ પર ઉપકારમાં, સદા પ્રસન્ન વદન (૨) ૬
નટવર ઝલકે નેનમાં રે. કાંત કરૂણામેં હોય;
સત્ય ભાવ સંતોષ બહુ, દોષ કોઇનો ન જોય.(૨)તા.૭
વહાલા લાગો છો સર્વનેરે, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્ત;
અનન્ય ભાવે ભજે શ્રીકૃષ્ણને, જેને વ્હાલું નહિ વિત્ત(૨)
હરિ ગુરૂ વૈષ્ણવને વિષેરે, સદા અતી ઘણા વહાલ;

દઢ આશરો અરૂ દીનતા, બોલે વચન રસાલ (૨) ૯
સેવાસ્મરણસતસમાગમનેવિષેરે,જેનીઆશક્તિઅનંત,
કપટનો લેશ નહીં કુટીયા વીષે,જેનું હરી ચરણે ચીત્ત(૨)
વિહવલતા શ્રી વઠલેશસુંરે, મુખે શ્રીકૃષ્ણનું નામ;
એવા ભગવદીય દાસના, વલ્લભદાસ ગુણગાય(૨)ગા.૧૧

ધોળ ૧૪ મું.

વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, શીદ ગુમાનમાં, ઘુમે:
હરિજન નથી થયો તુંરે ટેક.
હરિજન જોઈ હઈડું નવ હરખે, દ્રવે ન હરીગુણ ગાતાં;
કામધામ ચટકી નથી ફટકી, ક્રોધે લોચન રાતાં. વૈ. ૧
તુજ સંગે કોઇ વૈષ્ણવ થાએ, તો તે વઈષ્ણવ સાચો;
તારા સંગથી રંગ ન લાગે; તહાંલગી તું કાચો. વૈ. ૨
પરદુઃખ દેખી હાદે ન દાઝે, પરનિંદાથી નથી ડરતો;
વહાલ નથી વીઠલશું સાચું, હઠે ન હું હું કરતો. વૈ. ૩
પરોપકારે પ્રીતિ ન તુંજને, સ્વાર્થ છુટયો છે નાંહીં
કહેણી તેવી રહેણી ન મળે, કયાં લખ્યું એમ કહેની.૪
ભજવાની રૂચિ નથી મનનિશ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ.
જગત તણી આશા જહાં લગી, જગત ગુરૂ તું દાસ.૫
મનતણો ગુરૂ મન કરીશ તો, સાચિ વસ્તુ જડશે:
દયા દુઃખ કે સુખ માન પણ સાચું કહેવું પડશે,વૈષ્ણવ.૬

ધોળ ૧૫ મું.

સર્વ તજીને ભજી લે શ્રીગોવિંદને,
જે નારાયણ નોધારાનો આધાર જો;
ભાગે સંકટ કુડારે સંસારનાં,
તેના નામ થકી તો ઉતરિયે ભવપારજો. સર્વ. ૧
અપરમાને વચને ધ્રુવજી વન સાંચર્યા,
નારદજીએ દીધો છે ઉપદેશ જો;
જ્ઞાન દષ્ટી વૈરાગ્ય તે મનમાં આણિયાં,
હરિ ભજ્યા તેણે જઇ બાલે વેષજો. સર્વ. ૨
દૈત્ય પુત્ર પ્રહ્લાદજીને આગે થયા,
લાગ્યો છે કાંઈ પિતા પુત્રનો વાદ જો;
સ્થંભથી પ્રગટ્યા રે નૃસિંહ રૂપથી,
શ્રીમહાપ્રભુજીયે દીધો તેને સાદ જો. સર્વ. ૩
લાખાગ્રહમાં પાંડવને વળી આવિયા,
ભક્તજનને દીધી છે ઘણી ધીરજો.
સ્મરણ પહેલાં આવ્યા છો તમે સદા,
ભક્ત જન ઉગાર્યા બાંચે વીરજો. સર્વ. ૪
સુદામાનું દારિદ્ર જાણ્યું ઘણું,
મુષ્ટિ એક તાંદુલ આરોગ્યા મહારાજ જો;
એમ દાસ દયાનો પ્રભુજી કરૂણા કીજીયે,
ભક્તજનનાં કીધાં કોટીધા કાજ જો. સર્વ. ૫

ધોળ ૧૬ મું.

હરિ તુંને પ્રસન્ન તે કેમ થાયે, ત્હારા મનનું કપટ ન જાય;
ત્હારા દિલનો છળ નવ જાય, પ્રભુ તુંને પ્રસન્ન. ટેક.
હરિ કીર્તન હરિનામ રટણમાં, અતિશે આળસ ત્હારે;
ડાચાકુટ લવે પરનિંદામાં, આખો દીવસ ન હારે. ૧
પ્રભુનું પુજન કરતી વેળા, કાયા ત્હારી કંપે;
ગંજીફે સોગટાં કુટતાં, આઠે પહોર ન જંપે. ૨
પ્રભુનું ચંદન ઘસતાં વેળા. તુજ શરીર શ્રમથી બગડે;
કુંડી કુટકે મરી મશાલે, ભાવે ભાંગ તું રગડે. ૩
એકાદશી ઓચ્છવનું જાગરણ, અતિ અઘરૂં તુંને લાગે;
ભવાઈ કે ગુણિકા નૃત્ય નારિસંગ, જામિની આખી જાગે. ૪
બે પૈસાની ગુરૂ સેવા બતાવે, ત્યારે ગણગણતું તું બોલે;
ઘરની સ્ત્રી જ્યારે માગે ઘરેણું, ત્યારે છગનમગન થઇ ડોલે. ૫
ખોટાં મોતી કાચ કોડીયાં, ભગવત ભુષણ ઘાલે;
સોનું રૂપું મણી મુક્તા વિના, સ્ત્રીસુતને ના ચાલે. ૬
હરિના ભક્તને લુખું સુકું, વેઠ વળગી હોય જ્યારે;
સગાંસંબંધી ઘેર આવે પરૂણા, ત્યારે મિષ્ટાન પીરસે પરાણે.
જગ દેખે તાંહાં જપવા બેસે, બાકી ન્હાય ન ખાવા;
ગળાં કાપે કેમ થાયે ગળગળો, એ વૈષ્ણવના ચાળા. ૮
આ કરવું આ ના કરવું, એમ સૌને શિક્ષા દે છે;
તેમાંનું તું કાંઈ નથી કરતો, અનુચિત કર્મ કરે છે. ૯

અંતરનો છળ અન્ય ન લહે, પણ જાણે અંતર જામી;
એ તો સાચાનોસંગીછે, દાસ દયાનો સ્વામી. પ્રભુ.૧૦

ધોળ ૧૭ મું.

ચિત્ત તું શીદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે;
સ્થાવર જંગમ જડ ચૈતનમાં, માયાનું બળ ઠરે;
સ્મરણ કર શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું, જન્મ મરણ ભય હરે.૧
નવ માસ પ્રાણી કૃષ્ણચંદ્રનું, ધ્યાન ગર્ભમાં ધરે;
માયાનું આવરણ કર્યું ત્યારે, લક્ષ ચોરાશી ફરે. કૃષ્ણ.૨
તું અંતર ઉદ્વેગ ધરે, તેથી કારજ શું સરે;
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો, હરબ્રહ્માથી નવ ફરે. કૃષ્ણ.૩
દોરી સર્વની એના હાથમાં, ભરાવ્યું ડગલું ભરે;
જેવો જંત્ર વગાડે જંત્રી, તેવો સ્વર નીસરે. કૃષ્ણ.૪
થનાર વસ્તુ થયાં કરે, જેમ શ્રીફળ પાણી ભરે;
જનાર વસ્તુ એણી પેરે જાશે, જેમ ગજ કોઠું ગળે.કૃષ્ણ.૫
જેવું જેટલું જે જ્યમ કાળે, તે તેને કર ઠરે;
એમાં ફેર પડે નહી કોઇથી, શીદ કુટાઇ તું મરે.કૃષ્ણ.૬
તારૂં ધાર્યું થાતું હોય તો, સુખ સંચે દુઃખ હરે;
આપ આપણું અજ્ઞાનપણું એ, મુળ વિચારે ખરે.કૃ.૭
થાવાનું અણુચિંતવ્યું થાશે, ઉપનિષદ ઉચ્ચારે;
શબ્દ ભરૂંસો રાધાવરનો, દયા શીદને ડરે. કૃષ્ણ.૮

ધોળ ૧૮ મું.

ધન્ય જેણે હરિ ગુણ ગાયા,
સંસારમાં ધન્ય જેણે હરિગુણ ગાયા.
બધા સંસારમાં તે જન જીત્યા,
બીજા સહુ જાણજો વહેવાયા. સંસારમાં. ૧
હું ને મારૂં તેમાં પંડિત ભુલ્યા,
ધુળ મળ્યું ડહાપણમાં ડાહ્યા. સંસારમાં. ૨
હાથી ઘોડે સુખપાલ બેઠે શું થયું,
શું થયું મેળવી ઘણી માયા. સંસારમાં. ૩
જમના ઝપાટાથી નવ ચેત્યા,
કામ દામમાં લલચાયા. સંસારમાં. ૪
કંઠ સાહિને તુંને કાઢશે પલકમાં,
દુર રહેશે સગાં વિત્ત જાયા. સંસારમાં. ૫
દયા જપો નિત્ય નામ નંદકુંવરનું,
થાશે સફળ તારી કાયા. સંસારમાં. ૬

ધોળ ૧૯ મું.

દામોદર દુઃખડાં કાપોરે, પાવલે લાગું;
નંદલાલ નિજાનંદ આપોરે, એ વર માગું. ટેક.
વ્હાલાજી હું છું, પળ પળનો અપરાધી;
ભરેલો આધિ વ્યાધિરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૧

વ્હાલાજી હું તો તમારા બળથી ઘણો ગાજું;
જાણો છો કહું શું આજુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૨
વ્હાલાજી હું જેવો તેવો, તોએ છું તમારો;
આધાર અવર નહિં મ્હારોરે, પાવલે લાગું. દામો. ૩
વ્હાલાજી મારૂં, જોર નથી જો તરછોડો;
શું રૂઠી કરે મંકોડોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૪
વ્હાલાજી શ્રીમુખ પોતાનો, કહો છો માટે લાડું;
બીજું બળ ક્યાંથી કહાડુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૫
વ્હાલાજી જનનું માન જગતમાં વધારો;
ગમે તો ઘરમાં મારોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૬
નૃપનાં ગજ ઘોડા મસ્તીખોરાને માન મ્હોટું;
મ્હારે ના માન ખોટુંરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૭
દયાના પ્રિતમ પાણી ગ્રહ્યા છે તો નીભાવો;
મારો દાસપણાનો દાવોરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૮

ધોળ ૨૦ મું.

સૌથી સમર્થ શ્રીરાધાવરનો આશરો,
જેહના જનને દુભવી શકે ન કોય જો;
જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદા,
ક્ષમા કરે કે હરિ ચહાયે તો જોયજો. સૌથી. ટેક. ૧
જુઠો હરિનો ભક્ત જગતમાં થઇ ફરે,
એહેવાનું પણ માધવ રાખે માનજો;

બ્હાનું પોતાનું જોઇ પાળે બિરદ તે,
જયમ જડ પ્રોહિતને પોંખેછે જજમાનજો. સૌથી. ૨
બીજા સૌ મ્હોટા પણ હરિના હુકમમાં,
સુર બ્રહ્મા ગણપતિ શક્તિ શિવ શેષજો;
કેશવ કોપે કોઇનું બળ ચાલે નહીં,
એ સૌ રૂઠે હરિજન ડરે ન લેશ જો. સૌથી. ૩
રાવણ હિરણ્યકશ્યપુ બ્રહ્મ હિમાયતી,
દુરજોધનને પક્ષ હતો બળરામજો;
કોપ્યા કૃષ્ણ તદા સર્વે જોતા રહ્યા,
હરિજનનું કોઇ લઈ શક્યું નહીં નામ જો. સૌથી. ૪
કરણ કુંવર સૂર્યનો અર્જુને મારીયો,
સબળ દૂર્યોધન ભીમે મરણ પમાડયો જો;
હરિ રાખ્યા સુર ગણેશ વિઘ્ન થયું નહીં,
ચિત્રકેતુ સદ્ય પડયો ન અંબા પાડયો જો. સૌથી. ૫
માયા કાળતણો ભય કોઇથી ના ટળે,
અભય અચળ કરવા સમર્થ નહીં કોય જો;
વિના એક શ્રીગિરિવરધારીલાલજી,
કોણ શરણ જાતાંમાં સન્મુખ જોય જો. સૌથી. ૬
વાત કરતાં અવળું પડે અન્ય દેવને,
કાંત્યું પીંજ્યું પળમાં થાય કપાસ જો;
કોપી કષ્ટ પમાડે તે વળી લાભમાં,
બહુ શ્રમથી કાંઇ ફળ આપે હોય નાશ જો. સૌથી. ૭

શ્રીજી જનના અવગુણ તે પણ ગુણ ગણે,
સહજ કરે શરણાંગત આપ સમાન જો;
સમોવડ કીધો શરણ જતાં મળ માસને,
આપી દીધું પુરૂષોત્તમ અભિધાન જો. સૌથી ૮
એવા કરૂણાનિધિ સમર્થ શ્રીનાથજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ આધારજો;
એને મૂકી અન્ય તણો આશ્રય કરે,
તે નિર્ભાગી મૂર્ખના સરદાર જો. સૌથી. ૯

ઘોળ ૨૧ મું.

મ્હારે અંત સમય અલબેલા, મુજને મુકશોમાં;
મ્હારા મદન મોહનજી છેલા, અવસર ચુકશોમાં, ૧
હરિ હું જેવો તેવો તમારો, મુજને મુકશોમાં,
શ્રીગુરૂ સોંપી ગ્રહો કર મ્હારો, અવસર ચુકશોમાં. ૨
મ્હારા દોષકોષ સંભારી, મુજને મુકશોમાં;
શરણાંગત વત્સલ ગિરિધારી, અવસર ચુકશોમાં. ૩
હરિ મ્હારે ધર્મ નથી કોઈ સાધન, મુજને મુકશોમાં;
નથી સત્સંગતસ્મરણ આરાધન, અવસર ચુકશોમાં.૪
શ્રીપતિ સર્વાત્મા સર્વોત્તમ, મુજને મુકશોમાં;
મ્હારા પ્રાણજીવન પુરૂષોત્તમ, અવસર ચુકશોમાં. ૫
સમર્થ કરૂણાસિંધુ શ્રીજી, દયાને મુકશોમાં;
મ્હારે ઓથ નથી કોઈ બીજી, અવસર ચુકશોમાં. ૬

ધોળ ૨૨ મું.

પોષ નોમે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી,
હાંરે વ્હાલો પ્રકટ્યા શ્રીવલ્લભ દ્વારજો;
એમને જોવાને થઈ વ્યાકુલી,
હાંરે વહાલે કીધી સેવકની સાયજો. પોષ. ૧
પ્રથમ શ્રીનંદ ઘેર અવતર્યા,
હાંરે વહાલે પુર્યા શ્રીજસોદાજીના કોડજો;
રમતાં સખા સહુ સાથમાં,
હાંરે વહાલો હરિહલધરજીની જોડજો. પોષ. ૨
હવે વલ્લભ સુત એ થયા,
હાંરે વહાલો શ્રીગોપીનાથજીના ભ્રાતજો;
ગોદમાં લઇને હુલરાવતા,
હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીઅંકાજી માતજો. પોષ. ૩
એહુનાં સુખ કોઈ કહી નવ શકે,
હાંરે એમ નિગમ કહે છે નેતિ નેતિ જો;
શેષ સહસ્ત્ર મુખ ઓચરે,
હાંરે ધન્ય ધન્ય શ્રીયમુનાજીની રેતજો. પોષ. ૪
જ્યાં હરિ ધેનું ચરાવતા,
હાંરે વહાલે કીધો છે રાસ વિલાસજો;
વેણુ વગાડી વૃંદાવનમાં,
હાંરે વહાલે પૂરી વ્રજસુંદરીની આશાજો. પોષ. ૫

રસે વિંધાણી વ્રજ વનિતા,
હાંરે સોભા નિરખીં કહેછે વલ્લભદાસજો;
કરજોડીને કરૂં વિનતિ,
હાંરે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસજો. પોષ. ૬

ધોળ ૨૩ મું.

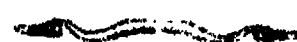
શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઈરે, આનંદ પ્રેમ ભરી;
શ્રીહરિના મુખથીરે, કે પ્રગટ્યા દેહ ધરી. ૧
તૈલંગ કુલ મંડનરે, શ્રીલક્ષ્મણ તાત સહી;
અગ્નિ કુંડ પ્રગટ્યારે, તે લીલા ન જાય કહી. ૨
શેષનાગ સરીખારે, જેહને મુખ સહસ્ર ફણી;
તે તો પાર ન પામેરે, લીલા રસ સીંધુ તણી. ૩
અગ્નિ મદ્ધ્યે રમતારે, માતાજીયે દીઠા જ્યારે;
એ છે સુત મ્હારારે, ધાઇને આવ્યાં ત્યારે. ૪
અગ્નિયે માર્ગ દીધોરે, માતાજીને આવ્યાં જાણી;
બેઉ કર સાહીરે, કુંવરને લીધા તેડી. ૫
અમરાપતિ જુવેરે,, રત્ન વૈમાન ચડી;
દેવ દુંદંભી વાજેરે, ચહુંદીશ લાગી ઝડી. ૬
સૂર વનિતા સહુકોરે, જોવાને આવ્યાં ફરી;
અંજલિ ભરી ભરીનેરે, કે પુષ્પની વૃષ્ટિ કરી. ૭
સેવક સુખ સારૂંરે, કે કરૂણાસીંધુ ભારી;
ફરી વ્રજ પ્રગટ્યારે, કે દ્વિજ વર રૂપ ધરી. ૮

એ શોભા જોઇનેરે, કહે વલ્લભદાસ ફરી;
વ્રજમાં વાસ દેજોરે, કે વિનતી ચિત્ત ધરી. ૯

अर्जुन गीता.

ધોળ ૨૪ મું

શ્રીકૃષ્ણ કહે સાંભળો અર્જુન,
ભક્તિ વિશે તમે રાખો મન,
ભક્તિ થકી અળગો નવ ખસું,
હૃદે કમલમાં વાસો વસું,
મ્હારી દેહ મારા ભક્તને સહી,
તેમાં ભિન્નભેદ તમે જાણો નહી,
મને ભક્ત વહાલા છે ઘણું,
હું કારજ કરૂ સેવક તણું.
ભક્ત તણું હું રક્ષણ કરૂં.
હસ્ત છાયા મસ્તક શિર ધરૂં.
ભક્તિ ઉપર છે મારૂં મન,
ધેનુ ચરાવાને ઇચ્છું વન.
ખરો મિત્ર મુકું નહી ઘડી,
મને સેવકની ચીંતા ઘણી.

ખાય ખરચે મુજ નીમિત કરી,
અક્ષય ભંડાર તેને આપું ભરી.
પાષાણમાંથી પ્રગટજ થઈ,
ભક્ત માગે તે આપું સહી.
સુખ દુઃખનો વાહ્યો સંબંધ,
અક્ષર લખ્યા પહેલે દીન.
મારૂં લખ્યું ફોકટ નવ થાય,
ચાહે દેશ મેલી પરદેશે જાય.
ભલું ભુંડું માથે નવ લેઉં,
હૃદયમાં બેસી શિખામણ દેઉં.
મારી માયા કોઈ નવ લહે,
શ્રીફળમાં જેમ પાણી રહે.
કોટીબ્રહ્માંડ ભાગું ને ઘડું,
એક પલકમાં હું પેદા કરૂં.
જલ સ્થલ પૃથ્વી ને આકાશ,
સર્વ ભૂતલમાં મારો વાસ.
જપ તપ તીર્થ મારૂં કરે,
એ સઉ નીર સાગરમાં ભરે.
એવું જાણી જે મુજને ભજે,
મોહ માયા અહંકારને તજે.
સર્વ લોકને સરખો જાણ,
કીડી કુંજર એક સમાન.

રાત દિવસ હરિના ગુણ ગાય,
ત્યાં મારૂં મન પ્રસન્ન થાય.
મને જે મન સોંપે તે ખરૂં,
તેની ઇચ્છા હું પૂર્ણ કરૂં.
એક તરફ ધન સાંચે દિન રાત,
તેને બાંધી આપું જમને હાથ.
મને સેવ્યાનું ફળ છે ઘણું,
વૈમાન બેસાડી વૈકુંઠ મોકલું.
અર્જુન તું વહાલો છે ઘણું,
ગુંજની વાત તુજ આગળ કરૂં.
ગીતાનો અર્થ હતો જે,
મેં તુજને સંભળાવ્યો તે.
સહુ મળી લેજો હરિનું નામ,
રાત દિવસ ભજવા ભગવાન.
તે માટે પ્રપંચથી પરહરો,
શ્રીકૃષ્ણ હૃદયમાં ધરો.
કરજોડી કહે છે વલ્લભદાસ,
તમારે ચરણે અમારો વાસ. શ્રીકૃષ્ણ.

ધોળ ૨૫ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજીને ઘેર એ કુળ દીવોરે,
ભલે પ્રગટયા શ્રીવલ્લભરાય એ ઘણું જીવોરે. ૧
એમના સુત છે બેઉ અતિશે રૂડારે,
નાહી નામે એમને શીષ તે જન કુડારે. ૨
શ્રીઅંકાજી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે,
ગોપીનાથ શ્રીવિઠલનાથ એ પરવારીરે. ૩
બળદેવ શ્રીગોપીનાથજીને જાણોરે,
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીવિઠલનાથ એ વ્રજ રાણોરે. ૪
શ્રીપુરૂષોત્તમજીને પ્રેમ ધરીને ગાયરે,
તેના જન્મો જન્મનાં પ્રાયશ્ચિત સર્વે જાયરે. ૫
શ્રીવિઠલનાથજીના સાત કુંવર સુખદાતારે.
કલિયુગમાં પુષ્ટિ પ્રકાશ કરે વિખ્યાતારે. ૬
શ્રીગિરિધરજી ગુણવંત સૌને ગમતારે,
જઇ જુવો શ્રીજી નવનીત પ્રિયાજીશું રમતારે. ૭
શ્રીમથુરાનાથ મનોરથ પુરે મનનારે,
સમરો શ્રીનટવરલાલ જાય દુઃખ તનનારે. ૮
શ્રીગોવીંદરાય રસ મગ્ન રસ ભરી નિર્ખોરે,
એમને મંદિરે શ્રીવિઠલેશરાય જોઇ જોઇ હર્ખોરે. ૯
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કૃપા કરી સુખ આપોરે,
શ્રીદ્વારકાંનાથજીનાં રૂપ હૃદેમાં સ્થાપોરે. ૧૦

શ્રીવલ્લભ ગોકુળનાથ સેવા ગિરિધારીરે,
જેણે રાખ્યો માળા પ્રસંગ તે પરવારીરે. ૧૧
શ્રીરઘુપતિજી છે રૂડા જોઇને મન મોહેરે,
એહને મંદિર શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી સોહેરે, ૧૨
શ્રીજદુપતિજી છે જુગતે જોવા જેવારે,
એહને મંદિરે શ્રીબાલકૃષ્ણ કેરી સુંદિર સેવારે. ૧૩
શ્રીઘનશ્યામ પૂ ં કામ એ ઘણું રસીયારે,
શ્રીમદનમોહન મહારાજ મ્હારે મન વસીયારે. ૧૪
એ શોભા જોઈ વલ્લભદાસ જાય બલિહારીરે,
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારીરે. શ્રીલક્ષ્મણ.૧૫

ધોળ ૨૬ મું.

કોઈ મને કૃષ્ણ દેખાડોરે શ્રીગોકુળમાં,
કોઇ મને પ્રભુજી મેળાવોરે મધુવનમાં;
મેરી મતિ હેરી તેરો મર્મ ન જાણે,
વનમાં ફરે વ્હાલો તનમાંરે મધુવનમાં. કોઈ મને. ૧
સકળ બન ઢુંડયા સકળ વ્રજ ઘેર્યા,
અતિરે ઉદાશી મારા તનમાંરે મધુવનમાં.કોઇમને.૨
અમર ચિર પહેર્યાં મેઘાડંબર ઓઢયાં,
ફુલડાં વીણતી બાગનમાંરે મધુવનમાંરે. કોઇ મને. ૩
ફાટયાં ચીર ને હાર મારા તુટયા,
નિર ભરાયાં લોચનમાંરે મધુવનમાં. કોઈ મને. ૪

સુરદાસ કહે પ્રભુ તીહારે મીલનકું,
અતિરે ઉલટ મારા તનમાંરે મધુવનમાં. કોઇ મને, ૫

શ્રીગોકુલનાથજીનું ધોળ.

ધોળ ૨૭ મું.

વહાલા લાગો છો ઘણું વહાલારે,
વલ્લભલાલ વહાલા લાગો છો.
કેસરીયા ધોતી મ્હારા પ્રભુજીને સોહિએરે,
છુટા મેલ્યા છે વહાલે કેશરે. વલ્લભલાલ. ૧
કેસરીયા ઉપરણા મ્હારા વહાલાજીને સોહિએરે.
ચાલ લટકતી ચાલેરે. વલ્લભલાલ. ૨
કેસરીયા પાઘ મ્હારા પ્રભુજીને સોહિએરે,
મુખડાં છે પુનમ ચંદરે. વલ્લભલાલ. ૩
શ્રીવિઠલનાથજીના લાલજ કહીએરે,
રાણી રૂક્ષ્મણીજીના જાયારે. વલ્લભલાલ. ૪
શોભા બેટીજીના વિરજ કહીએરે,
પારવતી વહુજીના કંથરે. વલ્લભલાલ. ૫
કીકીમાં કામણ કીધું મ્હારા વહાલારે,
મ્હારૂં મન હરીને લીધુંરે. વલ્લભલાલ. ૬

દૈવી જીવને હિત પ્રાકટ લીધુંરે,
અનેક જીવ ઉદ્ધાર્યા. વલ્લભલાલ. ૭
કરજોડીને કહે છે ગોપાળદાસરે,
રાખો ચરણાર્વિંદની પાસરે. વલ્લભલાલ. ૮

ધોળ ૨૮ મું

શ્રીવલ્લભ ઘેર આજ વધામણાંરે,
મલિયો રસિક વૈષ્ણવનો સાથ;
પોષ માસ વદ નોમે શ્રીનાથજીરે,
ભૂતલ પ્રગટ્યા શ્રીવિઠલનાથ. ૧
મદનભેરિ સરણાઇયો દુંદુભીરે,
વીણા તાલ મૃદંગ ઉપંગ;
શ્રીમંડલ સારંગી ખંજરીરે,
વાજે પંચ શબ્દ દરબાર. ૨
નભ નિશાએ વજાડે શુર સુરીરે,
હરખ્યા વરસે કુસુમ સુદેશ;
નાચે નટ દેશી ગત્ય ભેદસુંરે,
ગાંધર્વ ઉઘટીત સંગીત રસાલ. ૩
ષોડસ વર્ષની સકલ વ્રજ સુંદરીરે,
નવસત અંગે સજ્યા શ્રૃંગાર;
નવરંગ લહેગા ચોલી ચુંદડીરે,
પાય નેપુર ઝાંઝર ઝણકાર. ૪

કટિ કેસરિને સોહે કીંકણિરે,
કંકણ ચુડી ખલકે પાણ,
દાડમ દંત ચિબુક મધ્ય બિંદુકીરે,
કોક નિપુણ ગુણ ચતુર સુજાણ. ૫
સુર વનીતા સમોવડ આવે નહીંરે,
મૃગમદ અધર પ્રવાલ સુરંગ;
લોચન અંજન રંજીત રસ ભર્યાંરે,
ચારૂ ખંજન મીન કુરંગ ૬
નકવેસર મુક્તામણી જળહળેરે,
કુંકુંમ રંજીત તિલક સુભાલ:
કનક કલસ કેશર રસ ભર્યાંરે,
શ્રવણ જડીત મણી કંચન ઝાલ. ૭
કુચ જુગ મેરૂ સંગ બીચ સુરસુરીરે.
સુખદ જલ જમુના કંચન માલ;
કુમુદ વિમાન ચઢી જાણે આવીયાંરે,
કરપર સોહે વનીતા વૃંદ. ૮
કંચન થાલ ભરી ગજ મોતીયેરે;
પ્રેમ વિવશ ફુલ્યાં અંગો અંગ;
ચાલે મદ ગજ હંસ સોહામણીરે,
ઉડુગણ આવત પૂરણ ચંદ. ૯
ગાતા મંગલ બોલ સોહામણાંરે,
આવ્યાં શ્રીઅંબાજીની પાસ;

સકલ મનોરથ આજ સફલ થયારે,
નીજજન વાધ્યો મનહુલ્લાસ. ૧૦
તીલક કરે ને વધાવે પ્રેમશુંરે,
આરતી ઉતારે વ્રજની નાર;
તનમન પ્રાણ કરે બલીહારરે,
મુખ જોઇ સુંદરવર સુકુમાર. ૧૧
ચુવા ચંદન કેસર છાંટણાંરે,
મંડપ બાંધ્યો વિવિધ વિધાન;
ધ્વજા પતાકા તોરણ બારણેરે,
મુની જન કરે વેદ ધુની ગાન. ૧૨
જોતિષ નીપૂણ ગર્ગમુની આવીયારે,
જન્મ પત્રીકામાં લખ્યો વિચાર;
સાત પુત્ર એ પ્રભુ ઘેર પ્રકટશેરે,
તેનો થાશે બહુ વિસ્તાર. ૧૩
કલીના જીવ અનેક ઉદ્ધારશેરે,
દશેદીશ થાશે જશ વિસ્તાર;
કેવલ દૈવી જીવ ઉદ્ધારશેરે,
ભૂતલ પ્રગટયા કૃષ્ણ અવતાર. ૧૪
બંદીમાગધભાટ જાચક મલ્યારે,
આપે શ્રીવલ્લભરાજ ઉદાર;
મનવાંછીત પટ ભુષણ ધન બહુરે,
ગાવે ગુણીજન કરે ઉચાર, ૧૫

ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભનાથનારે,
દ્વારે ઉભા દીએ આશીષ;
સાંભળીને આવ્યા જાચક સર્વ દેશનારે,
પ્રકટયા પુર્ણ બ્રહ્મ જગદીશ. ૧૬
શ્રીગીરીધરણ શ્રીવીઠલનાથસુંરે,
જે જન જાણે મનમાં ભેદ;
તે ખળ અસુર કહીએ તેની ગતી નહીરે,
કહે પુરાણ પુકારે વેદ. ૧૭
પ્રભુજી મારી મત પત રાખજોરે,
જયાં લગી પ્રાણ રહે આ દેહ;
શ્રીવીઠલનાથ સદા ચીત્તમાં વસોરે,
નીત્ય પ્રતી ક્ષણંક્ષણં અધીક સ્નેહ. ૧૮
શ્રીગીરીધર શ્રીવિઠલનાથસુંરે,
કલ્પીત કરે મહા પાખંડ;
તેનો સંગ દોષ લાગે નહીંરે,
માગું અવીચળ ભક્તી અખંડ. ૧૯
ધર્મ વીમુખ હું આ કલી કાલમાંરે,
વૈષ્ણવ પદરજ વલ્લભદાસ;
કરો કૃપા હું કરૂં વીનતિરે,
જુગજુગ દેજો વ્રજમાં વાસ, ૨૦

ધોળ ૨૩ મું.

શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટજીનાં ભાવે લીજે ભામણાં,
તેલંગ તીલક ને વીપ્ર શીરોમણી ભૂપજો;
એહુના સુત શ્રીવલ્લભનાં લેઊં વારણાં,
દ્વિજવર રૂપે પ્રકટયા અનલ અનૂપજો. ૧
ધર્મ ધુરંધર બે સુત શ્રીવલ્લભદેવના.
પ્રકટ કરવા વેદ તણો વીસ્તારજો;
ગુણ સમુદ્ર ભરીયા શ્રીગોપીનાથજી,
હળ મુશલ હરી હળધરનો અવતારજો. ૨
શ્રીગોવર્દ્ધનધર ધીરવીર બલદેવના,
રસના રૂપી કહીયે શ્રીનંદકુમારજો;
તે પુરૂષોત્તમ પ્રકટયા શ્રીવીઠલનાથજી,
નીર્ગુણ બ્રહ્મ તે સગુણ સ્નેહી સારજો. ૩
શ્રીવીઠલનાથજીના સાતે લાલ સોહામણા,
સૌથી મ્હોટા શ્રીગીરીધરજી મહારાજજો;
શરણ ગયા ને સોંપે તે શ્રીનાથજી,
કરવા સુંદર સેવા કેરાં કાજજો. ૪
શ્રીગોવીંદરાય તણાં મન પ્રસન્ન હુલ્લાસમાં,
આવે તેને આપે આનંદ દાનજો;
શ્રીબાલકૃષ્ણજી કોમલ અંગે રસે ભર્યા,
કરાવે છે અધર સુધારસ પાનજો. ૫

શ્રીગોકુલનાથ જણાવે યુગમાં જીવને,
એવા પોતે કહીયે શ્રી પરમ કૃપાલજો;
શ્રીરઘુપતી રૂપે રૂડા નેણે નીરખતાં,
વદન સદનની ભુલ્યા લે સંભાળજો. ૬
જોવા સરખા દીસે શ્રીજદુનાથજી,
એછે બ્હેની અબલાનો આધારજો;
દેખી દૈવી જીવ સદા ઘનશ્યામજી,
રેડે ઉપર અમૃત રસની ધારજો. ૭
સાતે સ્વરૂપ તણો વંશ સદા સંસારમાં,
પ્રકટ બીરાજે પુરૂષોત્તમ પરીબ્રહ્મજો;
જમનાદાસ અધમ તે છે વળી આધનો,
તે શું જાણે શ્રીવલ્લભ કુલનો મર્મજો. ૮

ધોળ ૩૦ મું.

મોહન મલપંતા ઘેર આવ્યારે,
મ્હેંતો લઇને મોતીડે વધાવ્યારે. ૧
વહાલે મારે કરૂણાની દ્રષ્ટિએ જોયુંરે,
બહેની મારે એ વરસું મન મોહ્યુંરે. ૨
પડયું મારે નંદના કુંવર સાથે પાનુંરે,
હવે હુંતો કેમ કરી રાખીશ છાનુંરે. ૩
દુરીજનને કહેવું હોય તે કહેજોરે,
વહાલા મારા હ્રદય કમલ વચ્ચે રહેજોરે. ૪

ધન્ય ધન્ય ગોકુલના ગિરિધારીરે,
વહાલાને જોવા મળી વ્રજનારીરે. ૫
હાંરે હુંતો વલ્લભકુળની દાસીરે,
હાંરે વહાલા કૃપા કરો વ્રજવાસીરે. ૬
વહાલે મારે વ્રજમાં તે આપ્યો વાસરે,
બલિહારી જાય તે માધવદાસરે. ૭

ઘોળ ૨૧ મું.

અતીરે આનંદ ભર્યો આવો મારે અંગે,
શ્યામ સુંદરવર બેઠા છો સંગે. ૧
મુખડાં જોયા વિના પાણી નવ પીઉરે,
રસીક સુંદર વર જોઈ જોઈ જીવુંરે. ૨
રસીક સુંદર વર શું રઢ લાગી,
જન્મો જન્મ મારી ભાવઠ ભાગી. ૩
સગપણ તે શ્યામળીયાનું સાચું,
બાકી સરવે દીસે છે કાચું. ૪
મુજને ન વારો અમારીરે માડી,
દર્શન કરવા જઈશું દહાડી. ૫
કહેશે તેને કહેવારે દઈશું,
આપણે સરવે સાંભળી રહીશું. ૬
નંદના કુંવર તમે ન કરો વડાઈરે,
મ્હોટા થયા છો મારૂં માંખણ ખાઈરે. ૭

નંદના કુંવર તમે બહુ રંગ રસીઆ,
અમારે કારણ વહાલો વ્રજમાં વસીયા. ૮
અતિરે આનંદ ભર્યાં નંદઘેર જઇશું,
દર્શન કરીને સુખીયાં થઇશું. ૯
ઘણારે દીવસના વાયદારે વળીયા,
વલ્લભ પ્રભુ શ્રીગોવર્દ્ધન મળીયા. ૧૦

ધોળ ૨૨ મું.

ઠકરાણી ઘાટ રળીયામણોરે, છોકર લહેકે બહારરે.
મારૂં શ્રીગોકુળ રળીયામણુંરે.
શ્રીવલ્લભ બીરાજતારે,
શ્રીવીઠલનાથજીના તાતરે. મારૂં શ્રીગો. ૧
ગુણવંત શ્રીગોપીનાથજીરે,
અગ્રજનો અવતારરે. મારૂં શ્રીગો. ૨
ગુણનિધિ શ્રીવિઠલનાથજીરે,
શ્રીકૃષ્ણતણો અવતારરે. મારૂં શ્રીગો. ૩
શ્રીગિરિધર ગોવિંદરાયજીરે,
શ્રીભામની રાણીજીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૪
બળંત શ્રીબાલકૃષ્ણજીરે,
શ્રીકમલાવતી વહુના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૫
ગુણનીધી શ્રીગોકુળનાથજીરે,
વહુશ્રીપાર્વતી જીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૬

યવનને જીતી વજ્યારે,
રાખ્યો માળાનો ધર્મરે. માારૂં શ્રીગો. ૭
શ્રીરઘુપતી જદુપતી જન્મ્યારે,
શ્રીજાનકી મહારાણીજીના કંથરે. મારૂં શ્રીગો. ૮
ગુણવંત શ્રીઘનશ્યામજીરે,
શ્રીકૃષ્ણાવતી વહુજીના કંથજી. મારૂં શ્રીગો. ૯
શ્રીલક્ષ્મીને સત્યભામા બેઉરે,
અગ્રજને અનુહારરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૦
શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યારે,
સેવા કરે સુખસારરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૧
શોભા યમુના કમલાદેવકુંારે,
શ્રીકમલા બેટીજીના તાતરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૨
શ્રીગોકુલથી શ્રીજી આવતાંરે,
ચઢતાં શ્રીગોવર્ધનની ટેરરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૩
સેવા કરી શ્રીજી સાધશુંરે,
આપે શ્રીગોવર્ધન નાથરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૪
શૃંગાર ધરીને દર્પણ ધરેરે,
શ્રીમદનમોહન મુસકાયરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૫
ભોગ ધરાવે ને શ્રીભાવતારે,
શ્રી જમુનાજલ ઝારી હાથરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૬
આરતી ઉતારી દંડવત કરેરે,
માળા ધરે વ્રજરાજરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૭

પાટ અનુસર ત્યાં થયારે,
નમી નમી દંડવત થાયરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૮
શ્રીગોવર્ધનથી શ્રીજી ઉતરેરે,
સાતે કુંવરની છે જોડરે. મારૂં શ્રીગો. ૧૯
બંસી તે બટના ચોકમાંરે,
વહાલે કર્યો વેણુ નાદરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૦
શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાંરે,
સખા રમે [illegible]ખ રાસરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૧
રમશું રાધાજીના રાસમાંરે,
તાલી શ્રીગીરીધર હાથરે. મારૂં શ્રીગો ૨૨
રસીક પ્રિતમ રસ રંગમાંરે,
નમી નમી દંડવત થાયરે. મારૂં શ્રીગો. ૨૩

શ્રીજન્માષ્ટમીનું ધોળ.

ધોળ ૨૨ મું.

આનંદ સાગર ઉલટયોરે લોલ,
શ્રીવસુદેવ દેવકીને દ્વારજો;
આઠમ ભાદરવા વદીરે લોલ,
રોહણી નક્ષત્ર બુધવારજો;
પ્રકટયા શ્રીકૃષ્ણ મન ભાવતારે લોલ. ટેક. ૧

પીળાં પીતાંબર પેહેરીયાંરે લોલ,
ઓઢયાં ઉપરણાં સારજો;
મસ્તકે મુકુટ બીરાજતારે લોલ,
કુંડલ ઝલકે છે કાનજો. પ્રકટયા. ૨
ભાલ તીલક મૃગ મદ તણાંરે લોલ,
ખીટલીઆળા કેશજો;
ચારે ભુજાએ આયુધ ધર્યાંરે લોલ,
શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ જો. પ્રકટયા. ૩
નાકે નકવેસર શોભીતાંરે લોલ,
ચુની છે લાલ ગુલાલ જો;
અધર ઉપર મોતી ઢળકતાંરે લોલ,
હડપચીએ હીરલાની કાન્તિજો. પ્રકટયા. ૪
બાંહે બાજુબંધ બેરખારે લોલ,
પહોંચી છે રત્ન જડાવ જો;
હાથે હાથકુલ સોહે મુદ્રિકારે લોલ,
ઉર ગજ મોતીના હાર જો. પ્રકટયા. ૫
કહેડે સોહે કટી મેખળારે લોલ,
ચરણે ઝાંઝરને ઝમકાર જો;
એવા પ્રભુજીને નિરખતારે લોલ,
દુઃખ ગયાં સરવે દુર જો. પ્રકટયા. ૬
વસુદેવ દેવકીજી હરખીયાંરે લોલ,
નિરખ્યાં શ્રીમુખ સ્વરૂપજો;

એવા પ્રભુને કયાં રાખશું રે લોલ,
કોપ્યો છે કંસરાય ભુપ જો. પ્રકટયા. ૭
ત્યારે બાળક એમ બોલીયા રે લોલ,
સાંભળો અમારી વાત જો;
નંદ તણા દરબારમાં રે લોલ,
મેલી આવો મુને તાત જો. પ્રકટયા. ૮
કન્યા લઇને વહેલા આવજો રે લોલ,
સરશે તમારાં કાજ જો;
તે તમે કંસને દેખાડજો રે લોલ,
મોડશે એનાં માન જો. પ્રકટયા. ૯
એમ કહીને માયા ફેરવી રે લોલ,
ધર્યું છે બાળ સ્વરૂપ જો;
વિસ્મય થયા વસુદેવ દેવકી રે લોલ,
સ્વપ્નું થયું કે સત્ય જો. પ્રકટયા. ૧૦
ભાગી ભુંગળ ખોલ્યાં બારણાં રે લોલ,
સુતા છે સહુ દરવાન જો;
મસ્તક ધરી હરિને નિસર્યા રે લોલ,
લીધી શ્રીગોકુલની વાટ જો. પ્રકટયા. ૧૧
ઝરમર વરસે છે મેહુલા રે લોલ,
ચહુદિશ ચમકે છે વીજ જો;
આગળ સિંહ ધડુક્તા રે લોલ,
શેષનાગે કીધી છે છાંય જો. પ્રકટયા. ૧૨

શ્રીજમુનાજી વહેછે ભરપુરમાંરે લોલ,
ઉઠે છે લહેર તરંગ જો;
ચરણ કમલ હરિનાં પરસશુંરે લોલ,
નીચાં થયાં છે નીરજો. પ્રકટ્યા. ૧૩
દીધો માર્ગ ચાલ્યા ઉતરીરે લોલ,
પહોંચ્યા શ્રીનંદ દરબાર જો;
સુતા દીઠા સહુ સાથનેરે લોલ,
મનમાં કીધો છે વિચાર જો. પ્રકટ્યા. ૧૪
શ્રીજશોદાજીની ગોદમાંરે લોલ,
પોઢાડ્યા શ્રીગિરીધર લાલ જો;
કન્યા લઇ પાછા વળ્યારે લોલ,
જો જો પ્રભુજીના ખ્યાલ જો. પ્રકટ્યા. ૧૫
જાગ્યાં જસોદાજી તે સમેરે લોલ,
નિરખ્યા શ્રીસુંદર શ્યામ જો;
નંદ અતિ ઘણું હરખીયારે લોલ,
આપ્યાં છે રત્ન કેરાં દાન જો. પ્રકટ્યા. ૧૬
ઘેર ઘેર તોરણ બાંધીયાંરે લોલ,
માનિની મંગળ ગાય જો;
સહુ વ્રજ ઉમગ્યો પ્રેમશું રે લોલ,
આનંદ ઉત્સવ થાય જો, પ્રકટ્યા. ૧૭
હલધર દહી ઘૃત દુધની રે લોલ,
મચી છે તહાં કાંઇ કીચ જો;

તાળી પડે ને ફરે કુંદડીરે લોલ,
નાચે છે સઉ નર નારજો. પ્રકટ્યા. ૧૮
બ્રહ્મા મહાદેવ મુનિ દેવતા રે લોલ,
બોલે છે જય જયકાર જો;
દેવનાં તે દુદંભી વાગીયાં રે લોલ,
વરસે છે કુસુમ અપાર જો. પ્રકટ્યા. ૧૯
એ સુખ શોભા શી કહું રે લોલ,
કહેતાં ન આવે પાર જો,
શ્રીવલ્લભચરણ પ્રતાપશુંરે લોલ.
વલ્લભદાસ જાય બલિહાર જો. પ્રકટ્યા. ૨૦

ધોળ ૨૪ મું.

વ્રજની શોભા હું શી કહું, નંદ ઘેર આનંદ ઉપજ્યો;
પ્રકટ્યા શ્રીગિરિધરલાલ (૨) ટેક. વ્રજની. ૧
નોબત વાગેરે નવરંગી, સોહે રાજદ્વાર;
ટોડલે તોરણ બાંધીયાં, ઝુમખ ઝલકેછે ગોખ. વ્રજની.૨
દીપક જ્યોતી જળહળે, પુરી મેલ્યાં છે ગોખ;
ઉત્સાહે ભર્યાં આંગણાં, ઉપમા હરિને હાથ. વ્રજની.૩
બાવનચંદન ઘોરિઘોરિ, પુરયા મોતીના ચોક;
નાનું સરખું ગોકળીયું, આયાં રૂડાં નંદજીનાં રાજ. ૪
કહેતી નગરીમાં નીસર્યાં, સાથે હલધર વીર;
વહેતી નગરીમાં નીસરી, સૌ નેસરખા શૃંગાર. વ્રજની.૫

ગિરિધર ગાયો ચરાવતા, સુંદર જમુનાને તીર;
માધવદાસની વિનતિ, આપો વ્રજમાંરેવાસ. વ્રજની. ૬

ધોળ ૨૫ મું

સાચા સંબંધી શ્રીગોકુલ ક્યારે જાશું,
આપણા બે બેલડીએવળગીશ્રીજમુનાજીમાં નાહીશું. ૧
શ્રીગોકુલીઆનીગલીએગલીએ, ગુણગોવિંદનાગાઈશું. ૨
શ્રીગિરિધારી અલબેલાજોઇ, મનચિંતવ્યા લાડલડાવશું ૩
શ્રીભીમના ઠાકોરને જઇ ભેટીશું, સદા સોહાગી થાશું. ૪

ધોળ ૨૬ મું.

શ્રીબાલકૃષ્ણ લાલ તમ શું લેહે લાગી;
મારે તમ સરિખા નહીં કોઇ ભય ભવની ભાગી. ૧
મારા પ્રાણ તણા આધાર અલગા રહેશોમાં;
વહાલા છોરે હૈયાના હાર કોઇને કહેશોમાં. ૨
હું તો રૂપ તમારાં જોઇને, રીઝી રંગ રસિયા;
મારે તમ સરિખા નવ કોઈ, મારે મન વસીયા. ૩
મારા કુટુંબ સહીત દર્શન તમારાં મેં કીધાં;
વહાલા તમે મટાડયા તાપ દર્શન બહુ દીધાં. ૪
હું ચરણકમલની દાસી, ચિત્ત ચરણે રાખું;
મેં તો બાંધી તમારી આશ બીજે નવ ભાખું. ૫
મારી વિનતી સાંભળો નાથ તો તમને કહીએ,
અમને આપો વ્રજમાં વાસ તમ શરણે રહીએ. ૬

નાહીએ શ્રીજમુનાનાં નીર નિત્ય દર્શન કરીએ,
એમ કહે છે વલ્લભદાસ ભવોભવ તરીએ. ૭

*શ્રીમહાપ્રભુજીના પ્રાકટયનું ધોળ.

ધોળ ૨૭ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ ઘેર આજરે વધામણા;
પ્રકટયા શ્રી વલ્લભરાયરે,
સૈયર સૌ દીજીએ વધામણા. ૧
પ્રથમે શ્રીનંદ ઘેર પ્રકટીઆ વધામણા,
દ્વિતીયે દ્વિજવર અવતારરે. સૈયર૦ ૨
પંદરસેં પાંત્રીસ સંવતે વધામણા,
મધ્યાન સમે સુખ રાસરે. સૈયર૦ ૩
વૈશાખ વદી એકાદશી વધામણા,
સુભ નક્ષત્ર શુભ વારરે. સૈયર૦ ૪
ચંપારણ્ય સોહામણા વધામણા,
અગ્નિનો કુંડ ધન્ય ધન્ય રે. સૈયર૦ ૫
બાળ સ્વરૂપ મધ્ય કુંડમાં વધામણા,
ચરણ અંગુષ્ઠ સુખ માંયરે. સૈયર૦ ૬

---

* શ્રીસુરતવાળાં શ્રીજસોદા બેટીજી કૃત.

દેવનાં તે દુંદુભી વાગીયાં વધામણા;
પુષ્પની વૃષ્ટિ થાય રે. સૈયર૦ ૭
માતે દીધા તાતના ઉછંગમાં વધામણા.
વર્ત્યો છે જય જય કારરે. સૈયર૦ ૮
શ્રીલક્ષ્મણ તાત આનંદીયા વધામણા.
હરખ્યા શ્રીઇલંમાજી માત રે. સૈયર૦ ૯
ધાઇને તે નંદ ઘેર આવીયા વધામણા.
નાળ વધેરવાને કાજરે. સૈયર૦ ૧૦
ધાઇને તે પુત્ર લીધા ગોદમાં વધામણા.
મુખ ચુંબન છુટી દુધ ધારરે. સૈયર૦ ૧૧
શ્રીજીનો કેસરી ઉપરણો વધામણા.
કંઠીને ચર્ચિત ઓગાળ રે. સૈયર૦ ૧૨
રત્ન જડીત કેરે પાલણે વધામણા.
ઝુલાવે શ્રીઇલંમાજી માત રે. સૈયર૦ ૧૩
નંદ જશોદાજી આવીયાં વધામણા.
ગોપી ગ્વાલ સકલ સમાજરે. સૈયર૦ ૧૪
એક નાચેને ફરે કુંદડી વધામણા,
ગોરસની મચીચેલ કીચરે. સૈયર૦ ૧૫
એક ગાયેને સર્વે ઝીલતા વધામણા,
મંગલ વધાઈ રસાલ રે. સૈયર૦ ૧૬
કદલીના સ્થંભ રોપાવીયા વધામણા,
તોરણ બાંધ્યા છે દ્વારરે. સૈયર૦ ૧૭

મોતીના ચોક પુરાવીયા વધામણા,
કુંકુમ કેસર સ્રાસ રે. સૈયર૦ ૧૮
નામકરણ ગર્ગમુની કર્યાં વધામણા,
શ્રીવલ્લભ આચાર્ય સુખરાસ રે.. સૈયર૦ ૧૯
નામ સમર્પણ આપીયાં વધામણા,
કર ગ્રહી સોંપ્યા છે નિજ નાથ રે. સૈયર૦ ૨૦
ગુઢ સ્વરૂપ નિજ સ્વામિનિ વધામણા,
નર દેહ ધરી છે અમ કાજ રે. સૈયર૦ ૨૧
અંગીકૃત જન સર્વે જાણશે વધામણા,
વિમુખને એ રસ દુર રે. સૈયર૦ ૨૨
અમૃત કલ્પવૃક્ષ દ્રુમ ફળ્યો વધામણા,
શાખા પત્ર ફળ રસ રૂપરે. સૈયર૦ ૨૩
આપ સેવેને સેવા શિખવે વધામણા,
શૃંગાર ભોગ પ્રકાર રે. સૈયર૦ ૨૪
આપ ચરણ રજ કીંકરિ વધામણા,
જન્મો જન્મની દાસ રે. સૈયર૦ ૨૫
ગાય શિખે ને સાંભળે વધામણા,
હોજો શ્રીવ્રજમાં વાસ રે. સૈયર૦ ૨૬

ધોળ ૨૮ મું.

જે જે લાલ ગોવર્દ્ધનધારી, સુંદર રૂડાં નામજી; ટેક.
શ્રીપુરૂષોત્તમ પ્રકટ થયા, શ્રીવિઠલ રૂપ નિધાનજી. ૧

ટોળે મળી સર્વે તારૂણીને, સજોની સોળે શૃંગારજી;
થાળ ભરી મુક્તાફળેને, વધાવો શ્રીવલ્લભલાલજી. ૨
વધાવીને શ્રીમુખ નિરખો, નીમીષ ન અળગાં થાઓજી:
પ્રેમસુધારસ પીઓરે પદ્મણી, હળીમળીમંગળગાઓજી;૩
શ્રીવ્રજસુંદરીજીના જીવણ વહાલા, સેવકના સુખકંદજી:
બત્રીસમાં એકો નહી ઓછું, સોળ કળા મુખચંદજી.૪
શ્રીવલ્લભ સુત જો વહાલા કરિયે, તો ભવસાગર તરીએજી:
અન્ય દેવ ઉપાસના તજીએ, તો વર વિઠલ વરીએજી.૫
તન મન ધન સમર્પણ કરીએ, વૈષ્ણવને અનુસરીએજી;
માધવદાસ એટલડું માગે, શ્રીગોકુળમાં અવતરીએજી.૬

ધોળ ૩૧ મું.

શ્રીવલ્લભ વિઠલ હરિ ન જાણ્યા, તેણે સર્વસ્વ ખોયુંરે; ટેક.
શું લાવ્યા શું લઇને જાશો. વારંવાર વહેવાયા રે;
પુષ્ટિમાર્ગમાં જે જન આવ્યા, વિશ્વાસે ના વળગ્યારે. ૧
સેવાનું ફલ સેવા થાશે, ઋતુ પ્રમાણે મેવા રે;
સંપત પ્રમાણે સમર્પિ લેઇએ, તેનું નામ તે સેવારે. ૨
સેવા કરશે ને પાખંડ ધરશે, તે અથડાતા મરશે રે;
ભાવ વિના જે ભક્તિ કરશે, તે પથ્થર કેમ તરશેરે, ૩
મીઠું બોલે ને આચરણ ખોટાં, તેને તે ખળ કહીયેરે;
માધવદાસ એટલું માગે છે, તેહનો સંગ ના કરીયેરે. ૪

ધોળ ૪૦ મું.

કૃષ્ણ કહેતાં શું બેસે નાણું, મૂર્ખ તુંને કૃષ્ણ કહેતાં શું
બેસે નાણું; ટેક.
મીથ્યાલવરીમનગમતી કરે છે, તેમાં નહિં ઠામ ઠેકાણું.૧
દામનુંકામ નહીં પરિશ્રમ, ગાતાં ગોવિંદ ગુણ ગાણું.૨
કિંચિત શ્રમને લાભ ઘણેરો, નહિં કોઈ એહ સમાણું.૩
ખાતોન હોયતો નબળો કહું તુંને, જોઈયે બશેરનું ભાણું.૪
હરિ ભજતાંતુંનેઆળસઆવે ભવભટકણુનિશવહાણું.૫
કો દહાડો તુંને કોલીન થવું જે, કૃષ્ણકીર્તનમુખ આણું.૬
પ્રભુ સ્મરણ વિના ભવ ન તરાયે, હું નિશ્ચેકરીને જાણું.૭
જનદયોકહેહરિભજનમનમ્હારા,ફરીનહિમળેઆટાણું.૮

ધોળ ૪૧ મું.

કૃષ્ણ કામધેનુ દુઝે હમારે,
નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે;
નિત્ય અમૃત રસ પીજે હો રસીયા,
નિત્ય અમૃત રસ પીજેરે. કૃષ્ણ૦ ૧
ખાણ ખરચને ચારો ન માગે,
એનો દોહનારો દુઃખીયો ન થાયે રે;
અરાણ ન રહે કોઈ હમારા કુળમાં,
વાછરૂ મરી નવ જાય રે. કૃષ્ણ૦ ૨

ખારાં ખાટાં ને તીખાં બીજાં,
અવરન રસ શું જાણે રે;
જુગના જીવણ જુગતે જોગવે,
દહીં દુધ ઘૃત આપે રે. — કૃષ્ણ૰ ૩
આંખે છે આંજણી ને મોંઢે છે મુંજણી,
તોય કહેતી ગાય ખોટી રે;
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસિક શીરોમણી,
ભવનાં બંધન કાપે રે. કૃષ્ણ૰ ૪

શૃંગાર સમે ગાવાનુ ધોળ.

ધોળ ૪૨ મું.

વાંકે અંબોડે શ્રીનાથજીને, સુંદર શ્યામ સ્વરૂપ;
શ્રીવલ્લભ સુત સેવા કરે, એ શ્રીગોકુલના ભુપ. ૧
પાઘ બાંધે વ્હાલો જરકશી, ને સુંદર વાઘા સાર;
પટકા છે પચરંગના, સજીઆ તે સોળે શૃંગાર. ૨
કેસરી તિલક સોહામણાં, નાસિકા વિશ્વાધાર;
ચીબુકની અતિ કાન્તિ છે, કંઠે મોતીના હાર. ૩
હડપચીએ હીરલો ઝગમગે, એમના તેજતણો નહિપાર;

અધર બીંબ એ રસીક છે, ઝળકે તે જોત પ્રકાશ.૪
બાહે બાજુબંધ બેરખા, હરિના ખીટલીઆળા કેશ;
નિરખ્યાને વળી નિરખશું, એ નોપાર ન પામે શેષ. ૫
ડાબી બાજુએ ગિરિવર ધર્યો, જમણો કટી મધ્યભાગ;
કૃપા કરો શ્રીનાથજી, મારાં હૈડાં ટાઢાં થાય. ૬
પાયે ઘુઘરી રણઝણે, મોજડીએ મોતીની હાર;
કૃપા કરો શ્રીનાથજી, બલિહારી માધવદાસ. ૭
માધવદાસ માગે સદા, મ્હારૂં માગ્યું આપો મહારાજ;
વળી વળી કરૂં વિનતી, મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ. ૮

ધોળ ૪૨ મું.

ઉભા રહો તો કહું એક વાતડી. શ્રીનાથજી;
તમ માટે ગાળી છે મેં તો જાતડી. શ્રીનાથજી. ૧
જે દહાડે મળ્યા હતા વૃંદાવનમાં. શ્રીનાથજી;
તે દહાડાની તાલાવેલી તનમાં શ્રીનાથજી. ૨
શ્રીનાથજી જોયાના મને કોડરે. શ્રીનાથજી;
પુરી મ્હારા મન કેરી આશરે. શ્રીનાથજી. ૩
હસો છો મધુરૂં વાંકું જોઇને. શ્રીનાથજી;
નયનને કટાક્ષે મ્હારાં મન મોહીને. શ્રીનાથજી; ૪
ક્ષણક્ષણ ભણકારા વાગે કાનમાં. શ્રીનાથજી;
ઘરમાં જાઉં ને ગાઉં તાનમાં. શ્રીનાથજી. ૫

ચિત્ત ચોટતું નથી ઘરકામમાં. શ્રીનાથજી;
ઘેલી ઘેલી કહે છે ગોકુલ ગામમાં. શ્રીનાથજી. ૬
કહેનારાં કહે છે પ્રભુ માથે છો ધણી. શ્રીનાથજી;
વલ્લભના સ્વામી હું દાસી તમતણી. શ્રીનાથજી. ૭
પ્રિતડી કરીએ તો હવે પાળીએ. શ્રીનાથજી;
શરણે આવે તેને તારીએ. શ્રીનાથજી. ૮
પુરો મ્હારા મન કેરી આશરે. શ્રીનાથજી;
શરણે આવ્યો છું તમ દાસરે. શ્રીનાથજી. ૯
ભવોભવ પાર ઉતરીએ. શ્રીનાથજી;
બલિહારી જાય માધવદાસરે. શ્રીનાથજી. ૧૦

ધોળ ૪૪ મું.

કાંકરોલીનારે વાસી, તેંનો વ્હાલો મુજને કીધી દાસી. ૧
પુર્વજન્મનીરે પ્રીતે, તે રસ માણું રંગ રીતે. ૨
નિર્ભય થઇનેરે નાચું, શ્રીવ્રજભુષણજીને જોઇને રાચું. ૩
એ વિના બીજું સર્વે કાચું, નિગમ કહેછે એછે સાચું. ૪
દયા કરીછેરે દયાળે, કૃપા કરી પ્રભુ જીવપર ભાળે. ૫
મહાસુખપામ્યાંરેજોતાં, વ્હાલેમારે મટકણુંલાગ્યાંગોથાં. ૬
તર્યાનું ઠેકાણુંરે એછે, દાસ મનોહર નિરખી કહેછે. ૭

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

(અલીખાનજી કૃત.)

* ધોળ ૪૫ મું.

શ્રીવિઠલવર નીત પ્રતી ગાઉં,
જાહી વિધિ શ્રીવૃંદાવન પાઉં;
શ્રીવલ્લભ પ્રભુકો કરૂં પ્રણામ,
સુમરો શ્રીગિરિવર ધર નામ. ટેક૦

સુમરો શ્રીગિરિવર ધરણવરનિત શરણશ્રીવલ્લભહરિ,
શ્રી વિઠલેશ કૃપાલ સાગર ચરણ રજ મસ્તક ધરિ. ૧
અબ ગાયહો નિજ જનકે ગુણ સૂચીપત્ર પ્રકટ કરો,
નિજભક્ત ચોરાસી ભયે અબ નામ તિનકો ઉચ્ચરો. ૨
અબ હરસાની દાસ [૧]દામોદર કહો હું એક પ્રથમહી,
[૨]કૃષ્ણદાસ મેઘન ગાય કે સુખ પાયકે આનંદ સહી. ૩
કન્નોજમેં એક દાસ[૩]દામોદર સંભલવારહિ સુખ લહો,
એક [૪]પદ્મનાભ વિશાલમતિ કવિ કોનકો સમતા કહો. ૪
[૫]રઘુનાથ·[૬]તુલસા[૭]પાર્વતીકે ગુણ કહો ચિત્ત લાયકે,
એક [૮]રામદાસજી બડે ભિતરીઆ લસત[૯]રજો ચાયકે. ૫
તહાંશેઠ [૧૦]પુરૂષોત્તમ કહો [૧૧]ગોપાલ બેટા [૧૨]રૂકમણી,

* મુળ પુરૂષના રાગમાં ગવાય છે.

તહાં સારસ્વતએક ૧૩રામદાસજી કહો ૧૪ અમાક્ષત્રાણિ. ૬
સુમરો ૧૫ગદાધરદાસ ૧૬વેણીદાસ ૧૭માધવદાસકો,
૧૮હરિવંશપાઠકજાનીયે ૧૯ગજનધાવન ૨૦ગોવિંદદાસકો.
જહાં બ્રહ્મચારીદાસ ૨૧નારાયણ શ્રી મહાવનમે વસે,
તહાંશેઠ ૨૨દીનકરદાસકાયસ્થદાસ ૨૩દીનકરજગલસે. ૮
કાયસ્થ ૨૪મુકુંદહી સુમરીએ જુમુકુંદ સાગર જીનકિયો,
કહિયે જલોટા ૨૫પ્રભુદાસહિ એક મન નિંચે દીયો. ૯
સિહાનંદ વાસી ભક્ત ઉત્કટ ભાટ એક ૨૬પ્રભુદાસહે,
ક્ષત્રીજુ ૨૭પુરૂષોત્તમદાસ શોભીત રાજઘાટ નીવાસહે. ૧૦
કાયસ્થ બરનો ૨૮ત્રિપુરદાસહિં ભક્ત રતન ઉદારહે,
જેબલ ૨૯પુરણમલ્લશોભીત ૩૦જાદવેન્દ્રદાસ કુભારહે. ૧૧
કહે ભટ્ટ ૩૧માધો કાશિમરી લીખી જિન સુબોધીની,
બરનો ૩૨ગુસાંઈદાસ કે ગુણ દયાસાગર વર્દ્ધિની. ૧૨
૩૩પદ્મા જુ રાવલ બરનેહો જોશી કહો ૩૪પુરૂષોત્તમ,
૩૫જગન્નાથ જોશીસુમરિહોંશ્રી ૩૬રામદાસજી ઉત્તમ. ૧૩
૩૭ગોવિંદ દુબે બેરાભુકે ૩૮કૃષ્ણદાસ અધીકારી કહો,
પ્રોહિતજુમીરાંબાઇકોભજ ૩૯રામદાસહિં સુખલહો. ૧૪
૪૦ભુલા જુમિશ્ર સારસ્વત એક ૪૧રામાનંદ પંડિતભનો.
એક ૪૨વિષ્નુ ૪૩વેણીદાસછીપા ૪૪જીયાદાસ કૃપાઘનો. ૧૫
૪૫ભગવાનદાસ સિધોતરા ૪૬કવિરાજ ભાટબડે ભયે,
લઘુએક ૪૭પુરૂષોત્તમમહામતી ધીરજ અનવસરસયે. ૧૬
અબ કહો શ્રી ૪૮ગોપાલદાસજી નરોડા જાકે છંદ હે,

ઓર ક્ષત્રી એકજુ શેઠ ચોપડા ૪૯જનાર્દન આનંદહે.૧૭
એક ભાટ ૫૦નારાયણ કહો મથુરા વસે આનંદ ભરે,
શ્રીમદનગોપાલ પ્રકટ નારાયણ સદનહિમેં અવતરે. ૧૮
૫૧ગરૂડ સ્વામિ પ્રરમ કહીયે ૫૨દેવાકપુર બીરાજહી,
લલિતલાલ ત્રિભંગ મુર્તિ મેંદરો જહાં રાજહી. ૧૯
ક્ષત્રી ૫૩કનૈયાલાલ ૫૪નરહરિદાસ બ્રાહ્મણ વરનિયે,
શ્લોક ૫૫ઉત્તમદાસ કહિ ૫૬હરિદાસ પુષ્કરણાં કહિયે. ૨૦
સુનો અબ ચોહાણ ભંડે એક ૫૭રામદાસ કહવાવહિ,
પ્રથમ બાદા ૫૮બાદરાયણ ભટ્ટ ૫૯મોહન ભાવહિ. ૨૧
૬૦રાજા દુવે ૬૧માધોદુવે દ્વે વિપ્ર ઉનકે સંગ વસે,
વ્યાસ ૬૨રાણુદાસ પીતાંબર મુકુટમણિરસમય રસે. ૨૨
૬૩ગોપાલદાસવજ્યાશી જટાધારી મહા અનુભવ ભરે,
૬૪ગોરજા સમરાઇ કહો નંદલાલ જીન રસમય ઢરે. ૨૩
કહી ૬૫સૂર ૬૬પરમાનંદ છકડા ૬૭વાસુદેવ વખાણિયે,
૬૮બાબાજુ વેણી ૬૯કૃષ્ણ ૭૦જાદવદાસકે ગુણગાનિયે. ૨૪
૭૧ભાગોજુક્ષત્રાણીકહોએક ૭૨અચ્યુત ૭૩આનંદદાસહે,
દુજોજુ ૭૪અચ્યુતદાસ દ્વિજવર હરિચરણ વિશ્વાસહે. ૨૫
૭૫આનંદ ૭૬વિશ્વંભરદાસ ૭૭સ્યામસુતારકેગુણગાઇયે,
વાસી અડેલ સદા નિરંતર સુંદર હરિ મન લાઇયે. ૨૬
દીવાન ઠઠાકો ૭૮નારાયણદાસ પ્રગટ લુલાણુહે,
માતા કહિયે સિંહાનંદ ૭૯ક્ષત્રાણિપુત્રવત્સલ ગાનહે. ૨૭
કહે ૮૦સંતદાસમહાવિરક્તઆસક્તનિત્યગિરિધરનસો,

૮૧આનંદ ૮૨જગતાનંદદ્વિજવરદીન કુલહરિશરણસો, ૨૮
૮૩કુંભનદાસ મહા રસમત્ત જીન પ્રભુ સો સચી,
૮૪કૃષ્ણદાસ ગોવાલ કહિયે જીન ગૌ નાહરતેં બચી. ૨૯
એ ભક્ત ચોરાશી ભજો તાઅ શ્યામ શ્યામા ગાઇયે,
વિનતી સુની અલિદીનકી વ્રજવાસ કબધોં પાઇયે. ૩૦
અબ જાત દીન બીતે સબે મેરી આશા કબધો પૂરહી,
કે દીન આ જગમાંઝ નીશદીન ત્રાસહિમેં ઘુજહીં. ૩૧
યે ભક્ત જનસોં હેત તુમસોં તાહી છિન પ્રભુ જાનહો,
જબ દીનકો ગિરિરાજ વૃંદા વિપુનકે સુખ સાનિહો. ૩૨

શ્રીચોરાશી વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૪૬ મું.

પ્રથમ સ્મરૂં શ્રીવલ્લભ શ્રીવીઠલેશ જો,
એમના ચરણ કમળની રજ મસ્તક ધરૂં;
જાશે મારા જન્મ તણા કલેશજો,
ચોરાશી વૈષ્ણવના ગુણ ગાઇયે પ્રેમસું. ટેક. ૧
શ્રીદામોદરદાસ હરસાણી પ્રભુ પાસે રહેતા,
એમને શ્રીવલ્લભ કહેતા દમલા નામ જો;

તારા સારૂ આ માર્ગ પ્રકટ કર્યો,
એવી રીતે શ્રીમુખથી કહેતા આપજો. ૨
કૃષ્ણદાસ મેઘન તે આજ્ઞા પાળતા,
શ્રીવલ્લભના તો મનની જાણે વાત જો;
ગંગાસાગર તરીને સુરસુરા લાવ્યા જો,
રાતે રાતે શ્રીમહાપ્રભુજીને આરોગાવ્યા જો;
ત્રણ વસ્તુ શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે માગી સહિ,
બે વસ્તુનાં આપ્યાં છે વરદાન જો. ૩
સંભરવાલા દામોદરદાસ ક્ષત્રિ કહીએ,
એમને માથે શ્રીદ્વારકાંનાથજી બીરાજે જો;
વિવિધ ભાતની સામગ્રી ઉજવલ કરી,
પ્રીત કરીને નિત્યપ્રતિ ધરતા ભોગ જો. ૪
પદ્મનાભદાસે સેવ્યા શ્રીમથુરેશજી,
ભાવ કરીને છેલા ધરતા ભોગ જો;
પ્રેમ કરીને આરોગ્યા બહુ સ્વાદથી,
જે જે વસ્તુનાં નામ લઇને ભોગ ધરતા જો;
તે તે વસ્તુના સ્વાદ મહાપ્રસાદમાં આવતો જો. ૫
પદ્મનાભદાસની બેટી તુલસા જાણજો,
એક સમે એક વૈષ્ણવ આવ્યા ઘેર જો;
તેને મહાપ્રસાદ લેવરાવી બહુ આદર કર્યો,
ભગવત્સ્મરણ કરતા બેઉ કરજોડ જો. ૬
પદ્મનાભદાસના સુતનાં પાર્વતી વહુ,

શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરતા રીતે ભાતે. જો;
એમના ુત રઘુનાથદાસને જાણજો,
શાસ્ત્ર ભણીને આવ્યા શ્રીગોકુળ માંહ્યજો. ૭
રજોક્ષત્રાણી શ્રીબાલકૃષ્ણજીને સેવતાં,
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં જો;
શ્રીમહાપ્રભુજી નીત્યે આરોગતા,
એમને શ્રીવલ્લભે કીધાં સેવા યોગ્ય જો. ૮
શેઠ પુરૂષોત્તમદાસ ક્ષત્રિ કાશીમાં રહેતા સદા;
શ્રીમદનમોહનજીને બાવન બીડાં આરોગાવતા જો;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી,
પહેલો નંદ મહોત્સવ એમને ઘેરથી માન્યો જો.૯
શેઠ પુરૂષોત્તમની બેટી કહાએ રૂક્ષ્મણી,
કાર્તકી ન્હાવાને શેઠ પુરૂષોત્તમદાસને પુછયું જો;
સામગ્રી કરીને શ્રીહરિને ભોગ ધરાવતાં,
ગંગાજી સરખાં તીર્થ મનમાં ન લાવ્યાં જો. ૧૦
શેઠ પુરૂષોત્તમદાસના બેટા ગોપાલદાસ જાણજો,
શ્રીમદનમોહનજી સાનુભાવ જણાવતા જો;
એમના મુખથકી શ્રીમદનમોહનજી ઉચ્ચારતા,
રાતે રાતે શ્રીઠાકોરજી હુંકારી દેતા જો. ૧૧
સારસ્વત બ્રાહ્મણ રામદાસને જાણજો,
એમને તાંતીવાલોને દ્રવ્ય દેઇને પાછા લીધાં;
શ્રીનવનીત પ્રિયાજીએ વાણીયાનું દેવું આપીયું,

જલક્રીડા કંઈ લેતા અપરશ માંહ્ય જો. ૧૨
સારસ્વત બ્રાહ્મણ ગદાધરદાસને જાણજો,
એમને માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજે જો;
ગૌર તનને ચતુર્ભુજ સ્વરૂપ સોહામણા,
જલછાણિને સમે સમે ભોગ ધરતા જો. ૧૩
વૈષ્ણવ કહીએ વેણીદાસ માધવદાસ બે ભાઇજો,
ગદાધરદાસે ભક્તિ આપી પ્રેમશું;
એમના આશિરવાદથી થાયછે વૈષ્ણવરાજજો. ૧૪
હરિવંશ પાઠક છે બનારસના વાસીજો;
ધંધાને અર્થે રહેતા પાટણ ગામમાં;
ડોલ ઝુલાવવાને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૧૫
ગોવિંદદાસ ભલા છે થાનેશ્વરનાવાસી જો,
શ્રીજીની સેવા પહોંચીને ઘેર આવતા;
રસોઇ કરીને ઘરમાં પ્રસાદ લેતાજો. ૧૬
અમા ક્ષત્રાણી વૈષ્ણવ છે બહુ ભાવિક જો,
શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
બે પુત્રનો શોક મનમાં ન લાવ્યાં જો. ૧૭
ગજ્જનધાવને શ્રીનવનીતપ્રિયાજીને રીઝવ્યાં,
ભાત ભાતનીપ્રભુ સાથે ક્રિડા કરતાં જો;
સાચી પ્રીતે શ્રીહરીને મન ભાવીયાં. ૧૮
મહાવનમાં એક નારણદાસ બ્રહ્મચારી જો,
શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીને ખીર ધરતા પ્રીતશું;

ઘાસ ધોઈને ગાયોને ખવરાવતા જો,
જ્યાં બેસે ત્યાં દ્રવ્યના ઢગલા થાય જો;
બેટીને કહે બગાડ કાઢી નાંખોજો ૧૯
મહાવનમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણી જો,
શ્રીજમુનાજી ન્હાવાને નિત્યે આવતાં;
ચાર સ્વરૂપ એમને ત્યાંથી પ્રાપ્ત થયાં જો. ૨૦
જીઆદાસસુરીલો ક્ષત્રિ સાર જો,
ચાર પહોર શ્રીલાડિલેશજીની સેવા કરી;
દેહે દોડીને આવ્યા લીલા માંહ્ય જો. ૨૧
દેવાકપુર ખત્રી કડા ગામના વાસી જો,
શ્રીલલિતત્રિભંગીને સેવ્યા બહુ રસ રીતશું;
એ વૈષ્ણવ મહા કહિએ પ્રેમી પુરાજો. ૨૨
વૈષ્ણવ કહીએ એકજ દીનકર શેઠજો,
કથા સાંભળવા ઉપર એમને રૂચી ઘણી;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને શ્રોતા કીધા જો. ૨૩
દિનકર મુકુંદદાસ કાયસ્થ કહિએ જો,
સુબોશ્રીધિનીજી માંહે પ્રવેશ ઘણો;
એતો ચરણકમળમાં દઢ આશરો કરી રહેતાજો. ૨૪
પ્રભુદાસ જલોટા ક્ષત્રિ સીંહાનંદના વાશીજો,
એમને માથે મદનશ્રીમોહનજી બીરાજતા;
દહીં લઇને મુક્તિ આહીરને આપી જો. ૨૫
પ્રભુદાસ ભાટ તે સિંહાનંદના વાસીજો,

શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરીને સુખ માનતા;
પ્રથોદક તીર્થ તુચ્છ કરીને માન્યા જો. ૨૬
પુરૂષોત્તમદાસ તે રહેતા આગ્રા માંહે જો.
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદાએ પધારતા;
કૃપા કરીને ભોજન કરતા ત્યાંય જો.
ત્રિપુરદાસ કાયસ્થ શેરગઢના વાસીજો,
શ્રીગોર્દ્ધનનાથજીને પીઠ દઇને નવ ચાલતા;
એમની રંગીન પ્રભુજીએ કીધિ અંગીકારજો. ૧૯
પૂરણમલ ક્ષત્રી અંબાલાના વાસી જો,
એમને સ્વપ્નામાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર મંદિર મારાં કરજોજો. ૨૯
જાદવેંદ્રદાસ પ્રજાપતી તે બહુ બલવંત જો,
શ્રીગુસાંઇજીએ [1]નીમ ખોદવાની આજ્ઞા કરી;
અઢી પહોર રાતમાં ખોદી કરી તૈયાર જો. ૩૦
ગુસાંઇદાસ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ તેના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
શ્રીઠાકોરજીનાં સ્વરૂપ પધરાવીને આપ્યાં જો. ૩૧
માધ ભટ્ટ તે કાશ્મીરના વાસી જો,
એમણે શ્રીમહાપ્રભુજીની શ્રીમુખની કથા સુણી;
શ્રીસુબોધીનીજી લખતા અવળે પગલેજો. ૩૨
વાંસવાડાના કહીએ ગોપાળદાસ જો,

1 મકાનનો પાયો.

ધર્મશાળા બંધાવી ઘરને બારણે,
વૈષ્ણવ ઉતરે ને ભગવદ્ વાર્તા થાય જો. ૩૩
પદ્મારાવળ સાચોરા બ્રાહ્મણ કહીએ જો,
એ ગોપાલદાસની સંગે બહુ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ ચંદન ચરણામૃત આપ્યાં જો. ૩૪
પુરૂષોત્તમ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ કહિએ જો,
એ ઉજ્જન પદ્મારાવળને ઘેર આવતા;
કૃષ્ણભટે બહુ આદર કરીને બોલાવ્યા જો. ૩૫
જગન્નાથ જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ ખેરાલુના વાસીજો;
એક દીવસ એમના મન માંહે આવિ ગયું;
શ્રીઠાકોરજી કેમ વાઘા પહેરીને આરોગે જો. ૩૬
જગન્નાથ જોશીની માતા વૈષ્ણવ કહિએ જો,
એ સુતને શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે મોકલ્યા;
સેવક થઇને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૩૭
નરહર જોશી સાચોરા બ્રાહ્મણ,
શ્રીજગન્નાથરાયજી જાતા જો;
એક વૃક્ષ તળે જઇને રસોઇઓ તૈયાર કરી,
શ્રીઠાકોરજીએ રોટી માગી લીધી જો. ૩૮
રાણાવ્યાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ, ગોધરાગામનાવાસીજો;
શ્રીમહાપ્રભુજીને ત્યાં જઈ સેવક થયા,
એક રજપુતાણીના સત નાખ્યા ઉતારી જો. ૩૯
રામદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજનગરના વાસીજો,

શ્રીમહાપ્રભુજીએ સેવા સોંપી ચરણની;
તે પધરાવીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૪૦
ગોવિંદ દવે સાચોરા બ્રાહ્મણ,
એમનું મન વિગ્રહ બહુ રહેતું જો;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ નવરત્ન પાઠ ભણાવીયા,
તે શિખ્યાથી સેવામાં ચિત્ત રહેતું જો. ૪૧
સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજાદુવેને માધવદુવે બે ભાઈજો,
એમની કૃપાથી બીજા બે વૈષ્ણવ થયા;
એમનાં દુઃખ એક ક્ષણમાં નાંખ્યાં કાપી જો. ૪૨
ઉત્તમ શ્લોકદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ,
શ્રીજીના ભીતરીયા જો, સો સેવકને ઘી લઇ પીરસતા;
સો સેવક એમને મહેતાજી કહી બોલાવતાજો. ૪૩
ઈશ્વરદુવે સાચોરા બ્રાહ્મણ શ્રીજીના રસોઇઆજો,
શ્રીમહાપ્રભુજી પાસે એવું માગીયું;
આપ ઉપર મને કુભાવ કદી ન આવે જો. ૪૪
છકડા વાસુદેવ સારસ્વત બ્રાહ્મણ કહિએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની *હાંડવઇ લેઇને ચાલતા;
વળી હાકેમ સાથે યુદ્ધ કરીને જીત્યા જો. ૪૫
બાબાવેણુને કૃષ્ણદાસ ગગરીઆ કહિએ જો,
એક પદ ગાઇને લીલામાં પ્રવેશ કર્યો;
જાદવદાસ ખવાસે સેવા કરી દેહ છોડી જો. ૪૬

* એક છકડાનો બોજો.

જગતાનંદ તે સારસ્વત બ્રાહ્મણ,
થાનેશ્વરના વાસી જો;
સરસ્વતી ઉપર કથા કહેવાને બેસતા,
શ્રીમહાપ્રભુજીએ એમને વૈષ્ણવ કીધા જો. ૪૭
આનંદદાસ વિશ્વંભરદાસ, ક્ષત્રિ વૈષ્ણવછે બે ભાઇજો;
તે ભગવત્વાર્તા કરતા એકાંતે બેસી;
બીચ બીચમાં શ્રીઠાકોરજી હુંકારી દેતાજો. ૪૮
એક બ્રાહ્મણી વૈષ્ણવ અડેલમાંહી રહેતી જો,
એમના ઉપર શ્રીમહાપ્રભુજીએ કૃપા કરી;
એમને માથે શ્રીબાલકૃષ્ણજી પધરાવ્યા જો. ૪૯
વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણિ ચરખો કાંતિને રહેતા જો,
લાડવા કરીને મંદીરમાં ઉંચા ધર્યા,
તે શ્રીબાલકૃષ્ણજી તત્ક્ષણ લઈ આરોગ્યા જો. ૫૦
સિંહાનંદનાં સાસુ વહુ ક્ષત્રાણિ,
ગોરજા ને સમરાઈ જો,
એમને માથે શ્રીદામોદરરાયજી બીરાજતા,
સાચી પ્રીત કરીને વહુ સાથે રમણ કીધાં જો. ૫૧
શ્રીરૂક્ષ્મણી વહુજીની ખવાસણી કૃષ્ણદાસી જો.
શ્રીવલ્લભ તો પ્રકટયા તે એમને કહે;
શ્રીગોકુલનાથજી ધરીઆં એમનાં નામ જો. ૫૨
બુલામીશ્રમ સારસ્વત બ્રાહ્મણ પશ્ચિમદેશના વાસીજો,
ક્ષત્રી યજમાનને હરિવંશ સંભળાવીયા;

તે સાંભળ્યાથી પુત્ર થયો તત્કાળ જો. ૫૩
રામદાસ મીરાંના પ્રોહીત, મેવાડમાં રહેતા જો,
વૃત્તિ છોડીને બીજે ગામ જઇને રહ્યા;
મીરાંનાં મુખ કોઇ દહાડો નવ જોયાં જો. ૫૪
બીજા રામદાસ રજપુત તે ચોહાણ જો,
શ્રીગિરિરાજની કંદરામાં રહેતા સદા;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપી જો. ૫૫
ત્રીજા રામદાસ પંડિત થાનેશ્વરના વાસી જો,
વૈષ્ણવ અપરાધે શ્રીમહાપ્રભુજીએ ત્યાગ કર્યો
વચનવાળા શ્રીનાથજીએ નવ છોડયા જો. ૫૬
વિષ્ણુદાસ છીપા શ્રીગુસાંઇજીની સેવા કરતા જો,
વાદ કરતા પંડિત પાછા વાળીયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીની કૃપાથી સમર્થ ભારે જો. ૫૭
જીવણદાસ કપુર ક્ષત્રી શીહાનંદના વાસી જો,
રસોઇ કરતાં ઘટા ઉઠી વરસાદની;
શ્રીમહાપ્રભુજીની આણ દઇને રોકી જો. ૫૮
ભગવાનદાસ તે સારસ્વતબ્રાહ્મણ હાજીપુરનાવાસીજો;
એમને ઘેર શ્રીગુસાંઇજી સદા પધારતા;
ચરણ પાદુકાની સેવા કરતા પ્રીતે જો. ૫૯
બીજા ભગવાનદાસ શ્રીજીના ભીતરીઆ જો;
બાલભોગની સામગ્રી કરતા ભાવશું;
શ્રીમહાપ્રભુજીએ શ્રીજીની સેવા સોંપીજો. ૬૦

અચ્યુતદાસ સનોઢીયા બ્રાહ્મણ,
માનસી ગંગા ઉપર રહેતા જો;
શ્રીગિરિરાજની દંડવતી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
સેવા સ્મરણ કરતા નિશદીન સાર જો. ૬૧
બીજાઅચ્યુતદાસગૌડબ્રાહ્મણમ્હોટાભગવદિકહીએજો.
એમના માથે શ્રીમદનમોહનજી બીરાજતા;
હવે બીરાજે શ્રીનાથજીની પાસે જો. ૬૨
ત્રીજા અચ્યુતદાસ સારસ્વત બ્રાહ્મણ.
કડા ગામના વાસી જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે પૃથ્વી પરિક્રમા ત્રણવાર કરી,
એમને માથે બીરાજે ચરણારવિંદની સેવા જો. ૬૩
નારાણદાસ તે દેશાધીપતીના ચાકર કહીએ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીના દર્શનની આરતિ ઘણી;
એમને ચાકરકહેચલોભાઈઆ, શ્રીગોકુલજઈએજો. ૬૪
બીજા નારાયણદાસ મથુરાજીના વાસી જો,
એમના સ્વપ્નમાં શ્રીમદનમોહનજીએ આજ્ઞા કરી;
શ્રીવૃંદાવનની ભુમીમાંથી કાઢો જો. ૬૫
ત્રીજા નારાયણદાસ લવાણા નગરઠઠ્ઠાના વાસી જો,
બે બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવને કન્યાદાન દેવાને દ્રવ્ય આપીયાં;
ત્યારે બંધીખાનેથી છુટીને ઘેર આવ્યા જો. ૬૬
શીહાનંદમાં એક વૈષ્ણવ છે ક્ષત્રાણી જો,
શાક લેવાને શ્રીઠાકોરજી ચાલતા;

*તોતરી કરીરે રોટી ધરતા ભોગ જો. ૬૭
દામોદરદાસ કાયસ્થ એમની સ્ત્રી વીરાંબાઇ;
શેરગઢના વાસી જો,
એમને માથે શ્રીકપુરરાયજી બીરાજતા;
શ્રીઠાકોરજીની આજ્ઞા થકી સુવાવડમાં સેવા કરી,
શુદ્ધ થયા ત્યારે અપરશ કઢી નાંખી જો. ૬૮
શીહાનંદના સ્ત્રી પુરષ રહેતા આગ્રા માંહે જો,
સાંકડી જગ્યાને માટે એ બહાર સુતા;
મોહ વરસતાં પલળતાં એ બેઉ જણાં,
શ્રીઠાકોરજીએ ઘરમાં બોલાવીને લીધાં જો. ૬૯
એક સુતારને એક અન્ય માર્ગીનો સંગ હતો,
એ સુતારને એક વૈષ્ણુનો સત્સંગ થયો;
પુર્ણ પુરૂષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૦
કવિલઘુ પુરૂષોત્તમદાસ કવિતમાં બહુ બળવંતાજો,
એ કવિત કરીને શ્રીજીને શુણાવતા;
શ્રીમહાપ્રભુજીના કવિતપણું બહુ કરતા જો. ૭૧
કવિ રાજ ભાટ તે ગ્રાયુ ભાઈ છે વૈષ્ણવ જો,
શ્રીમહાપ્રભુજીને શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી;
એક કરીને જાણતા,
એ સ્વરૂપના કવિત ભેળા કરતા જો, ૭૨
ગોપાળદાસ તે ઈંટોડાના વાસી જો,

* કડકા.

ચોખરા કરીને બહુ રીતે ગાયા જો;
તે સુણીને શ્રીમહાપ્રભુજી પ્રસન્ન થયા,
એવી રીતના બહુ છંદ બનાવ્યા જો, ૭૩
જનાર્દનદાસ ચોપડા ક્ષત્રી શ્રીગોકુલમાં આવ્યાજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીનાં અલૌકીક દર્શન થયાં,
પુર્ણ પુરૂષોત્તમ જાણીને શરણે આવ્યા જો. ૭૪
નરહરદાસ જોષી ગોડીઆ બ્રાહ્મણ;
શ્રીમદનમોહનજીની સેવા કરતા જો,
એમની દેહ થાકી એનીવાર,
શ્રીગુસાંઇજીને ઘેર પધરાવીયા;
હવે બીરાજે શ્રીગોકુલચંદ્રમાજીની પાસે જો .૭૫
ગરૂડસ્વામી બ્રાહ્મણ શ્રીવૃંદાવનમાં રહેતા જો.
એમના સ્વપ્નામાં શ્રીઠાકોરજીએ જગાવીયા,
તમે શ્રીમહાપ્રભુજીને શરણે જાઓ જો.
કનૈયાલાલ ક્ષત્રી રહેતા આગ્રા માંહે જો.
શ્રીમહાપ્રભુજીની પાસેથી સર્વે ગ્રંથ ભણીયા;
શ્રીગુસાંઇજી એમની પાસેથી શર્વે ગ્રંથ શિખ્યાજો.૭૭
માણેકચંદ સહુપાંડે ભવાનીઅન્યોર ગામમાંરહેતાજો.
નરોબાઇ દુધ લઇને શ્રીનાથજીને આરોગાવતાં;
શ્રીમહાપ્રભુએ બચ્યું તે દુધ માગી લીધુ જો.૭૮
બાદરાયણદાસ બાલકૃષ્ણદાસ પુષ્કરણા બ્રાહ્મણ,
મોરબી ગામમાં રહેતા જો,

શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે બહુવાર શ્રીદ્વારકાં ગયા;
ષટ માસ રહીને આવ્યા પોતાને ઘેર જો. ૭૯
નરહર સંન્યાસી ને વેણી કોઠરી વૈષ્ણવ કહિએજો,
શ્રીમહાપ્રભુજીની સાથે શ્રીદ્વારકાં ગયા;
શ્રીરણછોડજીનાં દર્શન કરીને ઘેર આવ્યા જો.૮૦
ગોપાલદાસ જટાધારી કહીએ,
શ્રીનાથજીની ખવાસી કરતા જો;
એ અનુસરમાં પંખો કરતા ઉભા રહી,
સેવા છોડીને પૃથ્વી પ્રદક્ષિણા સારૂ દેહ છોડીજો.૮૧
કૃષ્ણદાસ તે સ્ત્રી પુરૂષ બે બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવ કહીયેજો,
સ્ત્રી વાણીયાને સોંપીને વૈષ્ણવનું સમાધાન કર્યું;
શ્રીકૃષ્ણનું સ્મરણ કરીને બેઉ જન હરખ્યા જો. ૮૨
સંતદાસ તે ચોપડા ક્ષત્રિ રહેતા આગ્રા માંહે જો,
અષ્ટ પહોર એ પોથી લેઈને બેસતા;
કોઇ ભગવદિ મળે ત્યારે ભગવત્વાર્તા કરતાજો.૮૩
સુંદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુજીની સેવા કરતા જો,
એમની સંગે માધવદાસ વૈષ્ણવ થયા;
શ્રીમહાપ્રભુજીને પોતાને ઘેર પધરાવતા જો. ૮૪
માવજીપટેલએમનીવીરજો સ્ત્રી રહેતા કે્જનમાંહેજો.
એ બાર મહીનામાં બે વાર શ્રીગોકુલ આવતા;
શ્રીમહાપ્રભુજીને શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરતા જો,૮૫
ગોપાલદાસ તે નરોડાગામના મોટાભગવદિ કહિયેજો,

શ્રીમહાપ્રભુજીએ નામ દેવાની આજ્ઞા કરી;
શ્રીનાથજીએ એમની ઝારીનાં જલ પાયાં જો. ૮૬
સૂરદાસ એક બ્રાહ્મણ વૈષ્ણવભક્ત શિરોમણીરાજજો,
સેવા લક્ષ પદ કરવારો સંકલ્પ કર્યો;
સૂરસાગર કરી શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૮૭
ગોપાલપરામાં એક વાણીઓ રહેતો,
ઠઠા વિદ્યા બહુ કરતો જો,
સૂરદાસજીએ ક્ષમા કરીને વૈષ્ણવ કર્યા;
સાઠ વર્ષના થઇને શરણે આવ્યા જો. ૮૮
પરમાનંદદાસ કનોજીઆ બ્રાહ્મણ,
પરમ ભગવદિ કહીયે જો,
એકજલગરીઆવૈષ્ણવનેસત્સંગએકવૈષ્ણવનો થયો;
સર્વેભાવથી પરમાનંદ સાગર ગાયા જો. ૮૯
કુંભનદાસતેગોડીયાબ્રાહ્મણજન્મનાવતારમાંરહેતો જો,
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીના સખા થઇને સંગે રહ્યા;
સખા ભાવે શ્રીહરિના ગુણ ગાયા જો. ૯૦
કુંભનદાસના સુત કૃષ્ણદાસ ગાયોની સેવા કરતા જો,
સિંહથી ગાય છોડવીને પોતાની દેહ ત્યાગ કરી,
શ્રીનાથજી આગળ ગાયોદોવરાવવાઆવીઉભાજો. ૯૧
કૃષ્ણદાસ અધિકારી કહીએ,
એમને રસ લીલા ઘણી વહાલી જો,
એ કીર્તન કરીને બીજીને સુણાવતા;

શ્રીગુસાંઈજીએ એમનો અપરાધ ક્ષમા કરીને,
રાખ્યા ચરણની સેવામાં જો. ૯૨
સકલ મનોરથ પ્રભુએ એમના પુર્ણ કર્યા,
મનવાંછીત ફળ આપ્યાં છે નિરધાર જો. ૯૩
ભાવ કરીને સર્વ ભગવદિના ગુણ ગાયા જો.
શ્રીગુરૂદેવની કૃપાથી મેં વર્ણવ્યા;
તેથી મારાં સર્વે સરીયાં કાજ જો.
ભક્ત સકલના ગુણ જશનો નહીં પાર જો,
ગાતાં સુણતાં દુષ્કૃત આ તનનાં જશે;
આ મુખથી નિશ્ચે કહેજો વારંવાર જો. ૯૫
ભાવ કરીને ગાશે નરને નાર જો,
શ્રીવલ્લભ વીઠલ પ્રભુ એમને હૃદયે વસે;
નિજ લીલામાં તેને પ્રાપ્તિ થાય જો,
ઉંચ નીચ જે ધરશે એમનાં ધ્યાન જો;
ભવસાગરમાં તરવા તે સિદ્ધાંત છે,
હિત ચીત્ત કરી સાંભળશો ધરી કાંન જો. ૯૬
ચોરાશી વઈષ્ણવની લીલામાં એમની પાંતી જો,
તે માટે શ્રીમહાપ્રભુજીએ પ્રાકટ્ય કર્યા;
કલિયુગ જીવને સુધારવા શ્રીનાથ જો. ૯૭
ભક્ત જનની શ્રીમહાપ્રભુજી પુરે આશ જો,
શ્રીજમુનાજી પાન સદા સુખથી કરૂં;
દાસ કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ જો. ૯૮

ધોળ ૪૭ મું.

જ્યાંહાંને રે જોઉં ત્યાં સખી આરે,
મ્હારા વ્રજના વહાલા. ટેક. ૧
વેદ પુરાણુમાં લખીયા રે. મ્હારા વ. ૨
પહેરો પીતાંબર પીળાં રે. મ્હારા વ. ૩
વ્રજ વનીતા મન મોહે રે. મ્હારા વ. ૪
પાઘડીના પેચ નિહાળો રે. મ્હારા વ. ૫
દર્પણ લઇ મુખ નિહાળો રે, મ્હારા વ. ૬
જલ જમુનાજી તીરે રે. મ્હારા વ. ૭
મહીડાંલુટયાંછે હલધરવિરે રે મ્હારા વ. ૮
વૃંદાનનીવાટે રે. મ્હારા વ. ૯
દાણ માગો છો શેને માટે રે મ્હારા વ. ૧૦
તમો તે કયાંથી પધાર્યા રે. મ્હારા વ. ૧૧
મહારા માર્ગ વચ્ચે વસીયા રે. મ્હારા વ. ૧૨
તમોતો સોળ સહસ્ત્ર નારી વચ્ચે ધરીયારે. ૧૩
તોયે કહેવાયા બ્રહ્મચારી રે મ્હારા વ. ૧૪
ગોકુલીએ ગૌધેનુચારીરે, મ્હારા વ. ૧૫
તમે તો કયાંના દાણી રે. મ્હારા વ. ૧૬
મ્હારી નવરંગ ચુંદડી તાંણીરે. મ્હારા વ. ૧૭
માધવદાસ જાય બલિહારી રે. મ્હારા વ. ૧૮
લીલા અતી કુંજ બિહારી રે. મ્હારા વ. ૧૯

ધોળ ૪૮ મું.

શ્રીવલ્લભ રાજકુમાર તમે કાંઇ કીધું રે,
મ્હારૂં ચિત્ત વિત્ત ગોકુલનાથ હરીને લીધું રે. ૧
ગિરિધારીએ ઘેલી કરી મને, આજ ન ભાવે અન્નરે;
ધન્ય કુંવર શ્રીઅકાંજીના જાયા,
તેથી મોહ્યું મારૂં મન તમે કાંઈ કીધું રે. ૨
લોભાણું લોભી રહ્યાં, ને નંદકુંવર રંગ રેલરે;
રસીયા ઠાકોરભીમના, મ્હારી અરજ સુણો અલબેલ તમે. ૩

ધોળ ૪૬ મું.

તેડી જાઓ તો અમારાં મન ઠરે,
હું તો જોઉં શ્રીગોકુલની રીત રે;
હુંતો નેણે નીરખું શ્રીનાથજી;
છે પૂર્વ જન્મની પ્રિત રે. ૧
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં,
ભવન ભવન વસે વ્રજનાથ રે;
વસે શ્રીવલ્લભાચાર્યજીના લાડીલા,
મહામ્હોટા મુનીવર હંસરે. ૨
શ્રીવૃંદા તે વન રળીયામણું,
સોહામણા ઠકરાણીના ઘાટ રે;
સોહામણી વાય વાલો વાંસળી,

શ્રીવૃંદા તે વનની કુંજમાં,
એમાં કેમ ના સરજ્યા મોર રે;
અમો હેલ કરત નંદલાલશું,
નયણે નિર્ખત નંદ કીશોર રે. ૪
હું તો વરેહ દર્શનની વ્યાકુળી,
જર જીરણ મારી દેહરે;
હું તો વહુ બેટીઓને પાયે પડું,
નીહાળું શ્રીમુખ ચંદ્ર રે. ૫
જેણે નયણે ના નિર્ખ્યા શ્રીનાથજી,
તેણે શાને ધરી આ દેહ રે;
જેણે શ્રીગોવર્દ્ધન જોયા નહીં,
તેનો સુનો ગયો સંસાર રે. ૬
જેણે શ્રીવલ્લભ કુળ જાણ્યા નહીં,
તેનો એળે ગયો અવતાર રે;
ધીક્ક ધીક્ક પડયો આ દેહને,
ના નાહ્યા શ્રીજમુનાના નીર રે. ૭
ધન્ય ધન્ય જીવન વ્રજવાસીનું,
જેણે વ્રજમાં તે પુર્યા વાસ રે;
કરજોડીને કરૂં વિનતી,
બલિહારી તે માધવદાસ રે. ૮

ધોળ ૫૦ મું.

હરખે શ્રીવલ્લભ નંદન ગાવુંજી,
શ્રીવિઠ્ઠલનાથને શરણે જાવુંજી. ૧
એમના તે નામ તણો મહિમાયજી,
સકળ અમંગળ અળગાં થાયજી. ૨
વહાલે મારે પુષ્ટિનાં દીધાં દાનજી,
ટાળ્યાં ટાળ્યાં જીવ તણાં અજ્ઞાનજી. ૩
કીધો કીધો મહા મ્હોટો ઉપકારજી,
દૈવી તે જીવનો કીધો વિસ્તારજી. ૪
મનડાની આશા પુર્ણ કીધીજી,
શિક્ષા તે સેવા કરવાની દીધીજી. ૫
મીટયો મીટયો અસુરતણો આવેશજી,
કીધો કીધો ભક્તિ તણો ઉપદેશજી. ૬
જીવને બ્રહ્મ સંબંધ કરાવ્યાંજી,
જે થકી પુરૂષોત્તમ મન ભાવ્યાજી; ૭
વાર્યા વાર્યા અન્ય આશ્રયે જીવ જાતાજી,
રાખ્યા રાખ્યા અસમર્પિ વસ્તુ ખાતાજી. ૮
શ્રીમદ્ ભાગવત રૂપ પ્રકાશ્યુંજી,
તે થકી તત્વ વેદનું ભાખ્યુંજી. ૯
બાંધી બાંધી ભક્તિ સિંધુની સેતજી,
કીધું કીધું દૈવી જીવનું હેતજી. ૧૦

સાત કુંવર તણા એ તાતજી,
શ્રીગોપીનાથજી કેરા એભ્રાતજી. ૧૧
શ્રીઅકાંજીના ગર્ભતણા એ રત્નજી,
પધાર્યા છે ભક્તોનું કરવા જત્નજી. ૧૨
તે મણિ ભક્ત તણે શિર સોહીએજી,
નિર્ખતા નિજ જનનાં મન મોહિએજી. ૧૩
શ્રીમદ્ વિઠ્ઠલના જે દાસજી,
તેમના તે પદરજની આશજી. ૧૪
વળી વળી એજ વિનતી કીજેજી,
દાસ રસિકને અભયપદ દીજેજી. ૧૫

ધોળ ૫૧ મું

શ્રીલક્ષ્મી સુતને હું નમું, ને કરૂં તે પ્રણામ;
વાણી તે મુજને આપજો, જેમ ગાઉં જશવિસ્તાર.૧
મનમાં તે આનંદ અતિ ઘણો, મુખડે કહ્યો નવ જાય;
કૃપા હોય જો તમ તણી, તો દાસ કંઇક ગાય. ૨
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજી તાત એમના, શ્રીઇલંમાજી માત;
પ્રકટ લીલા તમતણી, સાંભળો કહું એક વાત, ૩
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજીના સ્વપ્નામાં, શ્રીજી પધાર્યા ઘેર,
વિશ્વાધાર તમ ઘેર પ્રકટશે, તેની તે કરજો પેર. ૪
કાશીએ જાઓ વેગે કરી, શ્રીઇલંમાજી લેજો સાથ,
પુર્ણ પુરૂષોત્તમ પ્રકટશે, માર્ગમાં એ નાથ. ૫

સાત વર્ષ અહીંઆં રહો, તોએ ન પ્રકટ થાય;
ગર્ભવંતાં દુઃખ પામશે શ્રીઇલંમાજી માય. ૬
વચન લઇ માથે ચડાવ્યું, પ્રભુ તમે કહો છો સત્ય;
તમારૂં કહેવું સત્ય છે, અમારે ચાલવું નિરધાર. ૭
ત્યાંથી વહાલોજી પધારીયા, માળા તે આપી બે,
એક કંઠી કંઠ ધરી, બીજી જપ કરવાની જેહ. ૮
ભક્તિ સુંદરીને ભાવ રૂપે, મણિકા એકસો આઠ;
એ માળા નિત્યે ફેરવવી ગ્રંથનો કરવો પાઠ. ૯
ઉપરણો શ્રીઅંગનો, શ્રીજીએ આપ્યો સાર,
તે વસ્ત્ર લઇ ઓઢાડજો, બાલકને વળી ત્યાંય. ૧૦
નેત્ર ઉઘાડીને જોયું, ત્યારે દીઠાં વસ્ત્ર અમુલ્ય;
સ્વપ્નું અમારૂં સત્ય છે, હવે ચાલવું નિરધાર. ૧૧
ત્યાંથી પ્રભુજી પધારીયા, ચંપારણ્ય રહ્યું ગાઉ ચાર;
રાતે રસોઈ ત્યાં કરી, મનમાં કર વિચાર. ૧૨
શ્રીકૃષ્ણ શ્રીપ્રિયાજી બેઉ, સુંદરી સૌ સાથ;
બેઉએ દર્શન આપીયાં, મળી સ્વપ્નામાં એ નાથ. ૧૩
તંબોળ લઇ શ્રીપ્રિયાજીએ આપ્યું, જન્મઘુંટી બાળ;
રસના વળશે તે તણી, બીજી વાણી તણો નહીં પાર. ૧૪
પ્રાકટ્ય શ્રીવલ્લભદેવનું, આનંદ કહ્યો નવ જાય;
દેવલોક દુંદુભી વાગીયાં, પુષ્પની વૃષ્ટી થાય. ૧૫
પ્રકટ થઇ પ્રાક્રમ કીધાં, વળી આનંદ છે અપાર;
નામ નિવેદન આપીને, કર્યો પુષ્ટિ અંગીકાર. ૧૬

સેવા વિવિધ કરી શિખવી, ભક્તની પુરી આશ;
જુગ જુગ જીવો મહારા વહાલમા બલિહારી તે
માધવદાસ. ૧૭

ધોળ ૫૨ મું.

આપણે જઇએરે શ્રીગોકુલ ગામ સાહેલીરે,
શ્રીજીને નિરખીએ.
જીરે જુવતીનાં જુથ ટોળે મળ્યાં,
ગોપીએ સજીઆરે નવસત શ્રૃંગાર; સાહેલીરે. ૧
ગોપી વેગે તે ચાલે ઉતાવળાં,
જઈ જોઇએરે અનુપમ નાથ; સાહેલીરે. ૨
ગોપીએ કંચન થાળ કરે ગ્રહ્યો,
માંહી ભરિયાંરે મુક્તાફળ સાર, સાહેલીરે. ૩
મહારૂં મનરે મથુરાં ચિત્ત શ્રીગોકુલમાં,
મહારો જીવડોરે રહ્યો શ્રીજીની પાસ. સાહેલીરે. ૪
ગોપી ચરણ કમળ રજ લઈ રહ્યાં,
વહાલો આપેરે અક્ષયપદ દાન. સાહેલીરે. ૫
ત્યાં તો સાત મંદિર સોહામણાં,
ગોપી આવ્યાં રે ઠકુરાણીને ઘાટ. સાહેલીરે. ૬
મથુરાંણાં તે વાજીંત્ર વાગીયાં,
ગોકુલમાંરે ગડગડીઆં નિશાન. સાહેલીરે. ૭
વારિ જાઉં શ્રીવલ્લભ સુતને વારણે,

બલિહારિરે જાય માધવદાસ; સાહેલીરે. ૮

ધોળ ૫૩ મું.

આજ સખી વ્રજમાં તે આનંદ હુવોરે,
આપણા શ્રીનાથજીને જઇ જુવોરે. ૧
જેને કાજે તલસંતા બહુ દહાડીરે,
તે દ્વાર મેલ્યાં છે ઉઘાડીરે ૨
વ્રજ ત્રિયા વેગે કરો શૃંગારરે,
પહેરોને નોત્તમ મોતીના હારરે. ૩
આવે છે વ્રજ સુંદરીનો વહાલોરે
તેને તે નયણાં ભરિ નિહાળોરે. ૪
માનિની હળીમળી મંગળ ગાયરે;
માધવદાસ તે બલિહારી જાયરે. ૫

ધોળ ૫૪ મું.

શ્રીગોકુલ ગામને ગોંદરે સાહેલીરે, આસી ઝાકઝમાળ.
શ્રીગુસાંઇજી ગોકુલમાં પધારીયા સાહેલીરે. ટેક. ૧
મંડપ છાયા મોગરે સાહેલીરે, મોતીના ચોક પુરાય. ૨
તોરણબાંધ્યાંબારણેસાહેલીરે, કદલિનાસ્થંભ રોપાય. ૩
રંગીલીગલીરળીયામણીસાહેલીરે, ભીતરભીડ નમાય. ૪
ગુજરાતી આવે મલપતા સાહેલીરે, વૈષ્ણવસોરઠ દેશ. ૫
ગોકુલગામરળીઆમણું સાહેલીરે,જમુનાજીલહેરેજાય. ૬

વૃંદાંવન સોહામણું સાહેલીરે, બંસીબટનો ચોક. ૭
માધવદાસ માગે સદા સાહેલીરે, શ્રીગોકુલમાંહી વાસ.૯

ધોળ ૫૫ મું.

શ્રીગોકુલગામ અતીશોભીતાં, શોભીતાં મંદિર માળીયાં:
ચોક ચીત્રામણ શોભીતાં શોભીતાં જડિત્રને જાળીયાં. ૧
મણિરે માણેકસ્થંભશોભીતા શોભીતા હીંડોળા ખાટજી:
પાટી પચરંગી શોભીતી શોભીતા ઘુઘરીના ઘાટજી. ૨
ત્યાંહાંબિરાજેશ્રીવલ્લભરાજીયા, ભલીમળી વૈષ્ણવની જોડ:
આનંદ પ્રકટયો અતિ ઘણો, થઇછે કલ્યાણની કોટજી. ૩
વ્રજસુંદરિ વેગે વધાવાને આવે છે માંડવા માંહેજી;
કુંકુમ થાળરે કર ગ્રહી, મણિ મુક્તાફળની જોડજી. ૪
પદ્મનિ પ્રેમશું જઇ પહોચ્યાં, જઇ જોયા પૂર્ણ બ્રહ્મજી;
અગ્નીથકી પ્રભુપ્રકટીયા, વળીવળી કીધાછે શ્રમજી. ૫
શ્રીવલ્લભ ચર્ણ જે નમે, તેઓની પુરી છે આશાજી;
માધવદાસની વિનતિ, રાખજો દઢ વિશ્વાસજી. ૬

ધોળ ૫૬ મું.

વાજે શ્રીવૃંદાવનવાંસળીરે, શ્રીગોકુલીએ સંભળાય,
સખી આજરે વાજે શ્રીવૃંદાવન વાંસળી. ટેક. ૧
વાંસળી તે કેરી વેણુમાંજીરે, ચીત્ત ઘણું અકળાય. ૨
શુદ્ધબુદ્ધ ભુલી સુંદરીજીરે, ઘર તજી વન જાય. ૩

અવળાંતેઆભરણુ પહેરીયાંજીરે, અવળાંઓઢયાંછેચીર. ૪
જીરે કરનાં તે કંકણુ જોડનાંજીરે, નેપુર ધરિઆં કાંન,૫
નયણે તે સીંદુરસારીયાજીરે, કાજળ ટીલડી લલાટ. ૬
ગાયોનાં દોહન ચુકીયાંજીરે, વાંછડાં બાંધ્યાંછે બહાર. ૭
ઘરનાંતે કામકાજ ચુકીયાંજીરે, રોતાં મેલ્યાં છે બાળ. ૮
મેલ્યાંતે માતતાતભ્રાતનેજીરે, મેલ્યાં પતિપુત્રપરિવાર. ૯
આસોતે માસસોહામણોજીરે, સોહામણી શરદનીરાત.૧૦
માધવદાસના સ્વામિને વિનવુંજીરે,
હાંરે વહાલે રંગે રમાડયાં છે રાસ. સખી આજ. ૧૧

ધોળ ૫૭ મું.

શ્રીગોકુળ જોવા સરખું રે રૂડા રસ રંગ ભર્યાં;
એવા જોઇ જોઈ મનડાં હર્ખ્યાંરે, ભાગ્યસોભાગ્ય ભર્યાં. ૧
શ્રીજમુનાજી વહેછેરે, નિરખતાં મ્હારાં મન ઠર્યાં;
એતો સદાનિરંતર રમણુકરેછેરે, ભક્તાનાંકારજ સર્યાં. ૨
શ્રીજમુનાજી નીર્મળ નાહાજોરે, અતિ અનુરાગીયાં;
ભવોભવ ભય નીવારોરે, શીરપર ગાજીયાં. ૩
અંગીકૃતના કીધારે, વહાલે મારે દાન આપ્યાં;
શ્રીગોકુળપતિ મહીમાભારીરે, શ્રીવલ્લભવર નામધર્યાં. ૪
એવા પ્રભુ મંગળકારીરે, પ્રેમે અમો વરવર્યાં;
મને વેગે આણું મોકલજોરે, પ્રભુ હું તમારી સેવા કરૂં. ૫
કાંઇ કીંકરદાસ તમારોરે, ચરણુ રજ શિષ ધરૂં. શ્રીગો. ૭

ધોળ ૫૮ મું.

આવો મળો સાહેલડીજી, નિરખીએ નંદકુમાર;
પ્રીતેશું પ્રભુજીનેનિરખીએજી,પુરૂષોત્તમપ્રાણ આધાર.૧
સંગ સ્નેહે શોભીતાંજી, હીરા રત્ન જડાવ;
વચ્ચોવચ ચુની ઝળકતીજી, રવીનો તેજ પ્રકાશ. ૨
સર્વે સુંદરી ટોળે મળીજી, ઉભી છે નંદજીને દ્વાર;
એક માગું તે આપજોજી, પુરો મારા મનડાના કોડ, ૩
જે રે માગું તે આપજોજી, પૂરોમુજ અબળાની આશ;
માધવદાસ માગે સદાજી, શ્રીગોકુળ માંહી વાસ. ૪

ધોળ ૫૧ મું.

આવો મળો સાહેલડીજી, હેડે હરખ ન માય;
માંહોમાંહે વધામણાંજી, પ્રકટ્યા શ્રીવિઠ્ઠલરાય. ૧
નવસતઆભરણઅંગેસજ્યાંજી,ચાલ્યાંશ્રીવ્રજનીનાર;
અતિ આનંદ ઉમંગે ભર્યાંજી પોહોચ્યાંશ્રીવલ્લભદ્વાર. ૨
ધન્ય ધન્ય શ્રીવલ્લભ ધણીજી, ધન્ય શ્રીઅક્કાંજી માત;
શ્રીગોકુળચંદ્ર પ્રકટીયાજી, શ્રીગોપીનાથજીના ભ્રાત. ૩
માગશર માસ સોહામણોજી, સોહામણો નોમીનો દીન;
કૃષ્ણપક્ષે ઉદે હુવાજી, શ્રીગોકુલ માંહી રતન. ૪
દ્વાપર માંહિ ઓળખ્યાજી, હેડે હતી હાસ;
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, પુરવા મનના કામ. ૫

રાત દીવસ સેવે સદાજી, બ્રહ્માદીક મહાઈશ;
દર્શન માત્ર પામે નહિજી, સ્વપ્નાન્તર લવલેશ. ૬
શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરેજી, નિગમ ન પામે પાર;
તે પ્રભુજી પધારીયાજી, ટાળવા ભુમિનો ભાર. ૭
સેવકને સુખ આપવાજી અબળાના આધાર;
ઘેર ઘેર ઉત્સવ અતિ ઘણોજી, મોતીના ચોક પુરાય. ૮
કેસર કુંકુમ છાંટણાંજી, તોરણ બાંધ્યાં દ્વાર;
દૈવીનાં દુઃખ ટાળવાજી, પ્રકટયા બીજી વાર. ૯
વાજીંત્ર વાગે અતિ શોભતાંજી, વેણુતાલ મૃદંગ;
માનિની મંગળ ગાયેજી, હૈયે ધરી ઉમંગ. ૧૦
ગાયે ગીત સોહામણાંજી, પ્રકટયા શ્રીવિઠલનાથ;
દાન આપે વિવિધ નાણાંજી, ઉદાર શ્રીવલ્લભનાથ. ૧૧
તૈલંગ તિલક ત્રિભુવન ધણીજી, શ્રીગોકુલપતી આધાર;
બંદીજન બહુયશ ભણેજી, ચીરણજીવો રાજકુમાર. ૧૨
શ્રીવલ્લભજીના લાડીલાજી, શ્રીપદ્માવતી વહુજીના કંથ;
ભગવદિ ભાવે ભેટતાજી, એવા અઠલક કરૂણાવંત. ૧૩
વદનકમળઅવિલોકતાંજી, પહોંચી મારામનડાની આશ;
માધવદાસ માગે સદાજી શ્રીગોકુલમાંહિ વાસ. ૧૪

ધોળ ૬૦ મું.

શ્રીવલ્લભ ઘેર પ્રકટીયા, શ્રીગોકુળનારે નાથ;
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, પછે ઘસશો બેઉ હાથ,

પ્રાણી પ્રાક્રમ તેં શું કર્યું. ૧
પામ્યો ઉત્તમ દેહ, જુગમાં જીવણ શ્રીનાથજી;
નૈણે નીરખ્યા નહી તે, કલિમાં કારણ શ્રીનાથજી ૨
પ્રાતઃસમે નવ ઉઠીઓ નવ ગાયા ગુણરે ગોવીંદ;
મંગળા આરતિ ઉતારતાં, ન જોયાં શ્રીમુખચંદ્ર. પ્રા. ૩
શ્રીમુખની શોભા શી કહું, મારે મુખ રસના છે એક;
મનમથ દેખીને લાજીઓ, પાતાળે પેઠા જઇ શેષ. ૪
કાને તે કુંડલ શોભીતાં, શિરપર શોભે છે પાઘ;
ઉપર ચંદ્રીકા મોરની, વેણી વાસુકી નાગ. પ્રાણી. ૫
નૈણાં તમારાં શ્રીનાથજી, જોઇ જોઇ શું કરૂં વખાણ;
જોતાં શુધબુધ ભુલી ગયો, હૈયામાં ઉપજ્યું છે હેત. ૬
નાકે તે નકવેસર શોભીતાં, લલાટે તિલક રસાલ;
તેપર સોહે અલકાવલી, લટકણ લટકે છે ભાલ. પ્રા. ૭
અધરની ઉપમા હું શી કહું, ચિબુક ઝલકે છે કાન્ત;
કંઠે સોહે હાંસડી, ઉરગજ મોતીના હાર. પ્રાણી. ૮
મોહન મોરલી વગાડતાં, કંઠે વૈજંતી માલ પ્રાણી. ૯
બાંહે બાજુબંધ બેરખા, ફરકે ફુમતાં ચાર;
હાથમાં હેમની કલ્લી, પહોંચીછે હીરાજડાવ. પ્રા. ૧૦
કોમળ કરપર ઝગમગે, રત્ન જડીતના ચોક;
તાપર અનુપમ મુદ્રિકા, દેખી મોહ્યા ત્રૈલોક. પ્રાણી. ૧૧
બીજી શોભા હું શી કહું, નખશીખ હીરાના હાર;
રવિશશી કોટીક વારણે, છબી ઉપર જાઉં બલિહાર. ૧૨

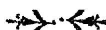
વામભુજાએ વિઠ્ઠલેરા, લટકે ધરીયો ગિરિરાજ;
ઈંદ્રતણોમદમોડીઓ, સાર્યાંવ્રજજનનાં કાજ. પ્રાણી. ૧૩
કહેડે સોહે કટીમેખળા, ઘુઘરી ઘમકે બેઉ પાસ;
કંચનવરણી છે કાછની,ચંદ્રપ્રકટયો આકાશ. પ્રાણી.૧૪
જુગલચરણે પેર્યાં જોડલાં, મોજડીયે મોતીની હાર;
રમકઝમકવાગેરે ઘુઘરી, અણવટ વીંછુવોરસાલ. પ્રા. ૧૫
એવા પ્રભુજીને નવ ઓળખ્યા, નવકીધી હેડામાં હામ;
ભુતલ મધ્યે અવતર્યો, કરવા માતાને ભાર. પ્રાણી. ૧૬
વ્રજનીરજમાંલોટયોનહીં, નકીધાંશ્રીજમુનાજલપાન,
મોહન મોરલી વગાડતાં; નવ કીધાં સન્મુખ કાન. ૧૭
કાલિંદીને કાંઠડે સુંદર જમુનાનો તિર;
શ્રીગિરિધરગાયો ચરાવતા,નજોયાહળધરવીર. પ્રાણી.૧૮
સંકેત વનની શોભા ઘણી, ત્યાં પ્રભુ ખેલે છે રાસ;
એ સુખ અભાગાને આપીએ, બલિહારી માધવદાસ.૧૯

શ્રીમથુરેશજીનું ધોળ.

(શ્રીસુરતવાળાં શ્રીજસોદા બેટીજી કૃત.)

ધોળ ૬૧ મું.

રસરૂપ રંગીલારે, શ્રીમથુરેશ કહું;
ગુણ સાગર લીલારે, ચરણકમળમાં રહું. ૧
ગાઉં પ્રેમ ભરીનેરે, પ્રેમરસ સીંધું ભર્યાં;
થાઉં અંતર આતુરરે, ઇંદુ અજવાળાં કર્યાં. ૨
તેજ ત્રિભુવન કેરાં રે, વ્રજજનને પ્યારાં;
કવિ વર્ણવે માંહેરે, લોચનના તારા. ૩
ભુજાચાર બિરાજેરે, વર્ણવું શી શોભા;
આયુદ્ધ મહારાજેરે, જોતાં મન થાય લોભા. ૪
પદ્મ પ્રાણપતિનારે, સુખે શ્રીસ્વામિનિજી જાણો;
ગદા કહિએ કુમારીરે, શ્યામાજી મન આણો. ૫
ચક્ર તેજ ચંદ્રાવળીનારે, શ્રતિરૂપા સંગે;
સંગેશ્રીજમુના મહારાણીરે શ્યામસુંદર રંગે. ૬
ગુપ્તભાવ અતિ મનમાંરે, કર ચિત ન હરખે;
રસકુંજની લીલારે, પ્રેમ સહીત વરખે. ૭
બીજભાવ પ્રસિદ્ધ છે રે, પદ્મજન તાપ હરે;

ગદા દુષ્ટ સંહારેરે, સુદર્શન રક્ષણ કરે. ૮
મહિમા છે અગણિતરે, શંખે ભક્તા કાજ સરે;
ધ્યાન રાખે હૃદયમાં રે, સહેજે સંસાર તરે.૯
કાંઇક પ્રાક્રમ જાણવુંરે, ત્યાં પ્રકટ થયા;
મથુરેશ શ્યામણીયારે, સ્વરૂપ ન જાય કહ્યાં. ૧૦
તેનેસમેશ્રીમહાપ્રભુરે, બિરાજેશ્રીજમુનાતીરે;
ત્યાંતો તુટયો કરેડોરે, દીઠા શ્યામ શરીરે. ૧૧
દોડીને પાસે આવ્યારે, કહ્યું મારી સેવા કરો;
શ્રીમહાપ્રભુહસીબોલ્યારે,ન્હાનુંતમેરૂપધરો. ૧૨
સ્વરૂપ તાડ સમોવડરે, સેવા કેમ થાશે;
કળિયુગના જીવથીરે કયાંલગી પહોંચાશે. ૧૩
આવીગોદમાંબેઠારે, ચિબુકલગી આવ્યા ત્યારે;
કૌતક ત્યાં ભુલ્યારે, દીઠાંએવાંસ્વરૂપ જ્યારે.૧૪
પદ્મનાભદાસ કેરારે, મનોરથ પુર્ણ કર્યા;
ચમત્કાર દેખાડયારે, ત્યારે એવાંરૂપ ધર્યાં.૧૫
બીજું ચિન્હશ્રીઅંગમાંરે, ભાગ્યહોય તે જાણે;
પુષ્ટિ ભક્તિની લીલારે, દૈવીજન જાણે. ૧૬
જે કોઈ પ્રાકટ ગાશેરે, શ્રીમથુરેશ તણું;
તેના સકલ મનોરથરે, સર્વે પુર્ણ થાશે. ૧૭

શ્રીનવનીતપ્રિયજીનું ધોળ.

ધોળ ૬૨ મું.

સાખી.

નંદાલય નિજ ધામનાને, કરીયે દર્શન ચાલ;
બાલવિનોદ સોહાવતો, શ્રીનવનીત પ્રિયલાલ.

વલણ.

સુખ છબી લાગે મને પ્યારી શ્રીનવનીતલાલ. (૨)
મારા લાડીલા લાલની બલિહારી, શ્રીનવનીતલાલ. ૧
ઘુઘરવાળા કેસ ઘુસર સીસપર સોહે,
અલકાવલી તિલક મન મોહે. શ્રીનવનીતલાલ. ૨
અરૂણુ કમળ નેત્રમાં અંજન કેલ્યાં;
રૂદન કરી બહાર્યા છે રેલ્યાં. શ્રીનવનીતલાલ. ૩
શ્રમાણુમાં તે જુમખી તારાજોત ઝલકે.
નાસા બેસર મોતી લરકે. શ્રીનવનીતલાલ. ૪
નવનીત આરોગો મુખ કપોલ જલેસી,
યહ છબી મનડોમાં પેસી. શ્રીનવનીતલાલ. ૫
દુલરી હાંસ કંઠુલા કંઠ લરકી શોભા ભારી,
કટી કીંકણી ઘુઘરીયાળી શ્રીનવનીતલાલ. ૬
બાજુ કડાં પોંચી કુમકાંજ ફરકે,

નંદ જસોદાજી જોઇ હરખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૭
ચરણ કમળમાં નેપુર ઝ કારા,
શ્રીનંદજશોદાજી નિરખેવારંવારા. શ્રીનવનીતલાલ. ૮
શ્રીમદનમોહન શ્રીબાલકૃષ્ણલાલ;
શ્રીનવનીતપ્રિયાજી રમે ખ્યાલ. શ્રીનવનીતલાલ. ૯
રતન જડીત ચોકમાં ઘુટુર લીલા ખેલે,
જુજન સુસન રમે સુખે મેલી. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૦
દુધના દંતુલી બીજ સુખમાંજ દીસે,
કીલકી કીલકીને વહાલો હસે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૧
બીંજન પ્રકારે ભોગ આવે સુખ મોડી,
શ્રીહસ્તકમળ વચ્ચે વચ્ચે બોલે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૨
આચમન કરાવતાં ધાર પકડવાને જાય.
સુખ વસ્ત્ર કરી જે ુખ થાય. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૩
એક સ્વરૂપ શ્રીજસોદાજીની પાસ,
એક સ્વરૂપે રમે રાસ. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૪
જગમોહન સાંઘપોળ મન મોહે,
કૃષ્ણ ભંડાર પરસતાં ત્યાંસોહે, શ્રીનવનીતલાલ. ૧૫
આઠે દર્શનમાં ભોગે આવે છે સુખે,
અમર્થ શું વરણવી શકું મુખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૬
કૃષ્ણ કમળા બાળલીલા સહુ નિરખે,
જન્મ સફળ કરી હરખે. શ્રીનવનીતલાલ. ૧૭

ધોળ ૬૨ મું.

સહુ સાધન બળભક્તિ શ્રીરાધાનાથની.
પદ્મ પુરાણે વ્યાસે કથા વખાણીજો;
પાર્વતી પ્રત્યે શ્રીમહાદેવે કહી,
તેનું વર્ણન કરી દેખાડું વાણીજો. સહુ૦ ૧
પંચ જન્મ લગી ભજે અન્ય અવતારને,
હય ગ્રીવ ભક્તિ પછે થાય ઉદ્ભવજો;
હય ગ્રીવ ભક્તિ દશ જન્મ કર્યા પછે,
નૃસિંહ ભક્તિ ઉદય અસ્ત તવ થાય જો. સહુ૦ ૨
સહસ્ત્ર જન્મ લગી નરહરિ આરાધન કરે,
પ્રકટ થાય શ્રીમન્નારાયણ ભક્તિજો;
કોટિ જન્મ લગી શ્રીમન્નારાયણને ભજે,
તબ ઉપજે શ્રીરઘુપતિ આસક્તિજો. સહુ૦ ૩
અનંત જન્મ લગી સેવે શ્રીરામને,
તબ શ્રીકૃષ્ણ ભક્તિ થાય ઉત્પન્નજો;
તેમની પ્રાણવલ્લભ શ્રીરાણી રાધીકા,
તેમના પદ પંકજ પછે લુબ્ધે મનજો. સહુ૦ ૪
રોમાંચિત દગ્ધ થાય પદ સેવતાં.
પ્રેમ લક્ષણા ભક્તિ કહાવે તેનું નામજો;
પણ જીવનું ડહાપણ એમાં નથી કશું ચાલતું,
એ ફળ કેવળ કરૂણા બળ ઘનશ્યામજો. સહુ૦ ૫

કોટી જન્મલગી ધ્યાન સમાધિ તપ આચરે,
કરતાં કરતાં ક્ષીણ પાપ તબ થાય જો;
શ્રીકૃષ્ણ વિષે તે જનની ભક્તિ ઉપજે,
એક પક્ષ પણ છએ શાસ્ત્ર ગવાયજો. સહુ૦ ૬
અંશ વિભુતિ કળાવેશ શ્રીકૃષ્ણ તણાં;
એ સર્વે અવતાર હરિ કહેવાય જો;
જેમ દ્વિતીયાથી ચઢતિ કળા શશીમાં,
નેસોરા કાષ્ટ શશીમાં સમાયજો. સહુ૦ ૭
જુગે જુગે શ્રીકૃષ્ણ અવતાર પણ થાય છે,
કલ્પ સારસ્વત પુરાણ કૃષ્ણ તે ન્યારાજો;
શ્રીવલ્લભે સેવ્યા શ્રીભાગવત ભણ્યા,
અલ્પમતિ શું જાણે જીવ બિચારાજો. સહુ૦ ૮
શ્રીજી જે ભક્તિવશ તે ભક્તિ સદા,
આપો દયાને નિજ લહી શ્રીદેવજો;
ભવોભવ સુજને એવા સાચા સંત કરો,
સદા નિરંતર કરૂં ગોપીપતિની સેવા જો. સહુ૦ ૯

रासनो गरबो.

घोळ ६४ मुं.

સખી શરદપુનમની રાતરે, સુંદર વેણુ વાજે. ૧

મારો વહાલોજી રમીયા રાસરે. સુંદર. ૨
એના ઘુઘરવાળા કેશરે. સુંદર. ૩
મારો વહાલોજી નટવર વેશરે. સુંદર. ૪
ગોપી અતિ ઉતાવળાં આવેરે. સુંદર. ૫
એતો આવીને ચરણે લાગેરે, સુંદર. ૬
શ્રીવલ્લભ પ્રભુની પ્રીતરે. સુંદર. ૭
અમને રાસ રમાડયા રંગ રીતરે. સુંદર. ૮

સાખી.

કેમ આવ્યાં તમે કામીની, એમ બોલ્યા નંદકીશોર;
અર્ધ નિશાએ વનમાં, જે વેળાએ ચાલે ચોરરે.
કામિની કેમ આવ્યાં કેમ આવ્યાં,
આ વનમાં તે શું છે કામરે, કામીની કેમ આવ્યાં.૯
એમ બોલ્યા તે સુંદર શ્યામરે. કામીની. ૧૦
તમે ઘેર જાઓ ગોપીઓ ઘટેછેરે. કામીની. ૧૧
તમે વેગે જાઓ વેળા તો વટેછેરે. કામીની. ૧૨
આ ધર્મ તમારો ભાગેરે. કામીની. ૧૩
સખી લોકમાં તે લાંચ્છન લાગે રે. કામીની. ૧૪
શ્રીવલ્લભ પ્રભુજી એમ કહે છે રે. કામીની. ૧૫
શુણી સ્નેહ નિરધાર વહે છે રે. કામીની. ૧૬

સાખી.

તમે ત્રીભુવન તેડાવીને, તજાવ્યો સંસાર;
તમે તે વનમાં તેડાવીને, હવે કરો છો તિરસ્કારરે.

નંદજીના નંદલાલ નંદલાલા,
તમારી ચાલ દેખી હું તો છકીછું રે. નંદજીના. ૧૭
મારે વહાલું નથી તમ પાખે રે. નંદજીના. ૧૮
અમે તજી છે કુળની લાજ રે, નંદજીના. ૧૯
મારા વહાલાજી ચતુર સુજાણરે, નંદજીના. ૨૦
આપ્યાં આનંદ રસનાં દાનરે. નંદજીના. ૨૧
શ્રીવલ્લભ પ્રભુને બલિહારરે. નંદજીના. ૨૨
અમે આવ્યાં તમારે ચરણેરે. નંદજીના. ૨૩

સાખી.

વચન સુણી વ્રજનારનાં, થેઇ થેઇ રમીયા રાસ;
ઝમઝુમ વાગે ઘુઘરા, વ્રજસુંદરીની પુરી આશરે.

ગિરિવર ગિરિધારી ગિરિધારી.
ફરતાં કામીની વચ્ચે વનમાળીરે. ગિરિવર. ૨૪
સખી અન્યોઅન્ય લેછે તાળીરે. ગિરિવર. ૨૫
ત્યાં જોવાને દેવતા આવ્યારે. ગિરિવર. ૨૬
લઈ પુષ્પે પ્રભુને વધાવ્યારે. ગિરિવર. ૨૭
શ્રીજમુનાજી વહે છે ગંભીરરે. ગિરિવર. ૨૮
રહ્યા ચંદ્રમા શરદનો સ્થિરરે. ગિરિવર. ૨૯
મુખે તા થેઈ તા થેઇ બોલેરે. ગિરિવર. ૩૦
સહુ સુંદરીની સંગે ડોલેરે. ગિરિવર. ૩૧
કોઇ સખીનો અધર રસ લુંટેરે. ગિરિવર. ૩૨
વ્રજવનિતાનો અમૃત રસ લુંટેરે. ગિરિવર. ૩૩

વ્રજ વલ્લભ પ્રભુને જોઇરે. ગિરિવર. ૩૪
મ્હારૂં મનડું રહ્યું છે મોહીરે. ગિરિવર. ૩૫

સાખી.

ધન્ય ધન્ય વ્રજની ભુમિકા; ધન્ય ધન્ય વ્રજની નાર;
શ્યામ સંગ ક્રીડા કરે, શું વર્ણવું લીલા અપારરે.

ધોળ ૬૫ મું.

ભુલમાં ભુલમાં ભુલમાં રે,
શ્રીવલ્લભ પ્રભુને હવે ભુલમાં;
સદા સ્મરો શ્રીવિઠલવર સુંદર,
પ્રભુ પ્રકટયા છે બ્રહ્મ કુળમાં રે. શ્રીવલ્લભ, ૧
એઉના સાત કુંવર સુખદાતા,
વૈષ્ણવ સુધા અતુલમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૨
અધિક અધીક પ્રતાપ પ્રભુ પૂરણ,
લીલાપતિ અખંડ અમુલ્યમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૩
સહ શરણે જઈ સમર્પણ કીધું,
પામ્યો રસ અમૃત અધરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૪
કંઇ કાલ વિત્યા હમણાં પદ પામ્યો,
હવે રહેને હરિની હજુરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૫
પુષ્ટિમાર્ગ પરમ પુન્ય કરી પામ્યો,
હવે શું મોહ્યો છું રંગકુંડમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૬
અમૃત રસ તુને અઢળક આપ્યો,

ઢોળેછે શીદ હવે ધુળમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૭
નિત્યપ્રતિ આનંદ સત્સંગ કરીયે,
નમીયે શ્રીનંદ કીશોરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૮
દાસ ગોવર્દ્ધન અધમ તમારો,
રાખો ચરણુ રજનોરમાં રે. શ્રીવલ્લભ. ૯

ધોળ ૬૬ મું.

મારગડો મેલો આવજી ઘેર જાવું છે,
મારે માથે મહીનું માટ ખોટી થાવું છે. ૧
વહાલા પીયુ પંથ નિહાળશે, ઘેર જાવું છે,
પાડોશણુ પૂછશે વાત ખોટી થાવું છે. ૨
વહાલા પ્રીત હશે તો આવશું ઘેર જાવું છે,
હમણાં તો મેલો હાથ ખોટી થાવું છે. ૩
વલ્લભના સ્વામી શ્યામળા ઘેર જાવું છે;
મારે પૂર્વ જન્મનો સ્નેહ ખોટી થાવું છે. ૪

ધોળ ૬૭ મું.

આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી,
પ્રકટ્યા શ્રીવલ્લભવર સકુમારજી. ૧
ભુતળ ભાગ્ય તણો નહિ પારજી,
દૈવિતે જીવનો કરવા ઉદ્ધારજી. ૨
મંદીર માંહે તે ચોક પુરાયજી,
તોરણુ બારણીએ બંધાયજી. ૩

હુંએ કરૂ વીધવીધના શૃંગારજી.
હરખે તેડાવું તે સૈયર સાથજી, ૪
નાચું ગાઉં તાળીને પાડું હાથજી,
કોને કહું કહ્યું તે નવ કહેવાયજી. ૫
છબિપર જન રસીક બલિજાયજી,
આજ મારે આનંદ ઉર ન સમાયજી. ૬

શ્રીજગન્નાથજીનાશૃંગારનું ધોળ.

ધોળ ૬૮ મું.

શ્રીગુરૂ ગોવીંદને આરાધું પ્રેમે લાગુંજી પાય.
બેઉ કરજોડીને વર્ણવું, દર્શન આપો મહારાજ;
મહારૂં મન મોહ્યું જગન્નાથજી. ટેક. ૧
ઓડીસા ગામ સોહામણું, શ્રીજગન્નાથજીનો વાસ;
ઘેરઘેર ફુલની વાડીઓ, નાળીએર કેળોના બાગ. મારૂં. ૨
ચાર દરવાજાજી ચોકમાં મંડપ રચીયાજી થંભ;
રામ દરવાજે લક્ષ્મી વસે, જાણીએ પુનમચંદ. મારૂં. ૩
પહેલીરે પોળમાં પેસતાં પતીત પાવન થાય;
બીજી પોળમાં પેસતાં, બીરાજે રાય હાલ,
નિત્ય નિત્ય કીર્તન ગવાય. મહારૂં મન. ૪

વજરે મંદિરની શોભા ઘણી, દીસે ઝાક ઝમાળ;
ચંદરવારે ફટારના, લખીઆ દશ અવતાર;
સોહીએ ચિત્રામણુ સાર. મ્હારૂં મન. ૫
અખાતે વઢરે સોહામણો, જગન્નાથજીનો વાસ;
વિસામારે વૈષ્ણવતણા, પોઢયા શ્રીપુરૂષોત્તમરાયમારૂં. ૬
નેણાં તમારાં જગન્નાથજી, જાણીએ કમળોની પાંખ,
જોતાંતેશુદ્ધબુદ્ધવિસરી બળભદ્ર સૂર્ય ૧ગનીખાંત. મારૂં.૭
કાને તે કુંડલ ઝગમગે લીલાવટ તિલક જડાવ;
અધર તંબોલ રચી રહ્યાં, સુખપર જાઉં બલિહાર. ૮
ફુલના મુગટને કુંડલ બન્યાં; ફુલના બનીયાજી હાર;
ફુલના બાજુબંધ બેરખા, ફુલના સોળે શ્રુંગાર;
ફુલના ચોસેરા હાર. મ્હારૂં મન. ૯
ફુલના જામા ફુલની કાછની, ફુલનાં ફુમતાં ચાર;
પીળાં પીતાંબર પહેરીયાં, કંઠે તુલસીના હાર. મારૂં.૧૦
ફુલની તળાઈ ફુલની પીછવાઈ, ફુલનાં ઓસીકાં સાર;
ફુલનાંતે ગાલમસુરીયાંપોઢયાશ્રીપુરૂષોત્તમરાય.મારૂં૧૧
શિર ઉપર સોહીએ પામરી, ઉપર કસબની કોર;
વદન દિસે હરીનાં ફુટડાં, જોતાં સરીયાંજી કામ મારૂં.૧૨
વરણા તે વરણી કીધી નહી, કીધું એકાકાર;
નાંનાંમોટાંને ગણ્યાંનહીં, પ્રસાદવરણ્યોન જાય. મારૂં. ૧૩
હરખી નિરખીને ભુલી પડું, કોને કહિયેજી વાત;
ઘેરથીઆવું હુંતોએકલી, સન્મુખ થયા જગન્નાથ. ૧૪

ચુવાચંદનને કેવડો, મરવો મચકોડ;
અરગજાને અત્તર ઘણું, કુલે કીધાં મર્દન.મારૂં.૧૫
જેઠ માસ અસાડીલો શુદ પુનમચંદ;
બેઉ વીર ન્હાવાને ઉતર્યા, આસન મેલ્યાં આભરણ. ૧૬
જેઠ માસ અસાડીલો, શુદ પુનમચંદ;
વાસો ત્યારે વસી રહ્યાં, ચંદન મેલ્યાંજી છાંય. મારૂં. ૧૭
કંચનના કળસ ભરાવીયા, માંહી નિર્મળ નીર;
સોનાના કળસ ભરાવીયા, વિપ્ર લાવેછે નીર, મારૂં. ૧૮
વિપ્ર તે જળ ભરી લાવીયા, કર લીધાં શ્રીફળ;
વાજીંત્ર વાજાં વાગીયાં, મુખે બાંધ્યાં વસ્ત્ર. મારૂં. ૧૯
ઉજળાં વસ્ત્રના અંગુછા, સોહીએ શ્યામ શરીર;
લાલ પીતાંબર પહેરીયાં, નવલી દક્ષણી ભાત;
કુમર કંચનના પાટ. મ્હારૂં મન. ૨૦
નવા તે કુલજી નવરંગા, તેનું નવ જાણું નામ;
લાલ તે કુલ સોહામણાં, ધરીયાંહસ્તીનાં રૂપ.મ્હારૂં. ૨૧
છપન્ન ભોગ ત્યાં નીપજે, પહેલી ખીચડી સાર;
શીરોપુરીને લાપસી, કંચન માલપુવા સાર. મ્હારૂં.૨૨
દુધપુરીને જલેબીઘણી, લાડવે ન આવેજી પાર;
વહેડમી પુડાને ઢોકળાં, પીઠાં આવેજી સાર. મ્હારૂં. ૨૩
નાળીચેર કેળાં અતી ઘણાં, ભાઠા કોળાનું શાક;
સાળદાળને ભાજીઘણી, અટકાદીવસને રાત. મ્હારૂં. ૨૪
ચોળાં તે દહીં જમાવીયાં, ઘી તાવ્યાં તત્કાળ;

અગરના ધુપ ઉખેળીયા, દીપક કર્યા તત્કાળ. મ્હારૂં. ૨૫
તુલસી દળ સમર્પીયાં, જમીયા જાદવરાય;
સોનાઝારીજમુનાજળેભરીઆચમનકરોને મહારાજ. ૨૬
લવીંગ સોપારીને એલચી, બીડલે બાસઠ પાન;
બીડલાંવાળ્યાંરેકપુરનાં, આપ્યાં લક્ષ્મીજીહાથ.મ્હારૂં. ૨૭
જમી કરીને ઉઠીયાં, આવ્યાં વ્રજ મંદિર માંય;
લક્ષ્મીજી સાથે બોલ્યાંનહીં, સાધુને આપ્યાં દર્શન. ૨૮.
પંડાએ પટ દેખાડીઓ, ધરીયા દશ અવતાર;
મંદરદીવસગયાદોહિલા,સાધુનેનઆપ્યાં દર્શન મ્હારૂં.૨૯
અમાવાસ્યા દિનરે સોહામણું, તેની શીતળ છાંય;
તેડયા તે કોઇના આવે નહીં, એવા જુગલ કિશોર. મ્હારૂં.
જાત્રાળુ હાથ જોડી રહ્યા, પંડયા પાડે છે સોર;
શ્યામળાએ રથ શૃંગારિયા, લાલ ધજાજી સાર. મ્હારૂં. ૩૧
પરિક્રમારે પોતે કરી, પાઉધરીયાં શ્રીનાથ;
ઈંદ્ર દમણુની જાત્રા, ચાલ્યા જાદવરાય. મ્હારૂં. ૩૨
સહુ કોઇને સાથે તેડીયાં, લક્ષ્મીજી નવ લીધાં સાથ;
પશુ પક્ષીને પાવન કર્યાં, તેનાં સરીયાંજી કાજ મ્હારૂં.૩૩
મહાકુંડમાં ન્હાઇને, મોરલી સમુદ્ર સાથ;
ઈંદ્ર દમણુમાં ન્હાઇને, ટાળ્યાં પરીઆનાં પાપ. મ્હારૂં.૩૪
બીજે તે રથ ચલાવીયો, પાંચમે આવ્યાજી ત્યાંહ;
સિંહપોળે રથ રાખીયો, વાજાં વાગેજી સાર. મારૂં. ૩૫
દશમે રથ ચલાવીયો, તેરશે આવ્યાજી ઘેર;

સિંધપોળે રથ રાખીયો,લક્ષ્મીજીએ ભીડયાં દ્વાર. મારૂં.
વળતાં તે બળભદ્ર બોલીયા,લક્ષ્મીજી ઉઘાડો દરબાર;
બારણે ઉભા જગન્નાથજી, ઇંદ્ર વરસેછે ધાર. મારૂં. ૩૭
વળતાં તે લક્ષ્મીજી બોલીયાં, સાંભળો બળભદ્ર જેઠ;
મંદિર પધારો પોતાતણા, ચલાવીશું દરબાર. મ્હારૂં. ૩૮
પ્રસાદ તમથી ચાલે નહીં, ના ચાલે દરબાર;
કાળા એ બંધવ અમતણા,કાળાવિનાકોણકરશેરાજ. મ્હારૂં
વળતાં તે લક્ષ્મીજી બોલીયાં સાંભળો બળભદ્ર જેઠ;
કાળો રે કપટી સધાવીયો.અમનેનવલીધાં સાથ. મ્હારૂં. ૪૦
વળતાં તે જગન્નાથજી બોલીયા, સાંભળ શ્યામળો દેવ;
મ્હોટા એ બંધવ અમતણા,મ્હોટા બળભદ્રવીર. મ્હારૂં. ૪૧
લજ્યા તે તેમની રાખી નહીં, સાથે સુભદ્રા બ્હેન;
હરખીને લક્ષ્મીજી ઉઠીયાં.હરખી ઉઘાડયાં દરબાર. મ્હારૂં.
રત્નસિંહાસને પધરાવીયા, હરખી બેઠા જગન્નાથ;
પહેલાં તે આરતિ પોતે કરી, હરખી ઉઠયા જગન્નાથ. મ્હારૂં.
વળતાં તે જગન્નાથજી બોલીયા, સાંભળો સાંભળો દેવ;
પતિતપુરાવું તમતણું, મિથ્યા શીદ કરો વાર. મ્હારૂં. ૪૪
મોહોરો આપું હું તો રોકડી, ઉઠો કરો શૃંગાર;
પ્રદ્યુમન પુત્રજી તમતણા, તેને મોતીના હાર. મ્હારૂં. ૪૫
વડો શૃંગાર જગન્નાથજી, કઇ પેરે કરૂં રે વખાણ;
કાયર કુડાજી અતિઘણા,મારે છડીઓના માર. મ્હારૂં. ૪૬
જેરે ગાયે ને સાંભળે, તેનો પુરીમાં વાસ;

નવ ગાયે નવ સાંભળે, તેનો પશુનો અવતાર;
ગાય માધવદાસ, મ્હારૂં મન મોહ્યું જગન્નાથજી. ૪૭

रसीयानुं धोळ.

धोळ ६९ मुं.

[૧]

રસીયો રસે ભર્યોરે, વહાલો શ્રીવિઠ્ઠલવર વર્ણાગીરે;
વ્રજ વનિતા એવર્યોરે, એમનીછબીઉપરલેહલાગીરે. ૧
નાગર નંદતણોરે, નટવર નાચેને ગાયે ગીતરે;
વહાલો લાગે ઘણોરે, પ્યારો પ્રેમ ઉપજાવે પ્રીતરે. ૨
સુંદર શ્યામળોરે, હરી મ્હારા હૈડા કેરો હારરે;
પ્રિતમ પાતળોરે, મ્હારા પ્રાણજીવન આધારરે. ૩
લાગે હરિ મીઠડોરે, રસીઓ રાસ રમણનો ભોગીરે;
વલ્લભ પ્રભુ દીઠડારે, તેથી સદા રહીએ સંજોગીરે. ૪

[૨]

લાગી મને નેહજડીરે, એથી અળગા કેમ રહેવાયરે;
નિરખું ઘડી ઘડીરે, સુખડાં કેની આગળ કહેવાયરે. ૧
ભીડી મને ગેલમાંરે, વહાલો શ્રીવૃંદાવનના ચંદરે;
સૈયર સાથમાંરે સોહીએ તારામાં જેમ ચંદરે. ૨

ઊભો અલબેલડોરે જીવણ શ્રીજમુનાજીને તીરરે;
લાલચ ઘેલડોરે, વેણુ વગાડે હળધર વીરરે. ૩
સખી ટોળે મળીરે, જોય, જસોદાજીના કહાનરે;
મરજાદા ટળીરે, વલ્લભ પ્રભુજી શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

[૩]

ઘેલી થઈ ફરૂંરે, ઘેલા ગિરિધારીની સંગરે;
ધીરજ નવ ધરૂંરે. આતુર કીધું મારૂં મનરે. ૧
જળ ભરવાને મસેરે જાવું શ્રીજમુનાજીને ઘાટે;
હરિ હરખે હસેરે, આડા આવી રોકે વાટરે. ૨
નિરખું નેણાં ભરીરે, સજની શ્યામળીઆનું રૂપરે;
હરખું હૈડાં ભરીરે, સર્વસ કોમળ સ્યામ સ્વરૂપરે. ૩
બીજું મને નવ ગમેરે, મારે સર્વસ્વ નંદકુમારરે;
મન કેડે ભમેરે દાસ વલ્લભ પ્રભુ પ્રાણઆધારરે. ૪

[૪]

પ્રિતમની વાતડીરે, જેહને લાગી હોય તે જાણેરે;
તુજ ઘેર જાતડીરે, નિર્લજ થાય તે એ રસ માણેરે. ૧
પ્રેમ ત્યાં નેમ નહિંરે જ્યાં પડદો ત્યાં શાની પ્રીતરે;
નેમ ત્યાં પ્રેમ નહિંરે, જગતભગતની અવળી રીતરે. ૨
પ્રીત છે માહારેરે, સજની શ્યામળીયાની સાથરે;
એવી નથી તાહારેરે, અમે વેચાણાં એહને હાથરે. ૩
તનમન સોંપીયુંરે, હવે જે થનાર હોય તે થાયરે;
ભવોભવ અર્પીયુંરે, દાસવલ્લભ જુગલ જશ ગાયરે. ૪

[૫]

કારણ શું એ કહુંરે મુજને કહાનુડાના કોડરે;
કોઇથી નવ ડરૂંરે, હરખે હૈડું મહોડામહોડરે. ૧
મિત પ્રકટ કરૂંરે, સજની શેને રાખું છાનુંરે;
હરખ હૈયે ધરૂંરે, મારા મનના માન્યા માનુંરે. ૨
આ ભવદુઃખ ટળ્યુંરે, હતું જેમ સુળી કેરૂં સાલરે;
દુરીજન દેખી બળે રે, મારે સર્વસ નંદજીનાલાલરે. ૩
પ્રાણના પ્રાણ સખીરે, જીવણ જસોદાજીના કહાનરે;
રાખું હૈયે લખીરે, વલ્લભ પ્રભુ શું લાગ્યું ધ્યાનરે. ૪

[૬]

રસ રસીઆ તણોરે. મીઠડો લાગ્યો જેને મનરે;
પીતાં પ્રેમ ઘણોરે, સોંપ્યાં તનમન ને વળી ધનરે. ૧
વ્રજમાં વાયછેરે, એ રસ ઉમંગ્યો અંગો અંગરે;
અઢળક ઉર ઢળ્યોરે, રમતાં રસ વાધ્યો બેઉ રંગરે. ૨
છે રસ પ્રીતનોરે, લટકે લેતાં છુટે લાજરે;
અધર રસ લહેરનોરે, સુત પતિ તજીયાં ઘરનાં કાજરે. ૩
લલિતા લાલશું રે કરતી અહોનીશ આનંદ ખેલરે;
વિલાસ ગોપાળશું રે, જેને હરિની સાથે હેલરે. ૪
ધન્ય વ્રજવાસીયારે, ધન્ય શ્રીગોકુળ જમુના તીરરે;
ભવોભવ દાસીયોરે, જેને વહાલો હળધર વીરરે. ૫
ખટરસ આંગણેરે, બીજા રસમાં સ્વાદ ન હોયરે;
વલ્લભ પ્રભુ મળ્યારે, મોહન મુખ દીઠે સુખ હોયરે. ૬

[૭]

સુણ સાહેલડીરે, મારે નંદકુંવરશું સ્નેહરે;
ઝાઝું શું કહું રે, મારા પ્રાણજીવન ધન એહરે. ૧
હાર હૈયા તણોરે, મારા ચિત્તડા કેરો ચોર રે;
મસ્તકના મણિરે, મ્હારા કાળજડાની કોરરે. ૨
ઉર લપટાવીયેરે, એ વર આવે એવું વહાલરે;
સખી હું શું કહું રે, મ્હોટું સાસરીયાનું સાલરે. ૩
આજ હું એકલીરે, મને માર્ગે મળીયો કહાનરે;
મુખ બોલ્યા વિનારે, કીધી આંખલડીમાં સાનરે. ૪
હું સમજી રહીરે, મુજને તેડી શ્રીવૃંદાવનરે;
સજની શું કરૂં રે ન સુઝે રજનીને કાંઈ દીનરે. ૫
વહાલે મને ભોળવીરે, ચોરી લીધું મારૂં ચિત્તરે:
વલ્લભનાસ્વામિમળ્યારે, મારે પ્રાણજીવન ધન હીતરે. ૬

ધોળ ૭૦ મું.

શ્રીલક્ષ્મણ સુતનેરે હેલી, એમને નિરખું સર્વે પહેલી. ૧
એમના ગુણનેરે ગાશે, તેના ભવના પ્રાશ્ચિત જાશે, ૨
સુતગોપીનાથશ્રીવિઠ્ઠલજાયાજાણીએ કલ્પવૃક્ષની છાયા.૩
પ્રકટયા દૈવી જીવ અધિકારી;
મુખ છબી ઉપર જાઊં બલીહારી, ૪
મારૂંચિતડુંએશુંબાંધ્યુએમનીચરણ કમળ રજમાગું, ૫
ચર્ણે રાખો શ્રીવલ્લભનાથ, મહારે મસ્તક ધરજો હાથ, ૬

શ્રીમહાલક્ષ્મીજીમહાવરઆપોમારાભવનાંબંધન કાપો, ૭
પુરવા સેવક જનના કોડ, એમને સાત કુંવરની જોડ, ૮
સાત કુંવર છેરે એવા, સાતને સપ્ત સ્વરૂપની છાજે, ૧૦
એ શોભા જોઈ વલ્લભદાસ ગુણ ગાયે;
એ છબી લોચન માંહે સમાયે, શ્રીલક્ષ્મણ સુતને, ૧૧

ધોળ ૭૧ મું.

શુભ આષ્ટમીનો દીન કહીએ સારરે, વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણજીનું પ્રાકટ્ય નિરધાર; મારાવહાલાજી. ૧
શ્રીવ્રજભુષણજી રૂપે રૂડા દીસેરે, વહાલાજી.
અમારૂં મનડું જોવાને ઘણું હીસે; મારા વહાલાજી. ૨
શ્રીપદ્માવતી કુખે અવતર્યા સુખકારીરે, વહાલાજી.
એ લીલા ગાજો નિત્ય નરને નારી; મારા વહાલાજી. ૩
શ્રીવ્રજભુષણજી વિઠ્ઠલવરના લાલરે, વહાલાજી.
આ અંતરઅમને બહુલાગેછેવાહાલ; મારા વહાલાજી. ૪
શ્રીવ્રજનાથજી જોઈ હરખે મન મોહેરે, વહાલાજી.
શ્રીચારૂમતીમાજી કુલ્યાં અંગોઅંગ; મારા વહાલાજી. ૫
શ્રીગોકુળનાથજી કુલ્યા અંગે ડોલેરે, વહાલાજી.
આ વૈષ્ણવ ઉભા જેજે શબ્દ બોલે; મારા વહાલાજી. ૬
કેસરીયા ધોતી સોહીએ સુંદર નાથરે, વહાલાજી.
ઉપરણો ઓઢયોછે લટકંતે હાથ; મારા વહાલાજી. ૭
કેસર કેરાં તિલક બીરાજે ભાલરે, વહાલાજી.

શ્રીકંઠે સોહીએ ગુંજારકેરા હાર;   મારા વહાલાજી. ૮
શ્રીવ્રજભુષણ શ્રીગિરિધારીલાલના તાતરે, વહાલાજી.
આ પ્રાતઃસમે ઉઠી કીધા પાઠ;   મારા વહાલાજી. ૯
શ્રીદ્વારકાંનાથજી સેવ્રોછો ઘણી રીતરે,   વહાલાજી.
શણગાર આપોનેભોગધરો ઘણીપ્રીતે;મારા વહાલાજી.૧૦
શ્રી જભુષણજીશ્રીચંદ્રાવલી વહુજીનાકંથરે, વહલાજી.
નેનકટાક્ષે ભાળે એ ગુણવંત;   મારા વહાલાજી.૧૧
શ્રીહરિ અમારે હૈયે હરખ ન માય રે, વહાલાજી.
આ ધંધુકાના વૈષ્ણવ તમને ગાય; મારા વહાલાજી.૧૨
શ્રીવ્રજભુષણજી દુખડાના છો જાણરે,   વહાલાજી.
પ્રીતલડી સાથે બંધાણા પ્રાણ;   મારા વહાલાજી.૧૩
શ્રીવ્રજભુષણજી ગિરિધારી ગઢના રાજારે, વહાલાજી.
આ દાન આપોને લાગે ઝાઝાવહાલા;મારા વહાલાજી.૧૪
સોળ કળા તો સંપુર્ણ કહેવાયરે,   વહાલાજી.
આ મુખડાં જોતાં દુખડાં સર્વે જાય; મારા વહાલાજી.૧૫
ગાંડો ઘેલો હું કાંઇ નવ જાણુંરે,   વહાલાજી.
શ્રીવિઠલવરની કૃપા હોય તો માણું; મારા વહાલાજી.૧૬
કાલો ઘેલો દાસ તમારો જાણીરે,   વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણજી વેગે લેજો તાણી; મારા વહાલાજી.૧૭
એ શોભાજોઈ વલ્લભદાસ બલીહારી જાયરે. વહાલાજી.
શ્રીવ્રજભુષણને દીઠેમહાસુખથાય; મારા વહાલાજી.૧૮

ધોળ ૭૨ મું.

મીઠડા બોલા નાથ, આવો મારા મીઠડા બોલા નાથ;
સમીતેસંધ્યાનાસીદરે ગયાતા, આવીઉભા પ્રભાત.આ.૧
ટોડલેટોડલે તોરણ બંધાવું, મોતીડે પુરાવું રૂડા ચોક. ૨
ગોખલે ગોખલે દીવલીયા અજવાળું,
મંગળ ગવરાવું સારી રાત. આવો૦ ૩
શેરીએશેરીએ સાદ પડાવું, વાટલડી જોઉં સારી રાત. ૪
એક ઘડી એકાંત મળેતો, કહું મારા દલડાની વાત. ૫
શ્રીવૃંદાવનની કુંજગલનમાં, ફોડી મટુકી ગ્રહી હાથ.૬
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસીક શીરોમણી,
જનમો જનમ તારે હાથ. આવો૦ ૭

ધોળ ૭૩ મું.

શ્રીગોકુળીયું મુકીને કંઇ જઇએ નહીં,
વાસો વસીએ ચરણ કમળની છાંય જો;
શ્રીજમુનાજીના સુંદર તટ રળીયામણા,
ત્યાં મારા વહાલાજીના પરમરમણ સુખ ધામજો. શ્રી. ૧
જશોદા ઘાટે આનંદ સાગર ઉલટયો,
સુખ સાગરમાં ઝીલે ભક્ત સમાજ જો;
શ્રીઠકરાણી ઘાટે બેઠક સુંદર શોભિતી,
સદા બીરાજે શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર જો. શ્રીગો. ૨

શ્રીગોકુળીયાની વૃક્ષ લતા સૌ નમી રહિ,
ચરણ સ્પર્શવા ગોકુલપતિ મહારાજ જો;
ગિરિ ગોવર્દ્ધન રત્ન ખચીત સોહે ઘણું,
આદ્ય વૃંદાવન નિત્ય રમણના ઠોર જો. શ્રીગો. ૩
આનંદ મંગળ મહારસ સીંધુ ઉલટયો,
કુંજ કુંજ પ્રતે ખેલે શ્રી નંદ કુમાર જો;
જે નયણે શ્રીગોકુળીઉં નિરખ્યું સહી,
તે નેણાના ભાગ્ય તણો નહીં પાર જો. શ્રીગો. ૪
શ્રીવલ્લભ ઘાટે પ્રીતમજી બેસે ઘણું,
કુંજગલીમાં ભીડ તણો નહીં પાર જો;
રંગીલી ગલી શ્રીગોકુળપતિ મંદિર જતાં,
પ્રીતમજી ત્યાં વળી લે છે દાન જો. શ્રીગો. ૫
જગમોહનમાં બેઠક સુંદર શોભતી,
મનોરથ પુરે શ્રીગોકુળનો નાથ જો;
રમણ રેતીમાં રાસ મંડળ રચના કરી,
નિરખી હરખી જીવ કૃતાર્થ થાય જો. શ્રીગો. ૬
ભેટ પહેરામણી ભાવ સહીત ત્યાંહાં સહુ કરે,
તેને વહાલો આપે વ્રજમાં વાસ જો;
ઘહેરાં જળ અતિ દીસે સુંદર શોભતાં,
એવી રીતે કહે છે શ્રીવલ્લભનો દાસ જો. શ્રીગો. ૭
બેર બેર શ્રીજમુનાજી વિનતી કરૂં,
નિત્ય પ્રીત રાખો ચરણ કમળની છાંય જો;

નિજ ભક્તાનકી નિજ દાસી હું તમતણી,
કાંકરી કહે મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ જો. શ્રીગો.૮

ધોળ ૭૪ મું.

શ્રીગોકુળસાસરીએ જાવું, મોહનવરનું આવ્યુંછેઆણું,
લખ્યું શ્રીહસ્તતણું આવ્યું, શ્રીગોકુળસાસરીએ જાવું.૧
જાવુંછે લટકેને મટકે, મોહનવર જોઇ જોઇ મન અટકે;
પાયે નેપુરીયાં ઠમકે. શ્રીગોકુળ૦ ૨
આભારણ પહેર્યાં છે અંગે, સખી જન શોભે છે સંગે;
મોહનવર જોઇ જોઇ મન રંગે. શ્રીગોકુળ૦ ૨
વાટલડીતા જોવે છે વહાલો, સખી વેગે વેહેલેરાં ચાલો;
નેણાં ભરી પ્રીતમવર નિહાળો. શ્રીગોકુળ૦ ૪
સાસરીયુ મને વહાલેરૂં લાગે, ત્યાં મારી કામવાસનાભાગે;
મોહનવર જોઈ જોઇ રઢ લાગે. શ્રીગોકુળ૦ ૫
સખી મારે આઅવસરરૂડો,અવિચળઅખંડપહેર્યોચુડો:
મારે શ્રીગોકુળપતિ વર રૂડો. શ્રીગોકુળ૦ ૬
અદભુતલહેરતોરંગભારિ, શ્રીયુમનાજળભરવીછેઝારિ;
મોહનવર વારંવાર વારી, શ્રીગોકુળ૦ ૭
શ્રીવહ્લભ નામ સદા રટવું, નિત્ય સુજાતિમાં રહેવું;
સેવા શ્રીચરણ કમળ સેવું. શ્રીગોકુળ૦ ૮

ધોળ ૭૫ મું.

ચાલો સખી શ્રીગોકુળ જઇએ, નીર્મળ યમુનાજી ન્હાઇયે;
કે અખંડ વ્રજવાસી થઇ એ. ચાલો સખી૦ ૧

નિત્યપ્રતિ યસોદાજી ઘાટે, મહાપ્રભુ ઉભા રંગીલી માટે;
પ્રકટયા તે ભક્ત રસિક માટે. ચાલો સખી૦ ૨
શ્રીગોકુળપતિદાનદીએ ભારી, અંગીકૃત કીધીછે નારી;
સદા પ્રભુ મહા મંગળકારી. ચાલો સખી૦ ૩
પ્રાણજીવન મંદિરમાં રાજે, ભક્તતણા મહાદુઃખભાંજે;
આનંદ શ્રીગોકુળમાં ગાજે. ચાલો સખી૦ ૪
નૈણાંભરી પ્રીતમજી નિરખું, જન્મ સફળ કરીને લેખું;
રમાડો સ્થળ ભાવ કરી પેખું. ચાલો સખી૦ ૫
શ્રીગોકુળ રંગતણી રેલી, લતા દ્રુમ ફુલી રહિ વેલી;
નિરખતાં થઇ રહી ઘેલી. ચાલો સખી૦ ૬
સ્ફાટિકમણિ ગોવર્દ્ધનસોહે, શ્રીવૃંદાવન જોતાંમન મોહે;
તે સ્થળ જન્મો જન્મ જોઇએ. ચાલો સખી૦ ૭
શ્રીગોકુળ વસીએરેહેલી, શ્રીમહારાણી સાહ્ય કરે વહેલી;
એવું જઇ સખી સર્વે પહેલી. ચાલો સખી૦ ૮
શ્રીમહારાણી ઘેહેરાં બહુ ભાવે, ભક્ત સહુ દર્શન આવે;
તેતો લઇ પુષ્પે વધાવે,માધવદાસને મનભાવે. ચાલો૦ ૯

ધોળ ૭૬ મું.

ધન્ય ધન્ય રાણા રાયસંઘ હો લાલ;
હાંરે ધન્ય ધન્યરે મેવાડો દેશ,
કૃપા કરીને શ્રીનાથજી પધારીયા હો લાલ. ૧
વ્રજમાંથી વહાલોજી પધારીયા હો લાલ,

હાંરે આવી વસીયારે મેવાડે દેશ. કૃપા કરીને. ૨
તળાવે તે તંબુ તાણીયા હો લાલ,
હાંરે આવી ઉતર્યાંરે મારા વ્રજનો સાથ. કૃપા કરીને. ૩
ડુંગર કોરીને વહાલે મંદિર કર્યાં હો લાલ,
ત્યાં બીરાજેરે શ્રીગોવર્દ્ધન નાથ. કૃપા કરીને. ૪
શ્રીનાથજીને શ્રીદ્વારકાંનાથજીનાં જોડલાં હો લાલ,
હાંરે શ્રીનવનીતપ્રિયાજીરે શ્રીવિઠ્ઠલનાથજીની જોડ. ૫
શ્રીગોકુળનાથને શ્રીમથુરાંનાથનાં જોડલાં હો લાલ,
હાંરેશ્રીગોકુળચંદ્રમાજીરે શ્રીમદનમોહનજીનીજોડ. ૬
ત્યાં મધરાતે ગોવર્દ્ધન ભયો હો લાલ,
ત્યાં તળેટીરે ગોપાળપરૂ ગામ. કૃપા કરીને૦ ૭
ઝરણો તે ગોવીંદ કુંડ ભયો હો લાલ,
હાંરેત્યાંબનાસરેશ્રીમહારાણીજીના નીર. કૃપા કરીને.૮
આસોટીયું વૃંદાવન ભયું હો લાલ,
હાંરે ત્યાં કાંકરોલીરે બંસીબટનો ચોક. કૃપા કરીને.૯
કમળ ચોકમાં ઝુલે ઘમર હાથીયા હો લાલ,
હાંરે ત્યાં ટોડલેરે રૂડા ટૌકે છે મોર. કૃપા કરીને. ૧૦
થાળ ભર્યો સગ મોતીએ હો લાલ,
હાંરે વધાવોરે શ્રીવલ્લભ પરિવાર. કૃપા કરીને. ૧૧
સાકર કેરા કરા પડયા હો લાલ,
હાંરે ત્યાં કુમડેરે રૂડા વરસ્યા છે મેઘ. કૃપા કરીને. ૧૨
અજબ કુંવરીની વિનતિ હો લાલ,

તમે સુણજોરે શ્રીગિરિધરજી મહારાજ. કૃપા કરીને. ૧૩
સઘળા વૈષ્ણવની વિનતિ હો લાલ,
અમોને આપોરે શ્રીવ્રજમાં વાસ. કૃપા કરીને. ૧૪

ધોળ ૭૭ મું.

શ્રી વલ્લભ એ પ્રકટયા,
શ્રીલક્ષ્મણ ભટ્ટજીને ઘેરરે, થઇ રહિ છે લીલા લ્હેરરે;
વહાલો પુષ્ટિની કરવા પેરરે. શ્રીવલ્લભ. ૧
થયાં અવની ઉપર અજવાળાંરે, ત્રૈલોકનાંતિમિરટાળ્યાંરે;
વહાલે વેણુ અમારાં પાળ્યાંરે. શ્રીવલ્લભ, ૨
આદરથી આવ્યાં હરિ ઘેરરે, પોતાની કરવા પેરરે;
શિખવી સેવા કીધી મેહેરરે, શ્રીવલ્લભ. ૩
માયા મત કીધો ખંડરે, પાખંડીને દીધો દંડરે;
એમનો જશ વાધ્યો નવખંડરે. શ્રીવલ્લભ, ૪
શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીના નંદરે, વહાલો પુર્વજન્મનાચંદરે;
વરતાવે છે અતિ આનંદરે. શ્રીવલ્લભ. ૫
શ્રીઇલ્લમાગારૂનાલાલરે, વહાલે વૈષ્ણવઉપર કીધો વહાલરે;
દીધાં દાન કીધાં બહુ ન્યાલરે. શ્રીવલ્લભ. ૬
નવખંડમાંનવાનવાદેશરે, એમનાગુણગાયનિગમમહેશરે;
એમનો પાર ન પામે શેષરે. શ્રીવલ્લભ. ૭
સુખડાંની લહેરો જાયરે, અતિ આનંદ ઓછવ થાયરે;
વલ્લભદાસ વલ્લભ જશ ગાયરે. શ્રીવલ્લભ. ૮

શ્રીબસેંબાવન વૈષ્ણવનું ધોળ.

ધોળ ૭૮ મું.

દોહરો.

શ્રીમદ્ વલ્લભ પ્રભુને નમું શ્રીવિઠ્ઠલેશ,
સાત સ્વરૂપસહિત સઘળો વંશાત્મકવિશેષ. ૧
સેવક શ્રીવિઠ્ઠલેશજીના બસેંનેબાવન,
જેનુંનામ ઉચ્ચાર માત્રથી થાય સો પાવન. ૨

વલણ.

ગુણ ગોવિંદદાસના ગાઇયેરે,
ચીતસ્વામિ પરમચિત્ત લઇયેરે. ૩
નંદદાસ શ્રીકૃષ્ણ આસક્તારે,
ચતુર્ભુજદાસ સદા અનુરક્તારે. ૪
નિત્ય નાગરભાઇ ઓચરીએરે,
કૃષ્ણભટજીને મન ધરીએરે. ૫
ચાચાજી નારાયણદાસરે,
વિઠ્ઠલદાસ ભક્ત ઉલ્લાસરે. ૬
કૃષ્ણદાસ મોરારીદાસરે,
બાપા બેટા મન ઉલ્લાસરે. ૭
હરિદાસ જનાર્દનદાસરે,
રૂપ મોરારી રસ રાસરે. ૮

અલીખાન વલીખાન જાદીરે,
જેમલ રજપુત હરી વાદીરે. ૯
માધવદાસ નાહાલચંદરે,
માધવદાસ કાયસ્થ ગુણવંતરે. ૧૦
કાયસ્થ ધણીને ધણીયાણીરે,
રૂપચંદ નંદ શુભ વાણીરે. ૧૧
એક બ્રાહ્મણ રાઘવદાસરે,
ગોપાલદાસ ગુજરાતનો વાસીરે. ૧૨
રાજા લાખાને એક બાઇરે,
હરીદાસ ખવાસ સુખદાઇરે. ૧૩
શેઠ જ્ઞાનચંદ જદુનાથરે,
ભાઇલા કોઠારી હરિ હાથરે. ૧૪
માણેકચંદને એની નારીરે,
હરજી કોઠારી ગુણ ભારીરે. ૧૫
ગોપાલદાસ બ્રાહ્મણ લંગાળીરે,
વ્યાસ ગણેશ બહુ ભાગ્યશાળીરે. ૧૬
મધુસૂદનદાસ છે હરિ વહાલારે,
એક કણબી માળાવાળારે. ૧૭
એક વૈષ્ણની છે કન્યારે,
રામાનંદને પરણાવી કન્યારે. ૧૮
એક વૈષ્ણવની બેટી ટેકીરે,
તેતો પરણી ધર્મ વિવેકીરે. ૧૯

વૈષ્ણવ એક તરૂના સંગીરે,
પાથો ગુજરી હરિરસ રંગીરે. ૨૦
એક વ્રજવાસી સુત નારીરે,
ગોપીનાથદાસ ગૌ ચારીરે. ૨૧
કણબી ગુજરાતી બે ભાઇરે,
દ્વિજ પતિન આગરાઇરે. ૨૨
એક ગોડીઆ પંડિત શોભેરે,
એક રઘુપતિ દર્શન લોભેરે. ૨૩
એક પંડિતને કેહાનબાઇરે,
વૈષ્ણવ ક્ષત્રીયછે આગરાઇરે. ૨૪
મેહા ઢીમરને દ્વિજ રેહું રે,
નારાયણદાસ હરિને તેહું રે. ૨૫
એક વૈષ્ણવ સૂતરવાળારે,
રાજા આસકરણ પ્રભુ વહાલારે. ૨૬
બે હતીત પતીત તે કણબીરે.
વહુ અજઅકુંવરી બેહુ ધર્મીરે. ૨૭
એક પ્રોહિત વેશ્યા કન્યારે,
ગંગાબાઇ છે પુર્ણ ધન્યારે. ૨૮
એક રાજાને એક ધોબીરે,
બે સાચોરા રસ લોભીરે. ૨૯
એક વૈષ્ણવ મદન ગોપાળરે,
બે કણબી પટેલ રસાળરે. ૩૦

સેવક એક વિરક્તારે,
દયા ભવૈયા આશક્તારે. ૩૧
એક વાણિઆને એક નારીરે,
એઉ પરમ વૈષ્ણવતા ધારીરે. ૩૨
એક ક્ષત્રાણી વિરક્તારે,
વાઘજી રજપુત આસક્તારે, ૩૩
એક ગોપાલદાસ ભીતરીયારે,
બીજા આઠ સેવક અનુસરીયારે. ૩૪
ગોપાલદાસ સીંઘલ ભોળા ભાઇરે,
શેઠ પુત્રી દીવાનની જાઇરે. ૩૫
એક કુંઝડી રૂપાબાઇરે,
હરિદાસ સુતા સુખદાઇરે. ૩૬
એક ક્ષત્રી વૈષ્ણવ બાઇરે,
રાજા રાણી પુત્રને દાઇરે. ૩૭
શાહુકારનો બેટો વિલાસીરે,
એક વૈષ્ણવ કૃષ્ણ પ્રકાશીરે. ૩૮
એક વેશ્યા ભાવતની વાસીરે,
તે હરિગુણ માંહિ નિવાસીરે. ૩૯
પુત્રજી વડો વિરક્તારે,
વેણીદાસ છીપા છે ભક્તારે. ૪૦
એક શ્યામળદાસ એક નાઇરે,
પુત્ર પઠાણનો સુખદાઇરે. ૪૧

ઓઝા દામોદરદાસ છે ભક્તારે,
બેટી શાહુકારની આસક્તારે. ૪૨
વૈષ્ણવ એક ખડખુચાવાળોરે,
શેઠ આગરાઇને મન ભાળોરે. ૪૩
એક કાપડવાળો શોભેરે,
કુણબી આંજણો વૈષ્ણવ લોભેરે. ૪૪
એક શાસ્ત્રી મોરારિદાસરે,
લાછબાઈ ભાટ ગુણુ રાસરે. ૪૫
રાજા રાણી હરિ મન ભાવેરે,
એક વૈષ્ણવ ઢોલ ઝુલાવેરે. ૪૬
દ્વિજ શેઠ સોની પરમાનંદરે,
મેહેરા પુરૂષોત્તમ ગુણવંતરે. ૪૭
એક બે ભાઇચંદન લાવ્યારે,
ચોપડા ભંડારીને મન ભાવ્યારે. ૪૮
ઠગ એક દસ એક સંગીરે,
માતા બેટી હરિ રસ રંગીરે. ૪૯
એક ગૃહસ્થીને વિરક્તરે,
બીજા બે ભાઇ આસક્તરે. ૫૦
જીવા પારેખને જેપાળરે,
દોશી માધવદાસ દલાલરે. ૫૧
બેટા પટેલનો નિત્ય આવેરે,
બેટી પટવારીને મન ભાવેરે. ૫૨

હારદાસ જમાઇ માણેકચંદરે,
પ્રભુએ ત્યાગ કર્યો મનરે. ૫૩
એ ગિરિની પરિક્રમા કરતારે,
એક નીત્ય ઉઠી મજમાં ફરતારે. ૫૪
એ કણબીએ કરી એવીરે,
લઇ કુવામાં નાંખી દેવીરે. ૫૫
કણબણ ગુજરાતની વાસીરે,
બેટી બીરબલની સુખરાસીરે. ૫૬
રાજા જોધસીંગ દક્ષિણનારે,
વળી પ્રોહિત તેના ઘરનારે. ૫૭
સાસુ વહુ સુરતના વાસીરે,
રાજા પુર્વના સુખરાશિરે. ૫૮
શેઠ સુત રહેનારો ગુજરાતીરે,
એક બ્રાહ્મણી નાગર જાતીરે. ૫૯
શ્રીવિઠ્ઠલેસ શ્રીજીને રૂપેરે,
દીધું દર્શન બેને અનુપેરે. ૬૦
એક દુઃસંગ મીઠો વિરક્તરે,
બીજો ભાઇ આસક્તરે. ૬૧
વેણીદાસ છીપા છે ભક્તરે,
એક રજપુત કાંઠાના આસક્તરે. ૬૨
દ્વિજની પત્ની વૈષ્ણવ સંગથીરે,
ખોયા કોહોડ પોતાના અંગથીરે. ૬૩

એક ન્યુન અધીક બે આવેરે,
એક દ્રવ્ય સામગ્રી લાવેરે. ૬૩
એ કણબી ગાય ચરાવેરે.
એક રાસની રીત ચિત્ત લાવેરે. ૬૫
જોડ ઠગને એક ગુજરાતીરે;
સીતાબાઈ છે દક્ષણી જાતીરે. ૬૬
એક વૈષ્ણવને એક બાઇરે,
દામોદરદાસ સુખદાઈરે. ૬૭
વડનગરમાં માધવદાસરે,
એક વૈષ્ણવ મહા વનવાસરે. ૬૮
ગુજરાતના દાસ મોરારીરે.
ભક્ત ભીમ અતિ હેતકારીરે. ૬૯
એક દાસ ગોવર્દ્ધનધારીરે,
રામદાસ પરમ આચારીરે. ૭૦
જીયાદાસને નરહરિદાસરે,
રાજા ટોડરમલ સુખરાસરે. ૭૧
નરસીદાસને પીતાંબરદાસરે,
ધર્મરાજા ગોપાળ પ્રકાશરે. ૭૨
એક બ્રાહ્મણ માધવદાસરે,
એક વહેપારી સુખરાસરે. ૭૩
એક બ્રાહ્મણને એક નારીરે,
એક સ્ત્રી છે સુખકારીરે. ૭૪

એક જન ભગવાન બે ભાઈરે,
એક ઠીમલ્લ સુખદાઇરે. ૭૫
દ્વિજ પત્ની પત્ની પટેલરે,
એક સોદાગર રસ રેલરે. ૭૬
મીસ્રીદાસ ચતુર્ભુજ ભાવેરે,
ગોપાળદાસ ગોરવા કહાવેરે. ૭૭
એક ક્ષત્રી રઘુનાથરે,
ઓધો તરવાડી હરિ હાથરે. ૭૮
દેવ ઈશ્વરદાસ સાચોરારે,
સંતદાસ ક્ષત્રિ ગુણ ગોરારે. ૭૯
ક્ષત્રિ સુતને સુત બ્રાહ્મણનોરે,
એક વૈષ્ણવ રાજનગરનોરે. ૮૦
વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ સોહાવેરે,
એક દક્ષણી વૈષ્ણવ આવેરે. ૮૧
સ્વામી કૃષ્ણદાસ વિલાસીરે,
એક ક્ષત્રિ મથુરાં વાસીરે. ૮૨
દ્વિજ જોષી રાજા ભીમારે,
શાહુકાર સુત સુખ સીમારે. ૮૩
એક ક્ષત્રિ જાદવદાસરે,
હરિજન મથુરાં વાસરે. ૮૪
શાહુકાર વળી ક્ષત્રાણીરે,
એક વ્રજવાસી શુભ વાણીરે. ૮૫

દાસ પુરૂષોત્તમ ચોકરણારે,
વળી દુર્ગાદાસ ગુણ ભણાણારે. ૮૬
ક્ષત્રિ ચોપડા ધ્યાનદાસરે,
લક્ષ્મીદાસ ગુજરાતમાં વાસરે. ૮૭
તારાચંદને ચતુર બીહારીરે,
વૈષ્ણવ ગુજરાતી અતિ ભારીરે. ૮૮
હરિદાસ મોહનદાસરે,
માધો સાર સુત ગુણ રાસરે. ૮૯
દ્વિજ બેટી ક્ષત્રિ કન્યારે,
એક ચોર સેવક થયો ધન્યારે. ૯૦
એક ઉત્તમ શ્લોકદાસેર,
ખેડાવાળ ભક્ત રશ રાસરે. ૯૧
સાસુને સસરો જ્ઞાનીરે.
રજપુતની બેટી પરમાણીરે. ૯૨
સાચોરા દ્વિજ આનંદદાસરે,
એક ભીલડી છે સુખરાસરે. ૯૩
સધનદાસ દેવાદાસ કણબીરે,
રાજપુત્ર મોહનદાસ ધરમીરે. ૯૪
નરનારી વસે છે પ્રયાગરે.
માધવદાસ સુરત અનુરાગરે. ૯૫
ભટ્ટ કલ્યાણજી વીરાબાઈરે,
મહારાજ પુરૂષોત્તમ સુખદાઈરે. ૯૬

રૂડા રતનજી અધિકારીરે,
રૂપબાઈ પરમ ગુણ ભારીરે. ૯૭
વૈષ્ણવ ક્ષત્રિ છે આગરાઇરે,
એક મહીધરને કુલબાઇરે. ૯૮
દેવ ભીમ ભંડારીરે,
રાજા માનસિંહ અધિકારીરે. ૯૯
દવે પ્રોહીત સુત વિખ્યાતરે,
કૃષ્ણદાસ ગોરવા જાતરે. ૧૦૦
વડનગરી માધવદાસરે,
દ્વિજ ઉજ્જેણીના સુખ રાસરે. ૧૦૧
નારાયણદાસ સનોડીયા જ્ઞાનીરે,
લક્ષ્મીદાસ રજો ક્ષત્રાણીરે, ૧૦૨
રાજા બીરબલને તાનસેનરે.
આનંદનાપરી સુંદર બેનરે. ૧૦૩
વેણીદાસ દામોદરદાસરે,
વીજાનગરીમાં વાસરે. ૧૦૪
એક એક કુળ લખી લીધુંરે,
લખીસ્વરૂપ હૈયામાં લીધુંરે. ૧૦૫

વલણ.

યથામતિએ કહ્યા છે, વળી બીજા છે અપાર;
પરમ તત્વનું તત્ર છે, એ ભક્તના આધાર. ૧૦૬
ભક્તરાજ શિરોમણિ, ને એકનો ઓધાર;

કર્યા જે વળી કરે છે, વળી કરશે નિરધાર. ૧૦૭
તે માટે સર્વે પ્રાતઃઉઠીને, તમે કરો કરાહાર;
કંઠમાં ધારણ કરો તો, હરિ મળે સુખસાર. ૧૦૮
સર્વે ભગવદિને નમન કરીને, એજ માગું નેમ;
શ્રીવિઠ્ઠલવરની સૃષ્ટિ ઉપર, રહો દુર્લભ પ્રેમ. ૧૦૯

ધોળ ૭૧ મું.

સખી આજનો લ્હાવો લીજીએરે,
કાલ કોણે દીઠી છે. ટેક.
ફુલનિ ગાદીને ફુલના તકીયા,
ફુલનાં બીછાનાં બીછાવીએરે. કાલ. ૧
સોનાનાં સોગઠાં ને રેશમની ચોપાટ,
રૂપાના પાસા ઢળાવીએરે. કાલ. ૨
સોનાનું પારણું ને રેશમની દોરી,
હરખે શ્રીનાથજી ઝુલાવીએરે. કાલ. ૩
વાનીના મેહુલા ને આનંદની હેલી,
સુખને સરવડે ભીંજાઇએરે. કાલ. ૪
વલ્લભના સ્વામિ પ્રભુ રસિક શિરોમણિ,
વળી વળી મુખડાં નિહાળીએરે. કાલ. ૫

ધોળ ૮૦ મું.

ચાલો તો શ્રીજી જઇએરે, શ્રીમુખ સુંદર જોવાને,
આવો તો તત્પર થઇએરે. શ્રીમુખ.

મને ઘરમાં લાગે ઘેલુંરે. શ્રીમુખ.
હું તો કાંઈ ન સમજી પહેલુંરે. શ્રીમુખ. ૨
હું તો ઘરનો ધંધો ભુલીરે. શ્રીમુખ.
હું તો અંગોઅંગે ફુલીરે. શ્રીમુખ. ૩
મને ભુખે ભોજન ભાવેરે. શ્રીમુખ.
સેજડીએ નીંદ્રા ન આવેરે. શ્રીમુખ. ૪
મારા મનમાં મનમથ વસીઆરે. શ્રીમુખ.
મારૂં કામ સકામે ધસીયું રે. શ્રીમુખ. ૫
મોરલીમાં કામણ કીધાંરે. શ્રીમુખ.
મારાં મન હરીને લીધાંરે. શ્રીમુખ. ૬
કોઇ નંદજીનો લાલ મીલાવોરે. શ્રીમુખ.
જશોદાજીના પ્રાણ આધારરે. શ્રીમુખ. ૭
એવા રસિકરાય ગિરધારીરે. શ્રીમુખ.
દાસનો દાસ જાય બલિહારીરે. શ્રીમુખ. ૮

ધોળ ૮૧ મું.

શ્રીગોકુળ ગામ સોહામણુંરે, રૂડાં જમુનાનાં નીર;
શ્રીગિરિધર ગાયો ચરાવતાંરે, જોયા હળધરવીર. શ્રીગો. ૧
મોર મુગટ મુસ્તક ધર્યોરે, બાંધી કુસુંબલ પાઘ;
શીષ ફુલે શોભાઘણીરે, વેણી વાસુકી નાગ. શ્રીગો. ૨
હર લટકન સીરપેચ છેરે, કુંડલ ઝળકે છે કાન;
વાંકાં તે નયન સોહામણાંરે, ભૃકુટીકામનાબાણ. શ્રીગો. ૩

અલક તિલક અલકાવલીરે, ઘુઘરવાળા છે કેસ;
નંદ જસોદાના લાડીલારે, વહાલો નટવર ભેખ. શ્રીગો. ૪
નકવેસર મુક્તામણિરે, માંહી નંગ જડયાં લાલ;
હડપચીએહીરલોઝગમગેરે, અધરબીંબરસાલ. શ્રીગો. ૫
બાંહે બાજુબંધ બેરખારે, કુમક લટકે છે સાર;
કડાંપહોંચીનેહાથસાંકળાંરે, ઉરગજમોતીનાહાર. શ્રીગો. ૬
કટી મેખલા કટી કાછનીરે, સોહે લાલ ઇજાર;
ચરણે વાગે ઘુઘરારે, વાગે ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીગો. ૭
કર લકુટી મોરલી ધરીરે, ઉભા જમુનાંને તીર;
સંગેતેસરખા ગોવાળીયારે,રાખીરોકી વ્રજનાર. શ્રીગો. ૮
ટોળે મળી સૌ સુંદરીરે, મહી વેચવાને જાય;
મારગડો રોકી રહ્યારે, રૂડા જાદવરાય. શ્રીગો. ૯
મટુકી ફોડીને મહી ઢોળીયાંરે, તોડયો નવસેર હાર;
ફાડીમારીનવરંગચુંદડીરે,કરીએકયાંજઇપોકાર. શ્રી. ૧૦
છેડલો છોડો છેલ કહાનજીરે, જાવા દો થાય છે વાર;
ઘેર સાસુજી ખીજશેરે, ગાળ દેશે ભરથાર. શ્રીગો. ૧૧
સર્વ સખી વિનતિ કરેરે, લાગે હરીને પાય;
તમેજીત્યાને અમે હારીયાંરે,દાસદેખીગુણગાય, શ્રીગો. ૧૨

ધોળ ૮૨ મું.

ધન્ય આજની ઘડી રળીયામણી,
હાં રે મારોવહાલોજીપધાર્યાનીવધામણીહોજીરે. ટેક. ૧

હાં રે હું તો કદલીના સ્થંભ રોપાવતી,
હાં રે મારા વહાલાજીના મંડપ રચાવતી હોજીરે. ૨
હાં રે પુરે પુરે સોહાગણ સાથીયો,
હાં રે જેમ મલપતો આવે હરિ હાથીયો હોજીરે. ૩
હાં રે હું તો મોતીડાના ચોક પુરાવતી,
હાં રે મારા વહાલાજીની આરતી ઉતારતી હોજીરે. ૪
હાં રે હું તો ફુલડાના કોટ ચણાવતી,
હાં રે મારા વહાલાંજીની સેજ બીછાવતી હોજીરે. ૫
હાં રે હું તો જાઉં શ્રીવલ્લભકુળને વારણે,
હાં રે મહેતા નરસીયાનો સ્વામી ઉભો બારણે હોજીરે. ૬

ધોળ ૮૩ મું.

ગંગાબાઇએ તે ઝગડો માંડીયો,
શ્રીગિરિધરજીના લખ્યા પ્રમાણ;
વારી જાઉં શ્રીનાથને. ૧
પાદશાહે તે પરવાનો મોકલ્યો,
તમે છોડો શ્રીગોકુળ ગામ. વારીજાઉં૦ ૨
વ્રજવાસીએ મનમાં વિચારીયું,
આપણા સામાં બાંધ્યાં હથિયાર. વારીજાઉં૦ ૩
નવખંડ ભુમિ આપણી,
ચોદશ ચોબાજીનું રાજ, વારીજાઉં૦ ૪
બાબાજીએ શ્રીશેંસાઇજીને એમ કહ્યું;
અજબબાઇને આપ્યાં છે વરદાન. વારીજાઉં૦ ૫

પાદશાહનું તે અહીં શું ઉપજે,
મારી ઇચ્છાએ છોડું શ્રીગોકુળગામ. વારીજાઉં૦ ૬
શિવ શેષ વિરંચિ રટણ કરે,
સુરીનર સરખા પાર પામે નહીં,
અજબબાઈને થયો છું આધીન. વારીજાઉં૦ ૭
વ્રજથકી તે વહાલોજી પધારીયા,
આવી ઉતર્યા મેવાડે દેશ. વારીજાઉં૦ ૮
ગામના રાજાને આવીરે વધામણી,
આ રણા નાથજી આવ્યા નજીક. વારીજાઉં૦ ૯
રાણા રાયસંગે મનમાં વિચારીયું,
આપણે શી શી કરીશું ભેટ. વારીજાઉં ૧૦
વહાલે તળાવે તંબુ તાણીયા,
મહિ ઉતર્યો શ્રીગુસાંઇજીનો સાથ. વારીજાઉં૦ ૧૧
વહાલે ડુંગર કોરીને મંદિર કર્યાં,
મહીં પધરાવ્યા શ્રીગોવર્દ્ધન નાથ. વારીજાઉં૦ ૧૨
વહુ બેટી તે હીંડે સલપતાં,
હીંડે ઝાંઝરને ઝમકાર. વારીજાઉં૦ ૧૩
બનાસ તે જમુનનાં જળ ભર્યાં,
વડલો તે બનસીબટ. વારીજાઉં૦ ૧૪
અજબબાઇએ તે વિનતિ એમ કરી,
જે કોઇ ગાય શીખેને સાંભળે,
તેનો લીલામાં થાજો વાસ. વારીજાઉં૦ ૧૫

ધોળ ૮૪ મું.

શ્રીગોવીંદરાયજીરે, રસીયા, મારાહ્રુદેકમળમાંવસીયા. ૧
શ્રીમુખસુંદરરે દીસે, નિજ જનનાં મન જોવા ઇચ્છે. ૨
ભાલા તિલકરે બીરાજે, ભ્રગુટી ધનુષ સમાન બીરાજે. ૩
કાને કુંડલરે ઝળકે, જાણે ચપળા વીજળી ચમકે. ૪
હળવે મધુરૂરે બોલે, એ વચનામૃત નહિ કો તોલે. ૫
શ્યામળ વરણેરે સોહીયે, નીર્ખંતાસ્વદુઃખડાં ખોઇયે. ૬
ચંચળ વર તનેરે ચાલે,હસતાં વૈષ્ણવ સામું ભાળે. ૭
સુંદરતાનીરે સીમા, લોચન તલપે અમૃત પીવા. ૮
શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજીરેમાથે,જુગજુગજોડીબીરાજે સાથે. ૯
શ્રીવિઠ્ઠલેશરાયજીરેલાલાશ્રીગોકુલએરજીબજીશુંઘણુંવ્હાલા
પુત્રશ્રીગોપેશ્વરછોગાળા,શ્રીલક્ષ્મીનરસાહદીનદયાળા. ૧૧
અનુભવગ્રંથતણાવિસ્તારશ્રીહરિરાયજી પ્રકટયાબીજીવાર
એસુખનિજજનનેઘણુંદેછે, શ્રીભાગવતસદાનીરંતરકહેછે
પ્રકટયાશ્રીપુરૂષોત્તમઅવતાર,એમનીલીલાઅપ્રંપાર. ૧૪
એમનાગુણુનેરેગાઇયે, ચરણુ કમળ રજ લેવા જઇયે.૧૫
એવા સ્વામિશ્રીસમર્થમાથે, પ્રકટયાદૈવી જીવને કાજે.૧૬
સકળ મનોર્થરે સીધા, મનવાંછિત ફળ માગ્યાં ઇચ્છે.૧૭
શ્રીવ્રજભુષણુનારેસ્વામિ, ચરણુ કમળ વંદુશિરનામી.૧૮

श्री सुरदासजी कृत सेवाफळ.

धोळ ८५ मुं

ભજોગોપાળભુલમ તજાઓ,મનુષ્યાદેહિમેંએહિએલ્હાવો.
ગુરૂસેવા કર ભક્તકમાઈ, જબ તે મનુષ્યા દેહી પાઈ. ૨
જઇકુસ્મરીએ દેવ, નિતપ્રત્ય કરિયે હરકી સેવ. ૩
સુનો સંત સેવાકી રીત, કરો ક્રિયા મન રાખો પ્રીત. ૪
પ્રાતઃઉઠી શ્રીકૃષ્ણકું ગાવે, જો ફળ માગે સો ફળ પાવે. ૫
જીને ઠાકોરજીકોદર્શનકીનો જીવનજન્મસફળકરીલીનો. ૬
જે ઠાકોરજીકી આરતી કરે, ત્રણલોક તાકોં પાયન પરે. ૭
જે ઠાકોરજીકું કરે પ્રણામ, વઇકુંઠ હે તાકો નિજધામ.૮
જેહરિકો સ્મરે નામ, તાકું કુશળ નિત્ય પુરણ કામ.૯
જો ઠાકોરજીકું ધ્યાનમાં લાવે,ધ્રુવપ્રલ્હાદકીપદવીપાવે.૧૦
જેનેહરિકોચર્ણામૃતલીનો, વૈકુંઠલોકઅપનોકરિલીનો.૧૧
જોહરિઆગળવાજીંત્રબજાવે ત્રણલોકરાજ્યધાનીપાવે.૧૨
જોહરિકું સ્નાન કરાવે, ગર્ભ યોનિમાં કબહુ ના આવે.૧૩
જોહરિકું કરે શૃંગાર, તાકોહે પુરણ અંગીકાર. ૧૪
જોઠાકોરજીકું દર્પણદીખાવેચંદ્રસુરજતાકુશીરનમાવે.૧૫
જોઠાકોરજીકું તુળસીચઢાવે,તાકીમહીમાકંઇના આવે.૧૬

જોઠાકોરજીકુંકિર્તનસુનાવે, તાકુંઠાકોરનિકટબોલાવે. ૧૭
હરિમંદિરમેં દીપકરે, અંધકુપ ભવમે નહિ પરે. ૧૮
જોઠાકોરજીકીસેજબીછાવે, નિજપદપાવેદાસકહાવે. ૧૯
જોઠાકોરજીકુંપારણેઝુલાવે,વઇકુંઠસુખઅપનેઘેરલાવે.૨૦
જોઠાકોરજીકુંધરાવેભોગતાકું પરમાનંદ નિત્ય જોગ. ૨૧
પાવે પદવી જશોદામાત,તાસુખકીકછુકહીન જાત. ૨૨
ગ્વાલમંડલીસુંગોપાળજગાવે,સોઠાકોરજીકુંસખાકહાવે૨૩
જોગોકુળગોવર્દ્ધનલીલાગાવે, ચરણકમળરસતબહીપાવે.
જોવૈષ્ણવતાદશીયકહાવેતાકીસંગતનિત્ય પ્રતિહોવે.૨૫
શ્રીભાગવતસુણેઆદરકરી, તાકે હૃદેમેં વસે શ્રીહરિ. ૨૬
જોઠાકોરજીકું ભોગ ધરાવે, સેવાકોફળ તબહી પાવે. ૨૭
જેકરે શ્રીજમુનાજળપાન, સોઠાકોરકેરહે સન્નિધાન.૨૮
મંદિરમાં જો કરે બુહારી, કબહુનદેખેજમકીદ્વારી. ૨૯
જેનેઠાકોરજીકીગાગરઆણી,વેકુંઠ લોકઅપનેસ્થાનઠરાની
જોઠાકોરજીકો મંદિર લીપે,મનુષ્યજન્મતે જનજીતે. ૩૧
જો ઠાકોરજીકો સીધોબીને,જીતનોતીર્થતીતને કીને. ૩૨
જોઠાકોરજીકો બીને ફુલ, સદા બસે કાલિંદિકે કુલ. ૩૩
જો ઠાકોરજીકી માળા પોવે, સોપરમ ભક્ત કહાવે. ૩૪
જો ઠાકોરજીકુંચંદનલગાવે,ત્રિવિધીતાપતાકુંશથાવે. ૩૫
જોઠાકોરજીકોવાસણ ધોવે, સદા સર્વદાનિર્મળ હોવે. ૩૬
જોહરિ કીર્તન સુખે કરે, મુક્તિ ચારતાકે પાએપરે.૩૭
સેવામાં જો આળસ કરે, કુકુર હોયકે ફીર ફીર રચે.૩૮

મન સાચે જો સેવા કરે, તબહી સેવા પુરૂણ કરે. ૩૯
સેવાકે આશરે રહિએ, સુખ દુઃખ સબહી સહીએ.૪૦
જો સેવામાં સંદેહ લાવે, કોટી જન્મ પ્રેતકું પાવે.૪૧
વેદપુરાણુશાસ્ત્રજોભાખે,સેવાકોરસ વ્રજ જનચાખે. ૪૨
સેવાકી અદભુત રીત, શ્રીવિઠ્ઠલનાથ સોરાખે પ્રીત. ૪૩
શ્રીમદાચાર્યજીએપ્રકટબતાવીકૃપાકરીતાકેમનભાવી. ૪૪
સેવાકો ફળ કહી ન આવે,સુરદાસપ્રભુહૃદેમેં ભાવે. ૪૫

ધોળ ૮૬ મું.

આવો આવોરે સુહાગી, વલ્લભીયાનો સાથ;
સખી મેવાડે પધાર્યા, શ્રીગોવર્દ્ધનનાથ. ૧
સખી મનક્રમ વચન, તજો ગ્રેહનાં કાજ;
મેલો વેદ મર્યાદાને કુળની લાજ. ૨
છોડો માત પિતા પતિ સુત પરિવાર,
આપણે નયણે નિરખો શ્રીનંદકુમાર. ૩
વહાલો રૂપે છે રૂડલા ને ભીનલે વાન;
ગલ્લસ્થળ મંડીત કુંડલ કાન. ૪
બીરાજે અલક તિલક જાણીએ કંચનરેખ,
નાસા ગજમોતીને નટવર ભેખ. ૫
શિષ પાઘ સારંગી ઉપર ચંદ્રિકા મોર,
વહાલો મનોહર મુર્તિને ચિત્તડાનો ચોર. ૬
વ્હાલો બંક અવીલોકની ભ્રગુટી કમાન,

એઉના નયણુ અણીયાળા મદન શ્યાબાણુ. ૭
વ્હાલો ચંચળ ચપળતા વારૂં ખંજન મીન,
શોભા જોઈને મૃગ થયા આધિન. ૮
બીંબાધર છે અતિ અરૂણુ પ્રવાલ,
સુખ માધુરી માધુરી વાંસલડી રસાળ. ૯
જીરે કુસમ ઝરે મદ મુસકની હાંસ,
ઝળકે દંત દાડમ જેમ બીજ પ્રકાશ. ૧૦
કંઠે કંઠસરી ગળે ગુંજાનો હાર,
બાજુબંધ પોંહોચીને ઝુમકસાર. ૧૧
પાય પોહલ નુપુરનો ઠમકાર,
ચાલે ગજગતિ ચાલ ઘુઘરી ઘમકાર. ૧૨
કટી કાછની કીંકણીનો ઝમકાર,
પાય અણવટ વીંછીઆનો ઠમકાર. ૧૩
જીરે સોળ કળાએ ઉદયો ચંદ,
વ્રજ જુવતી સુંદરીને મન ઉમંગ. ૧૪
એઉની આરતિ ઉતારે શ્રીવલ્લભરાય,
શોભા જોઇ જન વલ્લભ બલિ જાય. ૧૫

ચાખડીનું ધોળ

ધોળ ૮૭ મું.

ચાલો સખી નિરખીયે નંદકુમાર,
લટકંતા આવે હરિ દીનદયાળ;
જોજો સખી છેલછબીલા હરિની ચાલ,
કીયેને ચતુરે ઘડી હરિની ચાખડીરે લોલ. ૧
બેસણીયે કાંઈ ધર્યાંરે મુનિવરે ધ્યાન,
લાકમાં કાંઈ લખ્યાંરે નાગરવેલ પાન;
ચરણ સકોમળ કંકુવરણે વાન,
કારીગરે કોરીને ક્રરતિ મેલી પાંખડીરે લોલ. ૨
પાનીએ કાંઈ હંસ પોપટને મોર,
મુસ્તક ભમરીને ઉપર બોર;
તેની આગળ શોરે હમારો તોલ,
ઝીણી ઝીણી ઘુઘરી શબ્દ કરે ઘણારે લોલ. ૩
સાંકળીયો કાંઈ ગાંઠીરે સોના કેરે તાર,
હીરા માણેકે ગુંથ્યા હરિના હાર;
ફુલના પીછોરા કીધા વહાલે ભાર,
પીળાંનેપચરંગી મીરાજેહરિનેફુમતાંરે લોલ. ૪
લંગરમાં કાંઈ સૂરજ રત્નને ચંદ્ર,

હાથે છે હીરલોને પહોંચીચે નંગ;
તેતો દેખી મ્હારૂં મન થાય ઉછરંગ,
આંગળીચોમાં વીંટીને અંગુઠામાં આરશીરે લોલ. ૫
કાષ્ટના કકડાની કીધિ વહાલે સાર,
એટલે ને શીદ લે અમારી સંભાળ;
પાહુલીઆના પુન્ય તણો નહી પાર,
પહેરીને પધાર્યા ગોવાળીયાની ઘેરમાંરે લોલ. ૬
એક એક સાનમાં સમજી જાય,
જેને જેવા ભાવ હોય તેવા ગુણ ગાય;
પ્રથમ નિરખું ને પછી લાગું પાય,
શ્રી વલ્લભકુળને નાથે તે સૌને લીધાં લહેરમાંરેલોલ.૭

ધોળ ૮૮ મું.

હું બલિહારી તેલંગ કુળ દીપક,
શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ;
તે કુળ પ્રકટયા શ્રીવલ્લભ દેવ,
જગત હિતકારણેરે લોલ. ૧
એમના બેઉ સુત છે પરમ કૃપાળ,
કે ચતુર શિરોમણીરે લોલ;
શ્રીગોપીનાથ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ,
કે અમ શિર એ ધણીરે લોલ. ૨
તે શ્રીવિઠ્ઠલનાથના સાત,

કે કુંવર પ્રકટ્યા અહીરે લોલ;
જાણીએ પોતે સાત સ્વરૂપ,
કે ધરીને પ્રકટ્યા મહીરે લોલ. ૩
શ્રીગિરિધરજી પરમ સુશિલ,
કે સુભટ અતિ શોભિતારે લોલ;
શ્રીગોવીંદરાય તણું મુખચંદ,
કે ભક્તજન લોભતારે લોલ. ૪
શ્રી બાલકૃષ્ણજીના અતિશય નીલ,
કે ચરણ ચિત્ત લાવીએરે લોલ;
શ્રીગોકુળનાથજીના ચરણની રેણુ,
કે જગતમાં કહાવીયેરે લોલ. ૫
ચતુર શિરોમણી શ્રીરઘુનાથ,
કે તેના ગુણ ગાઇએરે લોલ;
શ્રીજદુનાથજીના ચરણ સરોજ,
કે તેને દુર્લભ ધારીયેરે લોલ. ૬
સમર્થ વેદ તણો અતી વર્ણવ,
કે ગુણ ઘનશ્યામનારે લોલ;
રાખો ચરણ કમળની છાંય,
કે પોંહોચે કામનારે લોલ. ૭
સાત સ્વરૂપ તણો નીજ વંશ,
કે જગતમાં બિરાજજોરે લોલ;
સકળ સ્વરૂપના ચરણની રેણુ,

કે અમ શિર ગાજજોરે લોલ. ૮
એ શ્રીવલ્લભનો નિજવંશ,
કે જગત હીતકારણેરે લોલ;
શ્રીવ્રજભુષણ જોઇ મુખચંદ્ર,
કે જાયે વારણેરે લોલ. હું બલિહારી. ૯

ઘોળ ૮૧ મું.

હું બલિહારી તેલંગકુળ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણતાતનેરે લોલ;
જે કુળ પ્રકટયાશ્રીવલ્લભદેવ, જગતહીત કારણેરે લોલ.૧
માધો માસ કૃષ્ણ એકાદશી, ભર વૈશાખનીરે લોલ;
પ્રકટ ધરીયું અગ્નેન મધ્યે કે, અગ્નેનરૂપ સહિરેલોલ. ૨
સંવત પંદરસે પાંત્રીસ કે. વાર ગુરૂ ખરોરે લોલ;
સર્વેસર્યાં સેવકનાંકાજકે,વ્રજજનઆવીમળ્યારે લોલ. ૩
જીવને આપ્યાંદાન અનેક, કે વાર ન લાગી ઘણીરેલોલ;
પુષ્ટિમાર્ગ ચાલ્યો મરજાદકે, મર્યાદા ક્ષાણુંરે લોલ. ૪
જગતને દ્રઢ કરવાને કાજકે શ્રીજીઆવીમળ્યારે લોલ;
વાકય કહ્યુંશ્રીકૃષ્ણનીપ્રત્યેકે, બેઉએકાંતમળ્યારે લોલ. ૫
જીવ હેત રાખ્યો નિરધાર કે, લઇ ચરણે ધરોરે લોલ;
લાવી સોંપો અમારા ચરણ, કે દ્રઢ રાખશુંરે લોલ. ૬
એવાં વચન શુણીને હસીવા, કે જીવને દયા કરીરે લોલ;
નીશ્ચે વચન કહ્યું પ્રમાણ કે ત્રણવારફરીફરીરે લોલ. ૭
પછી વિચાર્યું દીનદયાળ, કે ત્યાં હરસાણી સહીરેલોલ;

પુછવા લાગ્યા દીનદયાળ, કે કહો કછુકહા સુનીરેલોલ.૮
ત્યારે શિષ નમાવ્યું દાસ, કે હું સમજ્યો નહીંરે લોલ;
કૃપાનાથે કૃપા કરીકહ્યું, કે સાંભળ દ્રઢ કરીરે લોલ. ૯
ભક્તજન ઉપર દયા ઘણીરે,કે હરસાણીયે કહ્યુંરે લોલ;
ભક્તાનેઆપ્યાંદાનઅનેક, કે મનઆનંદ ઘણોરે લોલ.૧૦
વહાલે ઓધાર્યાં અનેક, કે જગ વિસ્તારનેરે લોલ;
પ્રથમહરિહળધર પ્રકટયા, કે રચના શી કહુંરે લોલ.૧૧
માયાવાદ ટાળ્યો ભાર, કે પ્રભુ સમર્થ સહીરે લોલ;
ત્યાંથીઆગળચાલ્યોવિસ્તાર,કેસાતમધ્યેરત્નમણિરેલોલ.
વ્રજનાજીવનએ વિશ્રામ, કે શ્રી ગોકુળનાથ ધણીરે લોલ;
જેણેજીત્યાખલપાખંડ,કેશાહજાંહાંગીર સહિરે લોલ.૧૩
આપી ગજમુક્તાની માળ કે, પ્રભુ રાખે નહિરે લોલ;
લઇનેસોંપી શ્રીજમુનામધે, કેજમુનાએહાથે ગ્રહીરે લોલ
જ્યારે કહી જાંહાંગીરનેવાત, કે શાહે માની સહિરે લોલ;
માળા દેજો અમારી નાથ, કે બદલે ફરી કરૂંરે લોલ. ૧૫
શાહને લઈ બેઠા પ્રભુ નાવ, કે રૂપજમુનાએ ધર્યુંરે લોલ;
માળા આપીતતક્ષણ હાથ,કેશાહરીઝ્યો ઘણુંરે લોલ. ૧૬
એ સુખ નિરખે વલ્લભદાસ, કે મનઆણંદઘણોરેલોલ;
હું બલિહારી તેલંગકુળ દીપક, શ્રીલક્ષ્મણ તાતનેરે લોલ.

ધોળ ૧૦ મું.

સુરજ ઉગી ઉદે થયો;

સર્વે સંસારીને મોક રહ્યો.
લાલા લહેરી તું રંગીલો. ટેક૦ ૧
કાને કુંડલ મકરાકૃતિ,
હુંતો શ્રીદ્વારકાંનાથજીના મુખ જોતી. લાલા. ૨
શેરીએ શેરીએ ફુલડાં વેરૂં,
આવતાં જતાં તમને ઘેરૂં. લાલા. ૩
મારે ઘેર આવજો દહાડી દહાડી,
મારે ઘેર ફુલ ચંપાની છે વાડી. લાલા. ૪
મારે ઘેર આવો લટકે મટકે,
લવીંગ સોપારી બાંધુ બે પટકે. લાલા. ૫
મારે ઘેર આવો હરિ રૂમ ઝમતા,
તમે મારી સાસુ નણંદને છો ગમતા. લાલા. ૬
ઓરા આવો ચોટી ઓળું,
પલંગપર પોઢો તો હું વા ઢોળું. લાલા. ૭
મારે ઘેર આવો હશેમશે,
દુધ સાકરિયાં પાઉં રસેરસે. લાલા. ૮
મારે ઘેર આવો તો રમાડું,
ઘરમાં પધારો તો જમાડું. લાલા. ૯
મેંતો તમ સાથે પ્રીતિ બાંધી,
છોડાવી નવ છુટે હીરની ગાંઠી. લાલા. ૧૦
દાસ વલ્લભ કહે ચરણે લાગું,
તેથી મારા જન્મોજન્મના ભય ભાગું. લાલા. ૧૧

रासनो गरबो.

धोळ ११ मुं.

શરદપુનમની રાત, નંદસુત બંસી બજાવી,
રાસરમણની વાત લાલના મનમાં ભાવી. ૧
યમુના પુલિન પુનીત, શીત સૌરભ મંદાનિલ,
પરસેં વાધી પ્રીત, કામરસ થયું મન પંકિલ. ૨
રજની પતિ સુખદાન, કહાન દેખી મન હરખ્યા,
બંસી બજાવી કહાન, તાન મોહની રસ વરખ્યા. ૩

સાખી.

બંસી ધુનિ સુણિ સુંદરી, જન મન વાધ્યો અનંગ,
વિહ્વલતા પરવશ થયાં, ચિત્ત ચાલ્યું શ્યામને સંગ. ૧
કોઈ એજમતાતજ્યા ભરથાર, બહારશિશુમેલ્યાં રમતાં,
ઉલટા કર્યા શણગાર, નાર તજ્યાં મજન ગમતાં. ૪
કોય ઉલટાં પહેર્યાં વસ્ત્ર, આશ અંતરમાં હરિની,
દોહોતી મેલી ગાય, જાય જાણે કરિ પ્રતિ કરિણી. ૫
ગુરૂજનની તજિ લાજ, કાજ મનમાં સિદ્ધ કરવા,
તોડી મરજાદાની પાજ, સાજ સાજ્યો રસ ભરવા. ૬

સાખી.

સદન તજી સૌ સુંદરી, ચાલ્યાં હરિની પાસ,
સરિતા જેમ સાગરભણી, મન રાસરમણની આશ. ૨

ચલ કચ કુંચ મણીહાર, અપાર શોભા તે ક્ષણમાં,
શ્રમનો મન વિચાર, સાર વાધ્યો ઘણો તનમાં. ૭
કાલિંદીને કુલ, કુલ તરૂ કુલ્યાં સુંદર,
કમળ કુમુદ અનુકુળ, થયો તે સ્થળ સૌરભ ભર. ૮
ચંદ્ર ચંદ્રિકામાંય, ચંદ્રમુખિ ચપલા જેવી,
નંદનંદન ઘનછાંય, બની એ શોભા કેવી. ૯

સાખી.

કાલિંદી તટ નિકટમાં નટવર ગોકુલચંદ,
દેખી મન ટાઢું થયું, પડયાં પ્રેમ કામને ફંદ. ૩
કરજોડી કહે સૌ બાલ, હાલ તમ શરણે આવ્યા,
શાંત કરો સ્મરજાલ, લાલ અમને મન ભાવ્યા. ૧૦
મદનકોટિ અભિરામ, શ્યામ તમ સાથે રમવા,
મન વાધ્યો બહુ કામ, ધામ રતિ લાગી નમવા. ૧૧
અધરામૃતનું પાન, કહાન જ્યારે કરશું સુખથી,
રહેશે ત્યારે નિદાન, પ્રાણ આ તનમાં સુખથી. ૧૨

સાખી.

મોર મુગટને કાછની, સૂંથન ગુંજા માલ,
પીતાંબર છબિ મન વસી દેખી લોચન થયાં નિહાલ. ૪
રસિક શિરોમણિ લાલ, દયાલ તમે છો મનના,
જાણીને અબલા બાલ, વાહાલ સુખ આપો તનનાં. ૧૩
દેખીતારે એવા દિન, મીનધ્વજ પરવસ મનના,

બોલ્યા તે વચન પ્રવીણ, નદીનદયા નિજજનના. ૧૪
સુખ દેવા પરમ અપાર, સાર એના મનનો લેવા,
ચિતના અતિ સુકુમાર, માર મોહન રસ રહેવા. ૧૫

સાખી.

વધુ જન સારાં વંશનાં, કરે કેમ વ્યભિચાર,
કંથ તમારા ઘેર છે, તમે ભજશો મને કેમ જાર. ૫
જોયું વિપિન સુખકાર, વાર યમુનાનાં પરસે,
સીત સુગંધ ઉદાર, ભાર મંદાનિલ સરસે. ૧૬
નિર્મળ ચંદ્ર પ્રકાશ, હાસ જાણે રવિજા કેરો,
સ્વચ્છરેણુ જાણે વાસ, કાસસુમ દંતનો ઘેરો. ૧૭
નીર તીર વન ઘોર, સોર જંતુનો જેમાં,
રજની કાલ કઠોર, ફરો કેમ અબલા તેમાં. ૧૮

સાખી.

કાજ સર્યાં મમ દરશથી. જાઓ ગોકુલ ધામ,
વાટ તમારી પતિ જુવે, તેનાં પુરાં કરો જઇ કામ. ૧
એવાં વચન સુણી વ્રજબાલ, લાલનાં કરકશ જેવાં,
મનમાં થયાં બેહાલ, ચાલ નહિ સૂઝે કહેવા. ૧૯
નેનકંજથી ધાર, વારિની ચાલી જયારે,
અધર બિંબ સુકુમાર, નારનાં સુકયાં ત્યારે. ૨૦
પદસરસિજ અંગુષ્ઠ, દષ્ટિથી પરસી ધરણી,
મનમાં વાધ્યાં કષ્ટ, નષ્ટ ધનની થઇ સરણી. ૨૧

સાખી.

ધીરજ મનમાંહે ધરી, કરી નેત્ર જળ દુર,
કરજોડી વિનતી કરે, વ્રજસુંદરી પ્રેમનું પુર. ૭
ચિત્ત ચોરીને લાલ, હાલ અમને કાં કાઢો,
અબળાછીએ અમે બાળ, વહાલપંથ કીધોકાં ટાઢો. ૨૨
છોડીને ચરણસરોજ, ઓજ નથી જાવા મનમાં,
કરશું તે તમથી મોજ, રોજ છે સ્મરની તનમાં. ૨૩
તે પતિસુખ ધનધામ, કામ નથી તેનું અમારે,
છો તમે સર્વ શ્યામ, હામ છે રાસની ભારે. ૨૪
જગરૂપી જગદાધાર, સાર સહુના છો સ્વામી,
તમથી શ્યો વ્યભિચાર, માર મોહન નહિ કામી. ૨૫

સાખી.

પ્રેરક મન તનનું હવે, તે તમ પાસે શ્યામ,
લોચન તમ મુખ લાલચુ, હવે કેમ જઇયે અમે ધામ. ૮
તમે આનંદઘન રસરૂપ, તજે કોણ તમને પ્રાણી,
ભોગ ચતુરના ભુપ, કહે એમ વેદની વાણી. ૨૬
તમ સાથે રસભોગ, જોગ નિશ્ચે જે પામે,
લેશ ન તેને શોક, ઓઘ આનંદનો ધામે. ૨૭
દીનદયાળુ નાથ, હાથ માથે ધરિ દીજે,
અભયદાનની ગાથ સાથ અમ રાસજ કીજે. ૨૮
કાત્યાયની વ્રત અંત, કંત વચન તમે જે દીધું,
પાળો તેને શ્રીમંત, સંત જન સ્તુતિ પથ કીધું. ૨૯

સાખી.

દીન મીન સમ મધુર વચન, સુણીને નંદકિશોર,
રાસ રમણનું પણ કર્યું, વ્રજસુંદરી જનમન ચોર. ૯
નિર્ધનને જેમ ધન, તન જેમ નિર્ધનને મલતાં,
ક્ષુધિતને જેમ ભોજન, મન વાધ્યો હરખ તે વલતાં. ૩૦
વ્રજ લલના વ્રજચંદ, ફંદમાં લીધા તારે,
શરદપુનમનો ચંદ, મંદ થયો શોભા ભારે. ૩૧
રસ દપન ઉપચાર, ચારૂ ચંદન ચંદ્રોજવલ,
વિવિધ પુષ્પના હાર, ભાર સૌરભનો તે સ્થળ. ૩૨

સાખી.

એલાકમુક લવંગને નાગવલ્લી ધનસાર,
બીડી વિવિધ સુગંધની, માંય કાથો ચુનો ખેરસાર. ૧૦
શ્વેત સ્વચ્છ મૃદુ સેજ, તેજમાં એ શશિનું ભારી,
દીઠે સ્મર ઉપજેજ, કેજ કવિ મનમાં વિચારી. ૩૩
રત્નજડિત ચોસાર, થાર સામગ્રીના સુંદર,
મુકુર ધર્યાં દીન ચાર, વાર પાટલ સુગંધભર. ૩૪
સરસ ગાનની તાન, કાને સુણિ ઉપજે રતી પતી,
વીણાસુરજનું માન, દાન કરે સુખનું તે અતિ. ૩૫

સાખી.

પુષ્પબાણના બાણ, તે સમે થયાં સુખદાન,
વ્રજજીવન મલિયા મલ્યું જ્યારે રસિકશતિનું માન. ૧૧
કોએ રતિસુખ પરવશ ચેત, હેતથી હરિને રીઝાવે;

વિવિધ ભાવ સંકેત, પ્રીતમને કંઠે લગાવે. ૩૬
નેત્ર કમલની સેન, મેનભર મનનો જતાવે,
બોલે મીઠાં વેન, ચેન ઘણું મનમાં લાવે. ૩૭
ખટરસ ભોજન થાળ, લાલને પાસે લાવે;
મુખમાંયે આપે બાલ, રસાલ તે હરિ મન ભાવે. ૩૮

સાખી.

નિજકર કરિ બીડી સરસ, રસિકરાય મુખમાંએ.
આપે વ્રજલલના લલિત, પોને તેહેનુંચર્વિતખાય. ૧૨
અધરબિંબ થયા લાલ, લાલના લોચન જેવા;
દર્પણ લીધું બાલ, વહાલથી પ્રિયકર દેવા. ૩૯
દર્પણ લઇ નિજનાથ, હાથમાં નિજમુખ જોયું;
ત્યારે રીઝયા અંકમાલ, બાલનેદઇ દુઃખ ખોયું. ૪૦
ચોપડ ખેલ રસાલ, ચાલ જેમાં રસની ભારી;
ખેલે શ્રીનંદલાલ, થઇ રતિસુખ તૈયારી. ૪૧

સાખી.

કુસુમમાલ કરથી કરી, વેણી ભુષણ અંગ;
ધારે એકબીજા મલી, વાધ્યાઆનંદજલધિતરંગ. ૧૩
ગાએ કેદારોને બિહાગ, સુહાગ જે સુરનો જેમાં;
લયના લાગ્યા બાગ, જાગરૂક તાલ છે તેમાં. ૪૨
તાનના ભેદ અનેક, એક એકને સમજાવે;
રીઝી કરે તન એક, રસિકજન પ્રીતિ વધાવે. ૪૩
કુસુમમધુર પર્યંક, અંક ભરી ભામિની સાથે;

બેઠા શ્રીકૃષ્ણમયંક, શંક તજી સરસિજ હાથે. ૪૪

સાખી.

પરસી મૃદુલ કપોલને, લોચન લોલ વિશાલ,
પ્રિયતમવાતોકરે, ભરે પ્રેમથી લલનાને લાલ. ૧૪
અતિરતિસુરત સુજાન, માન તજી સુંદરી સંગે;
સકલઅંધ સુખદાન, કાનકીધું શ્રમ થયોઅંગે. ૪૫
શ્રમસીકર તે અમંદ સુગંધયુત એવા શોભે;
ધરણીયેં નીરમલચંદ,તારાંઆવ્યાતેનાશું લોભે. ૪૬
શીતલ તારે સમીર, નીર યમુનાનાં પરસે;
કુંજપરાગથી ધીર, તીર તરૂ ઘાતે સરસે. ૪૭
ત્યારે થયો શ્રમ દુર પુર સુખનો મનમાંયે;
રતિપતિ કીધો ચુર, શુર એવા બે તે ત્યાંયે. ૪૮

સાખી.

જલસ્થલ કુંજનિકુંજમાં, યુવતિ પુંજને સાથ,
એવા વિવિધ વિહાર ભર, કરિ સુખ દે વ્રજનાથ. ૧૫
અચલ અનંત વિહાર, સાર શ્રુતિનો એ કેવલ,
કહેતાં ન આવે પાર, ધાર મનમાં છે એ ફલ. ૪૯
આનંદમય નંદલાલ, બાલ વ્રજની નિકુંજ થલ,
પશુ પક્ષી દ્રુમજાલ તાલ સરિતા પ્રસૂન ફલ. ૫૦
એવું મનમાં જ્ઞાન, ધ્યાન એવું સ્થિર માગું,
પ્રેમભક્તિ કરો દાન, કાન તમ પદજુગ લાગું. ૫૧

સાખી.

સ્નેહ સૌખ્ય નિશ્ચલ્લ કરો, જગજીવન નંદનંદ,
રસસિંગાર સંયોગનો એ પુરણુ થયો પ્રબંધ. ૧૬

સાખી

સંવત શરયુગ નંદશશિ, અસિત સપ્તમી વાર,
સરગુરૂગુજેરએ ભીતી, ને આશ્વિન માસ છે સાર.૧૭

ધોળ ૧૨ મું.

પ્રથમ સ્મરૂં શ્રીવલ્લભનો પરિવારરે વહાલાજી,
કાંઇ તમથકી ઉતરવું મારે પાર મારા વહાલાજી. ૧
પ્રથમ પડવે શ્રીગોવર્દ્ધન ગીરીધારીરે વહાલાજી,
જીરેતમદીઠેસુખથાય હૃદેમાં ભારી મારાવહાલાજી, ૨
બીજે શ્રીનવનિતપ્રિયાજીને ગાઉંરે વહાલાજી,
જીરેહરખીને હરખીહર્ષહૈયામાં લાઊંમારા વહાલાજી. ૩
ત્રીજે શ્રીમથુરાનાથછબિલો બિરાજેરે વહાલાજી,
જીરે પુર્યાં મનોર્થ પુર્ણ અમરછાજે મારા વહાલાજી.૪
ચોથે શ્રીવિઠલેશરાય રસિલાને નિર્ખોરે વહાલાજી,
જીરેજુગલસ્વરૂપબિરાજે સરખાસરખોમારાવહાલાજી.
પાંચને શ્રી દ્વારકાંનાથજી કરોરાજ્યધાનીરેવહાલાજી,
જીરેશંખચક્રગદાપદ્મધર્યાંમનમાની મારા વહાલાજી. ૬
છઠે શ્રીગોકુળનાથ ધર્યો ગિરિરાજરે વહાલાજી,
જીરે ઇદ્રદમણુમદમોહચોસરિયાંકાજ મારાવહાલાજી. ૭

સાતમે શ્રીગોકુલચંદ્રમા વેણુધારીરે વહાલાજી,
વહાલેકર્યોછેરાસવિલાસતેડયાંવ્રજનારીમારા વહાલાજી.
આઠમે શ્રીમદનમોહનજી ગોરે તનસોહેરે વહાલાજી,
જીરેજુગલસોહામણાંસંગેવ્રજવધુમોહેમારાવહાલાજી.૯
નવમે શ્રીગીરીધરજી છે ગુણભંડારરે વહાલાજી,
જીરેશર્ણેજઇરહીયે તો ઉતરીયેપારમારાવહાલાજી. ૧૦
દશમે શ્રીગોવિંદરાય રાસલાને નિરખુંરે વહાલાજી,
વહાલેસેવ્યાશ્રીવિઠલેશરાયહૈયામાંહરખું મારા વહાલાજી.
એકાદશી મેં શ્રીબાલકૃષ્ણજી દિઠારે વહાલાજી,
કાંઇદર્શનકરતાં લાગોછો ઘણામીઠામારા વહાલાજી.૧૨
દ્વાદશી શ્રીગોકુલનાથજી સુખકારીરે વહાલાજી,
વહાલેરાખ્યોમાલાનો ધર્મતેપરવારી મારાવહાલાજી. ૧૩
ત્રયોદશી શ્રીરઘુનાથજીને ગાઉંરે વહાલાજી,
જીરેજાનકીજીવનનાથ ચરણચિત્તલાઉં મારા વહાલાજી.
ચતુર્દશી શ્રીજદુનાથજી જુગ જાણોરે વહાલાજી,
એનેનમેછે મ્હોટા ભુપરાયનેરાણા મારા વહાલાજી.૧૫
પુનમે શ્રીઘનશ્યામજી રૂપની રાસરે વહાલાજી,
એશોભાજોઇબલિજાયે માધવદાસ મારા વહાલાજી. ૧૬

ધોળ ૧૨ મું.

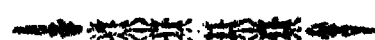
સુંદર શ્રીગોકુલ ગામરે, બિહારી શ્યામ;
બ્રહ્મસંબંધનું ઠામરે, બિહારી શ્યામ. ૧

શ્રીમહારાણીજીની વાટરે, બિહારી શ્યામ;
સોહે શ્રીગોવિંદ ઘાટરે, બિહારી શ્યામ. ૨
દૈવી જીવને કાજરે, બિહારી શ્યામ;
પ્રકટ્યા શ્રીવલ્લભરાયરે, બીહારી શ્યામ. ૩
શ્રીપુરૂષોત્તમે કરૂણા કરી, બીહારી શ્યામ;
શ્રીવલ્લભ દ્વિજ દેહ ધરી, બીહારી શ્યામ. ૪
પોતાના જે જનરે. બીહારી શ્યામ;
વિછર્યા છે બહુ દિનરે, બીહારી શ્યામ. ૫
સમર્પણ આપ્યાં સુખ સારરે, બીહારી શ્યામ;
થયો સેવાનો અધિકારરે. બીહારી શ્યામ. ૬
ઊંચ નીચ સહુ શર્ણે લીધા, બીહારી શ્યામ;
સર્વે ને પોતાના કીધા, બીહારી શ્યામ. ૭
ગ્રહી છે દઢ કરી બાંહ્યરે, બિહારી શ્યામ;
રાખો ચરણકમલકેરી છાંયરે, બીહારી શ્યામ. ૮
દયા કરો દીનાનાથરે, બિહારી શ્યામ;
સેવા શ્રીગીરિધરજીને હાથરે, બીહારી શ્યામ. ૯
રાખો ચરણ કમલની છાંયરે. બિહારી શ્યામ;
શોભા જોઈ વલ્લભદાસરે, બિહારી શ્યામ. ૧૦
દેજો ને વ્રજમાં વાસરે, બિહારી શ્યામ;
દોષ કોટિ નિવારી કીધાંકાજ રે, બીહારી શ્યામ. ૧૧

વધાવાનું ધોળ.

ધોળ ૩૪ મું.

[૧]

જીરે પહેલો વધાવો માહારે આવીયો.
શ્રીગોકુલપતિજીને દ્વાર.
માતા જશોદાજીએ હરખે વધાવીયો;
એમના મુખ ઉપર જાઉં બલીહાર,
ભલે શ્રીગીરીવરધર જનમીયા. ૧
જીરે વ્રજજન સર્વે આનંદીયા,
મળી વંદીયા ચરણ સરોજ;
ગીરીધરણ નવલનંદલાલના,
એમ કરતી હું નીશદીન ખોજ. ભલે શ્રી. ૨
પ્રભુ રૂપ તે નેણે નીહાળશું,
મળી ટાળશું ભવનાં દુઃખ;
જીરે તનમન ધન સર્વે વારશું,
હવે સુર્લભ થયાં સર્વે સુખ. ભલે શ્રી. ૩
જીરે દધિ દુધ ઘૃત મધુરસ ભર્યાં,
વળી નાચે ગાયે નર ને નાર;
દીએ દાન નંદ બહુ રસ ભર્યાં,
વલ્લભદાસ શોભા બલીહાર. ભલે શ્રી. ૪

[૨]

જીરે બીજોને વધાવો મહારે આવીયો,
શ્રીરાવળ હુવારે આનંદ;
શ્રીભૃખભાન કીરતીજી હરખીયાં,
નિરખી કુંવરી સુખચંદ્ર,
ભલે શ્રીરાધાજી વ્રજમાં પ્રકટીયાં. ૧
જીરે વ્રજજન સર્વે ટોળે મળ્યાં,
મળી ગાએ સુમંગળ ચાર;
જીરે જન્મી કુંવરી પ્રભાવતી,
ગુણ રૂપ જગત વીખ્યાત. ભલે શ્રીરાધા. ૨
જીરે ગઈ જસોમતીને વધામણી,
રળીયામણી સાંભળી વાત;
હવે નીશદીન નેણે નિહાળીશું,
લીલા રસ સિંધુ અપાર. ભલે શ્રીરાધા. ૩
જીરે સઉ મળી કહે શ્રીનંદને,
આપણે કીજીએ વર વેહેવીશાળ;
જીવોને કુંવર નંદ લાડીલો,
એવાં શ્રીભૃખભાન કુમાર. ભલે શ્રીરાધા. ૪
જીરે એ જોડી અવિચળ સદા,
શ્રીવૃંદાવન વીપીન વિલાસ;
જીરે કરજોડીને કરૂં વિનતી,
વલ્લભદાસ શોભા બલિજાય. ભલે શ્રીરાધા. ૫

[૩]

જીરે ત્રીજોને વધાવો માહારે આવીયો.
શ્રીલક્ષ્મણ ભટજીને ઘેર,
શ્રીએલંમાજીને ઉદર ધર્યો;
કલિજીવ ઉદ્ધારણ એહ,
શ્રીવલ્લભ ભુતલ પ્રકટીયા. ૧
નિજ ધામથી પ્રભુજી પધારીયા,
કરવા સેવક જનની સાહ્ય:
દ્રીજ કુળ આ દેહી પ્રકટ કરી,
એવા અહલક પરમ ઓદ્ધાર. શ્રીવલ્લભ. ૨
જીરે તીમીર હર્યો ત્રૈલોકનો,
ઉદયો છે તૈલંગ કુળ સૂર;
જીરે માર્ગ પુષ્ટિ દેખાડીયો,
વહાલે સોંપી સેવા રસ પુર. શ્રીવલ્લભ. ૩
જીરે શેષ સહસ્ત્ર મુખ સ્તુતિ કરે,
નવ લહે એમના ગુણનો પાર;
જીરે કરજોડીને કરૂં વિનતિ,
વલ્લભદાસ શોભા બલિજાય. શ્રીવલ્લભ. ૪

[૪]

જીરે ચોથોને વધાવો માહારે આવીયો.
ભલે પ્રકટ્યા શ્રીવિઠ્ઠલેશ,

જીરે ભક્ત સકળ મન હરખીયા;
ટાહ્યો અનેક જન્મનો કલેશ,
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પધારીયા. ૧
જીરે વદન કમળ અવલોકતા,
જીરે જગત સકળ વિખ્યાત;
જીરે ગોદ લઇને હુલરાવતાં,
ધન્ય ધન્ય શ્રીઅક્કાજી માત. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૨
જીરે સુરીનર મુનીજન હરખીયા,
વળી હરખીયા કુસુમ અપાર;
શ્રીવલ્લભજીને આંગણે,
ત્યાં તો આનંદ મંગળ ચાર. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૩
જીરે કળીમાં કારણ જાણજો,
વખાણજો દ્વિજ કુળ રાય;
વલ્લભદાસ શોભા નિર્ખે સદા,
એતો આનંદ મંગળ ગાય. શ્રીવિઠ્ઠલ. ૪

ધોળ ૧૫ મું.

આવોને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાઇએ;
આજઆનંદ મારે અતિઘણો સર્વે વાજીંત્ર વાઇરે.૧
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, જન્મનોરે દહાડો;
મોતી તે કેરા સાથીયા, મંદીર માંહે કકાડો. ૨
મણિ મુક્તાફળ કેવડો, વચ્ચે ચોક પુરાવો;

શ્રીવલ્લભજી દાન આપે ઘણાં; કહેતાં નઆવે પાર, ૩
ભાટ યાચકો મળી ઘણા, બોલે જય જયકાર;
ભગવદી મન આનંદ ઘણો, ફુલ્યા અંગ ન સમાય. ૪
માધવદાસના પ્રભુના યશ સહુ કોઇ ગાય;
આવોને પરમ સોહાસણી, મળી મંગળ ગાએ. ૫

ધોળ ૧૬ મું.

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરૂ વલ્લભનાં લેઉં નામ,
પુરૂષોત્તમ પૂર્ણ કામ શ્રીમહાલક્ષ્મી પતિજી. ૧
શ્રીલક્ષ્મણ રાજકુમાર શ્રીએલંમાજી પુત્ર ઉદાર,
શ્રીવલ્લભ પ્રાણ આધાર, ચરણચિત્ત લાવીએજી. ૨
વ્યાપક સઘળે વિશ્વાધાર સુખદાયક નંદકુમાર,
એ અક્ષર બ્રહ્મ અવતાર તે કહાંથકી સોહલાજી. ૩
શ્રીગોપીનાથ અભિધાન એ પૂર્ણ પુરૂષ પુરાણ,
એ જોગી જનને ધ્યાન ધરે ઘણાં દોહલાંજી. ૪
શ્રીરૂક્મણીજી રમણ પદ્માવતી પ્રાણજીવન,
શ્રીવિઠલ તન મન ધન કરીને જાણીએજી. ૫
એ પુષ્ટિ પદાર્થ સાર શ્રીવૃંદાવન શૃંગાર,
એમનાં નખ શીખ રૂપ હરનીશ ઉરમાં આણીયેજી. ૬
તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણ યમુના મહારાણીજી નામ,
એ સર્વે સુખનું ધામ શ્રીકાલિંદીજી કહીએજી. ૭
શ્રીનવનીત પ્રિયાલાલ શ્રીમથુરાંનાથ કૃપાળ,

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ દયાળ દયા સમુદ્ર લહીએજી. ૮
શ્રીદ્વારકાંનાથજીને ગાવો શ્રીગોકુળપતી ગુણ છાયો,
એ અનાથના નાથ શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી. ૯
બિરાજે શ્રીમદનમોહન નટવર મનમથ મનસોધન્ય,
શ્રીબાલકૃષ્ણજીના વદનતાણી શી ઉપમાજી. ૧૦
શ્રીગીરીધરજી ગુણવંત એહુના પાર ન પામે અનંત,
શ્રીભામની વહુજીના ચિત્ત વિષે ભલા ભાવિયાજી. ૧૧
જય જય શ્રીગોવિંદ એતો પૂર્ણ પરમાનંદ,
શ્રીરાણીવહુજીના આનંદદાયક કહાવીએજી. ૧૨
શ્રીબાલકૃષ્ણ રસરૂપ એમના સ્વરૂપતણા જશરૂપ,
શ્રીકમલા કંથ અનૂપમ ઉપમા શી કહુંજી. ૧૩
શ્રીગોકુલેશ શુભ નામ જીત્યા માયિક રાખી સુખધામ,
શ્રીપાર્વતી પતી કામના પુરણ એ સહીજી. ૧૪
શ્રીરઘુપતિ તેજ ભંડાર એઉના ગુણ યશનો નહીંપાર,
શ્રીજાનકી જીવનસાર ભક્ત ચિંતામણિજી. ૧૫
શ્રીજદુપતી જગજીવન એમનાં પ્રફુલીત પ્રસન્ન વદન,
શ્રીમહારાણી વહુજી ધન્ય કે જે શિર એ મણિજી. ૧૬
શ્રીઘનશ્યામજીને ગાવો એ પુષ્ટિ પદાર્થ પાવો,
શ્રીકૃષ્ણાવતીના નાથ હ્રદેમાં ધરૂજી. ૧૭
શ્રીલક્ષ્મીજી સતભામા શોભા યમુના કમલાંદેવકાં,
એ બેટીજ સહીત નિત્ય સંભારજોજી. ૧૮
શ્રીદામોદરદાસ શ્રીમહાપ્રભુ પદપંકજ પાસ;

એ પ્રકાશ સુરદાસ પરમાનંદદાસ છે જી. ૧૯
અતી આનંદ કુંભનદાસ હૃદે કૃષ્ણદાસ રસ રાસ,
એ ચારે ભ્રાત શ્રીવલ્લભ ચરણ નિવાસ છે જી. ૨૦
નંદદાસ ચત્રભુજદાસ ગોવિંદસ્વામિ ચિત સ્વામિ;
એ તેના પ્રભુ શ્રીવિઠલ અકળીત અંતરજામીજી. ૨૧
એ સંસારે સુખ થાય ધ્યાને પ્રસન્ન શ્રીવલ્લભરાય;
એ અષ્ટ સખા પદરજ પરસે રહે શી ખામીજી. ૨૨
ચોરાશી સંભારે વૈષ્ણવ બસેંબાવન ધારો,
શ્રીવલ્લભી સૃષ્ટિ વિચારો નીત્યપ્રતિ ક્ષણક્ષણજી. ૨૩
શ્રીગોવર્દ્ધન ધરણ શ્રીરાધિકારમણ,
એ વ્રજવનીતા સુખ કરણ સેવી સુખ માનિયેજી. ૨૪
શ્રીગોવર્દ્ધન ગોકુળ ધન્ય શ્રીમથુરાંજી મન આણો,
શ્રીવૃંદાવન વખાણો સહુ વ્રજદેશનેજી. ૨૫
શ્રીગીરીવરધારી લો ચારે જુથ વિચારી,
સર્વે વલ્લભી લેજો વિચારી ભક્તિ અશેષ છેજી. ૨૬
શ્રીવલ્લભનો પરિવાર એ છે સૃષ્ટિ શિરોમણિ સાર,
તમો સ્મરો વારંવાર નીત્ય નેમશું જી. ૨૭
હું માગું વ્રજરાજ સુજને સ્મરણ નીત્ય થાય,
જન દયારામ જશ ગાય ધરી ઉર પ્રેમશુંજી. ૨૮

ધોળ ૧૭ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ આજ પ્રકટ હુવારે,
શ્રીકૃષ્નન દ્વીજ વર અવતાર. ૧
તાત શ્રીલક્ષમણ અતિ આનંદ ભર્યારે;
ધન્ય ધન્ય માત ઇલંમાગારૂ. ૨
આધો માસ કૃષ્ણ એકાદશીરે,
શુભ દીન શુભ નક્ષત્ર શુભ વાર. ૩
દૈવી જીવ અનેક ઉદ્ધારવારે,
ભુતલ દ્વીજ કુળ લીયો અવતાર. ૪
રાસરમણ લીલારસ રંગ ભર્યારે,
સદા પ્રસન્ન વદન રસ રૂપ. ૫
શ્રીભાગવત પતિ પદમીણ પરમ સુતા,
રાજત સકલ શ્રંગાર અનુપ. ૬
ચરણ કમળની શોભા શી કહુંરે,
ઝગમગ દશ ચંદ્ર પ્રકાશ, ૭
ચરણકમળ કોમળ અતિ શોભીતારે,
વૈષ્ણવ જન શીદ સદા નિવાસ. ૮
લલીત જુગ જુગ જગ સોહામણીરે,
પુરણ વેદ સકલ શુભ સાર. ૯
નાભી ગંભીર વલીત રોમાવલીરે,
શોભા શી કહું નહીં પાર. ૧૦

વિશાળ ઉરસ્થળ પર મુક્તાવલીરે,
જગ્યાપવિત્રની કાન્તી અપાર. ૧૧
તીનરેખા ગ્રીવા સુંદર બનીરે,
સોહાયે તુલસીની માળ સુધાલ. ૧૨
જુગ ભુજ દંડ અજાન અવલંબીતારે,
આપે ભક્ત અભેપદ દાન. ૧૩
સુંદર હસ્ત કમલ લટકે કરીરે,
કરે ભક્તને ઉપદેશ. ૧૪
ચીબુક નાસા અધર મોહનીરે,
અદભુત ગોળ કપોલ સુભાલ. ૧૫
નેત્ર કમળ ભ્રકુટી રળીયામણીરે,
કૃપા દષ્ટ અવલોક વિચાર. ૧૬
વિશાળ ભાલ બીચ તિલક સોહામણુંરે,
કેશ અંબોડો ફબ્યો સુધાલ. ૧૭
કેસરિયા ધોતીને ઉપરણુંરે.
જય જય શ્રીલક્ષ્મણસુત મહારાજ. ૧૮
છોકર લેહેકે બેહેકે માધુરીરે,
બીરાજે શ્રીગોર્વાંદ ઘાટ સમાન. ૧૯
વૈષ્ણવનાં મન અતી આનંદ ભર્યાંરે,
કરે વીવીધ મંગળ જશ ગાન. ૨૦
જય જય કરી બોલે સૌ મળીરે,
ઉચ્ચરે શ્રીલક્ષ્મણ સુત ગાન. ૨૧

એ લીલા નીત્યપ્રતી મનમાં વસોરે,
જન્મોજન્મ આપો વ્રજવાસ. ૨૨
શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાઉં પ્રેમશું રે,
વૈષ્ણવ જન પદ કીંકરદાસ. ૨૩
શ્રીગોવર્દ્ધધર નીરખું ઘડી ઘડીરે,
વ્રજાધીશ મન સદા હુલ્લાસ. ૨૪

ધોળ ૧૮ મું.

શ્યામળો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં,
લાડીલો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં;
કુંજમાં ગઇતી મને નાંખી દીધી ફંદમાં,
અંગોઅંગસાંજી હુંતોરસીયાજીના રંગમાં. શ્યામળો.

સાખી.

કુંજ સદન સોહામણાં શોભા અપરંપાર,
વ્રજ જુવતીના જુથમાં બીરાજે શ્રીગીરીધરલાલ.—૧
સાન કરી કહે છે સખી ચાલો વૃંદાવનમાં. શ્યામળો.

સાખી.

વૃંદાવન ચાલ્યાં સખી પહેરી નવરંગ ચીર,
વાંસલડીની ધુની સુણી નવ રહી ધારણ ધીર—૨
શ્રીજમુનાજીના ઘાટમાં ને સાહેલીના સાથમાં,
આવીને ઓચીંતી મને બીડી અંગોઅંગમાં. શ્યામળો.

સાખી.

વાટ ઘાટ ઉભા રહી કાંકરી મારે કહાન,
સૌ સખીયોના દેખતાં એણે કીધાં અનુચીત કામ-૩
બેઠીની ઘર કામમાં ને સુણી ધુની કાનમાં,
ચાલી હું તો તાનમાં ને રીઝી એના ધ્યાનમાં. શ્યામળો.

સાખી.

કામ ધામથી પરહરી નીસરી ઘરથી બહાર,
એ વહાલાને કારણે મેં તજ્યાં કુટુંબ પરીવાર-૪
લાલની લટકમાં ને ભૃકુટીની મટકમાં;
ચાલી ચટક મન વસ્યું છે મુગટમાં. શ્યામળો.

સાખી.

લટક મટક રસીયા તણી મદન મનોહર વેશ,
મોર મુગટ સોહામણા એના ઘુંઘરવાળા કેશ-૫
દાસ કહેછે કોડ પુરો મારા મનના.
આપો વ્રજવાસ દાસ થાઉં નીજ જનના. શ્યામળો.

સાખી.

આશા પુરી સહુ મનતણી કીધો રાસ વિલાસ
દાસ કરીને સ્થાપીયાં, રાખ્યાં ચરણકમળની પાસ-૬
શ્યામળો મળ્યા મને શ્રીજમુનાજીની કુંજમાં,

ધોળ ૧૧ મું.

આલને ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જઇએ;
મનડું તે પ્રેમે ભેળીને સહુ સુખીયાંરે થઇએ. ૧
ન્હાનડીઓ શ્રીદ્વારકેશજી, મ્હારે હૈડે વસીયા;
વહાલોજી નિદ્રા નવ કરે, સેવાના છે રસીયા. ૨
અમારેભરી હરીનીઆંખડી. અતી છે અણીયાળી;
સામું જોવાને સુંદર, લાગે માંકડી મંડી. ૩
ચાંચ જાણે પોપટતણી, એમના નાકની દાંડી;
જાણે પરવાળા અધર છે, દીસે એમ રાતડી. ૪
મુસ્તક નવરંગ મોતીઆં, શોભે કમળને વાને;
બે પાસ શોભીતા લાલને, મોતી ઝળકે છે કાને. ૫
ઓઢણું આછી લોમડી. કોટે કનકની માળા;
એક જીભથી એ શું કહું. એમના અગના ચાળા. ૬
ચિતડું તે મ્હારૂં ચોરીયું, મોરલીને નાદે.
કાળા ધોળી બોલાવતાં, એમને સર્વે સાદે. ૭
એવો કોઇ સાંભળ્યો નથી, નેણે નવ દીઠો;
હીંડે છે મોડામોડ તે, અતી લાગે છે મીઠો. ૮
સનકાદીક સેવા સદા, એનો રસ છે રૂડો;
ઘરમાં રહિ શું કીજીએ સંસાર છે કુડો. ૯
મનુષ્ય દેહ પામીને રૂડું રત્નજ લીધું;
શ્રીગીરીધરલાલ જીવનશું,મ્હારૂં ચિત્તજ બાંધ્યું. ૧૦

જુગજુગ જીવો મ્હારો વાલમો, સેવક સુખકારી;
નારાયણ ગુણ રૂપને જાઉં બલીહારિ. ૧૧

ધોળ ૧૦૦ મું.

આજ સૈયરરે વધામણાં, વ્રજ વાગ્યાં નિશાન;
પ્રકટયા શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી, થયાં કોટિ કલ્યાણ. ૧
ચાલની ચાલ ઉતાવળી, લાલને જોવાને જઇએ;
તન તલપે મન ભેળીને, આપણે આનંદ લઇયે. ૨
અમીરે ભરી હરીની આંખડી, નાગા છે રે રસાલા;
ચરિત્ર કરે મન ભાવતાં, પારણે પહોઢયા દયાલ. ૩
એ તો નિદ્રા નહી કરે, જોવાના છે રસીયા;
માધવદાસના પ્રભુજી, મહારે મન વસીઆ. ૪

ધોળ ૧૦૧ મું.

ધન્ય ધન્ય દહાડોરે આજનો, ધન્ય શ્રીગોકુળ ગામ;
ધન્ય ધન્ય નંદજશોમતી, પ્રકટયા સુંદર સ્યામ. ૧
શ્રાવણ માસ સોહામણો, નવમી તીથીનું રે નામ;
વ્રજમાં ચાલી વધામણી, ખરચવા દશગણા દામ. ૨
વ્રજમાં પ્રેમરસ ઉલટયો, ટાળવા દુનિયાના દોષ;
જોષીને તેડેરે રાયજી, જુગતે જોવાને જોષ. ૩
આનંદ ઓછવ અતિ ઘણો, ગોપી ગાયછે ગીત;
માણેક મોતીને હિરાના, આપ્યાં હેમને વીત. ૪

કુલ્યાં કુલ્યાંરે સહુ ફરે, કુલ્યાં શ્રીગોપીજન;
કુલ્યાં શ્રીજમુના જોઇને, કુલ્યાં શ્રીવૃંદાવન. ૫
સુરીનર સ્વપ્ને દેખે નહી, શીવજી સરખાંરે સંત;
બ્રહ્મા નિગમ જાણે નહી, કોઇએ ન પામેરે અંત. ૬
મ્હોટાં ભાગ્ય આહીરનાં, શોભા કહી નવ જાય;
પ્રેમે પ્રકટ્યા શ્રીનાથજી,ગુણમાધવદાસ ગાય. ધન્ય.૭

ધોળ ૧૦૨ જું.

શ્રીનાથજી તે છેલ બીરાજનાજો. ટેક૦
સખી ચાલો તો જઇએ શ્રીજી શહેરમાંજો:
શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી બીરાજે લીલાલહેરમાંજો. શ્રી. ૧
પહેલાં દર્શન તે મંગળાના હરખીયાંજો,
મહારા નાથનાં સ્વરૂપ નેણે નિરખીયાંજો.શ્રીનાથજી.૨
બીજાં દર્શનમાં શૃંગાર વહાલે બહુ ધર્યાજો,
મહારા નાથને લક્ષ્મીજી વર્યાંજો. શ્રીનાથજી. ૩
ત્રીજાં દર્શન તે ગ્વાલ બાલ ભોગનાંજો,
મુખે મોરલીને છડી લીધી છેલમાંજો. શ્રીનાથજી. ૪
ચોથાં દર્શન તે રૂડા રાજભોગનાં જો,
વિવિધ ભાતની સામગ્રી સંજોગમાંજો. શ્રીનાથજી. ૫
પાંચમાં દર્શન તે ઉત્થાપનના સાંભળ્યાંજો.
શંખ વાગ્યોનેવૈષ્ણવથયા ઉતાવળાજો. શ્રીનાથજી. ૬
છઠ્ઠાં દર્શન તે ભોગ સંજોગનાં જો,

વિવીધ અમૃતમેવા ધર્યા ઉમંગમાં જો. શ્રીનાથજી. ૭
સાતમા દર્શન તે આરતીમાં મન ઠર્યાં જો,
બીડ ભારીને વૈષ્ણવ બહુ મળ્યાજો. શ્રીનાથજી. ૮
આઠમા દર્શન ને શયન કર્યાં શ્રીહરીજો,
દર્શન કરીને વૈષ્ણવ આનંદ ભરીજો. શ્રીનાથજી. ૯
ચંદુલાલ મદુલાલજીની જોડ છે જો,
ગિરધરલાલજી બિરાજે લીલા લહેરમાંજો. શ્રી. ૧૦
વહુજી ભાભીજીને બેટીજી મહારાજ છે જો,
એમને આઠે દર્શનનો ઘણો ભાવ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૧
જે કોઈ ગાય શીખે ને સાંભળે જો,
ત્હેનો ચરણકમળમાં વાસ છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૨
એમના દર્શનથકી સુખ થાય છે જો,
વલ્લભદાસ શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય છે જો. શ્રીનાથજી. ૧૩

ધોળ ૧૦૩ જું.

અમે આવ્યાં તમારે આશરે અલબેલાજી,
હવે શું કરિએ જઇ સાસરે અલબેલાજી. ૧
ફેરાતણું ફળ એ મળ્યું અલબેલાજી,
મનગમતું મુજને મળ્યું અલબેલાજી. ૨
હીરલો વાગ્યો હાથમાં અલબેલાજી,
તમે શોભો સૈયરના સાથમાં અલબેલાજી. ૩
તમારૂં શ્યામળું અંગ અકશોમાં અલબેલાજી,

ગુણવંતીને લાંછન લગાડશોમાં અલબેલાજી. ૪
જો જાણશે મારી માવડી અલબેલાજી,
કાન્હા સાથે પ્રીત શી આવડી અલબેલાજી. ૫
અમે કાજળ આંખમાં આંજશું અલબેલાજી,
તમો નૈણુંની ચોટ નાખોમાં અલબેલાજી. ૬
હું આ દાન નહિ આપું દોકડો અલબેલાજી,
અમો જવાબ આપીશું રોકડો અલબેલાજી. ૭
હું બીવરાવી બીહીતી નથી અલબેલાજી,
હું ઓશીયાળી કોઇની નથી અલબેલાજી. ૮
હું ઓશીયાળી પ્રભુ તમતણી અલબેલાજી,
ઓવક્ષમના સ્વામિ સાથે છો ઘણી અલબેલાજી. ૯

ઘોળ ૧૦૪ થું.

વનમાં વાગેરે વાંસળી, મ્હારે મંદિરીએ સંભળાય.ટેક.૧
ઘાલ સૌ પામીરેસોહાગણી,જીવડો આકુળવ્યાકુળથાય.૨
વેગે ચાલીરે વનીતા.મેં તો ઘરમાં નવ રહેવાય. વનમાં.૩
દેહની દશારે વિસરી, અંગે આભુષણ બદલાય.વનમાં.૪
ભુવનભુવનથીરે ભામની, ચાલી કામ કરી ઘરત્યાજ.વ.૫
સાસરૂં સૈઈયરરે મેલીયું, લોપી લોકડીયાની લાજ.વ.૬
વન સહુ આવીરે ગોપીઓ, નેણે નિરખ્યાં શ્યામ શરીર.૭
રૂગનાથ હરખ્યોરેહૈયે ઘણું, સુંદીરજમુનાં કેરેતીર.વનમાં.૮

ધોળ ૧૦૫ મું.

આજ આનંદ નંદજીને દ્વારરે,
વ્રજમાં થઈ છે લીલા લહેરરે, ૧
ગોપી અતિરે ઉલટ ભરી આવેરે,
થાળ મોતીનો ભરી લાવેરે. ૨
વહાલાને વિવેકે વધાવેરે,
વહાલો ત્રિભુવનનાથ કહેવાયરે. ૩
વાહાલો હસ્તનાં ધાવણ ધાવેરે,
વહાલો ગોપીઓને લાડ લડાવેરે. ૪
એવાં હેત ગોપીપર કીધાંરે,
દધી માખણ ચોરીને પીધાંરે. ૫
વહાલા મથુરામાં શું મીઠું રે,
એવું કુબજામાં શું દીઠું રે. ૬
વહાલો કુબજાનાં સંગે મોહ્યારે,
વહાલો ગોપીઓની સાથે સાહ્યારે. ૭
ગોકુળ આવોને વ્રજના વહાલારે,
તમે નંદ જસોદાના લાલારે. ૮
ગોકુળ આવોને વ્રજના વાસીરે,
તમે પ્રાણ શોષ્યા છે મોસીરે. ૯
ગોકુળ આવોને ગિરિવરધારી,
તમારી વાટ જુએ છે વ્રજનારીરે. ૧૦

વહાલા જમુનાંજીને ઘાટેરે,
તમે વસ્ત્ર હર્યાં શા માટે રે. ૧૧
વહાલે ગીરી ગોવર્દ્ધન ધાર્યોરે,
એવો મદ ઈંદ્રનો ઉતાર્યોરે. ૧૨
વહાલા વૃંદાવનની વાટેરે
તમે મહી લુટ્યાં સા માટેરે. ૧૩
વહાલે જમુનાજીને તીરરે,
વહાલે મોરલી વગાડી ધીરે ધીરેરે. ૧૪
ધન્ય ધન્ય જમુનાનો આરોરે,
મ્હારો સફળ કર્યો જન્મારોરે. ૧૫
વૃંદાવન રમીયા રાસરે,
પુરી સર્વ ગોપીની આશરે. ૧૬
બલિહારી જાય માધવદાસરે,
માગે ચરણકમળની આશરે. ૧૭

ધોળ ૧૦૬ ઠું.

નહાના સરખા શ્રીનાથજી, નહાના નહાનારે હાથ;
નહાની લકુટી ઓ કરગ્રહિ, સુંદીર દીસે છો પ્રાણનાથ.
નહાના. ટેક. ૧
નહાના સરખા ગોવાળીયા, નહાની સરખીરે ગાય;
માથે સીંગડીરે શોભતી, ગો ધેન ચારવાને જાય. ૨
નહાની બંસીરે કરગ્રહી, હર્યાં ગોપીનાં મન;

રૂડો નંદજીનો લાડીલો. રૂડું શ્રીવૃંદાવન. નહાના. ૩
નહાની સરખીરે મોજડી, નહાના સરખા છે પાય;
પાએ રણુઝણુ ઘુઘરી. અનુપટ વીંછુવા સાર. નાહના. ૪
પ્રભુજીના મુખ પર મોરલી, વાઇ વેણુ રસાલ;
શબ્દ સાંભળીરે ગોપીકા. રોતાંમેહેલ્યાંછે બાળ. નહાના. ૫
કાળંદીને કાંઠડે ઉભા વગાડો છો વેણુ;
જવાદોને જાદવા, કે વ્રજમાં થાશે પોકાર. નહાના. ૬
આંગળી સાહીને હરિ તાણશો. પ્રભુ મારૂંધુજે છે અંગ;
સઘળીગોપીકા આવશે. તમને ઘેરશે મહારાજ. નહાના. ૭
કે બંસીવટના ચોકમાં. ઉભા વજાડો છો વેણુ;
માધવદાસની વિનતી. આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ. નહાના. ૮

પ્રભાતિ ૧૦૭ મું

મ્હારે મંદિર પધારો શ્રીનાથજી,
હું તો જોઉંરે તમારી વાટ. મ્હારે૦ ૧
હું તો શેરી વળાવી સજ કરૂં,
હું તો ફુલડાં વેરાવું સારી વાટ. મ્હારે૦ ૨
હું તો ચીરના ચંદરવા બંધાવતી,
હું તો પથરાવું લીલા પીળા પાટ. મ્હારે૦ ૩
હું તો શૃંગાર ધરાવું હરીને ભાવતા,
હું તો દર્પણ દેખાડું મ્હારા નાથ. મ્હારે. ૪
હું તો મીઠડા મેવા મંગાવતી,

આરોગો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મ્હારે૦ ૫
હું તો શીરો કરાવું સ્નેહ તણો,
જીવણ આરોગો તમારે હાથ. મ્હારે૦ ૬
હું તો જમુના જળ ઝારી ભરાવતી,
આચમન કરો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મ્હારે૦ ૭
બાસઠ પાનનાં બીડલાં બંધાવતી,
મુખવાસ કરો શ્રીવૈકુંઠનાથ. મ્હારે૦ ૮
હું તો સોનાનાં સોગટડાં મંગાવતી,
રમત રમજો સારી રાત. મ્હારે. ૯
હું તો સજ્યા પથરાવું સ્નેહ તણી,
પોઢણું કરો શ્રીગોકુળનાથ. મ્હારે. ૧૦
હું તો ફુલના પંખા ભરાવતી,
વીંજણ કરૂં રે સારી રાત. મ્હારે. ૧૧
હું તો ફુલની જાળી ભરાવતી,
માંહે બીરાજો શ્રીગોકુળનાથ. મ્હારે. ૧૨
હું તો થાળ ભરૂં સગમોતીએ,
વધાવું શ્રીવલ્લભકુળ પરિવાર. મ્હારે. ૧૩
હું તો કરજોડી કરૂં વિનતી,
બલિહારી જાય માધવદાસ. મ્હારે. ૧૨

ધોળ ૧૦૮ મું.

શ્રીમદનમોહનલાલ, તમશું લેહ લાગી;
મ્હારે તમ ઉપર ઘણું વ્હાલ, હે ભવની ભાગી. ૧
છું ચરણ કમળની દાસ. ચિત્ત ચર્ણે રાખો:
મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ. સુખ સંપત ચાખો. ૨
મ્હારા પ્રાણતણા આધાર. અળગા રહેશોમાં;
હરી છો હૈયાના હાર, કોઈને કહેશોમાં. ૩
મ્હારા કુટુંબ સહિત દર્શન, તમારાં મેં કીધાં;
વ્હાલા તમે મટાડયા તાપ, દર્શન બહુ દીધાં. ૪
મ્હારી વિનતી સાંભળો નાથ, તો તમને કહિયે;
મને આપો શ્રીવ્રજમાં વાસ. તો શરણે રહીયે. ૫
નાહીયે શ્રીજમુનાં નીર. દર્શન નિત્ય કરીએ:
એમ કહેછે વલ્લભદાસ,ભવોભવ તરીએ. શ્રીમદન. ૬

ધોળ ૧૦૩ મું.

ચાલી શ્રીવૃંદાવનને ચોકકે, ચાલી મહિ વેચવારે લોલ. ૧
માર્ગે મળીયો મ્હારો નાથ કે, મુજને આંતરીરે લોલ. ૨
મ્હારાંશેડયાંમહીનાંમાટકે, ગોરસમ્હારાંઢોળીયાંરે લોલ. ૩
ચાલ્યાં નંદતણે દરબારકે, જઈ ઉભાં રહ્યાં રે લોલ. ૪
માતાજી તમારો કહાનકે, અળવીત બહુ કરે રે લોલ. ૫
માતાજીનેચઢીમનમાંરીસકે, મંદિરથકીનિસર્યાંરેલોલ. ૬

માતાજીએલીધીહાથમાંસોટીકે,કહાનજીનેશોધવારેલોલ.૭
માતાજીનાહાથમાંદીઠીસોટીકે, કહાનકદમચઢયોરેલોલ. ૮
ઉતરો ઉતરો મ્હારા નાથકે, કહું એક વિનંતરે લોલ. ૯
સાંભળો સાંભળો માતાજી મારી વાત કે.
આજની વિનતીરે લોલ. ૧૦
રૂડો બંસીમટનો ચોક કે, ત્યાં હું એકલોરે લોલ. ૧૧
એકે કરી નેણની સાન કે. હું તો ત્યાં ગયોરે લોલ. ૧૨
એકે મરડી મ્હારી પોંહોચી કે અંગુઠી ઉતારીરે લોલ. ૧૩
કહાનજી નાનેરૂંછે આળ કે, અણાવીના ંશાંકરેરે લોલ. ૧૪
ધન્યધન્યગોકુળની ગુજનારકે. જેહેનેઘેર નહીરેલોલ. ૧૫
મારૂં સોનાકેરૂં બેડું કે. રૂપલા ઉઢાણીરે લોલ. ૧૬
માહુંજળભરવાકેમજાઉંકે, કાંઠે ઉભા કહાનજીરે લોલ. ૧૭
કહાના કાંકરીઓ મત માર કે, સોના બેડુનં દાશેરે લોલ. ૧૮
આલને જુઠડા બોલી નારકે, તું કીયા ગામનીરે લોલ. ૧૯
છોકરા ત્હારે શી પડપુછ કે, ગોકુળ ગામનીરે લોલ. ૨૦
જોયું ગોકુળીયું ને ગામ કે આ પાસે રહીગયુંરે લોલ. ૨૧
મળીયો નરસૈયાનો નાથ કે, રસ વાધ્યો ઘણોરે લોલ. ૨૨

वृज चोराशी कोसनी वन यात्रा.

ધોળ ૧૧૦ મું.

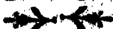
જીરે પ્રથમ પ્રણામ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ,
એમના સેવકજનનો મળીઓ સાથ. ૧
ચાલો ચાલોરે વૈષ્ણવ વ્રજ જઈએ,
શ્રી ગીરધારીજી નિરખીં ધણીયાતાં થઈએ. ૨
પહેલાં શ્રીજમુનાજી વિશ્રામ ઘાટ નાહીએ,
પરિક્રમા ફરતાં હરિના ગુણ ગાઈયે. ૩
સર્વે ભગવદી મળી મધુવન જઈએ,
તાલવન કમોદ વન જઈ નાહીએ. ૪
સતુવાધ બૈશાઈરને બહુલા વન,
ત્યાં તો શ્રીકુંડ નાહી થઈએ પાવન. ૫
નાહીએ રાધાકૃષ્ણ કુંડ પ્રભુને ભજીએ,
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલની બેઠકે નમીએ. ૬
નારદ કુંડને કુસુ મોખરજે,
શ્રીપ્રભુનું ભજન મનશું કરજે. ૭
જીરે ગ્વાલ પોખર નાહીએ તેહ,
શ્રીગીરીધારીજીની તળેટીમાં લોટીએ દેહ. ૮
ગિરિધરજી ધીરજ મંદિર જોવાં.

ત્યાં તો જનમ મરણનાં દુઃખ ખોવાં. ૯
નાહીએ માનસીગંગા ને બ્રહ્મ કુંડનાં સ્થાન,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે કરીએ પ્રણામ. ૧૦
દાન ઘાટીથી બીલછુ વન જાવું.
ત્યાં તો ચક્ર તીર્થ મ્હોટું નહાવું. ૧૧
પાપમોચન રણમોચન વંદન,
લીલાનાં સ્થળ તે તો નંદ નંદન. ૧૨
ચંદ કુપ સરોવર બટ મુળ,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે થઈએ અનુકુળ. ૧૩
શંકર્ષણ કુંડ ગાંધર્વ કુંડમાં નાહીએ,
ગોવિંદ કુંડ નાહિ કૃતાર્થ થઈએ. ૧૪
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે ભોગ ધરીએ,
હેને હળી હરિકીર્તન કરીએ. ૧૫
જીરે અપચ્છરા કુંડને પુંછરીજે,
શિલા ને ગાજતી ગૌ ટેરણી જે. ૧૬
હરી હાથી ગાયોનાં પગલાં,
એક મુગટ શિલાનાં દર્શન કરવાં. ૧૭
શ્યામ ઢાંક બેઠક શ્રીજીની,
એક ગુફા ગોવિંદસ્વામીની. ૧૮
બાંધ બાંધણે સાંકુરી શિલારે ભલી,
હરજી પોખર સુરકુંડ ચરણે રૂદ્રકુંડળી. ૧૯
શિલા દંડવતીને નમાવવા શીશ,

શ્રીગોવર્દ્ધન સ્થળની શોભા અતિશે. ૨૦
પુજની શિલાને ભોગ ધરત્યા,
નિત્ય આવે લોક બહુ દર્શન કરત્યા. ૨૧
ગુલાલકુંડ ગાંઠોલી પરમદરાનાં વરણુન,
જીરે અલકનંદાને બદ્રીનારાયણુ. ૨૨
કદમ ખંડીને ઈંદ્રોલી શ્યામવન,
નાહીએ પ્રેમકુંડ વિમળકુંડ નિર્મળવન. ૨૩
બીજા કુંડ ઘણેરા ત્યાં,
આંખ મીચામણીની ગુફા જ્યાં. ૨૪
ચરણુ પહાડીને ખીસલાની શીલા,
ભોજન થારીને ભોગ કટોરા ભલા. ૨૫
જીરે ગુફા એક વચ્છાસુરની,
સુરભીકુંડે બેઠક વર વલ્લભની. ૨૬
સુનહરાકી કદમખંડી બડેધામ,
ત્યાં તો ચીત્રામણી શિલાને ચીત્રસમાન. ૨૭
તે તો દેહે કુંડ નહાવું ઉંચે ગામ,
ત્યાં તો દર્શન કરવાં રેવતીને બળરામ. ૨૮
ભાનુક્ષેત્રને બરસાના ગામ,
ત્યાં તો રાજ કરે રૂડા ભૃખુભાન. ૨૯
શ્રીરાધિકાની સંગે અષ્ટ સખીઓ જાણુ,
જીરે સાંકડી ખોર ને ઘાંટી દાન. ૩૦
જીરે દાનગઢ માનગઢના દ્રઢમન,

જીરે દોહણી કુંડ રત્નકુંડ ને ચેમરવન. ૩૧
શ્રીમહાપ્રભુની બેઠકે ઓર,
જીરે નોમારી ચોમારી ભાનુનું વર. ૩૨
પીરી પોખર સંકેત બટમુલા,
બીચલા કૃષ્ણકુંડ ને ઋષિકુંડ. ૩૩
નંદ ગામને નંદ જસોદા માત,
શ્રીકૃષ્ણની સાથે વલ્લભજી ભ્રાત. ૩૪
સુરજ કુંડ મધુવન નંડ સઘળા,
આવું જોઇને મન થયું વિમળા. ૩૫
ચરણ પહાડી ચરણ અંકુશ શિલ્લા,
દર્શન કરીને ગાવી લીલા. ૩૬
દધિ ગામ દધીકુંડને કોટીયવન,
ક્ષીરસાગર શેષસાઇને એકનવન. ૩૭
શ્રીજમુનાજી કીધાં શ્રીબળરામ,
અખેમટ કાત્યાયની વૃત્તમાં ઠામ. ૩૮
ગોપી ઘાટ ચીર હરવાનાં,
જીરે દહઘાટ ઉતરવાનાં. ૩૯
ભાંડીરવન જાઉં નાવની ચારે,
ભાંડીર કુચોને બટ બીજોરી ઘાટે. ૪૦
એલ વનમાં આંન સરોવર સુખધામ,
માનિક શિલા પીપરોલીને માટ ગામ. ૪૧
લોહવન રાવલે પ્રકટયાં રાધા,

મહાવન બ્રહ્માંડ ઘાટ માટી ખાતા. ૪૨
શ્રીગોકુળ મંદીર પ્રભુનાં સાત,
ત્હાં તો રમણ સ્થળની શી કહું વાત. ૪૩
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક છે જ્યાં,
જીરે બ્રહ્મસંબંધની આજ્ઞા ત્યાં. ૪૪
પ્હેલાં છોકર ઠકુરાણી ઘાટ નાહિએ,
ગોપકુવો નાહી બળદેવજી જઇએ. ૪૫
પછે વૃંદાવન બંસીબટ જેહ,
પરિક્રમાના સ્થળ આવ્યાં તેહ. ૪૬
જીરે મથુરા જન્મ ભુમાં વિશ્રામ,
જીરે સ્થળ સઘળાં જોવાની હામ. ૪૭
ચોરાશી કોશની પારક્રમા કરી,
સર્વે ભગવદી મળી ગુણ ગાઓ હરિ. ૪૮
જે કોઇ પાઠ કરે નિત્ય ગાય,
તેહને વનયાત્રા ફળ અધીકજ થાય ૪૯
જે કોઇ પાઠ ભણે ને નિત્યે નેમ,
ત્હેને હરિશું બાઢે અતિશે પ્રેમ. ૫૦
જીરે વન ઉપવન કીધો કરી જોડ,
શ્રીવ્રજભુષણજીએ પુર્યા કોડ. ૫૧
જીરે હરિગુણ ગાએ વલ્લભદાસ,
ત્હેના મન તણીતો પુરજો આશ. ૫૨

ધોળ ૧૧૧ મું.

હું શું જાણું જે વ્હાલે મુજમાં શું દીઠું,
વારે વારે સામું ભાળે મુખ લાગે મીઠું. હું૦ ૧
જળ ભરવા જાઉં ત્યારે પુંઠળ પુંઠળ આવે,
વગર બોલાવ્યો વ્હાલો બ્હેડલું ચઢાવે. હું૦ ૨
વઢુંને તરછોડું તોયે રીસ ના લાવે,
કાંઈ મીશે મારે ઘેર આવીને બોલાવે. હું૦ ૩
એકલી જાણીને વ્હાલો પાવલે લાગે,
રંક થઇ વ્હાલો કાંઇ કાંઇ માગે. હું૦ ૪
મને જાતાં જાણી વ્હાલો દોડયો આવે દોટે,
પોતાની માળા લેઇ પહેરાવે મારી કોટે. હું૦ ૫
મને જાતાં જાણી આગળ આવી રોકે,
દયાનો પ્રિતમ બહેની કેડલો ન મુકે. હું૦ ૬

ધોળ ૧૧૨ મું.

પ્રકટયા શ્રીપુરૂષોત્તમ લાલરે, સાંભળ મ્હારી સાહેલી;
વ્હાલા છે આનંદકારીરે, વાત કરે હશી હરિ, ૧
એવાં વૈષ્ણવજનનાં જુથરે, નિર્ખુંછું નેણાં ભરી;
એવા પુરૂષોત્તમ પાતળીઆરે, લીધું છે સર્વસ્વ હરિ. ૨
એવા ચતુર શિરોમણિ જાણુરે, સાન કરી સમજાવે છે;
રસિઓ છે રસનો ભોગીરે, પ્રેમે પ્રીત-ઉપજાવે છે. ૩

પેલા દુરીજનીઆના દીલમાંરે, દાઝ ઘણેરી આવે છે;
તમારૂં શ્રીમુખ જોવાઆવતાંરે, વિરહ ઘણું સંતાપેછે. ૪
ઘરમાં તો નથી ગમતાંરે, આંગણીએ નથી રહેવાતાં;
વ્હાલા તમવિના મહારાજરે, અળગાં નથી સહેવાતાં. ૫
મહારા કામણગારા કહાનરે, વારે વારે શું કહીએ;
મહારૂં અબળાનું શું જોરરે, રૂદન કરી થાકી રહીએ. ૬
મટકલડે મોહ પામીછુંરે, અંગે આતુરતા ઘણી;
મને બીજું નાઆવે નજરેરે, સાંભળ મહારી સાહેલી. ૭
સહીઅર સંદેશો કહેજોરે, વિનતી મારા વ્હાલાને;
સમજાવી એમનેકહેજોરે, શ્રીગોકુળનાથજીના લાલાને ૮
પ્રભુ દયાનીધી મારા દયાળરે, કાંકરોલીના છો વાસી;
પ્રભુ પ્રીત કરી પધારોરે, ચરણ કમળની છું દાસી. ૯

ધોળ ૧૧૨ મું.

લાલ તમારો લટકો જોઇ,
મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી;
શ્રી દાઉદજી તમારે લટકો જોઇ,
મને ચટકી લાગી પ્રેમતણી. ટેક.
લટપટી પાઘ કેસરીઆ વાગા,
જડાવ તિલકની શોભા બની. લાલ ૧
રસીક કુંડળ લોલક લટકે,
જડાવ જડયારે મહીં હીરા મણિ. લાલ ૨

બાંહે બાજુબંધ બેરખા સોહીએ,
જડાવ પહોંચીની શોભા ઘણી. લાલ ૩
ઇત ગોકુલ ઉત મથુરાં નગરી,
બીચ શ્રીજમુનાજી નીર વહે. લાલ ૪
શ્રીવૃંદાવનમાં રાસ રચ્યોહે,
સહસ્ત્ર ગોપીને વચ્ચે ગિરિધારી. લાલ ૫
શ્રીવૃંદાવનની કુંજગલનમાં,
યુગ યુગ રહીઓ એ જોડી. લાલ ૬
શ્રીયમુનાજી નીરેતીરે ધેન ચરાવે,
બંસી બજાવે વહાલો કદમ ચઢી. લાલ ૭
સૂરદાસ પ્રભુ તીહાંરે મિલનકું,
રંગતણા મહારાજ ધણી. લાલ ૮

ધોળ ૧૧૪ મું.

ચાલો ચાલો કાલિંદીને કાંઠડે,
ગિરીધારી ચારે ગાય, શ્રીનાથજીને નીરખીએ. ૧
હરીના શીશ ફુલની શોભા ઘણી,
એમને છોગલડે શૃંગાર. શ્રીના૦ ૨
હરીને ભાલે તીલક સોહીએ કેસરી,
એમના ખીટલીઆળા છે કેશ. શ્રીના૦ ૩
હરીના બોલ સદા રસ મીઠડા,
એમની આંખલડી અમૃત. શ્રીના૦ ૪

હરીને કાને કર્ણ ફુલ શોભીતાં,
એમનાં કુંડળ રત્ન જડાવ. શ્રીના૦ ૫
હરિને હડપચીએ હિરલો ઝગમગે,
એમના તેજતણો નહી પાર. શ્રીના૦ ૬
હરીને કંઠે તે માળા શોભતી,
એમને ઉરગજ મોતીના હાર. શ્રીના૦ ૭
હરિને બાંહે બાજુબંધ બેરખા,
એમની પહોંચી છે રત્ન જડાવ. શ્રીના૦ ૮
હરિને પીળાં પીતાંબર શોભતાં,
વ્હાલે ઓઢયા ઉપરણા સાર. શ્રીના૦ ૯
હરિને કેહેડે સોહિએ કટીમેખળા,
એમને ઝાંઝરનો ઝમકાર. શ્રીના૦ ૧૦
હરિને ચરણે ચાખડી શોભતી,
એમની ચતુરાઇની છે ચાલ. શ્રીના૦ ૧૧
હરિને હાથે સોહીએ લાલ લાકડી,
એનો ધેનુ ચરાવાને જાય. શ્રીના૦ ૧૨
હરીને સંગે તે સરખા ગોવાળીયા,
ત્યાં વ્હાલો મધુરીશી મોરલી વાય. શ્રીના૦ ૧૩
વ્હાલો શ્રીવૃંદાવનની કુંજમાં,
ત્યાં ખેલે શ્રીનંદકુમાર. શ્રીના૦ ૧૪
એ સ્વરૂપની શોભા જોઇને,
બલિહારી જાય માધવદાસ. શ્રીના૦ ૧૫

ધોળ ૧૧૫ મું.

શ્રીનટવરલાલને વારણેરે,
સુંદીર શ્રીછોટાલાલ બલિહારીરે લાલ;
શ્રીનટવરલાલને વારણેરે. ૧
રાજનગર રળિઆમણું રે,
તેની સુંદર શોભા સારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૨
છપ્પન ભોગ સોહામણોરે,
કીધો બુદ્ધિ બહુ વિચારરે લાલ. શ્રીનટવર. ૩
શેકા સંવત અઢારમાંરે,
ચતુર ચોરાણુવો શુભકારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૪
વેગે વૈશાખ માસમાં રે,
સુદની સાતમને સોમવારરે લાલ. શ્રીનટવર. ૫
દેશોદેશથી આવીયારે.
સહુકો આવ્યાં નરને નારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૬
ઉત્તરથી હરિ આવીયારે,
શ્રીગોકુળનાથજી આદી ભારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૭
શ્રીલક્ષ્મણલાલને જોઇનેરે,
સઉકોને પ્રીતિ ઘણીછે પ્યારીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૮
દક્ષિણથી દુઃખ કાપવારે,
આવ્યાશ્રીકલ્યાણરાયહેતકારીરે લાલ. શ્રીનટવર ૯
પૂર્વથી પ્રભુ પધારીઆરે,

શ્રીત્રિકમજીમાધવરાયગિરિધારીરેલાલ.શ્રીનટવર.૧૦
પશ્ચિમેથી પ્રભુ પધારીઆરે,
આ૦ચાશ્રીમગનલાલજીમહારાજરેલાલશ્રીનટવર.૧૧
શ્રીમટુલાલ મથુરાંનાથજીરે,
બીજા બાળક જાઉં બલિહારીરે લાલ. શ્રીનટવર.૧૨
સેહેજે સાતને તારીયારે,
ત્હેને મહેર કરિ મહારાજેરે, શ્રીનટવર. ૧૩
સેહેજે દાસ જમનાને દયા કરીરે,
હેતે લીધો છે ઉઠાડીરે લાલ. શ્રીનટવર. ૩૪

ધોળ ૧૧૬ મું.

જીરે જીરે પ્રથમ સૂરજપોળ જાણોજી,
રમાવૈકુંઠ વખાણો. જીરે જીરે. ૧
નવ સાડીએ નવધા ભક્તિજી,
શ્રીગોવર્દ્ધન ચોક પ્રેમ આસક્તિ. જીરે જીરે. ૨
કુસળચોક મહાસુખ કંદજી,
સીંધપોળ જોઇને આનંદ. જીરે જીરે. ૩
બે હંસ બે હસ્તી બીરાજેજી,
ચારે વેદ મહાધુની ગાજે. જીરે જીરે. ૪
કમળચોક રાસ ક્રીડા રમણજી,
શિવ આવે ગોપીધરી તન. જીરે જીરે. ૫
એક આરે શ્યામનીજીનાં નેનજી,

ત્યાં તો મુર્છા આઈ પડયાં મીન. જીરે જીરે. ૬
રત્નચોક શ્યામનીજીનાં તનજી,
સુર આવ્યા ચઢી વૈમાન. જીરે જીરે. ૭
જગમોહનમાં મહારાણીજીનાં મનજી,
મણી કોઠા જુવતી આસન. જીરે જીરે. ૮
ચોક કીર્તનીયા ગલીજી,
દર્શન કરવા આવે સહુ મળી. જીરે જીરે. ૯
વેણું બાજે કીર્તનિઆ ગાયજી,
ત્યાં તો આનંદ ઉર ના સમાય. જીરે. જીરે. ૧૦
માનું છડી માંડી પ્રીતેજી,
આસપાસ ચિત્રામણુ ભીંતે. જીરે જીરે. ૧૧
નિજ મંદિર ગોપ સ્વરૂપજી,
પાસે સજ્યાં મંદીર અનુપ. જીરે જીરે. ૧૨
શ્રીજીની નિચે વસ્ત્ર સુગમકારીજી,
માનુ સોહે ચંદ્રાવળી નારી. જીરે જીરે. ૧૩
ચરણ ચોક ગૌલોક કહેવાયજી,
ત્યાં તો દેવી હોય તે જાય. જીરે જીરે. ૧૪
પીછોવઈ ચંદ્રાવળી જાણોજી,
ચંદરવો શ્રીયમુના મન આણો. જીરે જીરે. ૧૫
ગાદી સુંદર મન લાયકજી,
પીઠ તકીયા મહાસુખદાયક. જીરે જીરે. ૧૬
આસપાસ બે તકીયા રાજેજી,

મહાસુખ એકાંતે બીરાજે. જીરે જીરે. ૧૭
એછે શાશ્વતણાં સુખધામજી,
પડે ચંદ્રાવળીજીનું નામ. જીરે જીરે. ૧૮
ઝારી તે શ્રીસ્વામિનીજીનાં તનજી,
શ્રમ જળ શ્રીમહારાણીજીનાં મન. જીરે જીરે. ૧૯
બે બીડાં શ્રીમહાપ્રભુ દક્ષણા ભલો,
સુ વસ્ત્ર મોહન સ્યામ. જીરે જીરે. ૨૦
જુગલ ચરણ શેષજી પધાર્યાજી,
ગિરિરાજ હરિદાસ કહેવાય. જીરે જીરે. ૨૧
એક કળશ શ્રીગુંસાઇજીનું રૂપજી,
ઉર સાત ધ્વજા અનુપ. જીરે જીરે. ૨૨
સજયા ભોગ મહાસુખ કંદજી,
શોભા નેણે નિર્ખિ મુખચંદ. જીરે જીરે. ૨૩
એવો માર્ગ થયો નહિ થાયજી,
શ્રીમહાપ્રભુની કૃપાથકીપુષ્ટિ કહેવાય. જીરે જીરે. ૨૪
છડીનું ત્યાં તત્કાળજી,
ગુણ ગાયે શ્રીવલ્લભલાલ. જીરે જીરે. ૨૫

ધોળ ૧૧૭ મું.

સખી સરદપુનમની રાત સુજને વહાલીજી,
એવી શ્રીગોકુળવ્રજની નાર રમવા ચાલીજી. ૧
એવાં નાક પ્રમાણે નથનાં નિર્મળ મોતીજી,

એવાં દર્પણ લીધાં હાથ મુખડાં જોતીજી. ૨
એવાં કલ્લાં કાંબી ચાર વીંછીવા ચમકેજી,
એવાં ઝાંઝરનો ઝમકાર ઘુઘરી ઘમકેજી. ૩
એવાં ચોળીને પેહેર્યાં ચીર પીતાંબર પીળાંજી,
મ્હારા વ્હાલા સાથે રમવા રાસ કરવિ લીલાજી. ૪
એવી લીલા તે ગાજે નીત્ય નરને નારીજી,
ત્યાં રમે ગોપીઓને કહાન રમતાં ભારીજી. ૫
એવાં બાહે બાજુબંધ ઓગનીયા ખળકેજી,
એવો હૈડે એકાવળ હાર ઝુમણાં ઝળકેજી. ૬
ત્યાં કુદડી ફરે ગોપી ચાર વચ્ચે ગિરિધારીજી,
એવા માધવદાસના દાસ જાઉં બલિહારીજી. ૭

श्री अष्टाक्षरनुं धोळ.

ધોળ ૧૧૮ મું.

આ કળીમાં કારણ એક, અષ્ટાક્ષર ભારી. ટેક.
શ્રીવલ્લભ શ્રીમુખથી પ્રકટયા સૃષ્ટિ તારી,
શ્રીવલ્લભ વંશની કૃપા થકી, કરૂં અષ્ટાક્ષર વર્ણનરે
શ્રીમુખથી પ્રકટયાએશ્રીવલ્લભ, એવેળાનેકરૂં પ્રણામ
આ દેવી જીવપર દયા વિચારી રસ વર્ષાવી ભારીરે;

શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુએ કૃપાકરીને, ગ્રંથપ્રકટયા જાઉંવારી. ૨
અષ્ટાદશ કર્યા શ્લોક, પ્રકટયા શ્રીવલ્લભરાજ કુમારરે;
મહાગુઢ રસ પ્રકટ કર્યા, જાઉં વંશસહિત બલિહારી. ૩
પ્રથમ શ્લોકમાં પ્રકટ બતાવ્યું, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રનું રૂપરે;
કૃષ્ણકૃષ્ણકૃષ્ણ નેતિ કરીને, સદા જપો રસ રૂપ. ૪
આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ અષ્ટાક્ષર માંહ્યરે;
નિશ્ચિંતને વળી નિધડક થઇને, ભજે મળે વ્રજરાય. ૫
શ્રીમહાપ્રભુજીએ સાત ભક્તિનાં, દાન કર્યાં આ મંત્રરે;
મહાઅઘોરકલિજીવ ઉદ્ધારવા, સાતે ભક્તિનો એ જંત્ર. ૬
સાત ભક્તિનાં નામ વખાણું, શ્રવણ વળી કીર્તનરે;
સ્મરણને વળી શ્રવણ ભક્તિ, પાંચમી છે અર્ચન. ૭
પાદસેવા વંદન દાસત્વ, એ સર્વે મળીને સાતરે;
મહાપ્રાક્રમી સાતે જણને, એક એક મળી વિખ્યાત. ૮
શુક પરિક્ષીત પ્રહ્લાદ શેષજી, લક્ષ્મીને પૃથુરાજરે;
હનુમાનઆદીસાતેજણને, એકએકભક્તિએકીધાંકાજ. ૯
એવા મોટાને બહુ પરાકાષ્ટાથી, પ્રાપ્ત થયું રત્નરે;
આ દૈવી જીવપર દયા વિચારી, અષ્ટાક્ષર ધન્યધન્ય. ૧૦
આ સાતેમાંથી એકે સાધન, આ કલિના જીવ શું કરશેરે
અષ્ટાક્ષર મહામંત્ર જપ્યાથી, ભવસાગર તે તરશે. ૧૧
જે દિવસથી ગુરૂ કૃપાથી, અષ્ટાક્ષર મળ્યું દાનરે;
તે દિવસથી જીવતપર્યંત, રૂડું રાખ્યું ધ્યાન. ૧૨
શ્વાસોશ્વાસને હરતાં ફરતાં, અષ્ટાક્ષર સુખ ગાયરે;

નિદ્રા જાગ્રણ રસ્તે ચાલતાં, અહોનિશ ચાલ્યાં જાય. ૧૩
આનંદને વળી પરમાનંદનું, સુખ મળે સુખ થાયરે;
મહાઅલૌકિક લીલાનો અનુભવ કરી લીલામાં જાય. ૧૪
પ્રથમ શ્લોકમાં શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ, કૃપાબહુગુઢકીધિરે;
નિજ સૃષ્ટિને દાન આપીને, સકળ કામના સિદ્ધ. ૧૫
બીજા શ્લોક સદા સર્વદા, શ્રીકૃષ્ણ સ્મરણ કરવુંરે;
જમના દુતનું કાંઇ ન ચાલે, લેશમાત્ર નહિ ડરવું. ૧૬
અગાધ ભક્તિ અષ્ટાક્ષરની, મહાપાતક સહુ નાસેરે;
ગૌબ્રાહ્મણ સ્ત્રી બાળકની, હત્યા તે સહુ ત્રાસે નાસે. ૧૭
ત્રીજા શ્લોકમાંમહાત્મ જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્યજપવોરે;
જમનાદુત પડે નહિદ્રષ્ટે, એવોઅષ્ટાક્ષરઓળખવો. ૧૮
કાળ કર્મ તેહેને નહિ બાધે. ઉલટા અનુકુળ થાયરે;
માયા મોહ ના આપે તેને, જેઅષ્ટાક્ષર નીત્ય ગાય. ૧૯
જ્ઞાનઅજ્ઞાનનેશ્રીકૃષ્ણભજનથી, અગણિત પાપસહુજાયરે;
અજામિલની વાત વિચારો, મહાપાપી પાવન થાય. ૨૦
ચોથામાં "શ્રી"સહિતઅષ્ટાક્ષર, વર્ણવ્યું શ્રીવિઠલેશરે;
નિજ સૃષ્ટ ઉપર હેત વિચારી, ગુરૂ રૂપે દરશનાઇ દા. ૧
નિષ્પક્ષ વડે નિરાધાર કરિને, પ્રકટ કર્યા મહારાજરે;
પાંચમાં શ્રીસુખ વચનથી, શ્રીવલ્લભે કીધાં કાજ. ૨૨
શ્રીગીરીરાજધરણે ચિંતા મટાડવા,મહામંત્ર પ્રકટયોરે;
જેમરૂનોઢગલોચીનગીબાળે, તેમજીવનાદોષમટાડવા. ૨૩
દ્વારપરમાં પ્રભુ પ્રકટ થઇ, પૃથ્વીનો ભાર ઉતાર્યોરે;

તેમકલિમાંઆઅષ્ટાક્ષરથી,વહાલે સકળ સૃષ્ટિનેતાર્યાં૨૪
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલેશે કૃપા કરીને,પુષ્ટિરસ પ્રકટાવ્યોરે;
માળા તીલક છાપ અષ્ટાક્ષર,પંચાક્ષર ઘણુંમાવ્યા.૨૫
છઠ્ઠા શ્લોકમાં અષ્ટાક્ષરના, અક્ષર વર્ણવ્યા ત્રણરે;
શ્રીકૃષ્ણનામનેસુભાગ્ય સાથે, દ્રઢ કરી મન તું પરણ. ૨૬
'શ્રી'થીઅખંડ સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ,મળેઅલૌકિક ધન્યરે;
'કૃ'શબ્દપાપતાપનેટાળે, 'ષ્ણ'શબ્દફળઅન્યસાધન. ૨૭
સાતમા શ્લોકમાં શરણ ત્રણ એ,અક્ષર વર્ણવ્યા આપરે;
પ્રથમ શબ્દથી લક્ષ ચોરાશી, ટાળી મટાડયા તાપ. ૨૮
'ર'કાર શબ્દથી મહા અલૌકિક, લીલાનું થાય જ્ઞાનરે;
'ણ'કારથી અન્ય આશ્રયછુટે, દઢભક્તિમાં રહેધ્યાન. ૨૯
આઠમા શ્લોકમાં બે 'મમ'એ કૃપા ગુઢ બહુ કીધીરે,
પ્રથમ 'મ'એ દઢ પ્રીત બતાવી, બીજે સૌજનસિદ્ધિ. ૩૦
નવમા શ્લોકમાં મહાત્મ જાણી, અષ્ટાક્ષર નિત્ય ગાયરે;
શ્રીજી શ્રીવલ્લભના ચરણ, સ્પર્શ સેવે દઢ થાય. ૩૧
દશમા શ્લોકમાં મહામંત્રથી રોગ પાપ સહુ જાયરે;
રિદ્ધિસિદ્ધિ સહુઘરમાં આવે, પરમાનંદ સુખ થાય. ૩૨
એકાદશમો આનંદને વળી પરમાનંદ પૂર્ણરે;
સ્નેહ કરી અષ્ટાક્ષર જપે, ત્હેને રોગજવરનું ચુર્ણ. ૩૩
દ્વાદશમાં વળી પ્રેત ભુત, પિશાચ સર્વેને શીઘ્રરે;
ચારે શત્રુનો ડર નહી તેને. અષ્ટાક્ષર રાખો હીંગે. ૩૪
ત્રયોદશમાં કુક્રિયા કોય અષ્ટાક્ષરથી ચાલેરે;

આનંદ મુર્તિ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર,નિજ ભક્તને રાખે પાસે. ૩૫
ચતુર્દશમાં સર્વે પ્રકારનું, દુઃખ મટે સુખ થાયરે,
અહોરાત્રિ શ્રીકૃષ્ણ ભજનથી, ઉભય લોકસુખગાય. ૩૬
પંચદશમાં શ્રીવલ્લભ પ્રભુને, શર્ણ થઇ મુખ ગાયરે;
સર્વ મંત્રનો રાજશિરોમણિ,ભજે સ્વર્ગ મટેવ્રજથાય.૩૭
ખટ દશમાં અષ્ટાક્ષરનો ગુપ્ત તે જપ થાયજો;
માહાત્મ જાણી શ્રદ્ધાપુર્વક ભજે તાપ કલેશસહુજાય. ૩૮
સત્તરમાં સહુ સૃષ્ટિના, ઉપર હેત કરી પ્રભુ પ્રકટયારે.
વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ આદ્યનો, સાર સહુ મન ભાવે. ૩૯
અષ્ટાદશમો શ્લોક શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુજીએ પુર્ણ કીધોરે;
અષ્ટાક્ષરમાં નિધિ જાણી, સફળ મનોરથ સીધ્યો. ૪૦
એવે વહાલે નિજ સૃષ્ટિપર, દયા વિચારી ભારીરે;
શ્રીગુરૂ કૃપાથી વર્ણવકીધો જાય દાસનો દાસબલિહારી.
અષ્ટાક્ષર ભારી. ૪૧

ધોળ ૧૧૯ મું.

શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ શ્રીજી,
શ્રીયમુના શ્રીનવનિતપ્રિયાજી;
સેવા કરો આનંદમાં શ્રીજી,
તો રીઝશે શ્રીગોપીપતિજી. ૧
દ્દઢ આશરો શ્રીમહાપ્રભુજીનો રાખો,
અષ્ટાક્ષર નિશદિન મુખે ભાખો,

અસમર્પિત વસ્તુ રખે ચાખો,
તો રાખજો ગુરૂ ચરણે મતિજી. ૨
ભગવદીઓનો સતસંગજ કરજો,
દયા સર્વે કોઇ ઉપર ધરજો:
વૈષ્ણવની રીતે અનુસરજો,
તો ધરજો ટેક ધણી એકનોજી. ૩
હરિ ગુરૂ વૈષ્ણવ સરખા લેખો,
ભિન્નભાવ હૃદે નવ દેખો;
દાસપણું ત્રણેનું ગ્રેહજો તો,
તન મન ધન વિવેકશુંજી. ૪
પ્રફુલ્લિત મને હરિના ગુણ ગાજો,
કપટદંભથી અળગા રહેજો;
દુષ્ટ સંગ થકી દુર પળાજો તો,
ન્હાજો પદરજ હરિ ભક્તમાંજી. ૫
દીનતા ભાવ અંતરનો સ્નેહી,
પ્રભુ પ્રસન્નતાનું કારણ એહી;
નિશ્ચે માનજો નહી સંદેહી,
તો દેહ દમો શા કારણેજી. ૬
મનુષ્ય જન્મ મહા દુર્લભ જાણો,
તેથી દુર્લભ હરિના ચરણ વખાણો;
એ બે પામી સેવા રસ માણો,
તો જાણજો જીવ્યા આ જગતમાંજી. ૭

શ્રીવલ્લભ પ્રભુ મ્હારા સ્વામી,
પ્રાણજીવન ધન્ય અંતરયામી,
અક્ષર બ્રહ્મતણા એ ધામી,
તો દાસ દયો જાય વારણેજી. ૮

ઘોળ ૧૨૦ મું.

લટકાળા લાલ, શ્રીવિઠ્ઠલવરને નિરખું તે ધન્ય ધન્ય;
કરૂણાસાગર, દૈવી જીવના તારણ પ્રાણજીવન. ૧
શ્રીમુખની શોભા શી કહિયે,
ચાલો સર્વે જોવાને જઇએ;
શર્ણે જઇએ ધણીયાતાં થઇએ. લટકાળા લાલ. ૨
વ્હાલો પુરૂષોત્તમ કહીએ,
ત્હેનું ધ્યાન હૃદેમાં રાખી રહિએ;
એને મુકી બીજે કયાં જઇએ. લટકાળા લાલ. ૩
એ વ્રજપતિ વ્હાલો કહાવે છે,
નિજ જનના તાપ સમાવે છે;
નિરખતાં મોહ ઉપજાવે છે. લટકાળા લાલ. ૪
વહાલો કાંકરોલી માંહે રહે છે,
વહાલો ગિરિધર ઘાટમાં રહે છે;
વહાલો નિત્ય નિત્ય દર્શન દેછે. લટકાળા લાલ. ૫
કરજોડી વલ્લભદાસ કહે,
વિનતિ હૃદીયા માંહે લહે;
તાપ ત્રિવિધના તનમાં સહે. લટકાળા લાલ. ૬

ધોળ ૧૨૧ મું.

છબીલા છબી તારી જોઇરે,
રહ્યું મન મ્હારૂં મોહીરે. ૧
વાંકી વરણી ત્હારીરે,
મનોહર મુખપર જાઉં વારીરે. ૨
મોરલી અધર ધર ઓપીરે,
વગાડી વહાલે ઘેલી કીધી ગોપીરે. ૩
વૃંદાવન વગાડી સુંદર શ્યામરે,
ત્યાગ કરાવ્યાં ઘરનાં કામરે. ૪
જાણું જે વૃંદાવન જાઉં રે,
પાલવ પાતળીઆનો સાહુરે. ૫
જાણું જે હશે શી પેરે થાશેરે,
જોયા વિના જીવડો જાશેરે. ૬
હર્ષ ભર્યાં આવે વ્રજનારીરે,
સામુ જોવાને દેવ મુરારીરે. ૭
સ્નેહ શા માટે કીધોરે,
અમારાં ચિત્ત ચોરી લીધાંરે, ૮
ભુખ્યા મને ભોજન નવ ભાવેરે,
સેજલડીએ નિદ્રા નવ આવેરે. ૯
સેજલડીએ નિદ્રા નવ આવેરે.
જાણું જે હરિ આ વેળા આવેરે. ૧૦

વલોણાં વલોવી રહુંરે,
માખણિઆં આવે તો ઉતારૂંરે. ૧૧
સાંજે હું તો ગાવલડી દોહોતીરે,
વહાલાજીની વાટલડી જોતીરે. ૧૨
મારે ઘેર આવોને હેલીરે,
રહી છું મરજાદા મેલીરે. ૧૩
આજ મારે આનંદની હેલીરે,
ગીરીધર જોવા થઇ ઘેલીરે. ૧૪
આજ મારે દીવાળીનો દીનરે,
ઘેર પધાર્યા જગજીવનરે. ૧૫
હરિવર આવંતો રૂડોરે,
અવિચળ ચાંદલીઓ ચુડોરે. ૧૬
વલ્લભના સ્વામી છે રસીયારે,
અમારા હૃદિયામાં વસીયારે.

છબીલા. ૧૭

ધોળ ૧૨૨ મું.

શ્રીકૃષ્ણ કમળમુખ નિર્ખવા, ચાલો શ્રીનંદજીને ઘેરરે;
જશોદાએ શ્રીકૃષ્ણ જન્મીયા, હર્ખિયા આનંદ લેરરે. ૧
ચૌદ ભવનકેરા ભુષણ, નંદસુત શ્રીગોકુળ આવ્યારે;
કુલીકુરેવ્રજસુંદરી, ગોપી ગોવાળને મન ભાવ્યાંરે. ૨
ગોપિકા સર્વે ટોળે મળી, હરિને વધાવાને જાયરે;

અંતરઘટઉતાવળા, હરિને જોવાની અપેક્ષાયરે, ૩
પુન્ય પવિત્ર પ્રભુજીતણાં, ગાય છે નૌતમ ગીતરે;
ગીત ગાએનેસ્વરસોહાએ, થયાંછે એકાગ્રહ ચિત્તરે. ૪
ભેટ લાવ્યાં બહુ ભામની, ચાંદલો લાલાને કીજેરે;
હર્ખતાં નિર્ખતાં પ્રીતશું, મોહનને ઉછંગે લીજેરે. ૫
ભીડ ભઇ ઘર આંગણે, નંદજસોદાને મન ભાવ્યાંરે;
વ્રજભુમિનાંસુખશાંકહું શ્રીનાથજીનેમોતીડે વધાવ્યારે.
માધવદાસના પ્રભુજી, પરિવાર સ્થિરકરી સ્થાપોરે;
દાસ ઉપર દયા કરી, વાસ વ્રજમાં આપોરે.શ્રીકૃષ્ણ. ૭

શ્રીરણછોડરાયજીનું ધોળ.

ધોળ ૧૨૨ મું.

લાવણી.

ચાલો જઇયે દર્શન કરવા, ડાકોરમાં ઠાકોર બીરાજેછે,
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગેછે.ટેક.
પહેલુ દુઃખ બ્રહ્માનું ભાગ્યું, શંખાસુરને મારીને;
શંખનારાયણ બેટમાં બેઠા, વેદ લાવ્યા ચાર વાળીને.
કચ્છપ રૂપે સાગર મથિયો ચૌદ રત્ન બહાર કાઢીને;
અમૃત તો અમરોને પાયું, વિષ પાયું વિષ ધારીને,

વરાહરૂપે પૃથ્વિ લાવ્યા, આદ્ય નિરંજન આજે છે;
દીનોનાથ દયાલ દામોદર દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૧
પ્રહ્લાદની પ્રતિજ્ઞા પાળવા નરહર નરસિંહ રૂપ ધર્યું
હિરણ્યકશ્યપુ નખે વધેર્યો, વિધિનું વાયક સફળ કર્યું;
વામનરૂપે બળીને ચાંપ્યો, ઈન્દ્રરાયનું કાજ કર્યું.
છબીલોજી છડીદારથૈ રૂમા, બળીરાજાનું ભાગ્ય ભળ્યું;
ફરશી ગ્રહી નક્ષત્રી કીધી, જઈ કોંકણ બીરાજે છે.
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૨
અનેક દુઃખ દેવતાનાં ભાગ્યાં, રાજા રાવણ મારીને;
વિભીષણને લંકા આપી, પત્થરા પાળજ તારીને.
કૃષ્ણ સ્વરૂપે કંસને માર્યો, ગોકુળમાં ગૌચારીને;
મોરલીમાં મહા મોહ પમાડયાં, ત્રણ લોક નર નારીને.
બુદ્ધ રૂપે શ્રીજગન્નાથજી, ઝગમગ જોત બીરાજે છે.
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૩
અકળકળા નવખંડમાંવ્યાપી, ઘટઘટમાંતમોરમીરહ્યા,
ડાકોરમાં ઠાકોર બિરાજ્યા, બોડાણાપર કરી દયા;
ગંગાબાઇના ગુણ વધાર્યા, સવા વાલથી ઓછા થયા,
ભક્તિ જાણી સારંગપાણિ, ગુગળી પાછા ઘેર ગયા;
માંખણિયો આરો છે સારો, લીંબડો મીઠો લાગે છે,
દીનોનાથ દયાલ દામોદર દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૪
ઉંચું દેવળ ઉંચું શિખર ધોળી ધજા ત્યાં ફરફરે;
જે દરવાજે નોબત વાજે, રત્નાગર ત્યાં ગડગડે.

ગોમતી નીરે સંગમ તીરે, સંઘ આવી ત્યાં પડાવ પડે;
આઠે દહાડે શુકરવારે, વહાલમનો વરઘોડો ચઢે.
રણછોડ રસીયો હૈયામાં વસિયો, સૌને સાથે ગાજે છે;
દીનોનાથ દયાલ દામોદર, દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૫
ઉત્તર દક્ષિણ પૂર્વ પશ્ચમના, લોક દર્શને આવે છે:
મ્હોટા મ્હોટા સંઘવી થઇને, સંઘ ડાકોરમાં લાવે છે.
નૈણે નિરખું હૈડે હરખું, રૂપ ઉપર જાઉં બલિહારી.
શંખ ચક્રને પદ્મ બિરાજે, ગદા ધરી છે ગિરિધારી;
સાકર માંખણ તુલસીની માળા, રાયરણછોડને ચઢાવે છે.
દીનોનાથ દયાલ દામોદર દર્શનથી દુઃખ ભાગે છે. ૬

ધોળ ૧૨૪ મું.

શ્રીવલ્લભ વિઠલ શ્રીજીરે રમવાને આવો,
શ્રીનવનિતપ્રિયાજી ન્હાનારે સંગે તેડીને લાવો. ૧
શ્રીબાલકૃષ્ણજી બાળુડારે બેઠડીએ આવો,
શ્રીનટવરલાલજી પ્રાણ પ્યારારે એમને તેડી લાવો. ૨
રમવું જમવું રંગેરે વહાલાની સંગે,
કહ્યાં અમારાં માનોરે, શું થાઓ છો ઢંગે. ૩
શ્રીગુસાંઇજી મહારાજ તમને કહુંછુ રે ગુજરાત પધારો,
ત્યાં સર્વને દર્શન દેઇનેરે પુષ્ટિમાર્ગ વધારો. ૪
સહુને સમર્પણ આપ્યાં રે તેવાં અમને આપો,
સહુ વૈષ્ણવને તાર્યાંરે, એવા અમને તારો. ૫

મધ્ય રાતે મંદિરમાંરે વાંસલડી વાગી,
સર નીદ્રામાં સુતિરે, ઝબકીને જાગી. ૬
ઓચિંતી અજાણીરે બારણે આવી,
પાડોશણને પુછયું રે મોરલી કયાં વાગી. ૭
જો ત્હારા મંદિરમાંરે, વાંસલડી વાગી,
પુરૂષોત્તમજી મહારાજ તમને કહુંછુંરે શ્રીજીપધારો,
સામનીવહુજીનાં દાસીરે, જમુનાપાન કરવા પધારો. ૯
ચરણ શરણ અમને રાખોરે, એટલું છે કામ,
અહોનિશ દર્શન આપોરે, દેઉં તમારૂં નામ. ૧૦

ધોળ ૧૨૫ મું.

શ્રીદામોદરદાસ હરસાની અતી હરખે ભર્યાં
ઉપર બેઠા જોતા હતા વાટજો;
ભાઇ સર્વે ધન કહાડીરે ઢગલા કર્યા,
તેના સામું જોયું નહીં લગારજો. શ્રીદામો. ૧
એટલામાં તો પ્રભુજી પોતે પધારીયા,
આવતાં નિરખ્યાં પોતાના નિજ નાથજો;
દોટ મેલીને પાસે આવીયા,
પડયાપાયને જોડયા છે બેઉ હાથ જો. શ્રીદામો. ૨
હાથ સાહીને પ્રભુએ પોતે ઉઠાડીયા,
પુછયું દમલા આ શો તેહેની વારજો;
શિષ નમાવી સ્વામી પ્રત્યે બોલીયા,

વાટ કયારની જોતો હતો મહારાજજો. શ્રીદામો. ૩
ત્યાંથી સાથે તેડી પોતે પધારીયા,
આવ્યા શ્રીગોકુળ માંહે શ્રીગોવિંદ ઘાટજો;
બ્રહ્મ સંબંધની આજ્ઞા પ્રભુજીએ કરી.
વચનસુણ્યાંપણસમજ્યાનહીં તલમાત્રજો. શ્રીદા. ૪
ત્યાંથી શ્રીગોવર્દ્ધન ઉપર પધારીયા,
આવી પહોંચ્યા છોકર છાયા મંઝજો;
પછી પધાર્યા શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજી,
હાથ થોભીને રાખ્યા વેગળા ત્યાંયજો. શ્રીદામો. ૫
ત્યારે શ્રીવલ્લભ ખીજીને બોલીયા,
દાસપણું ને જાણીને અપરાધજો:
ત્યારે શ્રીમુખેથી શ્રીજી બોલીયા,
દાસ ધર્મ રાખ્યો માટે નહીં બાધજો. શ્રીદામો. ૬
એક સમે શ્રીવલ્લભ પોતે બોલીયા,
પુષ્ટિ માર્ગ ચલાવ્યો પ્રકાશજો:
તે તો દમલા તારે સારૂ જાણજે,
રહેશે હૃદેમાં રહેશે કરીને વાસજો. શ્રીદામો. ૭
એવી ક્રિયા જાણી શ્રીગુસાંઈજીએ,
પોતે કરાવ્યું પિતાનું ત્યાં શ્રાદ્ધજો;
દક્ષણા માગી ત્યારે પોતે કહ્યું,
સિદ્ધાંત રહસ્યના દોઢ શ્લોકનિ વાતજો. શ્રીદામો. ૮
એવી ક્રિયા જાણી શ્રીવિઠલનાથજી,

બેસાડતા તે ગાદી અડધો હાથજો;
ચરણામૃત તો પોતાનું આપેજ નહીં,
એવા મ્હોટા જાણી શ્રીવલ્લભદાસજો. શ્રીદામો. ૯
ત્યારે શ્રીવલ્લભ મુખેથી બોલીયા,
મુજમાં ને શ્રીગુસાંઇજીમાં નથી કાંઈ ભેદજો;
માટે ચરણામૃત તો તું લેજે સદા,
શ્રીવલ્લભ વાણી કહી તે જાણી વેદજો. શ્રીદામો. ૧૦
ત્યારે પોતે આવીને વિનંતી કરી,
મને કૃપા કરી પોતે શ્રીમહારાજજો;
ત્યારે પોતે કૃપા કરીને આવીયા,
વલ્લભદાસનાં સર્યાં સઘળાં કાજજો. શ્રીદામો. ૧૧

શ્રીવ્રજરાયજી મહારાજનું ધોળ.

ધોળ ૧૨૯ મું.

શ્રીછોટાજી મહારાજના લાલ મારે મન વસીઆ,
વ્હાલે પુષ્ટિ કરી પ્રકાશ સેવાના રસીઆ. ટેક. ૧
શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામલાલની કૃપા છે માથે ભારિરે,
રાત દીવસસેવાનેસ્મરણે શ્રીગોવિંદરાય સુખકારી, મારે. ૨
મહાશુદ તેરશે પ્રકટયા નામ ધર્યાં વ્રજરાયરે,

અલૈકિક આનંદી વ્હાલોમુખ દીઠે સુખથાએ. મારે. ૩
શ્રીરાણીવહુજીયે જન્મીયા શ્રીકાકાજી મહારાજના લાલરે,
ભુતલ ઉપર ભલે પધાર્યા દૈવી કીધા ન્યાલ. મારે મન. ૪
શ્રી ઘનાથજી મ્હારાજના નાતિ કહીએ,
શ્રીછોટાજી મ્હારાજના લાલરે,
શ્રીબ્રજકોરમાજીએ ગોદે બેલાવ્યા વૈષ્ણવને ઘણુંવ્હાલ. ૫
સેવકના સુખકારી વ્હાલો, શ્રીમહાલક્ષ્મીવહુજીના કંથરે,
શ્રીબાલકૃષ્ણલાલજીનાદાદાજી શ્રીરૂઘનાથ લાલજીનાદાજી.
વ્હાલોભણેશ્રીસુબોધીનીજીનાગ્રંથ. મારે મનવસીઆ ૬
શ્રીપદ્માવતી વહુજી શ્રીજાનકી વહુજીના,
સસરા આનંદકારીરે, શ્રીરાજાચંદા બેટીજીના તાતજી;
વૈષ્ણવને ભરૂંસો ભારી. મારે મન વસીઆ. ૭
પ્રાતસમે દંતધાવન કરતા વૈષ્ણવને ચરણસ્પર્શ દીધારે;
ઉને જળે સ્નાન કરીને શ્રીમુખે પાઠ કીધા. મારે, ૮
ધોની પ્હેરી ધોતી ઓઢી તીલક મુદ્રા ધરેરે,
પેડો છંટાવીને પધારીઆને શ્રીહસ્ત ખાસા કરે. મારે૯
રસોઇ ઘરમાંપધારીઆનેવહુ બેટીઓને આજ્ઞા દીધીરે,
દાદાજીબેલાલજીવહુબેટીમળીને રસોઇની સેવા કીધી. ૧૦
પછી મંદિરમાં પધારીઆને સઘળી સેવા કરેરે,
શ્રીનટવરલાલ શ્રીશ્યામલાલ જગાવ્યા;
ઝારી મંગલ ભોગ ધરે. મારે મન વસીઆ. ૧૧
ભોગ ધરાવ્યા બીડાં ધરી મંગળા આરતી કીધીરે,

શીતકાલના રૂઈના વાગા શૃંગારની થાલ લીધી.. ૧૨
સિંહાસનથી ચોકી પધરાવીને સ્નેહથી શૃંગાર કરેરે,
માલાપ્હેરાવીનેવેણુજીધરાવ્યા ગોપી વલ્લભભોગધરે. ૧૩
ગોપીવલ્લભ ભોગ સરાવ્યા આરી રાજભોગ ધર્યારે,
ધુપ દપ તુલસી સમર્પિ શંખોદિક કરીયા. મારે. ૧૪
સમે અનુસાર ભોગ સરાવ્યાને શ્રીહસ્ત બીડાં લીધાંરે,
સજ્યા મંદિરની સઘળી સેવા એ લાલજીએ કીધી.૧૫
આરી ઘંટા દોહોરા સજ્યાને ફુલની માલા ધરીર.
દર્પણદેખાડીનેશ્રીમુખનિરખીરાજભોગઆરતી કરી. ૧૬
જયજય કરતા વૈષ્ણવ આવ્યા અલૌકિક દર્શન થાયરે,
આ સુખ જોતાં સઘળું રૂડું લૌકિક વાસના જાય. ૧૭
મુખીઆજીએ માલા પ્હેરાવીને ગોદમાં બીડાં દીધાંરે,
અનુસર કરીને અકાર પધાર્યાં તાલા મંગળ કીધાં. ૧૮
ઝુનકાં લેઈને ઉપર પધાર્યાને વર્ત્યો જય જયકારરે,
વહુ બેટીઓને પુછાવ્યું ભોજનની કેટલી વાર. ૧૯
મહાપ્રસાદ સખડી અનસખડી ખાટાં ખારાં લીધાંરે.
તીખાં સલુણાં સંધાણું રાયતાં જોડે ભોજન કીધાં. ૨૦
જલ આરોગીને અચવાવ્યાને શ્રીહસ્ત બીડાં લીધાંરે,
થોડીવાર પોઢીને જાગ્યા શંખવાદની આજ્ઞા કીધી. ૨૧
સ્નાન કરી મંદિરમાં પધારીને,
આરી ઉત્થાપન ભોગ ધરીરે;
ભોગઆરતીનાદર્શન ખોલ્યાં શૃંગાર વિજય કીધા. ૨૨

ઝારી ભરી સેનભોગ ધર્યા દુસરા ભોગ આવ્યારે,
ઋતુ પ્રમાણે સૌ સામગ્રી સમે ભોગ સરાવ્યા. મારે. ૨૩
બીડાંઆરોગાવીનેદર્શનખુલ્યાં,તીઆરીમાં કીર્તન થાયરે,
વૈષ્ણવ સૌ દર્શન કરેને સેન આરતી થાય. મારે. ૨૪
પોઢાડીને ભ્હાર પધારી તાલા મંગલ કીધાંરે,
બંગલે પધારીને કથા વંચે વૈષ્ણવને સુખ દીધાં. ૨૫
આશ્રનાં સુખ શાં વખાણું મ્હારે મુખે કહ્યાં ન જાયરે;
ઓછી મત કાહાં વર્ણવુરે દેખેલી બની આવે મારે.૨૬
હું શંકની યહ વિનતી કૃપા કરી કા ધરજોરે.
જુગલસ્વરૂપ ચરણ કમળમાંદાસી પોતાની કરજો. ૨૭
ગુરૂ પ્રતાપે વર્ણવું કૃપા કરી ભક્તિ આપોરે,
શ્રીવલ્લભ વલ્લભીનો સદા:
સ્નેહ જેઊ પુષ્ટિ ભક્તિ દ્રઢ સ્થાપો. મારે મનવસીયા.૨૮

भक्ति पोषण.

ધોળ ૧૨૭ મું

શ્રીગુરૂ શ્રીવલ્લભ ત્વને હું, પ્રથમ કરૂં પ્રણામ; શ્રીવીઠલશ્રીકૃષ્ણ શ્રીયમુને, મહા પૂર્ણ કામ; પુર્ણ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટ સખા પુરો ઉર વાસ; શુભ મતિ દ્યો અતિ પરમ પવિત્ર, ભક્તિસુપોષણ ગાઉં

ચરિત્ર. સેવો શ્રીકુષ્ણ કૃપાળ. ૧ ચાર વેદ ષટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કર્યો વિચાર; ઉપનિષદના અર્થને, શોધતાં નિકળ્યો સારઃ નિકળ્યો સાર શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ, સત સંગમાં કરવી આસક્તિ, પુર્ણ પુરૂષોત્તમ યુગલચરણે, સર્વ સમર્પિને રેહેવું શર્ણે-સેવો. ૨ નહીં કોઇ જેહની સમોવડી, કોઇ ઇશ નહીં જેને શીષઃ સર્વ વસ્તુ જે થકી થઇ, એક્કો કહાવે સર્વના અધીશઃ સર્વ અધીશ વંદે સહુ જેને, નિગમ નેતિ-નેતિ કહે તેનેઃ શેષ મહેશ વિધી શ્રીગમ્ય, તેને કહિયે પુર્ણ પુરૂષોત્તમ-સેવો. ૩ પુરૂષોત્તમને પરહરી જેનું, અન્ય અવર મન મોહેઃ કામદુર્ગા મળી મુકીને, મહષી પુત્રનું પય દોહેઃ દોહે ગાય મુકી મૂઢ પાડો, તરશ્યો ગંગા તીર ખોદે છે ખાડોઃ તેમ પુર્ણ નજી અવર આરાધે. મહેનત માથે પડે કાંઇ ન લધે-સેવો. ૪ રાખી ભરોંસો અન્યનો, ન કરે આશ્રય અવિનાશઃ ઇચ્છે અખંડ દુઃખ વામવા, વળી શ્રેય થવા મન આશઃ આશ કરે તરૂ ઉદધિ પુર, શ્વાનનું હાથ ગ્રહી લંગરઃ તે જેવો પામશે સાગર પાર, તરશે તેવો હરિ વિમુખ સંસાર-સેવો. ૫ કોટી ઉપાસન મલીનનું, જન તામ્ર મુદ્રા સમ જાણોઃ રૂપૈયો સુરસેવવા વ્યુહ, કંચન મોહોર પ્રમાણોઃ કંચન મોહોર વ્યુહ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજી રહોઃ અર્ક ચો

દ્રવ્ય હીરથી થાએ, હીરો કર્યો કોહોને નવ કહેવાએ સેવો૦ ૬ જગત વૃક્ષ તેહેનું મુળ હરિ, મુળ પોષે વૃક્ષ પોષાએ, પ્રતિ શાખા જળ સીંચીએ તેથી, તૃપ્તિ ન કોઇને થાએ; તૃપ્તિ ન થાએ વૃથા શ્રમ પહોંચે, સમજણ આવે ત્યારે પછી શોચે; મુખદ્વારા સહુ ઇંદ્રી સંતોષે, ભોજન અંગે લેપે કો ન પોષે–સેવો૦ ૭ જુઓ સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણનો, અવગુણને ગુણ જાણે; અવળું પડે અન્ય દેવને, સામુંદે સુખ શત્રુ પ્રમાણે; પ્રમાણે નહીં ફળ દે તોએ જાએ, હરિનું આપ્યું કદી નાશ ન થાએ; અમર અલ્પ વર અધિક પ્રયત્ન, પ્રભુ કોટી સાટે દે છે રત્ન–સેવો૦ ૮ વેળુ પીલતાં જો તેલ નિકળે, જળ મધ્ય નયનીત હોએ; મૃગ જળથી જો તૃષા ટળે તોએ, ભક્તિ વીના ભદ્ર ન હોએ; ભદ્ર ન હોએ મહત કદાપિ, અભય ન હરિ વિના કો શકે આપી; હું નથી કહેતો પોકારેછે વેદ, સમરો શ્રીકૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ–સેવો૦ ૯ મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, ચોગે વૈરાટ પણ વશ થાય; જ્ઞાની અક્ષરને જઈ મળે, પુરષોત્તમ પ્રેમ ભક્તિ વશ પુર્ણાનંદ એ ન અડે અન્ય સાધન ફંદ; શ્રીમુખે ભાખ્યું શ્રીગીતા માંહ, ના માનો તો જોજે ત્યાંહ—સેવો૦ ૧૦ શ્રવણ કીર્તન શ્રીકૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવન અર્ચન; વંદનદાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મનિવેદન; આત્મ-

નિવેદન નવધા કહીયે, પ્રેમ લક્ષણા દશમી લહીયે;
એ ભક્તિ સહુ સાધનતાજ, જે પામે વશ થાયે
વ્રજરાજ—સેવો૦ ૧૧ શ્રવણ પરીક્ષીત શુક કરી,
કીર્તન સ્મર્ણ ભક્તિ પ્રલ્હાદ; શ્રીસેવન પુજન પૃથુ.
વંદન અક્રૂર આલ્હાદ; આલ્હાદ માન્યો કપીશ,
કિંકરતા, સખ્ય ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા; આત્મનિવેદન
બળિયે કીધી, ગોપીજને પ્રેમલક્ષણા લીધી—સેવો૦
૧૨ નામ કેશવનું કરણમાં પડતાં, સહુ થાએ પવિત્ર,
શરદ ઋતુના સંગથી, જેમ નિર્મળ નીર વિચિત્ર;
વિચિત્ર જળ તેમ જાતિ જાણો, સર્વ સાચી સદ
નામે રમાણો; શુદ્ધ સુવર્ણ જેવું અગ્નિએ થાય, માંજે
આપે તેનો મેલ ન જાય—સેવો. ૧૩ નામ કીર્તન
શ્રીકૃષ્ણનું, કલિમાં સૌ સાધન તાજ; ભવસાગર તરવા
તણી, સહુને એ સુખપથ પાજ; પાજ પ્રકટ શ્રમ
નહીં ઘણું સ્હેલું, દામ વિના ફળ થાય પળ પ્હેલું;
સર્વે રસ્તામાં સહુ ઠાર, અધમ ઉત્તમ સહુને અધિ-
કાર—સેવો૦ ૧૪ સતયુગે જે ફળ ધ્યાનથી, થાતું
ત્રેતામાં યજ્ઞથી જેહ; દ્વાપરે પુજને પામતા સહુ,
કલિ હરિ કીર્તન તેહ; તે થકી અધિક ફલ ગુણ
ગાતાં, તો શું થયું તપ તીર્થ ન્હાતાં; મણિ મળ્યો
તે શોધે શીદ કોડી, વણ વિચાર આશે મરે મુઢ
દોડી—સેવો૦ ૧૫ કલિરૂપી આ શોચમાં, કોઈ કર્મનો

નહીં અધીકાર; અડે ન સૂતક નામને નિર્ભય નિત્ય કરીએ ઉચ્ચાર; ઉચ્ચાર માત્રે અભયપદ આવે, સકળ પાપસંતાપને કાપે; વેદશાસ્ત્ર સહુ પુરાણ પોકારે, તો હરિ તું શેના ઉચ્ચારે—સેવો. ૧૬ નામે અજામિલ ઉધાર્યો, નામે તાર્યા, જીવો બહુ પાપી; અવળે નામે વાલ્મીક તાર્યો, અરધે ગુણકાને ગતિ આપી; આપી ગતિ ઇત્યાદીક બહુને જેણે જેણે આશ્રય કર્યો તે સહુને: બે અક્ષરમાં બાંધ્યો સાર, જેણે લહ્યા તે પામ્યો પાર—સેવો૦ ૧૭ સ્નેહ સહિત શ્રીકૃષ્ણનું, કથા કીર્તન જહાં નિત્ય થાય; ત્યાં કોટી તીર્થ આવિ વસે, જેનું ભાગ્ય હોય તે ન્હાય; ન્હાયો તેમાં તે પવિત્ર પ્રમાણો, તે વિના સર્વને સુતકી જાણો; જીવતાં શબ સરખા સહુ તેહ, ભુતળ ભાર કર્યો ધરી દેહ—સેવો૦ ૧૮ નટવર છબિ નંદલાલની એવું ચિંતન કર ચિત્ત મ્હાંય; મોર મુકુટ શિર તિલક કુંડળ, નકવેસર ચિબુક સોહાય, સોહે કૌસ્તુભ મુક્તા વનમાળ, કંકણ કર ગ્રહે વેણુ રસાળ; પીતાંબર કટી મેખળા સોહે, નૂપુર નખશિખ છબિ મન મોહે—સેવો૦ ૧૯ સોળ ચિન્હ પદ પંકજે, દક્ષિણ નવ વામે સાત; સ્વસ્તિક અષ્ટકોણ જંબુફળ, જવ પવી ધ્વજ ઉર્ધરેખ વિખ્યાત, વિખ્યાત અંકુશ અંબુજ મચ્છ વ્યોમ, કળશ ઇંદ્ર ધનુષ ને અર્ધસોમ;

ત્રિકોણુ ગોપદ ખટદશ ધ્યાન, નીત્ય કુરે નીર્ભય પદ દાન—સેવો૦ ૨૦ જેમ નટની દૃષ્ટિ દોરમાં, પણિયારીની બેડલા માંહે; ચીત્ત પરસ્પર જારનું વળગ્યું રેહે ત્યાંનું ત્યાંહે: ત્યાં તેમ મન પ્રભુમાં નીત્ય દેવું; સંસારમાં સાક્ષીવત રહેવું, જગત જાણે એ છે જંજાળી, રાખ હૃદે ત્રીકમ શું તાળી—સેવો૦ ૨૧ કંસ શીશુપાળ પુતનાદીકે, વૈરભાવે સમર્યા શ્યામ; એ વિના નાના ભાવથી સમરે સર્યાં સર્વનાં કામઃ કામ થયાં તુચ્છ ભાવે જ્યારે શું કહેવું સ્નેહે સમરે પછે ત્યારે; ચીત્ત અચળ જેનું કૃષ્ણમાં લાગ્યું તો સંકટ તેનું સહુ ભાગ્યું-સેવો. ૨૨ અન્ય સાધન શ્રેય આપાણું, પણ શ્રીહરિને શું સુખ, સેવામાં આનંદ ઉભયને, માટે ભજનાનંદ તે મુખ્ય; મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રભુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા; પુજા તે ચાન્ને શ્રુતિ પ્રમાણ, સેવા તે જેમાં સ્નેહ બંધાણ—સેવો૦ ૨૩ એકવાર આખા જન્મમાં શ્રીકૃષ્ણ નામ સમરાય; તો દર્શન યમદુતનું, કદી સ્વપ્ને પણ નવ થાય, થાયે જો ભાવસહિત નિત્ય ધ્યાન, તો પછી શું કહું ભાગ્યનું માન; ઉર હરિ નહીં તો તપે શું થાય, જો છે તો કરે કહ્યું બલાય—સેવો૦ ૨૨ આખું ઉરસ્થળ મુકીને રમાચરણ સેવા નવ ચુકે, હૃદે રહિત કદા હરિ કરે, પદ આશ્રિત

નહીં મુકે; મુકે ના અંઘ્રિ છે ભક્તિ નિવાસ, માટે અવલંબે સહુ દાસ; એ ભક્તિ છે અતીશે દુર્લભ, પ્રાપ્ત થાયે સર્વ પદ સુલભ—સેવો૦ ૨૫ હરિવ્યાપક લહી સર્વમાં, નવ આણવો કોઇનો દોષ; મન ક્રમ વચને જેમ બને, તેમ કરવો સહુને સંતોષ; સંતોષે પ્રાણી પ્રભુ પ્રસન્ન, તેથી સુખી પોખે હરિજન; સઘળે દયા એ પુજા પ્રભુ કેરી, દેહીને દૅખે તે કૃષ્ણનો વેરી—સેવો૦ ૨૬ એક પણ પ્રણામ શ્રીકૃષ્ણને, જન્મ ધરિ જેણે કીધો: અશ્વમેઘ દશ અવભૃથનાં, ફળ ઉપર પગ તેણે દીધો; દીધો પગ શા માટે કહેવાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો થાય; કૃષ્ણ પ્રણામીને નહિં ફરી દેહ, મુક્તિથી અધિકતા એહમાં—એહ સેવો૦ ૨૭ નમન કર્યું નંદલાલને, સ્નેહે મન ક્રમ વચને જેણે, ધર્મ સાધન પુર્ણ સહુ કર્યાં, તે નિશ્ચે જાણજો તેણે; તેણે કર્યું હરીપદ અનુકુળ દુઃખ પાપનું ટાળ્યું મુળ; દીનભાવે કર્યું વંદન હરીને, તે જનુની ગર્ભ ન આવે ફરિને—સેવો૦ ૨૮ દાસપણામાં સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરૂષોત્તમ જેને માથે; ધણી છતે વિધવાપણું, બ્રહ્મજ્ઞાનીનાં મન સાથે; મન સાથે માન્યું હુંજ ભુપ, જગત પુજે જાણી રાણીનું રૂપ; પણ પતિ સુખ સ્વપ્ને નહિં એને, એળે એ અથડાયે છે શેને—સેવો૦ ૨૯ દાસપણે જે આનંદ છે, તે નથી

અભે જગદીશ; જ્ઞાનીનું સુખ એવું જાણુજો; પાઘ આશે છેદાવે શીશ; શીશ છેદ્યા પછી મુગટ ક્યાં धारे, સહુ સુ કો મનમાં ન વિચારે; જળને શો જળપાનનો સ્વાદ, જંન જુદો રહિ પામે આલ્હાદ —સેવો૦ ૩૦ જીવ બ્રહ્મ થાયે નહીં, થાયે તો બ્રહ્માનંદ કહોને; ભોક્તા ધણું જો માનશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને; શાને કહો ત્યારે નથી બ્રહ્મનામી, કેયમ બોલો જનક સાયુજ્યતા પામી; બોલે તે બીજો કહેવાય, ઈશ્વર જીવ કદી નવ થાય—સેવો૦ ૩૧ અહો ભાગ્ય ભાગ્ય ધન્ય, વ્રજજન પરમ પવિત્ર; પુરણબ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મિત્ર; મિત્ર થઇ સર્વે સુખ દીધું, સર્વ ભાવે કારજ બહુ કીધું; શેષ મહેશ વિધીથી અલભ્ય; તે ફળ શ્રીગોપીજન લભ્ય—સેવો૦ ૩૨ દેહ પ્રાણ ઇંદ્રી અંતઃકરણ, ધર્મ દારા ગૃહ ધન; પુત્ર આસ આત્મા સહસર્વ સમર્પો જગજીવન; જગજીવન સર્વાત્મા ભાવે, સેવા કરે સદા સહજ સ્વભાવે; તેજ ગમે પ્રભુ જેમ સુખી થાય, આત્મ નિવેદન એ કહેવાય—સેવો૦ ૩૩ સર્વ વસ્તુ છે શ્રીકૃષ્ણની, જેની છે તેને શેં ન સમર્પે; આત્મા સહીત અર્પણ કરી, હરીદાસ થાની શીદ ડરપે; ડરપે છે કાળથી રેહે છે ઉચાટે, તે પરનું માન્યું પોતાનું માટે; જેથી બંધાયો તે વસ્તુ દે મુકી, તારી

ન જાણીશ એ રાડ ચુકી–સેવો૦ ૩૪ રૂપ દ્રવ્ય ગુણ ત્રણ એ, કારણ પ્રીતિ થવાનાં કહાવે; એ ત્રણ વીકાર રહીત સહજ, સ્નેહ તે શ્રીકૃષ્ણને ભાવે; ભાવે એ પ્રેમે વ્હાલો વશ થાએ, તેને મુક્તી ક્ષણ દુર નવ જાએ; તે જને માન્યું મત એહ, જેમ તેમ થાયે સુખી પ્રભુ તેહ–સેવો૦ ૩૫ પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ ત્રણે રૂપ સ્નેહનાં લહીયે; તે ઉપર ચોથી તન્મયતા, તે થકી પર કાંઇએ ન કહીયે; કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, જ્યારે મળે ત્યારે તેનો તે સ્નેહ; વિજોગ થાય ત્યારે તપે તન, ત્યાંનું ત્યાં વળગ્યું રહે મન–સેવો૦ ૩૬ એક વાર પણ આખા દિવસમાં, મળ્યા વિના નવ રહેવાએ; જો ન મળે તો વિકળ થાય, આસક્તિ એ તો કહેવાએ; વ્યસન આવું જ્યારે થાયે, સામાસામી હૃદયાં વીંધાએ; તન્મયતા તે મૃત્યુ સમાન, એ ચારે આત્રે આપે હરિદાન–સેવો૦ ૩૭ પ્રેમલક્ષણા વળી દ્રગ રૂચિ સ્મૃતિ, અભિલાષા ઉદ્વેગ ચાર; વ્યાધિ પ્રલાપને ઉન્માદ ત્રણે, આસક્તના પ્રકાર; પ્રકાર વ્યસન તણા બે કહીયે જડતાને વળી મુર્છના લહીએ; તન્મયતાનું લક્ષણ એક, મૃત્યુ સાદર્શ પણ મર્ણ ન છેક—સેવો૦ ૩૮ જાતી જુઓ તો આહીરની, તેમાં અબળા અધમ અવતાર; વેદાદીક નોતી ભણી, નોતો ઉત્તમ કર્મ અધિકાર;

અધીકારવાણુ એક પ્રેમ પ્રતાપે, કર્યા આધીન શ્રીકૃષ્ણ જે આપે; ગોપીની પદરજ વંદે ઇશ, પ્રેમલક્ષણા તે સહુને શીષ—સેવો૦ ૩૯ સેવા સંગત હરિ ભક્તની, કરે પ્રેમ ભક્તિ ઉત્પન્ન; તે કરે કૃતારથ એકલી, નવ જોઇએ કોઈ સાધન; જોઇએ નવ અવિદ્યા વીત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવિત્રાચર્ણ; કહેશો જોયા નથી કહો કીએ ઠામ, તો સુણો પ્રકટ બતાવું નામ—સેવો૦ ૪૦ ધ્રુવજીને કયાં વય હતું, કયાં હતું સદામાને ધન; કુબજાને રૂપ કયાં હતું, ઉગ્રસેનને પુરૂષાતન; પુરૂષાતન નોતું ઉગ્રાય, ગજને કયાં હુતી વિદ્યાય, પારધિમાં કયાં હતું શુભ આચર્ણ, કેવળ ભક્તિ પામ્યો ગિરિધર્ણ—સેવો૦ ૪૧ દ્વાદશગુણ સંયુક્ત છે, દ્વિજ પંડિત સરખો કોય; પદ્મનાભપદવી મુખ્ય છે, તેથી શ્વપચ ભલેરો સોય: શ્વપચ ભલો જેને કૃષ્ણ આસક્તિ; મન કર્મ વચને કરે હરિભક્તિ, કુલ સહિત શ્રેય પામ્યો તેહ, વિપ્ર કરે ન કરી શુચી દેહ—સેવો૦ ૪૨ શ્રીકૃષ્ણભક્તિ અંક છે, બીજા સાધન સર્વે શુન્ય; અંક વિના સહુ અફળ છે, સહુ-શુન્ય શુન્ય દસગુન્ય: દશ ગણો બીંદુ આદે ગણુ એક, અંક વિના શું શુન્ય અનેક; ભક્તિ કરી તેણે સહુ કાંઇ કીધું, ભક્તિ વિના બીજું કાંઇ સીધું—સેવો૦ ૪૩ નૃગરાજે ગોદાન કર્યાં કેટલાં, કંઇ ગણુતાં ન

આવે પાર; એક દીવસ અણુ દોષ પડે કૃકલાસ થયો અવતાર; અવતાર અધમ થઇ જગહાંશી, ગોદાન પુન્ય ગયું કહું નાશી, દાન કર્યાં તોય પામ્યો દુઃખ શા માટે હતો ભક્તિ વીમુખ–સેવો૦ ૪૪ પ્રાચીન બર્હીશ ભુપતે, જુઓ કીધા યજ્ઞ અપાર; ઉરવી મખાંકીત સહુ કરી, તોય કાંઇ ન દિઠો સાર; સાર મળ્યો એ જે જે પશુ માર્યા, તે રહ્યા હણવા નાર-દજી દેખાડયા; ભય દેખી લીધું સુરત્રપી શર્ણું, ભક્તી કરીને પામ્યો હરી ચર્ણ–સેવો૦ ૪૫ ભક્તી તારે ચંડાળને, જેમાં કોય ન શુભ આચર્ણ; શું પછી કહેવું તેહનું, ઉદ્ધારે અધમ અન્ય વર્ણ; વર્ણ સર્વ ઉદ્ધારે જગત, નીચ ઊંચ જેની આસક્ત; એક અંગ ભક્તી ભદ્રાય, અચરજ શું પુર્ણ શ્રેય થાય–સેવો૦ ૪૬ ભક્તી નોકા તારે સર્વને, જે કો શરણે આવે શુચી પાપી; અન્ય સાધન દારૂ તુંબીકા, ગ્રહે શાશ્વત તરે કો કદાપી; તરે કદા બચે કામાદી ગ્રહાથી, સામર્થ નહીં અણું તારવા સાથી; વીબુધ વીચારી જુઓ નીજ મન, ભક્તિ ભલી કે સાધન અન્ય—સેવો૦ ૪૭ ભક્તી મણિ જ્ઞાન દીપ છે, ટાળે ઉભય ખરા અંધકાર; મણી અભય દુતી અચળ છે. દીપકને ભય છે અપાર; અપાર ભય વાયુથી વામે, તેલ પાત્ર બત્તી વણુ લય પામે; જ્ઞાન સમય

તો અન્ય કુણુ માત્ર, નીર્ભય ભક્તી સકળ સુખ-ખાત્ર-સેવો૦ ૪૮ ભક્તા તે ભક્તી સ્વરૂપ છે, માટે માયા ના પીડે લેશ; સ્રી થકી સ્રી મ્હોવાય નહીં મોહ પામે પુરૂષવેશ; પુરૂષ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ને યોગ્ય, તેને પીડે અજા રૂપીઓ રોગ; કારણુ ભ્રષ્ટ થાએ છે તેહ, ભક્તાને અચળ હરીસું સ્નેહ-સેવો૦ ૪૯ નીરખે નેત્ર નંદલાલને, શ્રતી કથા રટે મુખ નામ; નાસીકા સુંઘે પ્રેમશું, પ્રસાદી તુળસી પુષ્પ દામ; દામ ગ્રહણુ કરે કર હરી સેવા, દોડે ચરણુ પ્રભુ દર્શન લેવા; મને ધ્યાન નટવર છબી શ્યામ, સર્વાંગે કરે દંડ પ્રણામ-સેવો૦ ૫૦ ભક્તી વીના કેવળ કૃતી કરે, ફળ પરલોક ન થાય; મણીધર પવન ભક્ષી રહે, જુઓ મચ્છ તીર્થ જળ ન્હાય; મીન તીર્થ ભીલ મૃગ વનવાસી, અંધ ગૃહે દંડ; કાસદ જાય કાશી. સર્પ દંડવત નટ સીધ વેશ, દર્શ તપોધમ ભાવના લેશ-સેવો૦ ૫૧ શ્રીકૃષ્ણુ શ્રીગુરૂ ભગવદી, એ ત્રણે એક સ્વરૂપ, ત્રયધારા જયમ સુર-સારી, તેમાં ભેદ નહીં તદરૂપ; ભેદ નહિ ત્રણ નામજ માત્ર, જોતાં વિચારી એકજ ગાત્ર; સ્નેહ વીવેકે સેવા સરે અર્થ, અવસર અમુલ્ય ખુવો શીદ વ્યર્થ-સેવો૦ ૫૨ સતસંગ સર્વનો સાર છે, તેનો મુઢ ન જાણે મર્મ; અદીપ દીપ મળે થયો, દીપ સમતા મળી વણુ શ્રમ; શ્રમ વીના શ્રીનાથ મળાવે, કલ્પનું

કામ તે પલકે સરાવે; નીચ નીર ગંગા મળતાં ગંગ, એ સમોવડી દીસે સતસંગ–સેવો૦ ૫૩ લવ હરી સંગીની સંગના, સુખની સમતા નહીં કોય; સ્વર્ગ તથા અપવર્ગનું, સુખ પણ સમોવડ નવ હોય; નવ હોય શમતા મોક્ષાનંદ, તો કયાંહાં જન ઇચ્છીત સુખ મંદ; અણ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય, અનુભવીને સંદેહ નહી જરાય–સેવો૦ ૫૪ શ્રીગંગાજી હરે પાપને, શશી તાપ હરે ગયે શર્ણ; દારીદ્ર ટાળે સુરતરૂ, મળી ત્રણ કરે ત્રણ હર્ણ; હરણ કરે ત્રણ ને તત્કાળ, મળતાંમાં હરિજન દયાળ; જ્ઞાને તાપ હરે દર્શને દોષ, દૈન્ય ટાળે ઉપજાવી સંતોષ-સેવો૦ ૫૫ યોગ યજ્ઞ જપ તપ વૃતો, બહુ કીધો કાષ્ટ કર્મ; જ્ઞાન ધ્યાન અતિ દાનથી તીર્થ આચરતા ધર્મ; ધર્માધ્યયન વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ, કોટી સાધનથી ન પરમ કલ્યાણ; શ્રેય ન થાય ઉપાય અનેક, વિના મહંત પદરજ અભીષેક—સેવો૦ ૫૬ હરિજન તે હરિરૂપ છે, તેને મુર્ખ નીજ સમ જાણો; જેમ શશી સાગરમાં હતો, માન્યો મીને મીન પ્રમાણે; મીન પ્રમાણે થયો નહીં સોમ, મકર રહ્યા જળ તે વશ્યો વ્યોમ; તેમ વૈષ્ણવ વૈકુંઠે જાશે, અધમ તે ત્યાંનાં ત્યાં અથડાશે–સેવો૦ ૫૭ ચાર વર્ણમાં શ્રેષ્ટ સર્વથી, બ્રાહ્મણ વર્ણ વિખ્યાત; તે સહુના પણ કહાવે શીરો-

મણી, મ્હોટા મુનીવર સાત; તે સાતે કરે ધ્રુવની પરીક્રમા, ધ્રુવ સુત ક્ષત્રી ને તે સુત બ્રહ્મા; વિબુધ વીચાર કરો તમો એહ, ભક્ત મોટા કે બ્રાહ્મણ દેહ–સેવો૦ ૫૮ બ્રહ્માદિક વજભક્તાની, પદરજ વંદે ગુણધામ; દુર્વાસા ઋષી દીન થઇ, કર્યો અંબરીષને પ્રણામ; કર્યો પ્રણામ જ્યારે અથડાયા, વળી શબરી પદજળ દ્વીજ ન્હાયા; હરીજનથી મ્હોટું નહી કોય, દુભવે તે દુઃખ પામે સત ઓય–સેવો૦ ૫૦ સંત સેવો નારદ થયા, જુઓ દાસીસુત હરીમન; તે સુર ઋષીના સંગથી, સમી વાસના ઉરની અગન; અગન મટી સમજાયા મર્મ શ્રીભાગવત રચ્યું છાંડીને કર્મ; કુલેશ મટે કરે પ્રભુજન પ્રીત, દુભવેથી શાનું સુકરીત–સેવો૦ ૬૦ યોગી તરે કદા એકલો હરીજન તારે સહુ સંગી; સીદ્ધ ઉદાસી રહે સદા, હોય સંત સુંદર રસરંગી; રંગે રસીક સેવે ગુણ ગાય, પોતે પીયે સુધા સામાને પાય; ભક્ત સ્નેહથી સહુનું સરે કામ ધ્યાની સાથે કોઇનો નહિં કામ—સેવો૦ ૬૧ સર્વ પ્રાણી ઉપર દયા, આણવો નહિં કોઇનો દોષ; વશ કરવી ઇંદ્રી સહુ, યદ્રેચ્છા લાભ સંતોષ; સંતોષ ધારી વદવી સત્ય વાણી દઢ આશ્રય પ્રભુ દીનતા આણી; દુષ્ટસંગથી રહેવું દુર, વસવું સદા હરીજન હજુર—સેવો૦ ૬૨ દુષ્ટ સંગ તેને જાણીએ, જે

ભુલાવે ભગવંત; સ્નેહ કરાવે શ્રીકૃષ્ણ શું તેને કહીયે સાચા સંત; સંત સાચા તેની સંગત કરીયે, અસમર્પિત અન્યાશ્રયથી ડરીયે; હું હરિને હરી મ્હારા નાથ, એ નીશ્ચે કરવું મન સાથ—સેવો૦ ૬૩ અન્યાશ્રય અસમર્પિ. એ બે મ્હોટા દુસ્તર રોગ; સર્વ વસ્તુ શ્રીનાથને અરપી, ઉચ્છીષ્ટ કરવો ભોગ; ભોગ કરવો હરીભક્તાની સંગે, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગે, દઢ આશ્રય શ્રીગુરૂદેવનો ધરવો; ગોવત્સપદવત ભવદધી તરવો સેવો૦ ૬૪ ગુણની ઉપર ગુણ કરે, એ તો રીત જગતમાં પ્રકાશ; પણ અવગુણ સામો ગુણ કરે, તે મ્હોટા હરીદાસ; દાસ દોષ સહુના સંતાડે, હોય અલ્પ તે અધીક દેખાડે, સાગર લાંછન વિષ શિવ પીધું, શશિધર પ્રગટ લલાટે લીધું—સેવો૦ ૬૫ વિશ્વંભર વશ તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસ; હીત ઇચ્છે સહુ જગતનું, નવ ધરે કોઇની આશ; આશ ધરે એક શ્રીગોપાળ, વ્યતીત કરે હરી સેવામાં કાળ, એવા ગુરૂનો લઇએ ઉપદેશ ધરીયે સાચો વૈષ્ણવનો વેશ—સેવો૦ ૬૬ ધ્યાન મુળ રૂપ શ્રીગુરૂ પુજન, પુજનનું મુળ ગુરૂ પાએ; મંત્ર મુળ ગુરૂ વાક્ય છે, મુળ મોક્ષનું ગુરૂ કૃપાએ; ગુરૂ કૃપા વાંછીત ફળ થાય, હરી રૂઠે તો ગુરૂ કરે સહાય; ગુરૂ કોપે કંઈ નહિં ઠેકાણું, અધીક

આશ્ચર્યથી કો નવ જાણું-સેવો૦ ૬૭ ક્રોધી ગુરૂતો નૃસિંહજી, કામી હોય તો શ્રીકૃષ્ણને કહીયે; લોભ દાખે તો વામનજી, પણ હરિ સાચા એમ લહિયે: લહીયે એ પારખે દાખેજો દુષ્કૃત, તોપણ માનિયે તે થકી ગત્ય; જેણે સોંપી આપ્યા જુગદિશ, તેનો ગણી સદા છે એ શિષ્ય-સેવો૦ ૬૮ ભોજન વ્યસનનિ ચિંતા કરી વૈષ્ણવે ના થાવું ઉદાસ વિશ્વંભર પુરે વિશ્વને, તે કેમ ભુલે નિજ દાસ; દાસ આશ પુરે સહુ વણ માગે, વણ કહે સાધ કરે અનુરાગે; હરી ભજે કાંઇ નવ રહે ખામી, નથી અજાણ્યા અંતરજામી-સેવો૦ ૬૯ અજબ ગુલમ્હેરી જળ વસે, પક્ષિણી રટે મુખ હરિનામ, ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર શ્યામ; શ્યામે વીચારી કર્યું તેહને સુખ, ચરણી ચરવા કર્યાં મોરનાં મુખ; પુંછે વદન કર્યું ઉંટનિ ગ્રીવા, શ્રીહરી યુક્તિ કરી જળ પીવા-સેવો૦ ૭૦ અજગરને અનાયાસ હરિ આપે, આહાર આનનમાં લાવી; શકરખોરને સાકર, સાગર બેટમાં દેછે મીલાવી; મેળવે ચાતકને જળ સ્વાતિ, ગીરીશૃંગ વૃક્ષ પોખે કોઇ ભાતી; સ્ત્રી સ્તને પય કર્યું પોષવા બાળ, તે તુને નહિં ભુલે ભજ ગોપાળ—સેવો૦ ૭૧ ભક્તા મનોરથ સર્વે પુરે પ્રભુ, કઠીણ.સરળ, ગુરૂ નાહાના; પુર્યાં જેતાં તેહનાં નામ

કહું, તું પુછેશ કેહાંનાં કેહાંનાં; કહાન ગયા કુબજા-પતી થાવા, પારથપત્ની થયા જળ પાવા; પુરી પુત્ર થૈ અદીતીની આશ, પાંડવકાર્ય કર્યાં થઇ દાસ—સેવો૦ ૭૨ છડીદાર ઉગ્રસેનના થયા, દ્વારપાળ બળી ભુપ નરસૈયાના બાપનું શ્રાધ સાર્યું, સેનામાટે નાપીક રૂપ; રૂપ મહાર દામાજી સારૂં, નામાનું છાપરૂં છાયું ચારૂ; વારી વહ્યું ત્રિલોચન ઘેર, મીરાંબાઇનું પીધું ઝેર—સેવો૦ ૭૩ ઇચ્છે રૂડું પ્રભુ જગતનું, કેમ કરે કુડું નિજ દાસ; જે કરશે હરી તે ભલું તાહારૂં, તું ધર દ્દઢ વિશ્વાસ; વિશ્વાસ રાખ કહેપના મુક, સેવા સ્મરણમાં નવ ચુક; નહી મળે ફરી અવસર આવો. હરિ ભજી લો મનુનુષાદેહ લ્હાવો—સેવો૦ ૭૪ દુઃખ થાયે હરિ સેવતા, તે સુધા સમું પરમાણો; વિષય ભોગનું સુખ છે, તે વિષ સરખું સહુ જાણો; જાણો જેમ ખસ ખણુતાં મીઠી, ક્ષણુ પછી આગ ઉઠે અંગીઠી; ઓસડ પીતાં કટુક તર્ત લાગે, રોગ ગયા પછી આનંદ જાગે—સેવો૦ ૭૫ શ્રીગિરિવરધર સેવતાં, ભય રાખવો ભુપતિમાન બાળકસમ વાત્સલ્યતા, ધરવો સ્નેહ તે જાર સમાન; જાર સમાન પ્રીય પ્રભુ લાગે, તો દુઃખ જન્મ જન્મનાં ભાગે, પ્રેમ પીયુષ પીધું તે જાણે, નથી સ્વાદ કોઈ એહ પ્રમાણે—સેવો૦ ૭૬ જે પ્રતિકુળ પ્રભુ સેવતાં, તેને તજીયે ના વળ-

શીચે વ્યર્થ; જાનુની જન પતિ પુત્ર ભ્રાત, ગુરૂ છોડયા જદપિ સમર્થ; સમર્થ તાત તજ્યો પ્રલ્હાદે, ભરતે માત મુકી હરિસ્વાદે; પતિ ઋષિપત્ની વીભીષણ ભ્રાત, ગુરૂના ગણ્યા બળીએ સાક્ષાત–સેવો૦ ૭૭ દેવ પિતૃ ને મનુષ રણ, ત્યાં લગી માણસને કહેવાય: જ્યાં લગી સર્વાત્મા એવા, શ્રીકૃષ્ણ શર્ણે નજાય;શરણ ગયે સર્વેઋણ છુટે ચિત્રગુપ્તનું લેખુ ત્રુટે; કાળકર્મનો ભય ત્હેને, શિશ ધણિ સમર્થ હરિ જહેને–સેવો૦ ૭૮ કૃતું અકર્તુ અન્યથા કર્તુ,સમર્થ શ્રીહરિરાય;ના થવાનો કરે પદાર્થ, થાનારો મટિ જાય; મટી ગયું જો વશિષ્ટે વિચાર્યું. તે સમે વન જે સમે રાજ ધાર્યું; બ્રહ્માના સુત એ ત્રિકાળના જ્ઞાની, ઇચ્છાયે વર્તે તેનું પણહાની–સેવો૦ ૭૯ સહસ્ત્ર ભુજાપતી રાખશે, તેને હણશે શું બે ભુજ વાળો; તેજ પુરૂષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઇ નથી રખવાળો; રખવાળો બીજો છે નહિ કોઇ, સઘળી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઇ; કરતા હરતા એક શ્રીવ્રજરાય, એના કર્યા વિના કાંઈ ન થાય–સેવો૦ ૮૦ કર્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કોથી ઘટે નહિ લવલેશ; તેજ પ્રમાણે સુખ દુઃખ, લાભાલાભનો સંશય લેશ; લેશ રહે નહીં તે સમે શુદ્ધિ જેવું હોનાર તેવી થાય બુદ્ધિ; થાનાર તેતો સ્હેજે પણ થાય, કરતા નથી શીદ તું પસ્તાય–સેવો૦ ૮૧ હરી જંત્રી તું જંત્ર છે, તે વાજે

વજાડે જેમ; કાષ્ટ પુતળી નૃત્ય કરે, સૂત્રધાર નચાવે તેમ; તેમ વિધિ નિષેધ સહુ હરી હાથે, તું મુર્ખ તાણી લે શીદ માથે; વિચાર જો જીવનું કર્યું હોય, તો દુખી જગતમાં થાય ન કોય—સેવો૦ ૮૨ જેની રચના જોઇને, ઘણો મોહ ઉપજે છે મન; તે કરતામાં કમી શી હશે, તું જોની વિચારી જન; જન થશે પુર્ણ મનોરથ તારો, ઘાટે શું મોહ્યો તું જો જડનારો, તેને મળે પુર્ણાનંદ થાશે, ભવ વૈભવ તૃષ્ણા ઝટ જાશે—સેવો૦ ૮૩ કરવા પ્રસન્ન ચાહ્ય કૃષ્ણને તો અભિમાન અલગું નાખ; શિઘ્ર દયા કેશવ તણી ઇચ્છે તો દીનતા રાખ; રાખ દિનતા એકજ કરીને, કરવા કૃપા મન થાશે હરિને; બોતેર લક્ષ કોટીએ ના કર્યું કામ, દીનતાએ બંધાયા દામ—સેવો૦ ૮૪ શીલાબુદ્ધિ શાલિગ્રામમાં, હરિ સ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણે; મનુપ લહે ગુરૂદેવને, ભક્તિ ભાવ વૈષ્ણવમાં ન આણે; ન આણે મહાપ્રસાદ પ્રતિ અન્ન, હરિ ચર્ણોદક ન પીછે જન; વર્ણાશ્રમ તજે ન લે હરિ નામ, ઇત્યાદીકનાં નર્કમાં ઠામ—સેવો૦ ૮૫ નીગમ ચાર ષટ શાસ્ત્ર, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદ વિદ્યાય; વ્યાકરણ નવ બત્રીશે લક્ષણ, ભણે ચોસઠે કળાય; કળા રાગ છત્રિસે ગાય, વીશદ કીર્તી ચક્રવર્તીરાય; પણ નથી ભક્તિ જો નંદકુમાર, તો સહુ ધુળ સર્જ્યું

ધિક્કાર—સેવો૦ ૮૬ શ્રમ કરી સહુ વિદ્યા ભણીયો મહા પંડિત કહાવ્યો જગત; પણ તેનો સાર સમજ્યો નહિં, ન થયો ભગવતનો ભક્ત; ભક્તિ વિના શ્રમ એ ફળ સાર, જેમ રાસભ વહે ચંદન ભાર; જેમ અહિ મણિયુતી મેળવે આહાર, તેમ તે ઉદર ભરે ધિક્કાર—સેવો૦ ૮૭ સ્પર્શ મણિના પુર ચીરો, રચ્યું ચીતામણિ મય ધામ; કલ્પવૃક્ષની વાડ ગાય ઘેર કામદુર્ગા જેનું નામ કામદુર્ગા અક્ષેપાત્ર અતુલ, નવનીધિ અષ્ટમા સિદ્ધિ અનુકુળ; પણ નથી વલ્લભ શ્રીવ્રજનાથ, તો એટલું મળે ઘસવા હાથ સેવો. ૮૮ કૃષ્ણ કીર્તન નહિં કર્ણમાં, તે શ્રવણ રાફડા કહીયે; નીરખ્યા ન જેણે નેત્રભરી, કીકી પીછચાંદલા તે લહિયે, લહીયે દાદુર જીવ્હા હરી નવ બોલે, કર પદ સેવા રહિત શબ તોલે; વૃક્ષ જીવન શ્વાસ ધમણ સમાન, ગ્રામશુકર સમ છે ખાનપાન—સેવો. ૮૯ જગ દર્પણ જોનાર તું, સામું દીસે જેવું તુજ પાસે; દુષ્ટને દુષ્ટ સાધુને સાધુ, ભવ આ સૃષ્ટિમાં ભાસે; ભાસે તે સહુ નિજમાં છે જાણો, દોષ રહિત દુનિયા પરમાણો; એવે વિવેકે જો રહેવાય, રાગ દ્વેષ નહિં કોથકી થાય—સેવો. ૯૦ જીવ સર્વ હરિઅંશ છે, ત્હેના વિચિત્ર ભાંત સ્વભાવ; સર્વથી હળીમળી ચાલીયે, એતો છે સંજોગ નદી નાવ; નાવ તરંગ નદી એય જાણો, કોથી બગાડે

બે દિવસનો પરોણો; સહુને સદા એક સ્થળ નથી રહેવું કુડુક વચન માટે કોઇને ન કહેવું-સેવો. ૯૧ કાંઇ પ્રભુ પાસે ન માગીયે, માગે પસ્તાવો થાય; ઉદાસી આવે નાથને, વ્યાપાર સરીખું જણાય; દેખાય એવું માટે રખે જાચો, સેવો શ્રીકૃષ્ણ ધરી સ્નેહ સાચો; વણ માગે સહુ આપે એ સ્વામિ, નથી અજાણ્યા અંતરજામી-સેવો. ૯૨ દાસીના સુતના સહુ પિતા, રાની સુતનો એક રાય; ભક્તિઅંશ શ્રીકૃષ્ણ સેવે, ને માયિક સર્વને ધ્યાય; ધ્યાયે તોયે કર સાહે ન કોય કામ પડે ત્યારે અંતે રોય; આવા ગમનમાં સદા અથડાય, કો કાળે હરિ ચીનો ગત્ય ન થાય—સેવો. ૯૩ ન્હાનો પદાર્થ મોટો દેખાડે, ને પાકાને દાખે કાચો ઉગ્ર હોયે તેને શાંત બતાવે ને જુઠો મનાવે સાચો; સાચો ભાસે એજ માયાનું રૂપ, એણે કીધા વશ રંગ ને ભુપ; એને જીત્યાનો છે એક ઉપાય, સાચું શરણ લો શ્રીવ્રજરાય--સેવો. ૯૪ માયા છે ઘંટી ખીલ હરિ, ત્હેમાં જીવ ચરાચર અન્ન; જે પડ્યું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રકટ લોચન; લોચન જો એક વચ્ચે છે તેહ, ખીલ સમીપ રહેછે જેહ; જે અણું ત્યાંથી ખસ્યો કણ આઘો. તે તત્કાળ દળાવા લાગ્યો—સેવો. ૯૫ પરવારી સહુ કામથી કોઇ મૃત્યુ ન પામે જંન; આ કીધું આ કરવું છે, એમ કરતાં આવશે અંત; અંત આવ્યો હરિ

ક્યારે ગાશે, ચેત ચેત નહીં તો પસ્તાશે, મર્ણું નહિ આવે કાનમાં કહિને, જશે ઓચિંતુ અંધારૂં થઈને —સેવો૦ ૯૬ ઉત્તર વચન તે માનવું, પુર્વનુ નહિ પરમાણુ, છેલ્લું રચ્યું શ્રીભાગવત, સહુ પ્હેલાં રચ્યાં છે પુરાણ; પુરાણ પ્રથક પ્રથક કર્યાં વ્યાસે, તોચે રહેતું ઉર ભરિયું ઉદાસે; મર્મ બતાવ્યો નારદ મિત્ર, સુખ થાશે રચો ભક્તિ ચરિત્ર—સેવો૦ ૯૭ પુષ્ટિપંથ પ્રભુ શ્રીવલ્લભકુળ, જઈયે ત્હેને શરણ, નામ નિવેદન મર્યાદા ધરી, સેવીયે શ્રીગીરીધરણ; શ્રીગિરિધર ગુરૂ વૈષ્ણવ પ્યાર, ધરી ગતિ કર માર્ગ અનુસાર મનુષ જન્મનો એ છે સાર; જે માને તે પામે પાર—સેવો. ૯૮ મહામંદ મતી જીવ કલિના, સર્વ શાસ્ત્ર ક્યાં ખોળે; માટે સકળ સિદ્ધાંત સાર, શોધી કીધો છે ટોળે: ટોળે કરાવ્યો પ્રભુ મતિ દિધી નિજ જન જાણીને કરૂણા કીધી; ભક્તિપોષણ ધર્યું ગ્રંથનું નામ, કથે સુણે સર્વનું કામ—સેવો૦ ૯૯ એકસોને એક ચંદ્રાવળાં, એ ગ્રંથ તણાં. છે સાર; પ્રતત શુભ સિદ્ધાંત ભર્યું છે, વાંચીને કરજો વિચાર; વિચારતાં વલ્લભ હરી થાશે, સર્વે કલેશ સમુળા જાશે; આચરણ કરતાં આનંદની હેલી, ભક્તી શ્રીકૃષ્ણની કરજો વ્હેલી—સેવો. ૧૦૦ મહાનદી શ્રીનર્મદાતટ, ચંદીપુરી ધ.મ; જ્ઞાતી નાગર સાઠોદરો, ભટ્ટ દયાશંકર નામ; નામ વલ્લભી વૈષ્ણવ-

દાસ, ગુરૂ પ્રતાપે ગ્રંથ કર્યો પ્રકાશ; શીખે સાંભળે જે જન ગાય, તેને મનવાંછીત ફળ થાય—સેવો॰ ૧૦૧

श्रीमद्भागवतना षोडश धोळ.

ધોળ ૧૨૮ મું

શ્રીવલ્લભજી કરૂં વીનતીરે, મારા પ્રાણ આધાર;
દીન જાણી કરૂણા કરો, પ્રભુ કીજીયે સાર શ્રીવલ્લભ. ૧
શ્રીવીઠુલવરને વારણેરે, જાઉં વારંવાર;
નિજજનને હિત કારણેરે, દ્વિજકુલ અવતાર. ૨
અનુક્રમ કરીને વર્ણવું રે,, શ્રીમદભાગવત રૂપ;
દ્વાદશ અંગ પ્રભુજી તણાં, શોભા પરમ અનુપ. ૩
અધિકાર લીલા પ્રથમસ્કંધ છેરે, દક્ષણ ચરણનું ધ્યાન;
વામચરણનું ધ્યાનછેરે, દ્વિતીયસ્કંધ લીલા જ્ઞાન. ૪
સર્વલીલા તૃતીય સ્કંધ છેરે, હરિની એક બાહુ જેહ;
વિસર્ગલીલા ચતુર્થ સ્કંધ છેરે, બીજી બાહુ તેહ. ૫
સ્થાનલીલા પંચમ સ્કંધ છેરે, પાછલો ભાગ કટી જાણ;
પોષણલીલા ષષ્ટસ્કંધ છેરે, કરીયે ઉદર વખાણ. ૬
ઊતી લીલા સપ્તમસ્કંધ છેરે, વામહસ્ત કેહેવાય;
એક સ્તન અષ્ટમસ્કંધ છેરે, મન્વંતર લીલા ગાય. ૭

નવમસ્કંધ ઈશાનું કથારે, બીજું સ્તન એહ;
દશમ નિરોધલીલા હૃદય છેરે, સ્મરીએ ધરિ નેહ. ૮
મુક્તિ લીલા એકાદશસ્કંધ છેરે, એતો મસ્તક જાણ;
આશ્રયલીલા દ્વાદશસ્કંધ છેરે દક્ષિણ હસ્ત વખાણ. ૯
વલ્લભદાસ પ્રભુ શોભા નિરખીનેરે, ધરી લીજીયે ચિત્ત
ક્ષણક્ષણ એ ન વિસારીએરે,ગુણગાઈયે નીત્ય. શ્રીવ. ૧૦

પ્રથમસ્કંધનું દ્વિતીય ધોળ.

ધોળ ૧૨૧ મું.

શ્રીમદ્વલ્લભ ચરણે લાગુંજી,
ગુણ ગાઊં વાણી એવી માગુંજી. ૧
શ્રીવિઠ્ઠલનાથજી પુરોતે આસજી,
જન્મ જન્મની જાણી દાસજી. ૨
અનુક્રમ શ્રીભાગવતનું કહીયેજી,
સ્કંધ તે દ્વાદશ એના લહીયેજી. ૩
અધ્યાય ત્રણસેને બત્રીસજી,
પ્રાકૃત અધ્યાય મળી ત્રણસેને પાંત્રીસજી. ૪
શ્લોક અઢાર હજાર પ્રમાણજી,
પ્રકરણ ત્રેતાળીસ તે એનાં નિર્માણજી. ૫

ઓગણીસ અધ્યાય પ્રથમ સ્કંધજી,
ત્રણ પ્રકરણ કહ્યાં તે પદ બંધજી. ૬
હીન પ્રકરણ ત્રણ અધ્યાય લગીથાએજી,
પેહેલે અધ્યાય શૌનક પ્રશ્ન કહેવાએજી. ૭
બીજે અધ્યાય સૂત પુરાણીક ઉત્તર દીધાજી;
ભક્તિયોગને ઉત્કૃષ્ટ ત્યાં કીધાજી. ૮
ત્રીજે અધ્યાય કથા અવતાર ચોવીસજી,
બીજું પ્રકરણ મધ્યમ કહું નામી શીશજી. ૯
ચોથે ચિંતા વ્યાસજીને થઈ નારદ આવ્યાજી,
ઉપદેશ કરી પાંચમે સમજાવ્યાજી. ૧૦
કીજીયે શ્રીભાગવતનો પ્રકાશજી;
જેણે થાએ તાપ તીમીરનો નાશજી. ૧૧
છઠે પોતાનું વૃત્તાંત કહ્યું નારદ જી,
આગલે જન્મ જે સુખ દુઃખ લહ્યુંજી. ૧૨
ત્રીજું પ્રકરણ ઉત્તમ કહું તે જાણોજી,
તેર અધ્યાય લગી એહ વખાણોજી. ૧૩
સાતમે અધ્યાય બાણ અશ્વત્થામા કેરાજી,
રક્ષા કરી સર્વને રાખ્યા છે નેરાજી. ૧૪
આઠમે ઉત્તરા ગર્ભ રક્ષા કરી લીધીજી,
કુંતાજીએ પ્રભુજીની સ્તુતિ કીધીજી. ૧૫
ભીષ્મ પીતાએ યુધિષ્ઠિરને ઉપદેશ દીધોજી,
તે સર્વે નવમે અધ્યાયે પરી સીધોજી. ૧૬

દશમે અધ્યાયે યુધિષ્ઠિરને રાજ બેસાર્યાજી,
પછે શ્રીજી પોતે દ્વારકા પધાર્યાજી. ૧૭
એકાદશામે અધ્યાય સગા સહોદર સર્વે મળિયાજી,
માંહે માંહે પરસ્પર ભલિયાજી. ૧૮
ભગવદભક્ત પરીક્ષિત રાએજી,
જન્મ વર્ણન દ્વાદશામે અધ્યાયેજી. ૧૯
ત્રયોદમે વિદુરજી હસ્તિનાપુર આવ્યાજી,
તીરથયાત્રા કરી સર્વ મન ભાવ્યાજી. ૨૦
ધૃતરાષ્ટ્ર ગાંધારીને લઇ સાથજી,
વિદુરજી ચાલ્યા ઉત્તર પાથજી. ૨૧
ચૌદમે દ્વારકાથી અર્જુન આવ્યા ગેહજી,
મુખ જોઇ યુધિષ્ઠિરે પ્રશ્ન પુછ્યું એહજી. ૨૨
પંદરમે અધ્યાય યાદવ કુળક્ષય કહ્યાજી.
પરીક્ષિતને રાજ્ય આપીને પાંડવ ગયાજી. ૨૩
સોલમે અધ્યાય પરીક્ષિતનું દીગ્વિજય કહ્યોજી,
પૃથ્વી ધર્મ કલિયુગને ત્યાં લહ્યોજી. ૨૪
ધર્મરક્ષા સત્તરમે કીધીજી,
કલીયુગને સ્થાન આપી શિક્ષા દીધીજી. ૨૫
પરીક્ષીતને વીપ્રશ્રાપ થયો તે અઠારેજી,
ઓગણીશમે જઈ બેઠા ગંગા કિનારેજી. ૨૬
સર્વસ્વ રાજને ત્યાગ કીધુંજી,
શુકજીને પુછીને વ્રત લીધુંજી. ૨૭

અધીકાર લીલા તે એહ કેહેવાએજી,
એક રસના કેમ કરીને ગુણ ગાએજી. ૨૮
હરીદાસ પ્રભુ શ્રીગોવર્ધનધારીજી,
શોભા નીરખી નિત્ય પ્રતિ જાઉં વારીજી. ૨૯

द्वितीयस्कंधनुं तृतीय धोळ.

धोळ १२० मुं.

જ્ઞાનલીલાલા દ્વિતીય સ્કંધ છે, અધ્યાય દશતે માંહેઃ
પ્રકરણ એનાં ત્રણ છે, તત્વ ધ્યાન પેહેલું ત્યાંહે. ૧
પેહેલા અધ્યાય માંહે કહ્યું, સાક્ષાત યોગ જ્ઞાન;
પોતાના જન કારણે, સ્થુલ રૂપનું ધ્યાન. ૨
સુક્ષ્મ સ્વરૂપનું ધ્યાન છે, તેતો અધ્યાય બીજે;
હૃદય પ્રસાદ પ્રકરણ બીજું, તેનો વર્ણન ત્રીજે. ૩
ઉત્પત્તિ દેવતા સર્વની, તેની ભક્તિ સકામી;
સર્વ તજી પ્રભુને ભજો, એ છે અંતરયામી. ૪
મનવાંચ્છિત ફલ પુરશે, પુરણ કામ છે એહ;
મંગલાચરણ શુકજીએ કીધાં, ચોથા અધ્યાયમાં તેહ. ૫
તેમાં શ્રીજીની સ્તુતિ કરી, તેતો ક્યાંલગી કહીયે;
ત્રીજું મનન પ્રકરણ છે, તે છે અધ્યાયમાં લહીયે. ૬

એક ઉત્પત્તિ બીજી ઉત્પત્તિ, તેના બેજ પ્રકાર;
પ્રથમ ઉત્પત્તિ પ્રકાર છે, તેનો કીધો ઉચ્ચાર. ૭
નારદજીએ પુછયું બ્રહ્માજીએ કહ્યું, પાંચમે કરી માન;
અધ્યાત્મક જ્ઞાન પંચીકરણ, સ્થુલ સુક્ષ્મનું જ્ઞાન. ૮
આઠ સ્વરૂપ વૈરાટનાં, છઠે અધ્યાયે જાણો;
સર્વ ઉત્પત્તિ પ્રભુથી થઇ, એમ કહી વખાણો. ૯
સાતમે અધ્યાયે શ્રીજીના, વરણવ્યા ચોવીસ અવતાર;
આઠમે અધ્યાયથી જાણીએ, ઉત્પત્તિ પ્રકાર. ૧૦
નારદજીએ બ્રહ્માજીને પુછિયું, તેતો એમાં કહીયે;
પોતાની ઉત્પત્તિ કહી, નવમે અધ્યાયે લહિયે. ૧૧
ચતુઃશ્લોકી શ્રીભાગવતનો, બ્રહ્માએ ઉપદેશ કીધો;
નારદજીએ હૃદયે ધરી, શ્રવણે રસ પીધો. ૧૨
તે ઉપદેશ શુકદેવજીએ, પરીક્ષાતને કહ્યા;
શ્રીભાગવત રસ સાંભળી, કૃતાર્થ થયા. ૧૩
આધિ ભૌતિક અધ્યાત્મિક, આધીદૈવિક સ્વરૂપ;
દશમે અધ્યાયે વર્ણન કર્યું, કહી તેનું રૂપ. ૧૪
શ્રવણે સુધારસ પીજીયે, હૃદયમાં ધારી;
હરિદાસ પ્રભુ શોભા નીરખિયે, શ્રી કુંજવિહારી. ૧૫

तृतीयस्कंधनु चतुर्थ धोळ.

धोळ १२१ मुं.

સ્વર્ગલીલાં તે તૃતીયસ્કંધ કહીયે,
અધ્યાય ત્રેત્રીસ પ્રકરણ છે લહિયે. ૧
પેહેલું અધીકાર પ્રકર્ણ કહ્યું અધ્યાય ચારે,
વિદુરજી તીરથયાત્રા કરી આવ્યા ત્યારે. ૨
વીદુર ઉદ્ધવજી યમુનાતટ મીલીયા સહી,
બીજે અધ્યાય બાલ ચરીત્રની લીલા કહી. ૩
ત્રીજે રાજલીલા ચોથે પ્રભાસ લીલા કેહેવાએ,
પછે ઉદ્ધવજી ઉત્તરપંથ જાએ. ૪
બીજું ગુણાતીત પ્રકરણ અધ્યાય પાંચમેથી જે,
વીદુર મૈત્રેયને પુછ્યું ભગવત માયા તત્વને. ૫
છઠે માયાનું નીરૂપણ મૈત્રેયજીએ કીધું,
ત્રીજું સગુણ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં પ્રસિધું. ૬
સાતમે ભગવત્ અવતાર કથા પ્રશ્ન પુછયા જેહ,
આઠમે મુળપુરૂષથી બ્રહ્માની ઉત્પત્તિ થઇ તેહ. ૭
નવમે અધ્યાયે બ્રહ્માજીએ શ્રીજીની સ્તુતિ કીધીજી,
દર્શન થયા સૃષ્ટિ કરવાની આજ્ઞા દીધીજી. ૮
ચોથું કાલ પ્રકરણ અધ્યાય દશમેથી જાણો,
કાલાત્મક કૈક પ્રકાર પશુ સૃષ્ટિ વખાણો. ૯

પરમાણુ કાલગતી અધ્યાય અગ્યારે,
પાંચમું જીવ પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય બારે. ૧૦
બ્રહ્માજીના અંગથી સૃષ્ટિ થૈ સનકાદિ મરીચ્યાદી જે;
સરસ્વતી સ્વાયંભુ મનુ શતરૂપા તે. ૧૧
તેરમે અધ્યાય વારાહજીનો જન્મ થયો,
ચૌદમે કશ્યપઅદીતી સંવાદ કહ્યો. ૧૨
પંચદશે જયવિજયને સનકાદીકનો શ્રાપ,
સોલમે સનકાદિકને દર્શન દીધાં વૈકુંઠનાથે આપ. ૧૩
સતરમે હરિણ્યાક્ષ વારાહને યુદ્ધ થાએ,
અાઠરમે અધ્યાય પણ એ લીલા કેહેવાએ. ૧૪
ઓગણીસે હિરણ્યાક્ષ મારીને પૃથ્વી લીધી,
વીસમે યજ્ઞ વારાહની સ્તુતિ કીધી. ૧૫
છઠું તત્વ પ્રકરણ તેના ભેદ છે બે,
તેર અધ્યાય લગી વર્ણન થાએ તે. ૧૬
એકવીસમે સ્વાયંભુ મનુ આવ્યા,
કર્દમ ઋષીની પ્રાર્થના કરી મન ભાવ્યા. ૧૭
કર્દમઋષી દેવહુતીનો વિવાહ કરી,
બાવીસમે સ્વાયંભુ મનુ આવ્યા ફરી. ૧૮
ત્રેવીસમે કર્દમઋષીએ વીમાન રચ્યું,
યોગાભ્યાસ બળે રત્નમય ખચ્યું. ૧૯
વૈભવ સુખ ભોગ દેવહુતીના કહ્યાં,
નવ કન્યાના ત્યાં જન્મ થયા. ૨૦

કપીલદેવજીનો જન્મ ચોવીસમે કહિયે,
નવકન્યાના વીવાહ તે અધ્યાયમાં લહીયે. ૨૧
પછી કર્દમરૂષીયે વન જઈ સાધન કીધાં,
પચીસમે કપીલદેવજી માતાને ઉપદેશ દીધાં. ૨૨
છવીસમે તત્વ સંખ્યા વર્ણન જે,
સત્તાવીસ લગી વરણન થાયે તે. ૨૩
યોગ્ય ધ્યાનમાં જેવા સ્વરૂપનું ધ્યાન કરવું,
અઠ્ઠાવીસમે અધ્યાયમાં તે હૃદય ધારવું. ૨૪
ઓગણત્રીસમે ભક્તીયોગ વરણન કહ્યા,
ત્રીસમે વરણન કર્મવીપાક લહ્યા. ૨૫
એકત્રીસમે અધ્યાયે જીવની અવસ્થા કહી,
ગર્ભથી તે મરણ પર્યંત લહિ. ૨૬
જ્ઞાન ભક્તી નિરૂપ અધ્યાય બત્રીસમે,
દેવહુતી સીદ્ધ પદ પામ્યા તેત્રીસમે. ૨૭
માતા જ્ઞાન ભક્તી ઉપદેશ ચીત્ત ધાર્યો,
કપીલદેવજી ઉત્તર પંથ પધાર્યો. ૨૮
તેર અધ્યાયમાં તત્વ-પ્રકરણ કહ્યું.
એના બે પ્રકાર છે તે પણ લહ્યું, ૨૯
પેહેલા ચાર અધ્યાયમાં પુરૂષ મુક્તી પ્રકાર જાણો,
હરીદાસ પ્રભુ શોભા તે વખાણો. ૩૦

चतुर्थ स्कंधनुं पंचम धोळ.

धोळ १३२ मुं.

ચતુર્થ સ્કંધમાં તે વીસર્ગ લીલા કહીરે.
પ્રકરણ ચાર અધ્યાય એકત્રીસમાં સહિરે. ૧
ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ પ્રકરણ ચાર છે રે.
સાત અધ્યાયમાં ધર્મ પ્રકરણનો વીસ્તાર છેરે. ૨
એના અધીકારી તે દક્ષ પ્રજાપતીરે,
પેહેલા અધ્યાયમાં મનુની કન્યાની સંતતીરે. ૩
તેમાં સોમ દત્તાત્રય દુરવાસા જાણીએરે,
નરનારાયણ ઈત્યાદીક વખાણીએરે. ૪
વીશ્વસ્રવાનાયજ્ઞમાં દક્ષ પ્રજાપતી આવીયારે,
બીજા અધ્યાયમાં સર્વે આદર કરી બોલાવીયારે. ૫
શીવજી ઉઠયા નહી તે દક્ષ પ્રજાપતીયે ક્રોધ કીધોરે.
વાકવાદ કરતાં એક બીજાને શ્રાપ દીધોરે. ૬
ત્રીજે દક્ષના યજ્ઞમાં જાવા સીખ માગી સતીરે,
ત્યારે તે સમય ન આજ્ઞા દીધી પતિરે. ૭
ચોથે અધ્યાય આજ્ઞા ઉલંગન કરી સતી ગયાંરે,
દેહ મેલી પર્વતની પુત્રી થયાંરે. ૮
પાંચમે નારદજીએ શિવ આગળ સર્વે વાત કરીરે,
ક્રોધે યજ્ઞનો કીધો વિધ્વંસ વાત હૃદે ધરીરે. ૯

છઠે બ્રહ્માદિક શીવજીની સ્તુતિ કરી ઇહાં રે,
સાતમે દક્ષનો યજ્ઞ સંપૂર્ણ કીધો ત્યાંહાં રે. ૧૦
સર્વે મલી શીવજીની સ્તુતિ કરી તે જાણીએરે,
બીજુંઅર્થ પ્રકરણ અધ્યાયપાંચમાંવખાણીએરે. ૧૧
આઠમે અધ્યાયે ઉત્તાનપાદનો વંશ કહ્યોરે,
ધ્રુવજી અપર માને વચને તપ કરવા ગયોરે. ૧૨
નવમે પ્રભુ મલ્યા વરદાન લઇ આવ્યા ઘર ભણીરે,
સર્વેની ધ્રુવજી સાથે પ્રીત બાંધિ ઘણીરે. ૧૩
દશમે ઉત્તમ પામ્યો મૃત્યુ દુઃખ હૃદય ધર્યાં રે,
ભ્રાતનું વૈર લેવા નિમીત ધ્રુવજીએ યુદ્ધ કર્યાંરે. ૧૪
એકાદશમે અધ્યાય સ્વાયંભુ મનુ ત્યાં આવિયારે,
કરી ધ્રુવજીનું સમાધાન ઘેર બોલાવીયાં રે. ૧૫
ધ્રુવજીએ રાજ્ય સંપૂર્ણ કર્યું દ્વાદશમે કહ્યું રે,
પછી પુત્રને સોંપી રાજ્ય અવીચલ પદ લહ્યું રે. ૧૬
ધ્રુવજીની માતા પરમ પદ પામ્યાં તેરમાં રે,
ત્રીજું કામ પ્રકરણ કહ્યું અધ્યાય અગ્યારમાંરે. ૧૭
એના અધીકારે તે પૃથુરાજા સહીરે,
તેના ચરીત્રની કથા એમાં કહીરે. ૧૮
ધ્રુવજીનો વંશ અધ્યાય તેરમે વર્ણન કર્યોરે,
ચઉદમે રાજા બ્રહ્મશ્રાપે મર્યોરે. ૧૯
પંચદશમે પૃથુની જન્મપત્રી વીચારી છેરે,
મહા પરમ ભગવદ્ભક્ત ચરિત્ર અપાર છેરે. ૨૦

સોળથી પૃથુનાં ચરિત્ર કહ્યાં એકવીસમાં રે,
સનત્કુમારથી આત્મયોગ પામ્યા બાવીસમાં રે. ૨૧
ત્રેવીસમે પૃથુએ દેહ ત્યાગ્યો યોગ સાધીનેરે,
ચોથું મોક્ષ પ્રકરણ કહીયે પ્રભુ આરાધીને રે. ૨૨
એ તો આઠ અધ્યાયમાં છે તે કહ્યું રે,
તેના ભેદ તે બે એમાં લહ્યું રે. ૨૩
આત્મ તત્વ દશા ત્રણ અધ્યાયમાં થાય છેરે,
શ્રીકૃષ્ણસાયુજય મુક્તી પાંચ અધ્યાયમાં કેહેવાયછેરે.
અનુક્રમ પૂર્વક ઉત્તર જાણજોરે,
ચોવીસમે પૃથુનો વંશ વખાણજોરે. ૨૫
પ્રચેતાને શ્રીમહાદેવજી મલ્યારે,
રૂદ્રગીત વર્ણન કર્યું એવા ઢળ્યારે. ૨૬
પ્રાચીન બર્હિરાજાને નારદ મલ્યા પચીસમેરે.
પુરંજન આખ્યાન કહ્યું છત્રીસથી અઠ્ઠાવીસમેરે,૨૭
પુરંજનઆખ્યાનસાંભલીઓગણત્રીસમેદુઃખવામીયારે
કપીલાશ્રમ જઇ પ્રાચીન બર્હિ સીદ્ધિ પામીયારે.૨૮
પ્રચેતાને ત્રીસમે પ્રભુ પ્રસન્ન થયા કારજ સીધું રે,
કરજો દશહજાર વર્ષ રાજ એ વરદાન દીધું રે. ૨૯
એકત્રીસમે નારદે પ્રચેતાને ભગવદ વાર્તા કહીરે,
એ કથા સાંભલીહસ્તિનાપુર વિદુરજીઆવ્યા સહીરે૩૦
વલ્લભદાસ પ્રભુની શોભા ચિત્ત વિચારીએરે,
સદા એઉનાં કીજે ગુણગાન હૃદેમાં ધારીયેરે. ૩૧

પંચમ સ્કંધનું ષષ્ઠ ધોળ.

ધોળ ૧૩૨ મું.

(રાગ કાફી.)

પંચમ સ્કંધ અધ્યાય છવીસ કહેવાએ,
સ્થાન લીલાનો વર્ણન થાએ. ૧
ત્રણ પ્રકરણ દેશકાલ સ્વપ્ન કહિએ,
પેહેલું દેશ પ્રકરણ અધ્યાય ત્રણમાં લહીએ. ૨
પ્રિયવ્રતનો વંશ પેહેલા અધ્યાયમાંહે.
સાત સમુદ્ર દ્વીપ કહ્યા ત્યાંહે. ૩
બીજામાં અગ્નીધ્રને નવ પુત્ર કહ્યા,
નવખંડના રાજા થયા. ૪
નાભીરાજાને પુત્રનું વરદાન દીધું,
ત્રીજા અધ્યાયમાંહે પરસીધું. ૫
એકવીસ અધ્યાયનું બીજું કાલ પ્રકરણ જાણો,
ચોથે અધ્યાયે ઋષભ દેવનો જન્મ વખાણો. ૬
ઋષભ દેવને નાભી રાજાએ રાજ દીધુ જ્યારે,
પોને પરમપદ પામ્યા ત્યારે. ૭
ઋષભ દેવના સો પુત્ર તેમાં બ્રાહ્મણ એકાસી,
નવ યોગેશ્વર દશરાજા સુખરાસી. ૮

પાંચમે છઠ્ઠે ઋષભદેવ ચરિત્ર લહીએ,
સાતમે ભરતને પુત્ર થયા તે કહીએ. ૯
આઠમે ભરત ચરીત્ર કહ્યા પ્રકાશ,
મૃગસંગથી મૃગ થયા તે પામ્યા નાશ. ૧૦
જડભરથ ચરીત્ર નવમે મુંગા થઇ ચાલ્યા,
દશમે રહુગણે વેઠમાં ઝાલ્યા. ૧૧
ભરતને જ્ઞાન રહુગણે પુછ્યું અગ્યારે,
તેજ કથા કેહેવાએ છે બારે. ૧૨
તેરમે જડભરથ ચરીત્ર કથા કહી,
રહુગણ આત્મ વિદ્યા પામ્યા ચઉદમે સહી. ૧૩
પંચદશમે સુમતીનો વંશ વખાણો,
તેમાં ગયરાજાનો જન્મ તે જાણો. ૧૪
સોલમે ભુગોલનો વર્ણન તે થાએ,
તેમાં જંબુદ્વિપે નવ વર્ષ મેરૂ પ્રમાએ. ૧૫
સતરમે નવખંડમાં સેવ્યસેવક કેહેવાએ,
તે કથા ઓગણીશ અધ્યાય લગી થાએ. ૧૬
વીસમે સપ્તસમુદ્રના પ્રમાણ,
એકવીસમે જોત્તીષચક્ર કેરા વખાણ. ૧૭
બાવીસ ત્રેવીસ સુધી એ ચરિત્ર કહીયે,
ચોવીસમે રાહુનું પ્રમાણ તે લહીએ. ૧૮
ત્રીજું સ્વપ્ન પ્રકરણ બે અધ્યાયે ભેદ બેહ,
એક જીવાત્મા બીજો પરમાત્મા તેહ. ૧૯

પચીસમે પાતાલ લોક વર્ણન કહ્યા,
નરક વર્ણન છવીશમે થયા. ૨૦
વલ્લભદાસ પ્રભુ ગુણ ગાન કીજે નીત્ય,
શોભા નિરખિ ધરિ લીજીયે ચિત્ત. ૨૧

षष्ट स्कंधनुं सप्तम धोळ.

धोळ १३४ मुं.

(રાગધન્યાશ્રી.)

ષષ્ઠ સ્કંધ અધ્યાય ઓગણીસમાં,
પોષણલીલા વર્ણન કહી,
નામ ધ્યાનને અર્ચન ત્રણ પ્રકરણ એના છે સહી. ૧
અજામેલનું આખ્યાન અધ્યાય પહિલે,
બીજે વિષ્ણુ દુત યમદુત સંવાદ થયો;
મહાદુષ્ટ આચરણ કરતો હતો તે,
પ્રભુનામ પ્રતાપે વૈકુંઠ ગયો. ૨
ત્રીજે ધર્મરાજાએ પોતાના સેવક આગળ,
નામ મહાત્મ્ય કહ્યું હરી;
શ્રવણ કથા કીર્તન નામ સ્મરણ,
કરે ત્યાંહાં સ્મે જાતા ફરી. ૩

પેહેલું નામપ્રકરણ કહ્યું હવે બીજું,
ધ્યાન પ્રકરણ કેહેવાય છે;
ચોથે અધ્યાયથી વર્ણન એહ તેનો,
ચઉદ લગે થાય છે. ૪
પ્રચેતાનો વંશ કહ્યો છે તે પણ,
ચોથા અધ્યાયમાં જાણીએ, દક્ષનો જન્મ થયો તે;
સર્વ એમાં કહી વખાણીએ. ૫
પ્રભુજી પ્રસન્ન થયા ઘણું, દક્ષે એવું તપ કીધું;
પ્રસન્ન વદને શ્રીનાથજી,
સંતાન થવાનું વરદાન દીધું. ૬
પાંચમે દક્ષના પુત્ર સર્વે મોક્ષ પામ્યા,
નારદજીએ ઉપદેશ કીધો;
દક્ષને ત્યારે ક્રોધ ચઢયો, નારદજીને શ્રાપ દીધો. ૭
છઠે દક્ષને કન્યા થઇ તે કહ્યું,
પતિસંતતી એમાં વખાણીએ;
સાતમે ઇંદ્ર ગુરૂ બ્રહસ્પતી રિસાણા,
વિશ્વરૂપને ગુરૂ કીધા તે જાણીએ. ૮
આઠમે ઇંદ્રને નારાયણ કવચ દીધું,
નવમે વિશ્વરૂપને માર્યો તે કથા કહી;
વૃત્રાસુરનો જન્મ તેમાં કહ્યો,
દશમે દધિચીના અસ્થિનું વજ્ર કીધું સહી. ૯
એ વજ્ર લઈ ઇંદ્રે યુદ્ધ કીધું, વૃત્રાસુર સાથે ઇહાં;

એકાદશમે પરસ્પરે યુદ્ધમાં,
પ્રસંશા વચન કહ્યાં ત્યાંહાં. ૧૦
દ્વાદશમે વૃત્રાસુર મારી ઇંદ્ર જીત્યા,
ત્રયોદશમે બ્રહ્મહત્યા થઇ, ઇંદ્રે જ્યારે યજ્ઞ કીધો,
ત્યારે બ્રહ્મહત્યા ગઇ. ૧૧
પૂર્વ જન્મે વૃત્રાસુર ચિત્રકેતુ રાજા,
તે કથા ચઉદમે કહી;
નારદજીએ સમાધાન કીધું અહી. ૧૨
સોલમે પુત્ર વચન સાંભળી વૈરાગ્ય ઉપન્યો,
સાધન કીધું પ્રભુમહ્યા ત્યાંહાં;
સતરમે વીમાને બેસી કૈલાસ ગયા,
પારવતીએ શ્રાપ દીધો ત્યાંહાં. ૧૩
ત્રીજું જે અર્ચન પ્રકરણ તે,
અઢારમે અધ્યાયેથી થાય છે;
દીતીને અદીતીના પુત્રનોવંશ,એમાંકહેવાયછે.૧૪
મરૂદગણની ઉત્પત્તિ થઈ,
ઉગણીસમે પુંસવન વ્રત કર્યું,
હરીદાસ પ્રભુની નિરખિ શોભા,
ગણ ગાન કરીને હૃદે ધર્યું. ૧૫

सप्तमस्कंधनुं अष्टम धोळ.

धोळ १२५ मुं.

(રાગ રામકલી.)

સપ્તમ સ્કંધ અધ્યાય પન્નરમાં થાએરે,
એના પ્રકરણ તીન કહેવાએરે. ૧
અસદ્વાસના સદ્વાસના કહીયેરે,
સદસદ્વાસના પ્રકરણ ત્રીજું લહીયેરે. ૨
પેહેલું અસદ્વાસના પાંચ અધ્યાય લગી જાણોરે,
પેહેલે જયવિજયના શાપનું કારણ વખાણોરે. ૩
બીજા અધ્યાયમાં હિરણ્યાક્ષ વધ થયુંરે,
માતાને આખ્યાનમાં સમાધાન જ્ઞાન કહ્યુંરે. ૪
ત્રીજે ભ્રાત વૈર લેવા નિમીત્તરે,
હિરણ્યકશિપુ તપ કીધું ધરી ચિત્તરે. ૫
બ્રહ્માજીએ આવી વરદાન દીધુંરે,
જેજે હિરણ્યકશિપુએ માગીને લીધુંરે. ૬
ચોથે હિરણ્યકશીપે રાજ કીધું જયારેરે,
દેવતા ભાગી ગયા તે વારેરે. ૭
ભગવદ્ ભક્ત પ્રલ્હાદ પુત્ર થયારે,
પાંચમે અધ્યાયે ભણવાને ગયારે. ૮
ભણે ભગવત નામ તે સારરે,

બીજું કાંઈ ન કરે ઉચ્ચારરે. ૯
સદ્વાસના પ્રકરણ બીજું કહિયેરે,
તે પણ પાંચ અધ્યાયમાં લહિયેરે. ૧૦
છઠે પ્રલ્હાદજીએ ભણાવી નીશાળરે,
શ્રીહરીનામ જપે સર્વ બાલરે. ૧૧
સાતમે પ્રલ્હાદજીને બાલે પૂછયું ત્યારેરે,
તે તમે ચેહ ભણ્યા છો કયારેરે. ૧૨
માતાજીને નારદજીએ ઉપદેશ કહ્યોરે,
મેં ગર્ભમાંથી હૃદે ધરી લહ્યોરે. ૧૩
આઠમે પ્રલ્હાદજીને પીતા ક્રોધ કરી વાર્યોરે,
સ્તંભથી પ્રકટી હિરણ્યકશિપુને માર્યોરે. ૧૪
દેવતાએ પ્રભુની સ્તુતિ કરીરે,
નવમે પ્રલ્હાદજીની સ્તુતિ હૃદે ધરીરે. ૧૫
દશમે ભક્તિ વરદાન સ્તોત્ર દીધુંરે,
રાજ બેસાર્યાને સર્વે કારજ સીધુંરે. ૧૬
મયનામ દૈત્ય ત્રિપુર લાવ્યા જેહરે,
બાળીને ભસ્મ કર્યા ત્યાં તેહરે. ૧૭
સદસદ્વાસનાનું પ્રકરણ ત્રીજું થાયરે,
એકાદશમે ચાર વરણ કેહેવાએરે. ૧૮
દ્વાદશમે બ્રહ્મચારીના કહ્યા ધર્મરે,
વાનપ્રસ્થનાં કહ્યાં સર્વ કર્મરે. ૧૯
તેરમે યતીના ધર્મ કહીયેરે,

અજગર પ્રહ્‌લાદજીનો સંવાદ લહીયેરે. ૨૦
ચઉદમે ગૃહસ્થાશ્રમ ધર્મ થાયેરે,
પંચદશમે ત્રિગુણ ધર્મ કહેવાયેરે. ૨૧
ઉત્તમ મધ્યમ કનિષ્ટ સર્વ પ્રકારરે,
ઊતી લીલા કહી તે વિસ્તારરે. ૨૨
વલ્લભદાસ પ્રભુની શોભા નીહારરે,
ગુણ ગાઊં તે વારંવાર રે. ૨૩

अष्टमस्कंधनुं नवम घोळ.

ધોળ ૧૨૬ મું.

(રાગધન્યાશ્રી.)

અષ્ટમ સ્કંધ મન્વંતર લીલા અધ્યાય છે ચોવીસજી,
ચાર પ્રકરણ કહ્યાં છે એનાં તે કહું નામી શીશજી. ૧
તામસ રાજસ સાત્વિક ભક્તિ ચાર પ્રકરણનાં નામજી,
પેહેલુંતામસપહેલેઅધ્યાયથીતેવાચુંવ્રતજીસર્વકામજી. ૨
સ્વાયંભુમનુ સ્વારોચીષમનુઉત્તમમનુતામસમનુકહ્યાજી,
બીજે અધ્યાય તે ગજેંદ્રને જલમાં ગ્રાહે ગ્રહ્યાજી. ૩
ત્રીજે શ્રીહરિની સ્તુતિ કીધી ગ્રાહથી મુકાવ્યો ગજેંદ્રજી,
ભક્ત હેત પ્રભુ પોતે ધાયા છબીપર વારૂં કોટિચંદ્રજી. ૪

ચોથે ગજ ગ્રાહનો પુર્વ જન્મ કહ્યાં મોક્ષ થયા,
હવે સાત્વિક પ્રકરણ કહીએજી;
પાંચમે રૈવતમનુચાક્ષુષમનુ થયા તેકથાસર્વેલહીએજી.૫
દેવતા દૈત્ય ગયા ક્ષીરસાગરે તે સમુદ્રમથન નીમીત્તજી,
સર્વે મળી પ્રભુજીની સ્તુતિ કીધીનિરમળ કરીને ચિત્તજી.૬
છઠે પ્રભુ પ્રસન્ન થૈ વરદાન દીધું દેવતા મંદ્રાચળ
ગિરી લેવા આવ્યાજી;
ઉપાડી શક્યા નહિતે જોઇ પ્રભુ ગરૂડે ધરિ લાવ્યાજી.૭
સાતમે કુર્મ અવતાર ધરીને સમુદ્રમથન પછે કીધુંજી,
કરતાં મથન હલાહલ નીસર્યું તે શીવજીને દીધુંજી. ૮
આઠમે રત્ન ચઉદ તે નીસર્યાં દેવ દાનવ યુદ્ધ કર્યુંજી,
દેવતાને પીયુષ પાવાને કાજે મોહની વપુ ધર્યુંજી. ૯
નવમે અમૃત દેવતાને પાયું રાહુનું છેદ્યું શીશજી,
દૈત્યને અમૃતદેવાને ટાણેઅંતરધાનથયાજગદીશજી. ૧૦
દશમે દૈત્યપરસ્પર વઢિયા એકાદશમેદેવાસુરસંગ્રામજી,
દ્વાદશમેમોહનીસ્વરૂપધારિયુમોહ્યાશીવસહિતકોટીકામજી
ત્રયોદશમેવૈવસ્વત મનુજેનારાજમાંશ્રીવામનજીપ્રકટ થયા
પછી ભવિષ્ય મન્વંતર આગલથાશેતેપણસર્વેકહ્યાજી૧૨
સાવર્ણિમનુદક્ષસાવર્ણિબ્રહ્મસાવર્ણિધર્મસાવર્ણિમનુકહી
રૂદ્રસાવર્ણિ દેવસાવર્ણિ ઇંદ્રસાવર્ણિ સાંતે લહીએજી.૧૩
ચૌદમે મન્વાદીમનુંના પુત્ર ઈત્યાદિ સર્વે ભગવદ્અંશજાણોજી
હવે નવ લગી પ્રકરણ ત્રીજું રાજસ કહી વખાણોજી.૧૪

પંચદશમે બલિરાજાએ રાજ તે કીધું અશ્વમેધ યજ્ઞ
કીધો જયારેજી,
સોલમે વિજ્ઞપ્તિ અદીતીએ કરી પતીની પુત્ર કામના
કાજ ત્યારેજી. ૧૫
પુત્ર થાશે વ્રત કરો કર્યું પતીએ પયોવ્રત વિધિ કરીજી.
અદીતીએ કર્યું પયોવ્રત ત્યારે સર્વે વિધી હૃદે ધરીજી.૧૬
સપ્તદશે પયોવ્રત કીધે પ્રભુપ્રસન્ન થયા જાણીજી,
ગર્ભવિષે પ્રભુઆવ્યા ત્યારેબ્રહ્માદીકસ્તુતિવખાણીજી.૧૭
અષ્ટાદશે વામનજી પ્રકટી પધાર્યા બલિરાજા પાસજી,
યજ્ઞશાલામાં સનમાન કરીને અવીલોકયાઅવિનાશજી.૧૮
ઓગણીશમે ત્રણ પદ પૃથ્વી સંકલ્પ કીધા એહજી,
બે પદમાં સ્વર્ગમૃત્યુ સર્વે લીધું વીસમે એક પદની
માગી જગ્યા તેહજી. ૧૯
ત્રીજાપદનું ન રાખ્યું ઠેકાણું પરસ્પરવિવાદવચનથયાંજી.
એકવીસમે બ્રહ્માજીએ સ્વર્ગમાંશ્રીજીનાચરણલહ્યાંજી.૨૦
અંગુષ્ઠ દેખી અભીષેકકીધોગંગાપ્રવાહથૈપૃથ્વીમાંવહ્યાંજી
બલીરાજાનેવરૂણપાસતેબાંધ્યોતેહપ્રસંગતેમાંકહ્યાંજી.૨૧
બાવીસમે બળી આત્મ નિવેદન સત્યવચન માટે કીધુંજી,
શીશ ધર્યો ચરણ પ્રસન્ન થયા રાજસુતળનું દીધુંજી.૨૨
ત્રેવીસમેબળીનેજીતીનેદીધુંદેવતાનેરાજગયું હતું જેહનુંજી
સર્વ મળીસ્તુતીકરીપ્રભુનીપ્રફુલ્લિત મન થયું તેહનુંજી.૨૩
ચોથું સક્તિ પ્રકરણ તે કહીએ ચોવીસમે અધ્યાયજી,

વૈવસ્વતમનુજેનારાજમાંમચ્છાવતાર થયોતે કહેવાએજી.
વલ્લભદાસ પ્રભુના ગુણ ગાતાં,તનની તપત બુઝાએજી.
નીત્યપ્રતી એહની શોભા,નીરખીહૈડું ટાહાડું થાએજી.૨૫

નવમ સ્કંધનું દશમ ધોળ.

ધોળ ૧૩૭ મું.

નવમ સ્કંધ વર્ણન કરૂં, અધ્યાય ચોવીસ જાણી,
પ્રભુ કૃપાથી ઇશાનું કથા, પ્રકરણ બે વખાણી. ૧
સૂર્યવંશ મર્યાદા પ્રકરણને પેહેલું કહિયે,
ચંદ્રવંશ પુષ્ટિ પ્રકરણ છે તે, સાંભળી સુખ લહીયે.૨
પેહેલા અધ્યાયથી પહેલું, સૂર્યવંશ તે કહી વખાણો
વૈવસ્વતમનુને પુત્ર દશ થયા, ઇક્ષ્વાકુ આદિ જાણો.૩
એક કન્યા થઇ તે કહ્યું, હવે બીજો અધ્યાય;
ચાર સુતને સંતાન થયા નહી, તે પણ કહેવાય. ૪
પછી ત્રણ પુત્રનો વંશ થયો, તે એમાં કહીયે,
નભગ નરીષ્યંતને, ધ્રુષ્ટદ્યુમ્નનો લહીયે. ૫
ત્રજે સર્યાતીનો વંશ કહ્યો, રેવતીકન્યાજન્મ્યા જેમાં,
ચોથે નગનો વંશ છે, રાજા અંબરીષ તેમાં. ૬
ભક્તને દુર્વાસાએ દુઃખ દીધું, પોતે દુઃખપામ્યાત્યારે,
પાંચમેદુર્વાસાસઘળેફરી, આવ્યાઅંબરીષપાસેજ્યારે.૭

સુદર્શનનું સમાધાન કરીવાળ્યું, ત્યારે સુખ થયું;
છઠે અંબરીષનો વંશ થયો, તે સર્ગ કર્યું. ૮
પછી ઇક્ષ્વાકુનો વંશ કર્યો, જેના વંશમાં માંધાતા,
તેના વંશમાં મુચકુંદ થયા, તે કહું વિખ્યાતા. ૯
સાતમે માંધાતાનો પુત્ર. કુરૂ કુશનો વંશ જાણે,
તેમાં હરીચંદ્ર રાજા થયા. આઠમે એનો વંશ વખાણો.૧૦
તેમાં સગર રાજા થયા, નોમે એનો વંશ તેહ,
તેના વંશમાં ભગીરથ રાજા, ગંગાજીલાવ્યાજેહ. ૧૧
ભગીરથનો વંશ કહ્યો, જેમાં ખટ્વાંગ થયા,
દશમે ખટ્વાંગનોવંશથયો. રામાવતાર ચરીત્ર કહ્યાં.૧૨
એકાદશમેરામજીનુંરાજવર્ણનદ્વાદશમેકુશનોવંશકહીયે;
મર્યાદાપ્રકરણઅધ્યાયમાંહ્યાં, પુષ્ટિનેમેથી લહીયે.૧૩
ઇક્ષ્વાકુના નીમીનેના વંશમાં, રાજાજનકથયાનેજાણો,
ચઉદમેચંદ્રમાંથીબુધથયા, તેનાપુત્રપુરૂરવાવખાણો.૧૪
પંચ દશમે પુરૂરવાના વંશમાં, શ્રીપરશુરામજી થયા,
સોલમે પરશુરામ ચરીત્રને, વીશ્વામીત્ર જન્મ કહ્યા.૧૫
સપ્તદશમે પુરૂરવાના પુત્ર મ્હોટા, વંશ નહુષનો એમાં,
રાજા યયાતીનો વંશ કહ્યા, અધ્યાય અઢારમો તેમાં.૧૬
ઓગણિસમે યયાતી પરમગતિ પામ્યા,
વીશમેપુરૂશનાવંશકહીયે,એકવીસમે દુષ્યંતનેપુત્રભરત
તેનો વંશ લહિયે. ૧૭
રંતીદેવનો જન્મ થયો, ગર્ગાચાર્ય વંશ કહ્યા,

રાજા પાંચાલના કૃપાચાર્યને, દ્રોણાચાર્ય કહીલહ્યા.૧૮
બાવીસમે દ્રુપદ કહ્યા, પછી અજમીરનો વંશ જાણો,
તેમાં જરાસંઘ થયા, પછી શંતનુનોવશવખાણો.૧૯
પાંડવ કૌરવનો વંશ કહિ, પછી જરાસંઘ વંશકહિયે,
ત્રેવિસમે આકી યયાતીના, ચારપુત્રનો વંશ લહિયે.૨૦
તેમાં યદુવંશ થયો, મેધાવિ ઋષિ જેમાં,
ચોવીસમે જાદવનો વંશને, અક્રૂરનો વંશ તેમાં. ૨૧
ઉગ્રસેનને દેવકનો, તે કહ્યો વંશ,
એમાં એહ વર્ણન થયો, જેમાં જન્મ્યો કંસ. ૨૨
શુરસેનનો વંશ, જેના સુત વસુદેવ.
તેનાસુતપ્રકટયા, શ્રીકૃષ્ણચંદ્રજી, નિત્યકીજીયે સેવ.૨૩
વલ્લભદાસ પ્રભુ ગુણ ગાઇને, ચિત્તમાં ધરી લીજે,
નિત્ય પ્રતિ શોભા નિરખીને, નયને રસ પીજે. ૨૪

दशम स्कंधनुं एकादश धोळ.

धोळ १३८ मुं

શ્રીલક્ષ્મણસુત ગુણ ગાઇયે, શ્રીવલ્લભ પરમ ઉદાર,
શ્રીવિઠ્ઠલ વરને સમરિયે, દ્વિજકુલ ધર્યો અવતાર. ૧
એહના પદ વંદન કરી, માગું તે વાણી સાર;
દશમ સ્કંધ હૃદે ધરી, અનુક્રમ કરૂં ઉચ્ચાર. ૨

અધ્યાય સત્યાસી એહના, ત્રણ મતાંતરના કેહેવાય.
સર્વ મલી કેહેવાય છે, નેવું તે અધ્યાય. ૩
નીરોધલીલા નિરૂપણ છે, પ્રકરણ પાંચ તે જાણી.
જન્મ તામસ રાજસ સાત્વિક,ગુણ પ્રકરણ વખાણી. ૪
જન્મ પ્રકરણ પેહેલું પેહેલે અધ્યાયથી,
ને ચાર અધ્યાય લગી એહ;
રાજાએ પ્રશ્નપુછયું જ્યારે, શ્રીશુકદેવજીએઉત્તરદીધાતેહ.
શ્રીવસુદેવજીને શ્રીદેવકીજીપરણ્યા, કંસરાયે કરી પ્રીત.
શ્રીસંકર્ષણ ગર્ભમાં પધાર્યા તે કહ્યું,
પછી પ્રભુ પધાર્યા ગર્ભ માંહે;
ત્યારે સર્વ દેવતા મલી, સ્તુતિ કીધી જઇ ત્યાંહે. ૭
ત્રીજે શ્રીકૃષ્ણજી જન્મિયા, મથુરામાં કારાગ્રહે,
શ્રીવસુદેવજીએ શ્રીદેવકીજીએ સ્તુતિ કરીછે તેહ. ૮
પુત્ર લઇ શ્રીગોકુળ પધરાવ્યા, શ્રીજશોદાજીને અંક;
કન્યા લેઇને આવીયા, મનમાં તે થયો શંક. ૯
ચોથે માયા ઉડી ગઇ આકાશે, કંસને થયો પશ્ચાતાપ.
ત્યારે બ્હેનનું સમાધાન કીધું, જોઇને સંતાપ. ૧૦
દૈત્યને તેડીને એમ કહ્યું, મારોને દુઃખ દેઓ એહ.
બીજું તામસ પ્રકરણ છે, અઠાવીસ અધ્યાયમાંતેહ.૧૧
એના તે ભેદ ચાર પ્રકારના, પ્રમાણ પ્રમેય કેહેવાય,
સાધન ફળ એ ચાર છે, પ્રમાણ પેહેલું થાએ, ૧૨
પાંચમે શ્રીજીનો જન્મ ઉત્સવ, વ્રજકુલનું અંગનમાય,

પછી કંસને કર દઇ, ઘેર આવિયા નંદરાય. ૧૩
છઠે પૂતના મોક્ષ, સાતમે શંકટ ભજન જાણુ,
તૃણાવર્ત મર્દન વિશ્વરૂપ દર્શન, લીલા એહ વખાણુ.૧૪
આઠમે ગર્ગાચાર્યે નામકરણ કીધા.
ચોરી લીલા ને મૃત્તિકા ભક્ષ;
વિશ્વરૂપ દર્શન ફરી દેખાડયું, જનનીને પ્રત્યક્ષ. ૧૫
નવમે ઉલુખલ બંધન દશમે યમલાર્જુન ભંજન,
નવકુબરમણિગ્રીવનો ઉદ્ધાર, એકાદશમેનંદગામ લીલા,
વત્સાસુર બકાસુર વધ તે પ્રકાર. ૧૬
પક્ષાંતર કલ્પ ભેદના, ત્રણ અધ્યાયમાં વિરૂદ્ધવાકયજેહ,
દ્વાદશમે અઘાસુર વધ કર્યો, ત્રયોદગ્વાલમંડળી તેહ.૧૭
ભોજન શિલામાં બેસી ભોજન કીધાં,
બ્રહ્માજીએ હર્યાં વત્સબાલ;
ચૌદમે પ્રભુ લીલા જોઈ,બ્રહ્માએ સ્તુતિ કરી તતકાલ.૧૮
બીજું પ્રમેય પ્રકરણ છે, તેના તે સાત અધ્યાય,
દ્વાદશે વનક્રીડા કરિ, પ્રભુજીએ ચરાવી ગાય. ૧૯
ત્યાં ધેનુકાસુરનો વધ કરિ, વિષ જલથી રાખ્યા સર્વ.
ત્રયોદશે કાલી મર્દન કીધું,વિષ દુર કરી નિવાર્યો ગર્વ.૨૦
ચઉદમે કાલી રહ્યા જયાં, તેનો તે કહ્યો પ્રકાર,
દાવા નળનું પાન કીધું, સર્વની કરી સાર. ૨૧
પંચદશે બાળલીલા કરિ, પ્રભુ ફરી ચરાવી ગાય,
ગ્રીષ્મઋતુ વર્ણન કરી, પછી પ્રલંબવધ કેહેવાય. ૨૨

સોલમે દાવાગ્નિ પાન કર્યું વનથી પધાર્યા ગેહ,
સતરમે વર્ષાઋતુ વર્ણન, શરદ ઋતુ વર્ણન તેહ. ૨૩
અષ્ટાદશે વેણુ ગીત પછી, ત્રીજું સાધન પ્રકરણ કેહેવાય,
ચિત્તે ધરીને સાંભલો, તેના તે સાત અધ્યાય. ૨૪
ઓગણીસમે હેમંતઋતુ, કર્યું કાત્યાયની વ્રત તે જાણ,
વ્રજભક્તને વરદાન દીધું, લીલા એહ વખાણ. ૨૫
વીસમે ઋષિપત્નીનું અન્ન આરોગ્યા,
એકવીસમે ઇંદ્રનો મેટયો યજ્ઞ;
ભોગધરાવ્યોશ્રીગિરિરાજને. પ્રભુજીએ કરિ અનુરાગરે. ૨૬
અન્યાશ્રય દુર કરાવી, પોતાનો આશ્રય કરાવ્યો નાથ,
બાવીસમે ઇંદ્રકોપ વૃષ્ટિથી, રાખ્યો વ્રજ સર્વ સાથ. ૨૭
ત્રેવીસમે એવું પ્રાક્રમજોઈસર્વને, આશ્ચર્યજ્ઞાનપૂર્વકથાય,
ચોવીસમેઇંદ્રસ્તુત અભિષેક, ગોવિંદનામધર્યું કેહેવાય. ૨૮
પચીસમે શ્રીનંદરાયજીનેવરૂણપાસથી, સુકાવ્યા વ્રજઈશ,
વ્રજભક્તબ્રહ્મહ્રદયમાં, નિજધામ દેખાડયું જગદીશ. ૨૯
ફલ પ્રકરણ તે કહ્યું ચોથું, સાત અધ્યાયમાં તેહ,
છવીસમે વેણુનાદ કરી, વ્રજભક્તને તેડાવ્યા એહ. ૩૦
રાસલીલા આરંભ કરી, અંતરધ્યાન થયા તે વખાણી,
સત્તાવીસમે વ્રજભક્ત લીલા સ્મરણ કરી,
દ્રુમને સુધિ પુછતાં ફર્યાં જાણિ. ૩૧
અઠ્ઠાવિસમે વ્રજભક્ત મલી સર્વે કર્યું ગોપિકા ગીતગાન,
ઓગણુતીસમે દીન થઈ રૂદન કીધું;

તતકાલ પધાર્યા ભગવાન. ૩૨
ત્રીસમે રાસ રમણ કરી સુખ દિધું,વ્રજભક્તાને નાથ,
એકત્રીસમે નંદરાયને સર્પદંશથી,
મુકાવ્યા તે દીઠું સર્વ સાથ. ૩૩
બલભદ્રજીનોરાસવર્ણવ્યો, તેમાંશંખચુડનોવધકેહેવાએ,
બત્રીસમેદીવસતાપદુરકરવા, વ્રજભક્ત યુગલગીતગાએ
ગુણગાન નિશદીન કર્રૂં. પ્રભુએ સદા મન આસ,
વલ્લભદાસપ્રભુશોભાનિરખી, માગેચરણરજમાંવાસ. ૩૫

દશમ સ્કંધનું દ્વાદશ ધોળ.

ધોળ ૧૩૧ મું.

ત્રીજું પ્રકરણ તેતો રાજસ જાણો,
અધ્યાય અઠ્ઠાવીસ માંહે વખાણો. ૧
તેના પણ ભેદ છે ચાર;
પ્રમાણ પ્રમેય સાધનફલ નિરધાર. ૨
તેમાં પેહેલું પ્રમાણ પ્રકરણ કેહેવાયરે,
તેના જાણુંયે સાત અધ્યાયરે. ૩
તેત્રીસમે વૃષભાસુર વધ કહિયેરે,
નારદે કંસને ઉપદેશ કર્યો તે લહિયેરે. ૪
ચોત્રીસમે કેશી દૈત્ય વધ જાણીએ;

નારદે નંદઘર ભવિષ્ય વાર્ત્તા વખાણીરે. ૫
તેના પછી વ્યોમાસુર વધ થયો તેહરે,
પાંત્રીસમે વ્રજ અક્રૂર કંસે મોકલ્યા એહરે. ૬
પછી શ્રીકૃષ્ણ કુશળ પ્રશ્ન પુછયા જ્યારે;
છત્રીસમે શ્રીકૃષ્ણ અક્રૂર સાથેમથુરાપધાર્યાત્યારે.
સ્નાનસમે મારગમાં દર્શન દીધુંરે,
અક્રૂરે સાડત્રીસમે સ્તુતિ કરી સુખઃલીધુંરે. ૮
અડત્રીસમે મથુરામાં કીધુ પ્રવેશરે,
રજક માર્યો સુંદર ધર્યો વેષરે. ૯
વાયકને દીધી પ્રભુ મુક્તિરે;
દીધી માલી સુદામાને ભક્તીરે. ૧૦
ઓગણ ચાલીસમે કુબ્જાને દીધું સ્વરૂપરે;
ધનુષ ભંજન સાંભળ્યું કંસ ભુપરે. ૧૧
કંસને દુઃખસ્વપ્ન થાએ છે ભારીરે;
રંગમંડપમાં પધાર્યા ગિરિધારીરે. ૧૨
સાત અધ્યાયમાં પ્રમેય પ્રકરણ થાએરે;
ચાલીસમે કુવલયાપીડ વધ કેહેવાએરે. ૧૩
રંગમંડપમાં પ્રભુ પધાર્યા જ્યારેરે;
જેને જેવો ભાવ તેવાં દર્શન થયાં ત્યારેરે. ૧૪
પરસ્પર મળી મહાત્મ્ય વખાણેરે;
એકતાલીસમે મલ્લયુદ્ધ થયું તે ટાણેરે. ૧૫
કંસ મામાને મારીને રોળ્યારે;

માતા પિતાના બંધન ખોલ્યારે. ૧૬
માતાપિતાનું સમાધાન બેતાલીસમે કીધુંરે;
ઉગ્રસેનને રાજ તે દીધુંરે. ૧૭
નંદાદિકને વ્રજ મોકલ્યા નાથેરે;
વસુદેવને ગૌદાન દેવરાવ્યા હાથેરે. ૧૮
જન્મસમે સંકલ્પ કીધો હતો જેહ રે;
પ્રભુજીએ ગાય દોવરાવી તેહ રે. ૧૯
અવંતિકા ગયા વિદ્યા ભણવા કાજેરે;
ગુરૂપુત્ર આણી આપ્યો મહારાજેરે. ૨૦
ત્રેતાલીસે ઉદ્ધવ શ્રીવ્રજ આવ્યારે;
કુશલ વાર્તા કહી નંદ મન ભાવ્યારે. ૨૧
પ્રીને વ્રજજનને ઉદ્ધવજી મળ્યા સહીરે;
ચુમાલીસમે જ્ઞાન ઉપદેશ વાર્તા કહીરે. ૨૨
વચન આસક્તિનાં કહ્યાં વ્રજજનરે;
શુદ્ધ સત્વ ઉપન્યું ઉદ્ધવ મનરે. ૨૩
દૃષ્ટાંત ભ્રમરનું દઈને કહ્યુંરે;
તે સર્વે ભ્રમરગીતમાં લહ્યુંરે. ૨૪
પીસ્તાલીસમે કુબ્જા ઘેર પધાર્યા હરિરે;
ત્યાંથી ફર્યા મનોરથ પુરો કરીરે. ૨૫
અક્રૂર પાંડવની સુધ લેવા ગયા તેહરે;
છેતાલીસમે હસ્તિનાપુર આવ્યા અક્રૂર એહરે.
સર્વને મલ્યાને સુધિ લીધીરે;

કુંતાજીએ દુઃખની વાર્તા કીધીરે. ૨૭
આવી સર્વ પ્રભુજીને કહ્યુંરે;
પૂર્વાર્ધ સંપૂર્ણ ત્યારે થયુંરે. ૨૮
વલ્લભદાસ પ્રભુના ગુણ ગાઈરે;
શોભા નિરખિ કુંતી અંગ ન સમાઈરે. ૨૯

दशमस्कंधनुं त्रयोदश धोळ.

धोळ १४० मुं.

સાધન પ્રકરણ અધ્યાય સાતનું તે ઉત્તરાર્ધમાં થાયછે,
સડતાલીસમે અધ્યાયે જરાસંધનું યુદ્ધ થયું તે સતરે વાર કેહેવાય છે. ૧
અઢારમી વાર યુદ્ધને વળી આવ્યો ત્યારે કાલયવન આવ્યો ઇહાં,
દ્વારકા સમુદ્રમાં પ્રભુ વસાવી સર્વેને મોકલ્યા ત્યાં. ૨
પછી પોતે પધાર્યા ત્યાં થકી મુચકુંદની ગુફામાં હરિ,
અડતાલીસમે કાલયવનને ભસ્મ કીધો મુચકુંદને વર દીધો એણે સ્તુતિ કરી. ૩
ઓગણપચાસમે મુચકુંદ બદ્રિકાશ્રમ ગયા બલદેવજી રેવતિજી પરણ્યા તે જાણિએ,
રૂક્મિણિનો સંદેશો શ્રીકૃષ્ણનેપહોંચ્યોપચાસમેરૂક્મિણી

હરણ વખાણિએ. ૪
એકાવનમે યુદ્ધમાં શ્રીબલદેવજી જીત્યાહાર્યાતેરાજાસર્વરે,
રૂકમિયાની મુછને મસ્તકમુંડયા શ્રીકૃષ્ણે બાંધ્યોનિવારિ
ગર્વ રે. ૫
ત્યાંથીશ્રીપ્રભુજીશ્રીદ્વારકાપધાર્યાવિધિપુર્વકવિવાહ કર્યા,
બાવનમે પ્રદ્યુમ્નજી પુત્ર પ્રકટ્યા શંબરદૈત્યે તે હર્યા.૬
યુદ્ધ કરી શંબર દૈત્યને મારી રાણી રતી લૈ ઘેર આવિયા,
ત્યારે સર્વજન જોવા મળ્યું શ્રીરૂકમણી મન ભાવિયા.૭
ત્રેપનમે મણિ પ્રસંગમાં જાંબુવતી સતભામા બે વર્યા
કુલપ્રકરણ અધ્યાય સાતમાં, ચોપનથી વર્ણન કર્યા.૮
પ્રભુ પાંડવની શુદ્ધ લેવા પધાર્યા ત્યાં સાંભળ્યું જે
સત્રાજીત માર્યો સહી,
શતધન્વાને મારીને મણિ તે લીધી સત્યભામાને પુત્રે
સર્વ વાત કહિ. ૯
સત્યભામાનેઆગ્રહેશ્રીકૃષ્ણ પધાર્યા શતધન્વાને માર્યો
મણિ મળ્યો નહીં,
અપવાદ થયો અક્રુરને તેડાવ્યા અપવાદ ગયો મણિ
આવ્યો તહીં. ૧૦
પંચાવનમે ઇંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા શ્રીકાલિંદિજી પરણ્યા તે કહ્યું
ખાંડવ વનનો દાહ કીધો મિત્રવિંદાને પરણ્યા તે લહ્યું.૧૧
સત્યાભદ્રાનેલક્ષ્મણાપરણ્યા છપનમે ભોમ માર્યો તે હરી,
સોલ સહસ્ત્ર કન્યા રોકી હતીતેસર્વ શ્રીપ્રભુજીનેવરી.૧૨

સત્તાવનમે હાસ્યયુક્તાનાં વચન તે તો રૂકિમણિને કહ્યાં
પ્રતિઉત્તર ફરિ દીધા તેના તે તો સર્વ એ માંહિ લહ્યા.૧૩
અઠ્ઠાવનમે સર્વ સ્ત્રીને પુત્ર દશ દશ થયા છે તે જાણિયે,
પટરાણી જે મુખ્ય આઠ તેના પુત્રનાં નામ વખાણિએ.૧૪
પ્રદ્યુમ્ન પુત્ર શ્રીરૂકિમણીજીના તેના સુત અનીરૂદ્ધ છે.
મામાની કન્યા પરણી લાવ્યા ત્યાં તે કીધું યુદ્ધ છે.૧૫
ઓગણસાઠમે શ્રીઅનિરૂદ્ધને ચીત્રલેખાએ હર્યા,
શોણિતપુરમાં બાણાસુરની કન્યા સ્વપ્નાંતરમાંહે વર્યા.
ત્યાં ઉષા હરણ કારણે પધાર્યા બાંધીયા નાગપાશ છે.
સાઠમેબાણાસુરનોસંગ્રામથયોઅનિરૂદ્ધપરણ્યાપુરીઆશછે
અનિરૂદ્ધજી પરણી પધાર્યા ગુણગાન કરી ચીત ધારીએ,
વલ્લભદાસ પ્રભુ શોભાનિરખીને તનમનધન સર્વ વારીએ.

दशम स्कंधनुं चतुर्दश धोळ.

धोळ १४१ मुं.

ચોથું પ્રકરણ સાત્વિક એકવીસ અધ્યાયજી,
સાત અધ્યાયમાં પ્રમેય પ્રકરણ પેહેલું થાયજી. ૧
એકસઠમે કુપમાંથી કૃકલાસનો ઉદ્ધાર કીધોજી,
તેના પુર્વ જન્મ વૃતાંત પ્રસિદ્ધોજી. ૨
બ્રહ્મ અંશ કઠિણ ઘણું તે લહીએજી,

બાસઠે બલદેવજી વ્રજ પધાર્યા તે કહિએજી. ૩
સર્વને મળી રાસ રમાણુ સુ દીધુંજી,
શ્રીજમુનાજીનું આકર્ષણ કીધુંજી. ૪
ત્રેસઠે પૌંડ્રક કાશીનો રાજા જેહજી,
તેનો પુત્ર સુદક્ષણ વધ થયો તેહજી. ૫
કાશીને ભસ્મ કરી છે જ્યારેજી,
ચોસઠે બલદેવજી કપિ દ્વિવિદ માર્યો ત્યારેજી. ૬
પાંસઠે દુર્યોધનની કન્યા લક્ષ્મણા જાણોજી,
જાંબુવતીના પુત્ર સાંબ પરણ્યા તે વખાણોજી. ૭
બલદેવજીથી વિવાદ થયો તે કહીએજી,
ત્યારે હસ્તિનાપુર વાંકું કર્યું તે લહીએજી. ૮
છાસઠે નારદજી પધાર્યા શ્રીકૃષ્ણ ગેહજી,
ગ્રહસ્થાશ્રમ જોતાં થાક્યાં તેહજી. ૯
સોલ સહસ્ર ઘર ફરીને જાયજી,
ગૃહ ગૃહ પ્રતિ નૌતમ લીલા થાયજી ૧૦
સડસઠે પ્રભુજીની આન્હિક વિધી કહીજી,
જેમ કરતા તેમ કહ્યું પ્રસિદ્ધ લહીજી. ૧૧
નારદજીએ આવીને કહ્યું એહજી,
પાંડવને રાજસુય મનોરથ થયો તેહજી. ૧૨
સાધન પ્રકરણના અધ્યાય સાતજી,
અડસઠ પ્રભુજીને ઉદ્ધવજીએ કીધી વાતજી. ૧૩
દુત અને નારદે કહ્યું તે ચિત્ત ધરીજી,

પાંડવ પાસે ઇંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા શ્રીહરીજી. ૧૪
ઓગનોતેરે રાજસુય યજ્ઞ નિમીત્ત દિશાઓ જીતીજી,
જરાસંધ મારી પુત્ર રાજ બેસાર્યો કરી પ્રીતીજી.૧૫
બંધથી રાજા સર્વ મુકાવ્યાજી,
સીતેરમે વસ્ત્રભુષણ ભોજન કરાવ્યાજી. ૧૬
અભયદાન દઇ ઇંદ્રપ્રસ્થ પધાર્યા નાથજી,
ઇકોતેરમે યજ્ઞમાં શિશુપાળ વધ કરી રાખ્યો ચરણ
સાથજી. ૧૭
બોહોતેરમે દુરીયોધ્રન માનભંગ કારણ કહ્યુંજી,
ત્રોતેરમે શાલ્વ પ્રદ્યુમ્નજીનો યુદ્ધ દારૂણ થયું જી. ૧૮
ચુમોતેરમે શાલ્વ માર્યો કરિ ગદા પ્રહારજી,
હવે સાત અધ્યાયમાં ફલ પ્રકરણ પ્રકારજી. ૧૯
પંચોતેરમે વીદુરથ અને દંતવક્ર માર્યાજી,
પછી પ્રભુ મહાભારત યુદ્ધમાં પધાર્યાજી. ૨૦
છોતેરમે બલદેવજી તીર્થયાત્રા કરી આવ્યા તે કહ્યુંજી,
મહાભારત યુદ્ધ ત્યારે પૂરણ થયુંજી. ૨૧
સતોતેરમેસુદામાસ્ત્રીનીઆજ્ઞાથીદ્વારકા લા'વોલીધોજી
અઠોતેરમે પ્રભુ પ્રસન્ન થઇ વૈભવ સુદામાને દીધોજી
ઓગણુયાસીએસુર્યગ્રહણુજાણીકુરૂક્ષેત્રે પધાર્યા એહજી
વ્રજજનમલ્યાકુશળપુછયા સમાધાન કીધાતેહજી.૨૩
એંશીએ પાંડવને મલી કુશળ વાતો કીધીજી,
પટરાણી સર્વેને દ્રુપદીએ પાણી ગ્રહણ વાતો પુછી

લીધીજી. ૨૪
એકાશીમે ઋષિ મુની પુજાકરી પ્રભુ મન ભાવ્યાજી,
વસુદેવને નારદ પાસે જ્ઞાન ઉપદેશ કરાવ્યાજી. ૨૫
યજ્ઞ કરાવી વીદાય સર્વેને કરીંજી,
પછી પોતે દ્વારકા પધાર્યા શ્રીહરીજી. ૨૬
ગુગુ પ્રકરણ પાંચમું અધ્યાયમાં છે એહજી,
બ્યાશીમે દેવકીજીના પુત્ર લાવ્યા તેહજી. ૨૭
કંસે છ પુત્ર માર્યા તે જાણીજી,
પાતાલમાં જઇ બલીરાજા પાસેથીઆપ્યાઆણીજી.૨૮
સ્તનપાન કરી પુત્ર સ્વર્ગ પધાર્યા તેહજી,
દેવકીજી માતાના મોહ નિવાર્યા એહજી. ૨૯
ત્યાશીમે સુભદ્રાનું હરણ તે અર્જુને કીધુંજી,
પ્રભુ શ્રુતદેવ જનક ઘેર પધારી સુખ દીધુંજી. ૩૦
ચોરાશીમે સર્વ ઋષ‍ મલી પરીક્ષા કરીજી,
બ્રહ્મા વીષ્ણુ દેવ તેમાં મ્હોટા શ્રીહરીજી. ૩૧
નિશ્ચે કરી એહ ઠરાવ્યું સહીજી,
વેદ સ્તુતિ કરી તે પણ કહીજી. ૩૨
પંચાશીમે ભજન કેનું શ્રેષ્ઠ તે કહિજી,
વૃકાસુરનું આખ્યાન કહ્યું તે લહિજી. ૩૩
લોકાલોક જઇ વિપ્રના પુત્ર મર્યા લાવ્યા તેહજી,
અર્જુનનો ગર્વ નિવાર્યો,
છયાશી અધ્યાય લગી ચરિત્ર કહ્યાં એહજી. ૩૪

સત્યાશીએ રાજનીતી ગ્રહસ્થાશ્રમ પ્રકારજી,
ગણુતા થાયે યાદવકુળ બહુ વિસ્તારજી. ૩૫
શ્રીવલ્લભજીના ચરણુ કમળની આસજી,
શોભા નિરખિ ગુણુ ગાએ વલ્લભદાસજી. ૩૬

एकादशस्कंधनुं पंचदश धोळ.

धोळ १४२ मुं.

સ્કંધ એકાદશ માંહિરે, લીલામુક્તિ કહી;
પ્રકરણુ બે છે એનારે, જીવ મુક્તિ બ્રહ્મ મુક્તિસહી. ૧
જીવ મુક્તિ પ્રકરણુ પેહેલુંરે, તેના ભેદ બે જાણીએ;
અધ્યાય ઓગણત્રીસ લગીરે, એહ વખાણીએ. ૨
એ તો સર્વ સંપૂર્ણ રે, એકત્રીસ અધ્યાય છે;
બ્રહ્મભાવના અધ્યાયેરે, પાંચ કેહેવાય છે. ૩
પેહેલા અધ્યાય માંહેરે, યાદવકુલનેબ્રહ્મ શાપ થયો;
બીજે વસુદેવજીનેરે, નારદે જ્ઞાન ઉપદેશ કીધો. ૪
નવયોગેશ્વરનોરે, જનક ઘેર સંવાદ થયા જે;
કવિને હરિ બેઉરે, વચન કહ્યાં તે. ૫
ત્રીજે અંતરીક્ષ પ્રબુદ્ધરે, પિપ્પલ્લાયન કહ્યું;
આવિર્હોત્રી બીલી ચારરે, કહ્યું તે એમાં લહ્યું. ૬
ચોથે દ્રુમિલ યોગેશ્વર રે, ત્રિગુણુ અવતાર કહ્યા;

ચોવીસ અવતારરે, એમાં વર્ણવિ લહ્યા. ૭
પાંચમે ચમસ કરભાજનનોરે, સંવાદ થયો તે જાણિયે;
સાયુજ્ય મુક્તિ અધ્યાય એમાંરે, કહિ તે વખાણીયે.૮
છઠ્ઠુ દેવતા સર્વ સ્તુતિ કીધીરે, યાદવને આજ્ઞા દિધીહરિ
ભાસ જઇ યજ્ઞાદિક કર્યોરે, એ વાત સર્વે ચિત્ત ધરી.
ઉદ્ધવજી આવીને પ્રશ્ન કીધારે,
સાતમે અવધુતનો ઇતિહાસ કહ્યો;
ચોવીસ ગુરૂનાગુણ લીધારે, રાજા યદુનો સંવાદ થયો.૧૦
આઠમે નામે ચોવીસ ગુરૂનું કારણરે,
દશમે ઉદ્ધવજીને જ્ઞાન ઉપદેશ તે;
એકાદશમે ભક્તસેવા કરેરે, એને માયા બાંધે નહીરે. ૧૧
દ્વાદશે સાધુ સંગતરે, એમાં એવું ભાખે;
ત્રયોદશે તત્વજ્ઞાન કરીરે, સર્વવિશે સમાન દૃષ્ટિરાખે ૧૨
ચતુર્દશભક્તિયોગઉત્કૃષ્ટકહ્યારે, પછીધ્યાનનુંસ્વરૂપ કહ્યું;
પંચદશે અષ્ટા દશ સિદ્ધરે, પ્રાપ્ત થાયે તે લહ્યું ૧૩
વિભુતીનું સ્વરૂપરે, સોલમે અધ્યાય જાણો;
સપ્તદશે અષ્ટાદશેરે, વર્ણાશ્રમના ધર્મ વખાણો. ૧૪
ભક્તિયોગ યમનીયમરે, અધ્યાય ઓગણીસમે;
જ્ઞાન કર્મ ભક્તિ યોગરે, વિધિ લક્ષણ વીસમે. ૧૫
વીધી નીષેધ કર્તવ્યરે, એકવિસ કેહેવાય છે;
તત્વનીશ્ચયાત્મકાદીકરે, બાવિસ અધ્યાયમાં થાયછે, ૧૬
ભિક્ષુ ગીતનું વર્ણનરે, અધ્યાય ત્રેવીસમે;

સાંખ્યયોગાદિ લક્ષણારે, વર્ણન અધ્યાય ચોવીસમે. ૧૭
પચીસમે યોગલક્ષણાદીરે, છવિસમે ઇલોપાખ્યાન સહિ;
પુરૂષારાધન વાધીરે, સત્તાવીસમે અધ્યાયે કહી. ૧૮
યોગાચારનું વર્ણનરે, અઠ્ઠાવીસે કેહેવાય છે;
યોગણત્રીસમેયોગમાર્ગકહિરે, ઉદ્ધવજીબિદા થાયછે. ૧૯
બ્રહ્મમુક્ત પ્રકરણઅધ્યાય બેનુંરે, તેનાભેદ બેછે જાણિયે;
ત્રીસમે મમતા ત્યાગરે,
દ્વારકાથી ચાલી પ્રભાસ લીલા કરી તે વખાણિયે. ૨૦
એકત્રીસે અહંતા ત્યાગરે, બ્રહ્માદીકે સ્તુતિ કરી;
વલ્લભદાસપ્રભુશોભા નરખીરે, નીજધામ પધાર્યાહરિ. ૨૧

દ્વાદશસ્કંધનું ષોડશ ધોળ.

ધોળ ૧૪૨ મું.

એની ચાલ—સાહેલીરે શીજીને નિરખીયે.

દ્વાદશ સ્કંધના અધ્યાય તેર છે,
આશ્રયલીલારેપ્રકરણ પંચનેજાણી, સદા ગુણ ગાઈએ પ્રભુ
એક લોકાશ્રય બીજો વેદાશ્રય ભગવદાશ્રયરે,
ત્રીજું પ્રકરણ વખાણી. સદા ગુણ ગાઈએ. ૧
ચોથું શબ્દાશ્રય પાંચમું અર્થાશ્રય એ પાંચમાં રે,
પેહેલું લોકાશ્રય એહ, સદા ગુણ. ૨

પેહેલા અધ્યાયમાં રાજા થયા તે કહ્યા,
બીજા અધ્યાયમાં રે અગલ થાશે તેહ. સદા ગુણ, ૩
બીજું પ્રકરણ વેદાશ્રય અધ્યાય ત્રીજેથી,
તેમાં યુગયુગનારે સર્વ ધર્મ કેહેવાય, સદા ગુણ. ૪
ચોથે યુગયુગના લક્ષણ કહ્યા,
પ્રલયકાળનોરે એમાં વર્ણન થાય. સદા ગુણ. ૫
ત્રીજું પ્રકરણ ભગવદાશ્રય,
ત્રણ અધ્યાયમાં એમાંપુર રે ભગવદાશ્રય જાણ. સદા. ૬
પાંચમે પ્રમાણ લક્ષણ પરિક્ષિતને સર્પ દંશ કર્યો,
છે પરિક્ષિતનેરે મોક્ષ થયો નિર્વાણ. સદા ગુણ. ૭
સર્પયજ્ઞ વેદ સંખ્યા વર્ણન તેહ;
સાતમે પણ વેદસંખ્યા વર્ણન તેહ. સદા ગુણ ૮
ચોથું પ્રકરણ શબ્દાશ્રય અધ્યાય;
ત્રણનું એનો શ્રીભાગવતનું રે;
આશ્રય કરવો એહ. સદા ગુણ. ૯
ભગવત્સ્વરૂપ શ્રીભાગવત છે;
ભાવે કરીને કીજે નીત ગાન. સદા ગુણ. ૧૦
આઠમે અધ્યાયથી માર્કંડેય આખ્યાન છે,
નવદશ લગીરે માર્કંડેય આખ્યાન. સદા ગુણ. ૧૧
એકાદશમે સૂર્ય દ્વાદશ કહ્યા,
દ્વાદશે પુર્ણ કથારે સંક્ષેપે કેહેવાય. સદા ગુણ. ૧૨
ત્રયોદશમે પુરાણ સંખ્યા કહી;

ફલસ્તુતિ પણરે એમાંહે થાય. સદા ગુણ. ૧૩
નિબંધોક્ત સર્વ આખ્યાન કહ્યાં;
શ્રીમદ્ભાગવતે મહિમા અપરંપાર, સદા ગુણ. ૧૪
વલ્લભદાસ પ્રભુ શોભા નિરખીને;
ગુણ ગાઉંરે જાઉં બલીહાર. સદા ગુણ. ૧૫

ઈતિ શ્રી મદ્ભાગવતનાં ષોડશ ધોળ સંપૂર્ણ.

मन प्रबोध.

कक्का.

धोळ १४४ मुं

કક્કા કોટિ કારજ છાંડીનેરે, ભજી લો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ;
નહિંતોપાછળપસ્તાવોથશેરે, આવીજાશે અચાનકકાળ. ૧
ખખ્ખા ખોટું સહુ શ્રીહરિવિનારે, આદીમધ્યેઅંતે દુઃખરૂપ;
અનુભવવાનકહુંછુંહું ખરીરે, માટેસમરોશ્યામસ્વરૂપ. ૨
ગગ્ગાગુરૂહરિહરિજન એક છેરે, રખે રાખો મનમાંભ્રાંત;
સેવોસાચો સ્નેહ વિવેકશુંરે, સર્વેશાસ્ત્રનું એજસિદ્ધાંત. ૩
ઘઘ્ઘા ઘડી લાખેણી જાય છેરે, જોતું જાણી શકેનો જાણ;
ફરીભજવાનોઅવસરનહિમળેરે, ફરીથાયછેમ્હોટીહાણય. ૪
નન્ના નીર્ભય પદ નંદલાલનુંરે, એ થકીસો ઓછું જાણ;

પક્ષરાખીનેવચનવદતો નથીરે, મનેમાતપિતાનીઆણ.૫
ચચ્ચા ચતુરતુંને ત્યારેકહુંરે, ચિત્તચરણચતુર્ભુજ રાખ;
નિત્યસેવાસ્મર્ણસત્સંગમાંરે,રહીકૃષ્ણશ્રીકૃષ્ણતું ભાખ.૬
છછ્છા છેલ છબીલા લાલશુંરે, શીઘ્રે જોડે સાચી પ્રીત;
કરતવ્ય કાંઈ પછી ત્હારે નથીરે ત્હારી સર્વે વાતે જીત.૭
જજ્જા જગજીવન જાણ્યા નથીરે, જાણ્યું સર્વેતોયેતુંઅજાણ;
પ્રેમે પુરુષોત્તમ પુજ્યા વિનારે,થયે પંડિતનહિકલ્યાણ.૮
ઝઝ્ઝા ઝપટ કરી હરિ ગાઈલેરે, ધરી મળવો નથીઆદિન;
રંકનેલંકમળીજેમલુંટવારે,તેમ તુંને મળ્યું એ ધન્ય. ૯
ટટ્ટા ટોપી તિલકમાળાધરીરે,તોયેતજ્યાંનહીં કપટ કુટેવ;
વૈષ્ણવવેશધરીવાહીવિશ્વનેરે.ક્ષણ કીધી નહીંહરિસેવ.૧૦
ઠઠ્ઠા ઠાલાં થોથાં સંસારનાં રે કુટે કંઈયે ન આવે પાર;
અમુલખઅવસરએળેજાયછેરે,વેહેલોભજીલેનંદકુમાર.૧૧
ડડ્ડા ડાહ્યો ઠર્યો સંસારમાંરે, તેણે શું સર્યું તારૂં કામ;
આરખાનાંરહોંડુ ભાંગી જશેરે,માટેભજીલેસુંદરશ્યામ. ૧૨
ઢઢ્ઢા સુંઢણશ્રીહરીગાઇલેરે,કયાંહાંલગીઢણુકાશેઆઠોર;
થાકયા જમકિંકરતુંઝુડતાંરે,નોયેતુંનવથાકયોનઠોર. ૧૩
રેણુંરાજપાટઘણુંભોગવ્યાંરે, ઘણુંભોગવ્યાં નર્કનાંદુઃખ;
જાણેતોબાકીકાંઇરહીનથીરે,હવેતોહરિભજેથાયસુખ. ૧૪
તત્તા તું ત્હારૂં ચેત્યો નહીંરે, શિખ્યો સર્વ અવસરનેકાજ;
સુઅળ જ્ઞાન બતાવે અન્યનેરે, તુમાં અંધારૂં ઓઝ.૧૫
થથ્થા સ્થાવરજંગમસર્વમાં રે,જાણીલેજેશ્રી.હરિનો અંશ;

મનકુમવચનેદયા સૌપરધરોરે,રખેકરતાકોઇનોદ્વંશ. ૧૬
દદ્દા દોષ સર્વ નીજમાં લહોરે, જાણો સામા સર્વને શુદ્ધ;
અન્યનોઅંતર ગુણનાણિયેરે, એછેભવતરવાની બુદ્ધ. ૧૭
ધધ્ધા ધીક ધીકધનહંગ જાણજોરે,ધીકવિદ્યાધિકઓાધામ,
ધીકરૂપસુધડતાધીકવૈભવસહુરેત્હારાંજોનભજ્યા ઘનશ્યામ;
નન્ના પોથાં ભણી પંડીત થયોરે, ઘણું પુજાયો જગમાંહે;
જગતના પુજ્યનેનં પુજ્યાનહીંરે અહ્યાતાંઠેકાણું કયાંહ.
ફફ્ફા ફેરો પડયો અવતારનોરે, જ્યારે ગાયા નહીં ગોવિંદ;
એળેખોયોદુર્લભદેહમાનવીરે,તારૂં ઉંધું કર્મ માતમંદ.૨૦
બબ્બા બાપત્હારો ત્રિભુવનપતિરે, જેનવે ત્રિલોકનું રાજ;
પુત્ર પણું જણાવીજોસેવોપિતારે,વીનાસારેસર્યાંસહુકાજ.૨૧
ભભ્ભા ભક્તિકરી ભગવંતનીરે, તેનું ધનભાગ્ય ભવમાંય;
દાશ અનંત કોટિ બ્રહ્માંડનારે, સદા રહે તે જન ત્યાંહ.૨૨
મમ્મા મ્હોટાથી મ્હાટું ટાણું રે. કળીમાંશ્રીકૃષ્ણનું નામ;
સાધનસર્વતણું એશિરોમણીરે શ્રમવિનામળેઘનશ્યામ. ૨૩
યય્યા યત્ને પ્રયત્ને નાસજોરે, રહેજો તમે દુષ્ટસંગથી દુર;
ભાવ ભક્તિ હરિ ભુલાવશેરે,ક્ષણ માંઆવી કરશે ચુર.૨૪
રર્રા રસિક શિરોમણી શ્યામસુંરે, તુંને લાગે સાચોરંગ;
રહેજેસુખ આવી મળેરે, ત્હારૂં દુઃખ સર્વ થાય ભંગ.૨૫
લલ્લા લોક તથા પરલોકમાંરે. સુખ શ્રીહરિસમરેથી થાય;
કૃષ્ણકૃપા પાખે કાંઈનાબનેરે, બીજા કરીયે કોટિઉપાય. ૨૬
વવ્વાવાતસિદ્ધાંતની સુણીકહુંરે, જાણેસહુથીબડો વિશ્વાસ;

તેદઢજેહનેશ્રીહરીઉપરથયોરે, તેતોશિરોમણી વલ્લભદાસ.
સરસા સાર સર્વનો એહછે રે, કરવોસાચોસદા સત્સંગ;
નીચનીરઅતિનગરગલીતણુંરેજુવોગંગમળેથાયગંગ.૨૮
હુંહાથઘસીશ પાછળથીરે.નિ૪ચેપળપળથીમાંપસ્તાશ;
પાયલાગીકહું પાલવ પાથરીરે, ભજીલે શ્રીઅવિનાશ. ૨૯
અયાતુંનેઅનેક વાતનીએકકહુંરે, જેથીથાય અતિઆનંદ;
કોઇપ્રાણી તેકલ્લપાચીશમાંરે,નિશદિનગાજેતું ગોવિંદ. ૩૦
કર્યોઅલૌકિકમનપ્રબોધનોરે, જેકોઇશખેસાંભળેને ગાય.
કહેદયોદાસશ્રીવલ્લભદેવનોરેતહેનાંસહુકારજસિદ્ધથાય.૩૧

श्री गोकुलचंद्रमाजीनुं धोळ.

धोळ १४५ मुं.

શ્રીગોકુલચંદ્ર લાગોછો વહાલા;
મોહારે જોઇ નેન તણા ચાળા શ્રીગોકુલ. ૧
વહાલારે તમારી નેન કટારી વાંકી;
એતો મારે કાળજડે વાગી, શ્રીગોકુલ. ૨
આપ વિના કરૂણા તે કોણ કરે;
ઠાલા રે પાત્રમાં રસ રૈ ભરે. શ્રીગોકુલ. ૩
ચરણ કમળની છું અભિલાષી;
દીજેમાંહે લલિત ત્રિભંગી ઝાંખી. શ્રીગોકુલ. ૪

ચરણુ નખ ચંદ્ર પ્રકાશ જોઇ;
તેનેરે તેજે મદન રહ્યા મોહી. શ્રીગોકુલ. ૫
નેપુર ધુની તાન સહીત બાજે;
તેને રે નાદે કામદેવ લાજે. શ્રીગોકુલ. ૬
ચરણુ કટી ગ્રીવા નમીત કીધાં;
કારણુ રસ દાન ભક્તાને દીધાં. શ્રીગોકુલ. ૭
ચરણુ લગી પરસી છે વનમાળા;
કામણુગારા દીસોછો નંદલાલા. શ્રીગોકુલ. ૮
ચરણુ દક્ષિણ મર્યાદા લોપી;
તેને મન સ્થીર થયાં ગોપી. શ્રીગોકુલ. ૯
પીતાંબર સોહીએ છે સારૂં;
ચોર્યું ચીત્ત પ્રાણુવતી મહારૂં. શ્રીગોકુલ. ૧૦
સુથન કટીકાછની છે ભારી;
મુકુટની લટકપર જાઉં વારી. શ્રીગોકુલ. ૧૧
સદા રસ રાસ મધે રમતાં;
એતો પ્રભુ નિજજનને ગમતાં. શ્રીગોકુલ. ૧૨
વર્ણવ્યું સ્વરૂપ સુક્ષ્મ રીતે;
કૃપા કરો ગાવું પુરણુ પ્રીતે. શ્રીગોકુલ. ૧૩

ધોળ ૧૪૬ મું.

મથુરામાં મોહનલાલ નહીં દઉં જાવાને;
તમે શાને વધાર્યાં વાહાલ અમને વહાવાને. ૧

કાંન્હ કપટી શું કોલ દોછો અમનેરે;
જુઠા નવ બોલો બોલ વારૂં તમને રે. ૨
મ્હારા રૂદિયા ઉપર આજ રથ નવ ખેડોરે;
રઢીયાળા રસિયા નાથ સાથે તેડોરે. ૩
અમો અબળાના શણગાર કોનપેરે ધરીયેરે;
એનું નથી કોઇ સંસાર જોઇને ઠરીયે. ૪
અક્રૂરને લાગુ પાય હરીને વારોરે;
કોહો હરિ વિના કેમ જાય અવસર મ્હારો રે. ૫
મામાજીને શું કાજ તેડવા સાથેરે;
હરિ રથમાં બેઠા જાય હળધર સાથેરે. ૬
અક્રૂરનો ભાગ્યો ભેદ જમુના ઘાટેરે;
કુબ્જાના પુર્યા કોડ ચંદન માટેરે. ૭
પુતનાના સોષ્યા પ્રાણ ગોકુલ ગામેરે;
મામાને માર્યો ઠાર મલને ઠાંમેરે. ૮
વાસુદેવના કાપ્યા બંધ વાલમ વલીયારે;
સાર્યાં સેવકનાં કાજ વચને પલીયારે. ૯
ધન્ય ધન્ય એ વ્રજની નાર ધન્ય એ વેલીરે;
ઉદ્ધવનાં ઉતર્યાં માન માયા મેલીરે. ૧૦
કૃષ્ણદાસના જીવન પ્રાણ મહા રસ ગાયરે;
તેના જન્મ જન્મનાં પાપ સર્વે જાયરે. ૧૧

ઘોળ ૧૪૭ મું.

વ્રજવાહલુંરે વૈકુંઠ નહિ આવું, મને ન ગમે ચતુર્ભુજ થાવું;
ત્યાં નંદકુંવર કયાંહાંથી લાવું. વ્રજ વાહલુંરે. ૧
સોહીયે લલિતા વવેણીમાં રે ગીરધારી;
સંગે સોહિયે જ્યાહાં રાધે પ્યારી;
તે વિના આંખ ન ઠરે મ્હારી. વ્રજ વહાલુંરે. ૨
ત્યાંથી શ્રી જમુના ગિરિવર છે એ નહીં
મુને આસક્તિ છે ઘણી બેહેની;
તેવિના માહારો પ્રાણ પ્રસંનરહે નહીં. વ્રજ વહાલુંરે. ૩
ત્યાંહાંશ્રીવૃંદાવનરાસનહી, વૃજવનીતાસંગવિલાસનહીં;
વિષ્ણુવેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીં. વ્રજ વાહાલુંરે. ૪
વૃક્ષે વૃક્ષે વેણુકાધારી, પત્રે પત્રે હરિભુજ ચારી;
એવાં રજુરજુ શું સંગતી ભારી. વ્રજ વાહાલુંરે. ૫
એવાવિશ્વાશેવસખીરૂપથયા, એવારજુરજુનેરસનારે રહ્યા;
ઉધવ સરખા તે ત્રણ કૃષ્ણ થયા. વ્રજ વાહાલુંરે. ૬
સુખસ્વર્ગનું કૃષ્ણવિનાકડવું, મને ગમે બ્રહ્મસદન અડવું;
ધીક જન સુખ પામી પાછું પડવું. વ્રજ વાહલુંરે. ૭
શું કરૂંશ્રીજીસહુજપામી, તેમાં નહિં આપણઓસ્વામી;
મારે દાસપણામાં હવે શી ખામી. વ્રજ વાહાલુંરે. ૮
વ્રજજનવૈકુંઠ સુખ જોઇવળી નગમે નોબ્રહ્માંડમાંરે મલી;
એવા સ્વરૂપાનંદ અતીશે ગળી વ્રજ વાહાલુંરે. ૯
ગુરૂમળેગોકુલવાસીથઇશું, શ્રીવલ્લભશરણેનિત્યજઇશું;
દયા પ્રીતમ સેવી રસજશ ગાઇશું. વ્રજ વાહાલુંરે. ૧૦

ઇતિ શ્રીધોળ સંપૂર્ણ.

अथ वैष्णवके नित्य नियमके

रसिक पद संग्रह.

॥ अथ श्रीगोवर्द्धनवासि ॥

श्रीकृष्णायनमः श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः

श्रीविठ्ठलेशसद्गुरवे नमः

સાખી.

૧અંક, ૨સ્રસ, ૩રસ, ૪દ્રષ્ટહેં, ૫દશન, ૬મનઅભિલાષ;
૭પૂર્ણ ૮લોક, ૯મન્મથ, ૧૦રઢણુ, ૧૧કુંજસદન, નિજઆસ;
શ્યામ ગિરિવરધરણ, ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
બ્રજરાજ કુંવર જીયમે બસો, સુંદર નંદ કીશોર.

राग—गोडी पद १ लुं.

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસિસાંવરેલાલતુમબિન રહ્યો ન જાય હો;
બ્રજરાજ લડંતો લાડીલે, ધ્રુ૦
૧ અંક ચિત્તે મુસિકાયકેં લાલ સુંદર બદન દીખાય,
લોચન તલપે મીનજ્યોંપલપલછિન કલપ વિહાયહો. ૧

૨સપ્ત સ્વર બંધાન સોં લાલ મોહન વેણુ બજાય.
સુરત સુહાઇ બાંધીકેં નેંક મધુરેમધુરે સ્વર ગાયહો. ૨
૩રસિક રસીલી બોલની લાલ ગિરિ ચઢિગૈયાં બુલાય,
ગંગ બુલાઇ ધુંમરી નેક ઉંચી ટેર સુનાયહો, શ્રીગો. ૩
૪દ્રષ્ટિપરેં જા દીવસતેં લાલ તબતેં રૂચે નહિ આન,
રજની નીંદ ન આવહી મોહિ વિસર્યોભોજનપાનહો. ૪
૫દર્શનકોં નયનાં તપે લાલ વચન સુનનકોં કાન,
મિલિવેકોં હીયરો તપે મેરે જીયકે જીવન પ્રાણહો. ૫
૬મન અભિલાષા વહે રતી લાલ લગત નયન નિમેષ,
એકટક દેખું આવતો પ્યારો નાગર નટવર ભેષહો. ૬
૭પુર્ણ શશી મુખ દેખકેં લાલ ચીત્ત ચોંટયો વાહી ઠોર,
રૂપ સુધારસ પાનકેં લાલ ભાઇરચંદ્રકોરહો. શ્રીગો. ૭
૮ લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વીવેક,
કમલકલીરવિજ્યોંબઢેં લાલક્ષણુંક્ષણું પ્રીતી વિશેષહો. ૮
૯મન્મથ કોટિકવારનેલાલદેખી ડગમગી ચાલ,
યુવતિ જનમનફંદનાલાલઅંબુજનયન વિશાલહો. ૯
૧૦યહ રટ લાગી લાડીલે લાલ જેસેં ચાતક મોર,
પ્રેમ નીર બર્ષાયકે લાલ નવઘન નંદકીશોરહો. શ્રી. ૧૦
૧૧કુંજભોવનક્રીડાકરે લાલ સુખ નિધિ મદન ગોપાલ,
હમ શ્રીવૃંદાવન માલતીતુમભોગીભ્રમર ભુપાલહો. ૧૧
યુગયુગ અવિચલરાખીયે લાલ યહ સુખ શૈલ નીવાસ,
શ્રીગોવર્દ્ધનરૂપપેંબલજાયચતુર્ભુજ દાસહો. શ્રીગો. ૧૨

સાખી.

યહ મેરે અભિલાષહે, પુરો નંદકુમાર;
યહ છબી પરકોટીકુવારણે, તનમન પ્રાણઆધાર.૧
કહા કહુ રસના એકહે, નહી લક્ષ કરોડ;
કેસે કરકે વર્ણવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

अथ श्रीजमुनाजीकी आरती·

आरती पद २ जुं.

જય જય શ્રીજમુના મા, (૨)
જોતાં જન્મસુધાર્યો, ધન્યધન્યતમો ધન્ય; જય જય. ૧
શામલડી સુરતમુરતમાધુરીમા, પ્રેમ સહીત પટરાણી;
પરાક્રમે પુરાં મા; જય જય. ૨
ઘેવર વન ચાહ્યાં મા (૨) ગંભીરે ઘેર્યાં મા (૨)
ચુંદડીએ ચટકાળાં પહેર્યાં ને હહેર્યાં; જય જય. ૩
ભુજ કંકણ રૂડાં મા, (૨) ગુજરીયો ચુડીમા (૨)
બાજુબંધને બેરખા, પહોંચી રત્નજડિત; જય જય. ૪
ઝાંઝરને ઝમકેમા, (૨) વિંછીયાને ઠમકે મા, (૨)
નુપુરને નાદે મા, ઘુઘરીને ઘમકે; જય જય. ૫
સોળે શણગાર સજ્યા મા, (૨) નક બેસર મોતીમા, (૨)

આભરણુમાં ઓપોછો, દરપણુ મુખ જોતાં.જય જય. ૬
તટ અંતર રૂડાં મા, (૨) શોભીત જળ ભરિયાં મા, (૨)
મનવાંછીત મોરલીધર, સુંદર વર વરીયાં;જય જય. ૭
લાલ કમલ લપટાણા (૨) જોવાને ગયાતાં મા, (૨)
કહેમાધવપરિક્રમા, વજનીકરવાનેગયાતાં,જય જય. ૮

आरति–लावणी पद २ जुं.

દુઃસ્વભાવથી જીતાડો દુરમતી ટાળો માજી;
શ્રીગોપીજન વલ્લભઅતીવલ્લભમુનેકરો શ્રીયમુનાજી. ટેક.
અખંડ અનપાયની આપો મા સુદૃઢ પ્રેમ ભક્તિ,
પ્રપંચ વિસ્મૃતિ પુર્વક દો મા શ્રીકૃષ્ણાસક્તિ;
માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન દો શરણાંગત સાચી,
શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તું દો દીનતા નહિ કિંચિત્ કાચી;
દૃઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભધરનો અચલીત ગુણ ગાઊં,
સતત રહે શ્રીકૃષ્ણ નામ મુખ દુઃખી નવ થાઊં;
આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ દે ગંગાજી. શ્રીગો. ૧
કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
શ્રીકૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય જે તે કરીયે ચુરા;
અસુર દુષ્ટ કલીકાલ કર્મ પ્રતિબંધક ભય ટાળો,
કુતર્ક કુભાવ કુવાસના કુકૃતિ ઝટ બાળો;
દુઃસંગ દોષ મને જળ પંકજ પ્રમાણુ નવ લાગે,
વલી વિભીષણ પ્રહ્લાદની પેરે ભય પામી ભાગે;

કરો કૃપા એવી થૈ મુજપર બીરદ બળ રાજી. શ્રીગો.૨
મારી ચુરણુ કરો સહુ ચિંતા જનમ મરણુ ભય કાપી;
માયા મોહ થકી મુકાવો નિજાનંદ આપી;
સાધન ધર્મ ન કિંચિંત્ છે અનુચિત કૃત તનમનની
સેવાને સ્મરણુ તમારૂં કરવા અશકય છઉં જનની;
જેવો તેવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો મા એ,
કુપુત્ર તો કદી હોય એ કુમાતા કદાપિ નવ થાએ;
શરણુ પડયો સંતાપ હરો મા વિનતી કરૂં ઝાઝી.શ્રીગો.૩
તુર્ય પ્રિયા શ્રીકૃષ્ણુ વલ્લભા યમુને જગ માતા;
નર્ક નિવારણી યમ ભયહરણી ભવ તારણી જ્ઞાતા;
સ્વભાવ દુર્જય વિજયકરણી નિજદાસ દુઃખહરણી,
સકળ પાપ સંતાપ નિવારણી અતિ અદભુત કરણી.
શ્રીવલ્લભ શરણાંગત લહિ મારી પુર્ણ કરો તૃષ્ણા;
જુગલ રૂપ મુજ હૃદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા;
દાસ દયો મારો સુત શ્રીમુખ સુકૃત કહો ગાજી.શ્રીગો.૪

आरति—पद ४ थुं.

જય જય મહારાણી જમુના, જય જય પટરાણી જમુના.
સુંદર સતવાદી નાર, તપ કરી પ્રભુને આરાધીયા;
પ્રીતે પરણ્યા મોરાર. જય જય. ૧
સૂરજ દેવતાની દીકરી, વેદ પુરાણે વખાણુ;
ભાઈને વહાલીરે બેનડી પસલી આપીછે સાર. જય. ૩

રૂપે રૂડાં જળ શામળાં, વેગે ચાલે ગંભીર;
તીરે તોરંગ ઓપતાં વ્રજ વધ્યો વીસ્તાર. જય. ૩
ચરણા ચોળીને ચુંદડી, ઉરપર લટંકતો હાર;
કંકણ કુંડળનેટીલડી સજ્યા માએ સોળે શણગાર. ૪
વૃંદાવન વીંટાઈ રહ્યું, મથુરા જળ સ્થળ આધાર;
ગોકુળ મહાવન પાસે વસ્યાવહાલોમ્હારો નંદકુમાર. ૫
જળ જમુનાનાં ઝીલતાં ત્રુટયો નવસર હાર,
મોતી સર્વે વેરાઇ ગયાં, હીરલો લાગ્યોછે હાથ. જય. ૬
રામ ઘાટ શ્યામઘાટ ઠકરાણીઘાટ, બીજા ઘાટ અપાર;
અજાણે અધર્મી નાહી ગયો તેનો માએ કર્યો ઉદ્ધાર. ૭
અઠ્ઠાવીશ કુંડ ઉજવલ થયા, ભાઇનોભાગ્યોભણકાર;
પરાક્રમે ગેલ ચલાવીયાં, વ્રજમાં દીધો વિસ્તાર. જય.૮
નાહ્ય ગાય પયપાન જે કરે,તેને જમનો નહીં ભણકાર:
કરજોડી કહે વલ્લભદાસ નાહાજો વારંવાર. જય જય.૯

राग काफी पद ५ मुं,

શ્રીજમુના નામ સંભારે, જે કોઇ શ્રીજમુના નામ સંભારે;
તાકો દર્શસ્પર્શ કોઇ કરહી, વાહીકોંવે તારે. જે કોઈ. ૧
ભક્તિકો મહિમા બાર્ણી શકે કોઉ,યમ હાહા કહિ હારે;
ચતુભુજ પ્રભુ ગિરિધરણ લાલકો,
નિત્યપ્રતિ વદન નીહારે. જે કોઈ. ૨

राग काफी—पद ६ ठुं.

શ્રીસર્વોત્તમ જપ નિત્ય કરના હો. (૨)
સકલ શાસ્ત્રોકો સાર એહિહે,
ત્રિવીધ્ર તાપ સબ અઘ હરના હો. શ્રીસર્વો. ૧
પુષ્ટિ પદાર્થ યાહી તે પૈયત,
યાહી તે ભવસાગર તરના હો—
રંગીલે ત્રિકમ પ્રિય જાઉં બલિહારી,
કાળદંડસે ના ડરના હો. શ્રીસર્વો. ૨

राग काफी पद ७ मुं.

કરીરે શ્રીસર્વોત્તમ રસ પાન, (૨)
પ્રશંસા કરી શકે કોન કવિ એસો,
શ્રીમુખ કરત વખાણ. કરીયે શ્રી. ૧
અતીશે કરૂણા કરી આ કલિમે.
દીયો દૈવી જીવનકો દાન;
એક એક અક્ષરહે અધરામૃત,
ગુપ્ત રહસ્ય ગુણ ગાન. કરીયે શ્રી. ૨
અર્ધ નીમેષ વિલંબ ન કરીયે,
રેન દિવસ આઠો જામ;
રસિક પ્રિતમ જાકે રંગ રંગ્યો.
સોહે ભક્તાનીધાન. કરીયે શ્રી. ૩

श्रीनाथजी तथा सात स्वरुपके पद.

श्री नाथजीको पद–राग बिलावल पद ८ मुं.

દેખ્યોરે મેં સ્યામ સ્વરૂપ, ટેક.
વામભુજાઉંચે કરગીરિધર, દક્ષિણ કર કટિધરત અનુપ. ૧
મુષ્ટિકા બાંધ અંગુષ્ટ દીખાવત, સન્મુખ દૃષ્ટ સુહાઇ;
ચરણ કમલ યુગલ સમે ધરકે, કુંજદ્વાદશ મન લાઇ. ૨
અતિ રહસ્ય નિકુંજકી લીલા, હૃદય સ્મર્ણ કીજે;
દ્વારકેશ મન વચન અગોચર, ચર્ણ કમલ ચિત્તદીજે. ૩

(१) श्रीनवनितप्रियाजीको पद ९ मुं.

નંદ આંગન ક્રીડત સુખરૂપ; ટેક.
ગૌરવર્ણ દક્ષિણ કરમાખણ ઘુટરૂન ચલત અનુપ. ૧
વ્રજ યુવતી પ્રતિબંધક નેક નહિં, સબ દેખત ડેરલાવે;
દ્વારકેશ પ્રભુકું લે ગોપી, તનકી તાપ નસાવે. ૨

(२) श्री मथुरेशजीको पद १० मुं.

સબ વ્રજકો રસરૂપ સ્વરૂપ; ટેક.
ચાર ભુજા ચારોંકર આયુધ, કમલ સ્વામિની રૂપ. ૧
ચક્ર તેજ ચંદ્રાવલિજુકો, શંખ શ્રીયમુના જાણો;
ગદા કુમારી સ્યામવર્ણ વપુ, દ્વારકેશ મન આણો. ૨

(३) श्री विठ्ठलनाथजीको पद ११ मुं.

દેખ્યો અદભુત રૂપ સખીરી, સુર સુતાકે સાથ;
વિવશ ભયેદેખકર સુંદર કટિપર રહીગયેદોઉ હાથ. ૧
તાતેં ગૌર ચિત્રસ્યામલતન, ઉપમા કહેતન આવે ગાથ;
દ્વારકેશ પ્રભુ યહ વિગ્રહેંગે, મોકરલિયો જન્મ સનાથ.૨

(૮) श्री द्वारकांनाथजीको पद १२ मुं.

આજ હરિ વિહરત કુંજ નિકેત;
દુભુંર આયયુગલદગમીચે, પ્યારી જિયઉપજ્યો હેત. ૧
હસ્ત કમલ તાળીદે મોહન, દોઉ ભુજરસ ઉર લેત;
દ્વારકેશપ્રભુસ્યામવર્ણવપુ, અદ્ભુતભલોબન્યોસંકેત. ૨

(૯) श्री गोकुलनाथजीको पद १३ मुं.

બ્રજપતિ તુમ બીન કોન કરે, ટેક.
ઉત મધવાકોમાન ભંગકર. ઈત બ્રજગોપિનગોપભરે. ૧
વેણુ બજાવત કરપર ગીરીવર, વામ ભુજાલેશંખ ધરે;
દ્વારકેશ પ્રભુગૌરવર્ણવપુ, નિગમેપ્રશંસિત વિપતહરે. ૨

(૬) श्रीगोकुलचंद्रमाजीका पद १४ मुं.

અંગ છબિ નિરખત લજ્જ અનંગે. ટેક.
ચરણ કટિ શ્રીવકું નમીતકર,
નંદ સુત દેત રસ દાન લલીત ત્રિભંગે. ૧
પુષ્ટિ પંથ સ્થાપ મર્યાદ ઉલ્લંઘ કર,
ચિન્હ પ્રકટીત વિવિધ અંગ અંગે;
પ્રેમ આસક્તિ સ્નેહ મુર્છા વિવશ,

વિવિધ પરિ વેષ છીયે વેણુ સંગે. ૨
શ્યામ સુકુમાર તન ચીતવન લલીત,
અવનિપર લટકે જબ ચલત તમ માન ભંગે;
પરમ મોહન દ્વારકેશ મધુર અતી,
ગોકુલાધિશ ઉચ્છલીત તરંગે. ૩

(૭) श्रीमदनमोहनजीको पद १९ मुं.

વેણુ બજાવત સુંદર વદન,
સુનતહીં તેં દોર આઇ પુછતહેં, કયોં છાંડયો સદન. ૧
ધર્મછાંડનીજધર્મ કીયોહમ,તુમકયોંગૌરભયે નંદનંદન;
દ્વારકીશકેપ્રભુહમસમજાનતન્યાયકહતહોમન્મથકંદન. ૨

ઇતિ શ્રીસાત સ્વરૂપકે પદ સમાપ્ત.

राग जंगलो पद १६ मुं.

શ્રીકૃષ્ણ મથુરાં બસકે ગોકુલકો આવનો છોડ દીયોટેક.
જબતેં વ્રજબાસન ત્યાગ કીયો,
ગઊવનકો ચરાવનકો છોડ દીયો;
જબતેં કુબ્જાકો સંગ કીયો,
પન ઘટકો આવનો છોડ દીયો. ૧
કંસકુમારીભયેમહારાજા,ગલીયનઅથડાનોછોડ દીયો;
લલીત કીશોરીકેરંગભીને ગોપીસેં નેહ છોડ દિયો. ૨

राग जंगलो पद १७ मुं.

કબહું સુધ કરત ગોપાલ હમારી, ટેક.
જબતેવ્રજબાસનત્યાગકીયો,ગૌવનનેચારોછોડદીયો. ૧
વસુદેવજીકે પુત્ર કહાયે, હમ ઇનહીંકે ધાઇ ભયે;
સૂરદાસ પ્રભુ ગોકુળ પ્રકટે, ભક્તનકે સુખદાઇ. ૨

राग जंगलो पद १८ मुं.

કછુ દોષ નહીં મન મોહનકો, ટેક.
બન વાંસ બુરે જીનકી બંસરી;
તેરી જાતભાત મેં સબજાણું, તેરે ગાત ગાતમેંહે રસરી,
બનહુંઢકે બાંસ કટાય દઉં.
ઉપજે નહી બાંસ બજે બંસુરી. ૧
હમછોડદીયોવ્રજકોવસવો, યામેંતુંબસતુંબેરનબંસુરી;
ચંદ્રસખીભજબાળકૃષ્ણ, ચરણુનમેં ચિત્તધરેસજની.૨

राग कालींगडो पद १९ मुं.

અબતો થકીત ભયો મન મેરો, ટેક.
મેં આધીન તુમારે ગોપી, ભયો સબનકો ચેરો. ૧
મેં આયો તો યોગ શીખાવન, તુમારો પ્રેમ ઘણેરો;
સુરદાસ યા વ્રજકું દેખત, છુટ ગયો છલ મેરો. ૨

राग कालींगडो पद २० मुं.

કાંહીકુંઝુકવ્રજનારી, હમપરકાહીકુંઝુકત વ્રજનારી, ટેક.
સાજે ભાગ નહી કાહુકે, હરિકી લીલા ન્યારી. ૧

કુબજા લીખ્યો સંદેશો સબનસું, ઓર કીની મનુહારી;
મેં તો દાસી કંસ રાજાકી, દેખો હૃદય વીચારિ. ૨
સબ કુળ ઈન બીચ કરવી તું મરી, રહતહે ઘોરે ડારી:
અબતો હાથ પરી રસીયાકે, બાજત રાજદુલારિ. ૩
તન ટેડો મેરો સબ કોઉ જાણે, પરસ સઇ અધીકાઇ:
સુરદાસ સ્વામી કરૂણામય, અપને હાથ સંમારિ. ૪

राग कालींगडो पद २१ मुं.

કુબ્જા કહત પુરાતન કહાંની, ટેક.
એક પલંગપર બેઠે દોઉ, બાત કરતહે છાંની. ૧
મેરે આગે નંદ લરકેસે, લરકની જશોમતી રાણી;
ઉગ્રસેનકું ગોદ ખેલાયો, તાદીન બડી સયાણી. ૨
કહા કહુ કછુ કહત ન આવે, અબ ભઈ હેપટરાણી;
સુરદાસ પ્રભુસું કહા કહીયે, બડી ઠાઠ ચલ ઠાણી. ૩

रासके पद. पद २२ मुं.

રાસમેં બીહારી આજ રાસમેં બીહારી,
સોહત સલુણે શ્યામ, રાસમેં બીહારી. ટેક૦
મોર મુગટ કાછની કટી, પીત પટ સંમારી;
શ્રવણ કુંડળ ચરણ નુપૂર. મોરલી અધરધારી. ૧
બંસી સુણી આય મીલી, સબ વ્રજકી નારી;
એક એક પ્રતી રૂપ ધરી, વિલસત વનમાળી. ૨

रासनुं पद. पद २३ मुं.

શરદ રેન જુ રહી યા બનમે, મુરલી અધરે ધરેરે. ટેક.
કંચન કંકણ નૂપુર બાજે, ગલે મોતીયનકી માળારે;
બાજુબંધ સુરજકી જોતી, કુંડળ મુગટ ધરેરે. ૧
શ્રવણ સુનત વહ તાપ હીય, પનીસુછાંડચલી બનમેં;
હરી દર્શનકી પ્યાસી અખીયાં, ચર્ણુન જાય ઠરીરે. ૨
દેખીયત સુંદર રૂપ માધુરી, તનકી શુલ હરીરે;
સુરદાસ પ્રભુ મન્મથકે, હરનીશ રાસ વરીરે. ૩
વૃંદાવન કુંજલતા રાસ રચ્યો ભારી;
થેઈ થેઇ નાચત હરિ, સંગ રાધા પ્યારી. ૩
સુરનર મુનિ નાર સહિત, નિરખી સુધ વિસારી;
ધન્ય ધન્ય રઘુનાથ પ્રભુ, વ્રજજન સુખકારી. ૪

उधव लीलानुं पद. पद २४ मुं.

ઉધો જો કોઇ યહ તન ઠેર બનાવે. ટેક.૦
તોઉ નંદનંદન બીનમધુકર, ઓરચિત્તમેંનહીઆવે.૧
યા તનકી કોઉ ત્વચા કાઢકેં, લેકર દુદંભી સાજે;
મધુર ઉતંગ સસસુરનીકસે, કાન્હકાન્હકહિ બાજે.૨
નીકસે પ્રાણ પરે જ્યાં માટી, દ્રુમ લાગે તિહી ઠામ;
સુન અબ સુર પત્ર ફુળ શાખા; લેત ઉઠે હરીનામ. ૩

रास गझल पद २५ मुं.

મેરે શ્રીનાથજી પ્યારે, દ્રગનસેં હોજુ મત ન્યારે. ટેક.
દયા કરી દરસ મોય દીજે, કૃપા કરી આપનો કીજે;
ગલે જામા દદામીકા, કમર પટકા બદામીકા. ૧
સુરંગી પાઘ સીર સોહે, લસત બન માલ મન મોહે;
લગી કોઇ કહાંનમેં હુતી, તજી મોય સેજમેં સુતી. ૨
મેરા દીલ લે ગયા આલી, લગી તનમેં તાલાવેલી;
મત ભુલ દેખી તન ગોરા, જગતમેં જીવના થોરા. ૩
કઠીણુહે મોહકી જવાળા, વહે જાતાહે સંસારા;
સદા વ્રજાધિશજી ગાવે, છબીપર વારણે જાવે. ૪

ત્રેહનું પદ ૨૬ મું.

અબતોપ્રીયઆયમીલોનંદકેદુલારે,જસોદાજુકેપ્યારે. ટેક.
લાગ્યો મોયે તેરો ધ્યાન, બીસર ગઇ દેહ ભાન;
રૈન દીના ચેન નહીં પ્રાણનકે પ્યારે. અબતો. ૧
જબ દેખો કરણી મેરી, તબ તો કયાં પાઉં ઠોર;
આપની ઓર કરો નેક, ભવસિંધુકે કીનારે. અબતો. ૨
મો સરખી તો અનેક, મેરે પ્રભુ તુમહી એક;
ટેક ધરી નાથ નેક, કરો જુ નીહારે. અબતો. ૩
શીવ નાઇ રઘુરાઇ કહેત શીતળ હોત ગાત;
કૃપાનાથ ધરો હાથ શીષપેં હમારે. અબતો. ૪

રાગસોરઠ. પદ ૨૭ મું.

મૈયા મેરી કંમરી કોને લઇ. ટેક.

ગાય ચરાવન જાત વૃંદાવન, ખરીકમે ભાગી ગઈ. ૧
એક કહેતતેરીકારીકામરીયાં, શ્રીજમુનાજીમે જાતવહી;
એક કહે શ્રીવૃંદાવનમેં, સુરભી ખાય ગઈ. ૨
એક કહે તુમ નાચો ગાવો, કાંમરી દેહું નઈ;
સુરદાસ પ્રભુ જશોમતી આગેં, આંસુનકી ધારા વહી. ૩

माननुं पद. पद २८ मुं.

સખી નંદલાલ આવન નહિ પાવે. ટેક.
ભીતર ચરન ધરન મતિ દિજો, ચાહેજીતેક લલચાવે. ૧
એસેનકો વિશ્વાસ કહારી, કપટકી બાત બનાવે;
સુરશ્યામ એક મેરે ભુવન બીના,
અન્ય ચાહે ત્યાં જાવે, સખી નંદલાલ આવન. ૨

राग नट पद २९ मुं.

નાગરી નટ નારાયણ ગાયો. ટેક૦
તાન માન બંધાન સપ્ત સ્વર રાગસો રાગ મીલાયો. ૧
ચરણ ઘુઘરૂ જંત્ર ભુજનપર નિકોઝમક ઝમાયો;
તતથેઇતતથેઇલેતગતિમેંગતિપતિવ્રજરાજ રીઝાયો. ૨
સકલ ત્રિયનમેં સહજ ચાતુરી અંગ સુગંધ દીખાયો;
વ્યાસસ્વામીનીધન્યધન્યરાધા રાસમેં રંગ મચાયો. ૩

राग देवगंधार. पद ३० मुं.

સામરો મંગલ રૂપ નિધાન. ટેક૦

જા દીનતે હરિ ગોકુલ પ્રકટયે દીનદીનહોત કલ્યાણ. ૧
બેઠી રહો શ્યામ ગુણ સુમરો રેન દીના સબ જામ;
શ્રીભટ કહે પ્રભુ નેનભર દેખો પીતાંબર ઘનશ્યામ.૨

राग भैरव पद २१ मुं.

હે દૈયા મતવાલા જોગી દ્વારે મેરે આયા હે. ધ્રુ૦
જટા જુટ સીર મુકટ બીરાજત ત્રૈલોચન મહા માયા હે,
વૃષભ ઉપર અસવાર હોય કેં શ્રીગોકુલકોં ધાયા હે. ૧
વાઘાંબર પાટાંબર સોહે અંગ ભ્રાર લપટાયા હે,
કર ત્રિશુલ ડમરૂ લિયે ખપ્પર સિંગીનાદ બજાયા હે.૨
અરૂન નેન વિજયાજુ ચઢાયે આક ધતુરા ખાયા હે,
તિલક ચંદ્રમા ભૃકુટી ઉપર જોગી જુગત બનાયા હે.૩
રૂંઢ માલ ગરે બીચ બીરાજત શેષનાગ લપટાયા હે,
અદ્ભુત રૂપ ધર્યો જોગીકો મેરા ગોપાલ ડરાયા હે. ૪
દેખો મૈયા તેરા બાલક જિન મોઇ ચટક લગાયા હે,
સુરશ્યામ ચરણરજ વંદી દર્શન મેં સચુ પાયા હે. ૫

राग आशावरी. पद २२ मुं.

બાલાએં જોગી જસ ગાયા. ટેક૦
ધન્ય જસુમતિ તેરે તનકોં જિન એસા સુત જાયા. ૧
ગુનન બડા છોટા નિજ જાનોં અલખ પુરૂષ ઘર આયા,
જાકો ધ્યાન ધરતહેં મુનિજન નિગમન ખોજ ન પાયા.૨
જો ચાહોસો લીજીયે રાવલ કરો આપની દાયા,

દેહુ અસીસ મેરે યા સુતકો બાઢે અવીચલ કાયા. ૩
ના હો લેહોંપાટ પાટંબર ના લેહોં કંચનમાયા,
અપને સુતકે દરસ દીખાવો જો મોચ ગુરૂને બતાયા. ૪
વીનતી કીયેં કહતી નંદરાની સુની જોગીનકે રાયા,
દેખન ન દેહું તોહિ દીગંબર બાલક જાય ડિઠાયા. ૫
જાકી દષ્ટિ સકલ જગ ઉપર સો કયોં જાય દીઠાયા,
અલખ પુરૂષ હે મેરા સ્વામીસો તેને ભવન છીપાયા.૬
બાલકૃષ્ણકોં લાઇ જસોદા કરી અંચલકી છાયા,
દર્શન પાય ચરણ રજ રંદીત સીંઘી નાદ બજાયા. ૭
નિર્ખી નિર્ખી મુખ પંકજ લોચન નેનન નીર વહાયા,
દેખત બને કહત નહીં આવે નાટક ભલા બનાયા. ૮
ઠાકુરદાસ મહાપ્રભુ લીલા મહાદેવ લો લાયા,
લીલાલાલલલિતગુનઅટકયો ચિત્તનહીંચલતચલાયા. ૯

राग धनाश्री. पद २३ मुं.

રાણી તેરો ચીરંજીયો ગોપાલ. ટેક૦
બેગિ બઢો બડ હોય વિરધ લટ મહરિ મનોહર બાલ.૧
ઉપજી પર્યો યહ કુખભાગ્ય બળ સમુદ્રસીપ જેસેંલાલ;
સબ ગોકુલકે પ્રાણજીવન ધન વેરીનકે ઉર સાલ. ૨
સુરકી તો જીય સુખપાવતહેં અબદેખત શ્યામતમાલ;
રજ આરજ લાગોં મેરી અખીયન રોગ દોષ જંજાલ. ૩

राग धनाश्री. पद २४ मुं.

જસોદા રાણી જાયો હે સુત નીકો. ટેક૦
આનંદ ભયો સકલ ગોકુલમે ગોપ વધુ લાઈ ટીકો. ૧
અક્ષત દુબ રોચન વંદન નંદે તીલક દહિકો;
અંચલ વારિવારિ મુખનિરખતકમલનયન પ્યારોજીકો.
અપને અપને ભવન તે નિકસી પહેરે ચીર કસુંભીકો;
યાદવેંદ્ર વ્રજકુલ પ્રતિપાલન કંસ કાલ ભય ભીકો. ૩

राग सारंग. पद २५ मुं.

આજ બધાઇકો દીન નીકો. ટેક૦
નંદ ઘરૂની જસોમતિ જાયોહે લાલ ભામતોજીકો.
પંચ શબ્દ બાજે બાજતહેં ઘર ઘરતેં આયો ટીકો;
મંગલ કળસ લીયે વ્રજસુંદરી ગ્વાલ બનાવત છીંકો. ૨
દેત અસીસ સકલ વ્રજસુંદરી ચીરંજીયો કોટિ વરીસો;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર ગોપ ભેખ જગદીશો. ૩

राग सारंग. पद २६ मुं.

આજ નંદરાયકે આનંદ ભયો. ટેક૦
નાચત ગોપી કરત કુલાહલ મંગલ ચારૂ ઠયો. ૧
રાતી પીરી ચોલી પેહેરે નૌતન ઝુમક સારી;
ચોવા ચંદન અંગ લગાયે સીંદુર માંગ સંમારી. ૨
માખણ દુધ દહ્યો ભરિ ભાજન સકલ ગ્વાલ લે આયે;
બાજત બેન પખાવજ મહુવરિ ગાવત ગીત સુહાયે. ૩
હરદ દુબ અક્ષત દધિ કુંકુમ આંગન બાઢી કીચ;

હસ્ત પરસ્પર પ્રેમમુદીત મન લાગિલાગિભુજ બીચ. ૪
ચહુ વેદ ધુનિ કરત મહામુની પંચ શબ્દ ઢમઢોલ;
પરમાનંદ બઢયો ગોકુલમેં આનંદ કૂદે કલોલ. ૫

राग सारंग. पद १७ मुं.

ઘર ઘર ગ્વાલ દેતહેં હેરી. ટેક૦
બાજત તાલ મૃદંગ બાંસુરી ઢોલ દદામા ભેરી. ૧
લુંટત ઝપટત ખાત મીઠાઈ, કહી ન શકત કોઉ ફેરી;
ઉનમદ ગ્વાલ કરત કોલાહલ વ્રજવનિતા સબ ઘેરી. ૨
ધ્વજા પતાકા તોરણુ માલા સબ સીંગારી શેરી;
જય જય કૃષ્ણુ કહેત પરમાનંદ પ્રકટયો કંસકો વેરી. ૩

राग कान्हारो पद २८ मुं.

યહ ધન ધર્મહી તે પાયો. ટેક૦
નિકેં રાખિ જસોદા મૈયા નારાયણુ વ્રજ આયો. ૧
જા ધનકોં મુનિ જપ તપ ખોજત, વેદહુ પાર ન પાયો;
સો ધન ધર્યો ક્ષીર સાગરમે, બ્રહ્મા જાય જગાયો. ૨
જા ધન તે ગોકુલ સુખ લઈયત, સગરે કાજ સંવાર્યો;
સો ધન વાર વાર ઉર અંતર, પરમાનંદ વિચાર્યો. ૩

राग बिहाग. पद २९ मुं.

રાવલકે કહેં ગોપ આજ વ્રજધુનિ ઓપ. ટેક.
કાંન દે દે સુનોં બાજે ગોકુલ મંદિલરા;

જશોદાકે પુત્ર ભયો વૃષભાનજુ સો કહ્યો,
ગોપી ગ્વાલ લે લે ધાયે દધિ દુધ ગગરા. ૧
આગે ગોપ વૃંદ સોહે પાછે ત્રિયા મન મોહે,
ચલિ ન સકત કોઉ પાવત ન ડગરા;
ચત્રભુજ પ્રભુ ગિરિધારિકો જન્મ સુનિ,
ફુલે ફુલે ફિરત નારદ જેસેં ભમરા. ૨

राग नायकी पद ४० मुं.

આનંદ બધાવનો, નંદ મહરિ જુકે ધામ; ટેક.
બડભાગીન જસુમતી જાયોહે, કમલ નેંન ઘનશ્યામ. ૧
બજત નિસાંન મૃદંગ ઢોલ રવ મંગલ ગાવત વામ;
દેત દાન કંચન મણિ ભુષણ, ધેનુ તસન લેં લેં નામ.૨
દેત અશીશ સકલ ગોપીજન, વ્રજજન મન અભિરામ;
હરિનારાયણ શ્યામદાસકે પ્રભુમાઇ,પ્રકટેહેપુરણ કામ.૩

राग नायकी. पद ४१ मुं.

જન્મ લીયો શુભ લગન વીચાર. ટેક૦
કૃષ્ણ પક્ષ ભાદોં નિશ આઠે,નક્ષત્રરોહીણીઅરૂબુધવાર.૧
શંખચક્રગદાપદ્મ બિરાજત કુંડળ મણિ ઉજીયાર;
મુદિત ભયે વસુદેવ દેવકી, પરમાનંદદાસ બલિહાર. ૨

*प्रभातीयुं पद ४२ मुं.

શ્રીહરિ નરહરિ કૃષ્ણ કરૂણા કરી રાખ્ય રાધાવર,
ચરણ શરણે; શોક મોહે ગયા જન્મ સઘળા વૃથા;
દુષ્ટ ચીંતા કરી ઉદર ભરણે. ૧
દેહ ઇંદ્રીય પ્રાણ અંતઃકરણ દારા ધન સોપીયાં
શરણ તારે; જીવ વિદ્યા ધર્મ સર્વ શ્રીનાથજી તું
તુજ વિના અવર નહિ વસ્તુ મારે. ૨
મારે માતતું તાતતું ભ્રાતતું ભુધરા તુજ વિના અવર
કોને ન જાણું; દાસ હું નાથ તું એમ જાણી સદા
દ્વાર બેઠો તારા ગુણ વખાણું. ૩
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ ભુતળે પ્રકટીને પુષ્ટિમાર્ગ તે
વીશદ કરશે; દૈવિનિજ જીવ જે શરણ જે આવશે
વિના સાધન ઉદ્ધાર કરશે. ૪
માટે શરણ દ્યો શ્રીહરિ દીન જાણી કરી સર્વથા
દાસને ચરણ રાખો; બેઉ કર જોડીને નરસઇઓ વિનવે
નિત્ય પ્રતિ આવીને વદન દાખો. ૫

राग सारंग. पद ४३ मुं.

કેસરકી ધોતી પહેરે કેસરિ ઉપરના ઓઢે,

---

* જુનાગઢના નરસિંહ મહેતાનું ગાયેલું છે. તે ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે પુષ્ટિમાર્ગ–પ્રવર્તાવનાર શ્રીમદ્વલ્લભાચાર્ય શ્રીમહાપ્રભુજીનું પ્રાકટ્ય થશે. નરસિંહ મહેતા પુષ્ટિમાર્ગના બધૈયા કહેવાય છે.

તિલક મુદ્રા ધરેં બેઠે શ્રીલક્ષ્મણભટ્ટ ધામ;
જન્મ ઘોસ જાન જાન અદભુત રૂચિ માન માન,
નખસિખકી શોભા ઉપર વારેં કોટિકામ. ૧
સુંદરતાઈ નિકાઈ તેજ પ્રતાપ અતુલતાઈ,
આસપાસ યુવતિ જન કરતહેં ગુણ ગાન;
પદ્મનાભ પ્રભુ વીલોક ગિરિવરધર વાગધીશ,
યહ અવસર જોહે તે મહા ભાગ્યવાન. ૨

राग गोडी. पद ४४ मुं.

નાતર લીલા હોતી જુની. ટેક૦
જોપેં શ્રીવલ્લભ પ્રકટ ન હોતે, વસુધા રહેતી સૂની. ૧
દિનદિન નઈનઇએ અધીક છબી ઉપજ તજચોકુંડલ
મધ્ય ચુની;
સગુણદાસ યા ઘરકો સેવક જસ ગાવત જાકો મુની. ૨

राग देवगंधार. पद ४५ मुं.

બહોરિ કૃષ્ણ શ્રીગોકુલ પ્રગટે શ્રીવિઠ્ઠલનાથ હમારે;
દ્વાપર વસુધા ભાર હર્યો હરિ કલિયુગ જીવ ઉદ્ધારે. ૧
તબ વસુદેવ ગૃહ પ્રકટ હોયકેં કંસાદિક રિપુ મારે;
અબ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટ હોયકેં માયાવાદ નિવારે. ૨
એસો કવિકો હેં જગ મહીમા વરણે ગુનગુ તિહારે;
માણેકચંદ પ્રભુકોં શીવ ખોજત ગાવત વેદ પ્રકારે. ૩

राग देवगंधार. पद ४६ मुं.

ચહું જુગ વેદ વચન પ્રતિ પાર્યો. ટેક૦
ધર્મ ગ્લાની ભઇ જબહીજબ, તબતબ તુમવપુ ધાર્યો. ૧
સત્યયુગ શ્વેત વારાહ રૂપ ધર હિરણ્યાક્ષ ઊર ફાર્યો;
ત્રેતા રામરૂપ દશરથ ગૃહ રાવણ કુલ સિંઘાર્યો. ૨
દ્વાપર વ્રજ હુમતતે રાખ્યો સૂરપતિ પાયન પાર્યો;
કંસાદિક દાનવ સબ મારે, વસુધા ભાર ઉતાર્યો. ૩
કલિયુગ શ્રીવલ્લભ ગૃહ પ્રકટે માયાવાદ નિવાર્યો;
માણેકચંદ પ્રભુ શ્રીવિઠ્ઠલ પુરૂષોત્તમ રૂન નિહાર્યો. ૪

राग आसावरी. पद ४७ मुं.

પૌષ કૃષ્ણ નૌમીકો શુભ દિન, પૂત અક્કાજુ જાયે હો;
સુનસુનનીજજનસબઆનંદે, હરખતકરત વધાયે હો. ૧
નારદાદિ બ્રહ્માદિક હરખે,શુક મુનિ અતિ સચુ પાયેહો;
શ્રીભાગવત વિવેચન કરકે, ગુઢ અર્થ પ્રકટાયે હો. ૨
કલિકે જીવ ઉદ્ધારણ કારણ, દ્વિજવપૂધર ભુવઆયે હો;
અતિ ઉદાર શ્રીલક્ષ્મણ નંદન,દેત દાન મનભાયે હો. ૩
કરત વેદ ધ્વનિ વિપ્ર માહામુનિ,જ્ઞાતિ કર્મ કરવાયેહો;
માણેકચંદ શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુકે, વિમલવિમલયશગાયેહો. ૪

राग सारंग. पद ४८ मुं.

જયતિ રૂકિમણી નાથ પદ્માવતી,
પ્રાણપતિ વિપ્રકુળ છત્ર આનંદકારી;

દીપ વલ્લભ વંશ જગત નિસ્તમ કરન,
કોટી ઉડુ રાજ સમ તાપ હારી.
જયતિ ભક્તન પ્રતિ પતિત પાવન કરન.
કામી જન કામના પુરણુ ચારી;
મુક્તિ કાંક્ષીય જન ભક્તિ દાયક પ્રભુ,
સકલ સામર્થ ગુણુ ગણુન ભારી. ૨
જયતિ સકલ તીરથ ફલિત નામ સ્મરણુ,
માત્ર વાસ વ્રજ નિત્ય ગોકુલ વિહારી;
નંદદાસનીનાથ પિતા ગિરિધર આદિ,
પ્રકટ અવતાર ગિરિરાજ ધારી. ૩

राग सारंग. पद ४९ मुं.

જે વસુદેવ કીએ પુર્ણ તપ,
સો ફળ ફલીત શ્રીવલ્લભદેહ;
જેગોપાળ હુતે શ્રીગોકુળમે,
તે અબ આન બસે કર ગેહ.
જેવે ગોપ વધુહી વ્રજમેં,
સો અબ વેદરુચા ભઇ જેહ;
છિતસ્વામી ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલ,
તેઇ એઇ એઇ તેઇ કછુ ન સંદેહ. ૨

राग बिहाग. पद ५० मुं.

ભજીયે શ્રી વલ્લભવરકે ચરણ. ટેક૦
સકલ પતિત ઉદ્ધારણ કારણ, પ્રકટકિયે અવતરણ. ૧
શુદ્ધ શ્રીભાગવત પ્રતિ પદ, અર્થ પ્રાકટ કરણ;
આશરો કરિ રહે જે જન, મિટે જન્મ ને મરણ. ૨
અખિલ લીલા પ્રેમ સંયુત દીખાયે ગીરીધરણ;
રસીક વીનતી કરે માનો, ચરણ કમલ અનુશરણ. ૩

राग बिहाग पद ५१ मुं.

શ્રીવલ્લભ કૃપા કીજે મોહી. ટેક.
જ્ઞાન ભક્તી વીવેક બળકો, આશરો નહીં કોઇ. ૧
યહ બળહીં ચીત્ત વીચારૂ, છીનક દગભર જોઇ;
દેહો દર્શન કર નીજ, દાસનકે દુઃખ ખોઈ. ૨

राग बिहाग पद ५२ मुं.

શ્રીવલ્લભ ભલે બુરે તોઉ તેરે. ટેક.
તુમહીંહમારી લાજ બઢાઇ, વીનતી સુનો પ્રભુ મેરે. ૧
અન્ય દેવ સબ રંક ભીખારી, દેખે બહુત ઘનેરે;
હરીપ્રતાપ બલગીનતન કાહુ, નીડરભયે સબ ચરે. ૨
સબ ત્યજ તુમ શરણાગત આયે દ્દઢકર ચરણગહેરે;
સૂરદાસ પ્રભુ તુમારે મીલેતેં, પાયે સુખજુ ઘનેરે. ૩

राग बिहाग पद ५३.

અરે મન શ્રીવલ્લભ ગુણ ગાય. ટેક.

વૃથાકાલ કાહેં કોં ખોવત, વેદ પૂરાણુ પડાય. ૧
શ્રીગીરીરાજધરણુ પૈવેકોં, નાહી ન ઓર ઉપાય;
રસીક સદા અનન્ય હોયકે,ચીતર્દત ઉતન ડુલાય. ૨

राग बिहाग पद ५४.

સબતે શ્રીવલ્લભ નામ ભલો. ટેક.
લીજે લીજે લીજે નાતર, કલીયુગ કરત છલો. ૧
સદમદ તીર્થ સદન સ્યામઘન,તીર્થ વૃથા ચલો;
શ્રીવીઠુલ ગીરીધરણુ મહાનીધી, રીદ્ધીસીદ્ધી પ્રબલો.૨

राग बिहाग पद ५५.

લીજે મોહી બુલાય શ્રીવલ્લભ. ટેક.
બહુત દીવસ દર્શનભએ મોકોં, તાતે મન અકુલાય. ૧
નીશદિન આતીહીક્ષીણુ હોત તન,સુદ્ધબુદ્ધ ગઇભુલાય;
ગોવીંદપ્રભુ તમારે દર્શન વીન,જુગભર કલ્પવીહાય. ૨

राग बिहाग पद ५६.

જઇ શ્રીવલ્લભ ચરણુકમલ શીર નાઇયે. ટેક.
પરમ આનંદ સાકાર શશી શરદ સુખ;
મધુરી વાણી ભક્તજનન સંગ ગાઇયે. ૧
રાજ તમ છાંડ મદ સત્વકે સંગ વહે,
રાખ વીશ્વાસ પ્રેમ પંથકો ધાઇયે;
કહત મજાધીશ વૃંદા વીપીન દંપતી,

ધ્યાનધર ધરી હીયે દગન સીરાઇયે. ૨

राग केदारो पद ५७.

નમો શ્રીવલ્લભાધીશ સ્વામી, ટેક.
અખંડ અવતાર જુગધાર લીલા કરી;
આસુરી જીવ સબ મોહ પામી. ૧
નીગમ કર જોરકેં કરત સ્તુતી સદા,
સનક સુખ વ્યાસ નહીં પાર ગામી;
શેષ અજ રૂદ્ર સુર તેતીસ ધ્યાવત સદા,
રટત મુનીજન સકલ દિવસ યામી. ૨
દેખકર દિન વ્હે અતુલ કરૂણા સઇ,
ભાગ્યનિધિ પ્રકટ ભએ ગરૂડ ગામી;
પુષ્ટિ પંથ પ્રકટકર નામ નૌકા કરી,
પાર સંસાર કીએ શરણ આમી. ૩
વેદ દધિ મથિ સિદ્ધાંત નવનિત જે ભજનરસ,
દૈવિજન દુર કીયે હ્રદય ભ્રામી;
કપટ કલિદંડ સમ ગ્રંથ ખંડત કિયે.
વ્યાસ નંદન વચન પાર પામી. ૪
કોટિ બ્રહ્માંડ તન રોમહિ રોમપ્રતિ,
જગત આધાર ધર ધીર ધામી;
નંદ ગૃહ પ્રકટ ભુવિ ભક્ત આરતિ હરી,
તેહી તેલંગ કુલ તિલક છત્ર છામી. ૫

કોઉ કહેં વિપ્ર કોઉ વિબુધ પંડિત કહે,
કોઉ કહે અંશ કોઉ આત્મારામી;
દ્વીય જન એક નિરધાર નિશ્ચય કીયો,
વસ્તુતઃકૃષ્ણ એ બંધ દામી. ૬
કોંન ગુણ કહિ શકે અખિલ વ્રજ ઈશકે,
દિન વ્હે ચરણતર શીશ નામી;
શરણ વલ્લભ લિયે ભાગ્યકો પાર નહિ,
વ્રજ કૃષ્ણદાસ પ્રભુ અંતરયામી. ૭

राग बिलावल. पद ५८.

યહ માગોં યશોદા નંદ નંદન. ટેક.
વદન કમલ મેરો મન મધુકર,
નિત્યપતિ છીન છીન પાઉં દર્શન. ૧
ચરણ કમલકી સેવા દીજે,
દોઉજન રાજત વિદ્યુલ્લતા ઘન;
નંદ નંદન વૃષભાન નંદીની,
મેરે સર્વસ્વ પ્રાણજીવન ધન. ૨
વ્રજ વસવો યમુના જલ પીવું,
શ્રીવલ્લભકુલકો દાસ ચેહી પન;
મહાપ્રસાદ પાઉં હરિગુણ ગાઉં,
પરમાનંદ દાસ દાસી જન. ૩

राग बिलावल पद ५९.

યહ માગો શંકરષણુ વીર. ટેક૦
ચરણુ કમલ અનુરાગ નિરંતર;
ભાવે મોહે ભક્તાનકી ભીર. ૧
સંગ દેહો તો હરિ ભક્તાનકો,
વાસ દેહો શ્રીયમુનાતીર;
શ્રવણુ દેઉ તો હરિ કથા રસ;
ધ્યાન દેહુ તો સ્યામ શરીર. ૨
મન કામના કરો પરિપુરણુ,
પાવન મજજન સુરસરી નીર;
પરમાનંદદાસકો ઠાકુર,
ત્રિભુવન નાયક ગોકુલપતિ ધીર. ૩

राग बिलावल पद ६० मुं.

યહ માગોં ગોપીજન વલ્લભ, ટેક૦
માનુષ જન્મ ઓર હારસેવા;
વ્રજ વસવો દીજે મોહિ સુલ્લભ. ૧
શ્રીવલ્લભકુલકો હોંહુ ચેરો,
વૈષ્ણુવ જનકો દાસ કહાઉં;
શ્રીયમુનાજલ નીત્યપ્રતિ ન્હાઉં,
મન ક્રમ વચન કૃષ્ણુ ગુણુ ગાઉં. ૨
શ્રીભાગવત શ્રવણુ સુન નિત્ય,
ઇન ત્યજ ચિત્ત કહું અનત ન લાઉં;

પરમાનંદદાસ યહ માંગત,
નિત્ય નિરખો કબહું ન અઘાઉં. ૩

राग धनाश्री पद ६१.

શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે રે મન મેરે, ટેક૦
કોટી જન્મ કષ્ટ પાપ છિનમે જાય તેરે. ૧
જગત બાવરેકે સંગ તું બાવરો કયોં હોયે રે,
શ્રીહરિજીકો ચરણારવિંદ બેરબેર ગૃહિરે. ૨
બેર બેર કહતહોં તું સુનત નાહિ બહેરે
કહેતહે ગોવિંદ સદા આનંદમેં રહેરે. ૩

राग गोरी पद ६२.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ શરણં મમ ઉચ્ચરે, ટેક૦
રૈન દિન નિત્યપ્રતિ સદા પલ છિન ઘડી;
કરત વિધ્વંસ જન અખિલ અઘ પરિહરે. ૧
હોત હરિ રૂપ વ્રજ ભુપ ભાવત સદા,
અગમ ભવસિંધુકો વના સાધન તરે;
રહત નિશ દીવસ આનંદ ઉરમેં ભરે.
પુષ્ટિ લીલા સકળ સાર ઉરમેં ધરે. ૨
રમા અજ શેષ સનકાદિ શુક સારદા.
વ્યાસ નારદ રટેં પલક સુખ ના ટરેં;
લાલ ગિરિધરન મહિમા અતુલ જગમગે,
શરણ કૃષ્ણદાસ નિગમ નેતી નેતી કરેં. ૩

राग गोरी पद ६३.

કૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ મનમાંહિ ગતિ જાનિયે. ટેક.
દેહ ઇંદ્રિય પ્રાણ દારા ગારાદિ;
વિત્ત આત્મા સકલ શ્રીકૃષ્ણકી માનિયે. ૧
કૃષ્ણ મમ સ્વામી હોં દાસ મન વચ કર્મ,
કૃષ્ણ કર્તા યેહિ સદા જિય આનિયે;
કૃષ્ણદાસની નાથ વલ્લભદાસ વચ ધર,
ચરણરજ વલ્લભાધિશ મન સાનિયે. ૨

राग बिहाग पद ६४.

કહો મન શ્રીકૃષ્ણ શરણં.
મમકે મિલે અધિક અમૃત સુખ એસેહે દુઃખહરણં. ૧
કરો નિવેદન સુરત નિપટ કર પરમાનંદ કરણં;
સેવા સાવધાન હોય સાધો અંબર ભોગ આભરણં. ૨
દીસત ઓર કછુ નહિં કમહું ભવસાગર તરણં;
શ્રીવિઠુલ ગિરિધરન લાલકી ગ્રહો કમલ ચરણં. ૩

राग बिहागरो पद ६५.

દેખ્યો કલસ એક અપાર. ટેક૦
સકલ વ્રજકો સાર યામે, મૃગ રીપુનકી વાર. ૧
શીવ સનક શુકદેવ નારદ રહે પચ પચહાર,
ધર્યો એક સવાર તાપર વકુબકી ધાર. ૨
શેષ મહેશ પાર ન પાવે નિગમ ગાવત ચાર,

પીત ધ્વજા ફહરાત તાપર સુર બલિ બલિહાર. ૩

राग विहाग पद ६६.

લાગે જો શ્રીવૃંદાવનકો રંગ. ટેક૦
મનકે મેલ સબે છુટ જેહેં, અરૂ વિષયનકો સંગ. ૧
રાધાવર સેવત અરૂ સુમરત, ઉપજત લહેર તરંગ;
સખીભાવ સહજ હોય છિનમેં, પુરૂષભાવ હોય ભંગ ૨
દેહ અભીમાન સબે છુટ જેહેં, મનસા હોય અપંગ;
પરમાનંદ નંદ નંદન ભજ, મીટેહે કોટિ અનંગ. ૩

राग विहाग पद ६७.

જાપર કમલા કંથ ઢરેં. ટેક૦
લકરી ઘાસકે વેચન હારો, તા શીર છત્ર ધરેં. ૧
વિદ્યાનાથ અવિદ્યા સમર્થ, જો કછુ ચાહે સોઇ કરે;
રીતે ભરે ભરે પુનઃઢોરે, જો ચાહે તો ફેર ભરે. ૨
સિદ્ધ પુરૂષ અવિનાશી સમર્થ કાહુ ને ન ડરે;
પરમાનંદ સદા યહ સંપતિ, મન તેં કબ ન ફરે. ૩

राग विहाग पद ६८.

કર્મગતી ટારી નહીં ટરે. ટેક૦
કહાંવે રાહુ કહાંવે રવિ શશી, આંન સંજોગ પરે. ૧
ઋષિ વસીષ્ટ મુની પંડીત જ્ઞાતા રચીપચી લગન ધરે;
દશરથ મરણુ હરણુ સીતાકે, બન બન રામ ફીરે. ૨
પાંડવકુલકે આપુ સારથી, તીનહુ પેં વિપત્તિ પરે;

ચક્રવર્તીરાજાહરિશ્ચંદ્ર કહીયે,સો નીચઘર પાણીભરે.૩
તીન લોક સબ માયાકે વશ, સુરનર મુની અસુરે;
સૂરદાસ વેહે સોં વેહેં અબ કહાં સોચ કરેં. ૪

राग बिहाग पद ६९.

યામેં કહા ઘટેગો તેરો,
નંદ નંદન કર ઘરકો ઠાકુર, આપ હોય રહ્યો ચેરો. ૧
ભલી ભઇ જો સંપતી બાઢી, બહુત કીયો ઘરઘેરો;
સુત વનિતા બહુ યુથ સંકેલે, વૈભવ ભયો ઘનેરો. ૨
કહું હરિકથા કહું હરિસેવા, કહું ભક્તનકો ડેરો;
સૂર સમર્પણ કરો શ્યામકો, યહ સાચો મત મેરો. ૩

राग बिहाग पद ७० मुं.

સબ દીન હોત ન એક સમાન. ટેક૦
પ્રકટતહેં પુર્વકી કરણી, ત્યજ મન શોચ અજ્ઞાન. ૧
કબહુંક રાજા હરિશ્ચંદ્ર ગૃહ સંપતિ મેરૂ સમાન;
કબહુંક દાસ શ્વપદ ગૃહ વ્હેયકે, અંમર હરત મસાન. ૨
કબહુંક યુધિષ્ઠિરરાજસિંઘાસન, અનુચર શ્રીભગવાન;
કબહુંક દ્રુપદ સુતા કૌરવ વશ, કેશ દુશાસન તાન. ૩
કબહુંક દુલ્હે બન્યો બરાત, ચહુદિશ મંગલ ગાન.
કબહુંક આપ મૃતક વ્હે જાતેહેં, કરલંબે પદપાન. ૪
કબહુંક રામ સહિત જાનકી, વિચરત પુષ્પ વિમાન;
કબહુંક રૂદન કરત ફિરતહેં મહાવિપિન ઊદ્યાન. ૫

જનની જઠર જન્યો જાદિનને, લિખ્યો લાભ અરૂહાન;
સુરદાસ યતન સબ જુઠે, વિધિકે અંક પ્રમાન. ૬

राग बिहाग पद ७१ मुं.

પ્રકટ વહે મારગ રીત દેખાઈ, ટેક૦
પરમાનંદ સ્વરૂપ કૃપાનીધી, શ્રીવલ્લભ સુખદાઈ. ૧
કરી શ્રૃંગાર ગિરિધરણુ લાલકો, જબ કરે વેણું ગ્રહાઈ;
લે દર્પણ સનમુખ ઠાડે વ્હે, નિરખ નિરખ મુસકાઈ. ૨
વિવિધ ભાંત સામગ્રી હરિકો, કરી મનુહાર લેવાઈ;
જલ અચવાઈ સુગંધ સહિતમુખ, બીડીપાન ખવાઈ. ૩
કરી આરતિ અનોસર પટદે. બેઠે નિજ ગૃહ આઈ.
ભોજન કરી વિશ્રામ છીનકલે, નિજ મંડલી બોલાઈ ૪
કરત કૃપા નીજદૈવી જીવનપર, શ્રીમુખવચન સુનાઈ;
વેણુ ગીત પુના યુગલ ગીતકી, રસબરખા બરખાઈ. ૫
સેવા રીત પ્રીત વ્રજ જનકી, જન હીત જગ પ્રકટાઈ:
દાસ શરણુ હરિવાગધીશકી, ચરણુ રેણુ નિધિ પાઈ. ૬

राग बिलावल पद ७२ मुं.

ગોમલ્લભ શ્રીગોવર્દ્ધન બલ્લભ, શ્રીમલ્લભગુનગનેન જાય;
ભુવકીરેણુ તરૈયા નભકી, ધનકી બુંદ પરત લખાય. ૧
જીનકે ચરણકમલરજવંદીત, સંત બહોત સદાસુખપાય;
છિતસ્વામીગિરિધન શ્રીવિઠ્ઠલનંદનંદનકીછબિપરછાય.

राग सारंग पद ७३ मुं.

શ્રીવિઠ્ઠલેશ ચરણકમલ પાવન,
ત્રૈલોક કરન દરસપરસ સુંદરવર વારવાર વંદે;
સમર્થ ગિરિરાજ ધરણ, લીલા નિજ પ્રકટ કરણ,
સંતન હિત માનુષ તન વૃંદ્રાવન ચંદે. ૧
ચરણોદિક લેત પ્રેત, તતક્ષણ સબ મુક્તિ ભયે,
કરૂણામય નાથ સદા આનંદનિધિ કંદે;
વારને ભગવાનદાસ વિહરત સદા રસિકરાય,
જય જય જસ બોલ બોલ ગાવત શ્રુતી છંદે. ૨

राग नट पद ७४ मुं.

હમતો શ્રીવિઠ્ઠલનાથ ઉપાસી, ટેક.
સદા સેવું શ્રીવલ્લભનંદન, કહા કરૂં જાય કાશી. ૧
ઇનકું છાંડ ઔરકું ધાવે, સો કહિયે અસુરાસી;
છિતસ્વામિ ગિરિધરન શ્રીવિઠ્ઠલઆની નીગમપ્રકાશી. ૨

राग बिहाग पद ७५ मुं.

શ્રીવિઠ્ઠલનાથ ચંદ્ર ઉગ્યો જુગમેં, ભક્ત ચાંદની છાય રહી;
અંધકાર જાકે મનકે મીટ ગયે, સોયાકે મનમાંજ રહી. ૧
નિશદીન નામ જપતયા મુખતે, શ્રીવલ્લભવિઠ્ઠલેશ કહી;
ચિતસ્વામી ગિરિધરને શ્રીવિઠ્ઠલ,
અબ જુ ભઇ સો કબહુ ન ભઇ. ૨

राग बिहागरो पद ७६ मुं.

શ્રીવિઠ્ઠલેશ ચરણકમલ, મધુકર મન ભજરે;

કલિકે બહુ વિમુખ ધર્મ કર્મ જાલ તજરે. ૧
કોમલ મકરંદ સુખદ, સીતલ અતિ રાજે;
નખ સીખ ઉદ્યોત વિમલકી, ત્રિવિધ તાપ ભાજે. ૨
મહિ મંડલ વિમલ કીરણુ, પ્રસરત સુખકારિ;
મંડીત તન ભક્તિ સુદઢ, માહામંત્ર હારિ. ૩
કરી પ્રમાણુ શ્રૃતિ પુરાણુ, મહામંત્ર દીનો;
ભવસાગર તરન નાવે, નામ પ્રકટ કીનો. ૪
દીન જાની દયા આની નેક કૃપા કીજે;
માગત ભગવાનદાસ અપનો કરી લીજે. ૫

राग बिहाग पद ७७ मुं.

હમારે શ્રીવિઠલનાથ ધણી, ટેક
ભવસાગર તે કાઢ મહાપ્રભુ, રાખીશરણુ અપની. ૧
જાકો નામ રટત નિશ વાસર, શેષ સહસ્ત્ર ફણી;
છીતસ્વામી ગિરિધરનશ્રીવિઠલ ત્રિભુવન મુકટમણિ. ૨

राग बिहाग पद ७८ मुं.

શ્રીવિઠલેશચરણુ ચારૂ પંકજ મકરંદ, ટેક
શ્રુબ્ધ ગોકુલમેં સકલસંત કરત નિત્ય કેલી;
પાવન ચરણોદક જહાં સંતનહિત,
સલિલ વહે ત્રિવિધ તાપ દુર કરત વદન બિંદુમેલી. ૧
ભુતલ કૃષ્ણાવતાર પ્રકટ બ્રહ્મ નરાકાર,
સિંચત હરિ ભક્તિ સુધા ધરણિ ધર્મ વેલી;

છીતસ્વામિ ગિરિવરધર લીલા સબ ફેર ફેરત,
ધેનુ દુહત ગ્વાલન સંગ હાથ પાટ સેલી. ૨

राग बिहाग पद ७९ मुं.

શ્રીવિઠલનાથ નામરસઅમૃત, પાન સદા તું કરરે રસના;
જો તું અપનો ભલો ચાહેતો, યહ બાતજિય ધરરે રસના.૧
યા રસમે પ્રતિબંધકજે તે, તિનતેં તું અંત ડરરે રસના;
હરિકોવિમલયશગાવતનિરંતરજાતવિઘ્નસઅટરરેરસના.
વારંવાર કહત હુંનોંસોં, યહ માર્ગ અનુસરરે રસના;
છીતસ્વામિગિરિધરનશ્રીવિઠલઆનંદઉરમેભરરેરસના. ૩

राग केदारो पद ८० मुं.

શ્રીવિઠલનાથબસતજિયજાકે, તાકીરીતપ્રીતિછબિન્યારી;
પ્રફુલ્લિતવદનકાંતકરૂણામય નયનમેં ઝલકે ગિરિધારી.૧
ઉગ્રસ્વભાવ પરમ પરમાર્થ, સ્વાર્થ લેશ નહિ સંસારી;
આનંદરૂપકરતએકછિનમેંહરિજુકીકથાકહતવિસ્તારી. ૨
મન ક્રમ વચન તાંહીકો સંગ કાજેં,
પૈયત વ્રજ યુવતિન સુખકારી;
કૃષ્ણદાસપ્રભુરસિકમુકુટમણિગુણનિધાનગોવર્દ્ધનધારી.૩

राग बिहाग. पद ८१.

શરણ આએ તે તારે જે જન, ટેક.
દીનદયાલ પ્રકટ પુરૂષોત્તમ, શ્રીવિઠલનાથ લલારે. ૧

જીતની રવિ છાયાકી કણીકા, તીતનેહી દોષ હમારે;
તુમારેહી ચરણુ પ્રતાપ તેજસો, તેઉ તતક્ષણુ તારે. ૨
માલા તિલક કંઠ માથે ધરે, શંખ ચક્ર વપુ ધારે;
માણેકચંદ પ્રભુકે ગુણુ એસે, મહાપતિતનકું ઉદ્ધારે. ૩

राग त्रिहागरो. पद ८२ मुं.

કૃષ્ણુનામ ચિત ધરતો, જો તું શ્રીકૃષ્ણુ નામચિત્ત ધરતો;
જમકો ત્રાસ સબે મીટજાતો, ભક્તાનામ તેરો પડતો.૧
આગલો જન્મ તેરો પીછલો જન્મ તેરો,
અબકો જન્મહીં સુધરતો;
સૂરદાસ વૈકુંઠમે જાતાં, ફેર ન કોઈ પકડતો. ૨

राग त्रिहागरो पद ८३ मुं.

ભલો ભૈયા ગોવિંદ કૃષ્ણુ હરિ. ટેક૦
આ કાયા કાગદકી પુતરિ, છિનમેં જાત જરિ. ૧
માલ દામ કછુ બેઠત નાહિ, છુટત નાહિ દમડી;
જા સુખ સુરપ્રભુ નાંહી આવત, તા સુખ ધુર પરી. ૨

राग सारंग. पद ८४ मुं.

હરિ હરિ છાંડકે, દુસરી ન કીજે બાત;
એક એક ઘડી કરોડનકી જાત હે. ૧
ઘડી પલ દીત ખોય, ફેર ન આવે સોય;
ક્ષણુભંગુર દેહ તામેં, મરન જેસી ઘાતહે. ૨
હરિકું સંભાર તું, બકવો બિસાર ડાર;

તજ અમૃત વિષ, કાહેકું તું ખાતહે. ૩
કહે૧ વલ્લભદાસ શ્વાસકો નહિ શ્વાસઃ
એક એક પલમેં, નીકસ નીકસ જાતહે. ૪

राग विहाग पद ८५.

હરિ હરિ જપો હરિસો મન લાવો.
સુમરી સુમરી શ્રીકૃષ્ણ ગુણ ગાવો;
વસુધા સકલ દાન દે આવે, કોટીક યજ્ઞકરે અરૂ કરાવે,
તીરથ સકલ કરે સ્નાન. નહીનહીરે હરિ નામ સમાન. ૧
કો કાશી કરવત લે મરે, ભાવે જાય હીમાલે ગળે;
કોટીક ભાંતિ કરી દેવે દાન. નહી નહીરે હરી. ૨
અખંડીત પંચાગ્નિ તપ કરે, સિદ્ધિ સમાધી ટારી નહી ટરે;
ગગન ગુફામે સાધે યોગ ધ્યાન. નહી નહીરે હરી. ૩
અનેક ધર્મ મનમે ઉપજાવે, આગલી પાછલી બાત બનાવે;
કંઠ પાઠ કરે વેદ પુરાણ. નહી નહીરે હરી. ૪
જીહી પર સતગુરૂ કૃપા કરે. ભક્તિ ભાવ લે ઉરમે ધરે;
કલીયુગમેકીરતન પરમાણ, રામરાયહીતકહે ભગવાન. ૬

राग विहाग पद ८६.

મન મેરો એક તાકો આપદા અનેકહે,
રહ્યો ન વીવેક ટેક પર્યો જુ વીપતમેઃ
અની ગરે બાંધ્યો એંચ કામ ક્રોધ રહ્યો ખેંચ,
ચીરીયાં ચહું ચહું કરે બાજકી ઝપટમેં. ૧

કેસે કે હરી ભજું કેસે જ્ઞાન ધ્યાન સજું,
કેસે તીહારો નામ લેઉ ત્રીવીધી તાપકી તપતમે;
સુર કહે વારવાર આતુર વ્હે કરો પુકાર;
અબ મોહે બચાય લીજે માયાકી ઝપટતેં. ૨

राग त्रिहाग पद ८७.

કલીયુગ સબ યુગ તે અધીકાઇ. ટેક૦
યા જુગમેં પ્રકટે જગ સીતલ, શ્રીવલ્લભ સુખદાઈ. ૧
જે કોઇ શરણ આયેહે ઇનકે, તાકો હોય સહાઈ;
દાસ શરણ હરી વાગધીશકી, ચરણ રેન નીધી પાઇ. ૨

राग त्रिहाग पद ८८

કલીયુગ સબ યુગતે અધિકાઇ, ટેક૦
જબ લગ યમુના ગાય ગોવર્દ્ધન,
જબ લગ ગોકુલ ગામ ગોસાંઇ;
જબ લગ શ્રીભાગવત કથા રસ,
તબ લગ કલીયુગ નાહી. ૧
જબ લગ સેવા રસ અમૃત,
નંદ નંદનસો પ્રીતિ લગાઇ;
પરમાનંદ તાસોં હરિ ક્રીડત,
શ્રીવલ્લભ ચરણ જિન પાઇ. ૨

राग त्रिहाग पद ८९.

મીલો કબ શ્રીવલ્લભકે પ્યારે, ટેક૦

જીનકે હાવ ભાવ પ્રીતી રસ, તીન લોક તે ન્યારે. ૧
કૃપા સમુદ્ર ભરે અંગ અંગમેં, ઉછલીન રસકી ધારે;
ભાલ તિલક બિરાજત અદભુત,કરૂણામય અનુહારે. ૨
કોટી જન્મકે તન દુઃખ ભાજત, રહે કૃત ઉજીયારે;
પુલકીક પ્રેમ કંઠભરી આવત, સુખ ઉપજાવત ભારે, ૩
જાપર કૃપા કરત શ્રીગિરિધર, તબ ઇનકે અનુસારે;
રસિકદાસ જનકી વિધિ પાયેએ, દોઉ નયનકે તારે. ૪

राग बिहाग पद १०.

આએ મેરે શ્રીવલ્લભ નામ ઉપાસી. ટેક૦
માલા તિલક ગોપીજન મુદ્રા, કોટીક ચંદ્ર પ્રકાસી. ૧
ભગવત કથા શ્રવન પુટ પીવાવત, પૂર્ણપ્રેમ નિવાસી;
દર્શન ભયે લહે સબરી સુખ, તતક્ષણ આનંદ રાસી.૨
પુષ્ટિભક્તિકો દાન કરત નિત્ય,વીરહસત લોક ઉદાસી;
રસિકદાસ જન સો બડભાગી, ઇનકે સંગ સુવાસી. ૩

राग बिहाग पद ११.

આએ મેરે શ્રીવલ્લભકે દાસ. ટેક૦
તાકી સરભરા નહીં ત્રિભોવનમેં, સુણોવેદ ઇતિહાસ. ૧
વ્રજ રસનાકે ભાવની ભાવક, સદા પ્રસન્ન હુલ્લાસ;
મેઘ ગંભીરગર્જત વચનામૃત, બર્ષતસુખસુખકીરાસ.૨
કોટી જન્મ અઘ હરત,કરતશુદ્ધ ભેટત સબવ્રજઆસ;
નામ લેત મન આનંદ ઉપજત, ભજનાનંદ વીકાસ. ૩

તીનકી સંગત કબહુ ભઇ,હરી વસ હોય અનાયાસ;
ભાગ્યધીસ પદ કમલ એ સીર,નીરખે કરત વીલાસ. ૪
તા મહીમાકો કવિ બરણત,શુક સનક સરસ્વતી વ્યાસ;
તીર્થનકો અતિ તીર્થ કરી, અબ પદરજ ગંધ સુવાસ.૫
લક્ષ્મી કરત અપેક્ષા જીનકી, નીશદીન કીયે નીવાસ;
ભક્તિમુક્તિ સંગ લાગી ડોલત, કરત અન્યન ઊપાસ. ૬
કોટી સમુદ્ર કરૂણા નેણમે, સબગુણ તેજ પ્રકાસઃ
રસિકદાસ જનકો તબ દીજે, નિજજન પદરજઆસ. ૭

राग हमीर पद १२.

આયે મેરે નંદ નંદનકે પ્યારે, ટેક૦
માલા તીલક મનોહર બાહનો, ત્રિભોવનકે ઊજીયારે. ૧
પ્રેમ સહિત બસત મન મોહન. નેકહું ટરત ન ટારે;
હૃદય કમલકે મધ્ય બીરાજત, શ્રીવૃષભાન દુલારે. ૨
કહા જાનોં કહા પુન્ય પ્રકટ ભયો. મેરે ઘરજુ પધારેઃ
પરમાનંદ કરત નોછાવર, વારિ વારિ હોં વારે. ૩

राग विहाग. पद १३ मुं.

કિયો ગોપાલકો સબ હોય. ટેક૦
જો જાને પુરૂષાર્થ અપનો, અતીકર જુઠો સોય. ૧
દુઃખસુખ લાભ અલાભ સહજ, ગનતાહીન મરિયેરોય;
જોકછુલેખ લિખ્યો નંદનંદન, મેંટ શકે નહીં કોય. ૨
ઊદ્યમ સાધન જંત્રમંત્ર, યે સબ ડારો ધોય;

પરમાનંદદાસકો ઠાકુર, ચરણકમલ ચિત્ત પ્રોય. ૩

राग विहाग पद १४.

વીના ગોપાલા નહી કોઇ અપનો, ટેક૦
કો ન પિતા માતા સુત ઘરની;
યહ સબ જકત રેંનકોં સ્વપ્નો. ૧
ધન કારન નિશદીન જગ ભટકત,
વૃથા જન્મ યેંહિ સબ ખપનો;
અન્ત સહાય કરે નહિ કોઇ,
નિશ્ચેં કાલ અગ્નિ મુખ ઝપની. ૨
સબ ત્યજ હરી ભજ યુગલ કમલ પદ,
મોહની ગઠ ચરણનને કપનોં;
કહેત દાસ શ્રીવલ્લભ વિઠુલ,
શ્રીગિરિધર રસના મુખ જપનોં. ૩

राग विहाग पद १५ मुं.

ગયો ન ગોપાલ મન લાયો ન નીવાર લાજ. ટેક.
પાયો ન પ્રસાદ સાધુ મંડલીમે જાયકે;
ધાયો ન ધમક વૃંદા વીપીનકી કુંજનમે,
રહ્યો ન શરણ જાય શ્રીવિઠલેશરાયકે. ૧
શ્રીનાથજીકો દેખકે છકયો ન છબિલી,
છબી સિંઘપોર પર્યો નાહીં શીશહુ નમાયકે;
કહેં વલ્લભદાસ તોહિ લાજહું ન આઇ,

મનુષ્ય જન્મ પાયો કમાયો કહા આયકેં. ૨

राग त्रिहाग. पद १६ मुं.

ગાયો ન ગોપાલમન લાયો ન રસાલલીલા, ટેક.
સુની ન સુબોધની ન સાધુ સંગ પાયોહે;
સેવ્યો ન સ્વાદ કરી ઘરી આધિ ઘરી હરી,
કબહુ ન કૃષ્ણ નામ રસના રટાયોહે. ૧
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલેશ પ્રભુકી શરણ જાય,
દીન હોય મતિહીન શીશ ન નમાયોહે;
રસિક કહે વારવાર લાજહુ ન આવે તોહી,
મનુષ્ય જન્મ પાયો કહાં લે કમાયોહે. ૨

राग त्रिहागगे पद १७.

ઠગરી ચલી ગોવર્દ્ધનકી વાટ, ટેક૦
ખેલત બીચ મીલેસે મોહન ત્યાં ગોધનકે ઠાઠ. ૧
ચલોરી સખી તોહી જાઇએ મીલાવું સુંદરવદન;
સરોજકમલ નેનકે એક રોમપર વારો કોટી મેન. ૨
પાહુની એક અનૂપમ આઈ આંન ગામકી ગ્વારી;
પરમાનંદ સ્વામકે ઉપર સર્વસ્તું ડારો વારી. ૩

राग त्रिहाग पद १८ मुं.

તરેટી શ્રીગોવર્દ્ધનકી રહીયે. ટેક૦
નીત્યપ્રતિ મદનગોપાલલાલકે, ચરણકમલ ચિત્તલૈયે, ૧
તન પુલકીત વ્રજરજમેં લોટત, ગોવિંદ કુંડમેં ન્હેયે;

રસિકપ્રીતમહીતચીતકી,બતીયાંગિરિધારીજીસુંકહિયે. ૨
એક વચેર્ગ ગોપીજન વલ્લભ, નહીં સ્વામી બીજો;

पद ११.

નહીં સ્વામી બીજોરે, મ્હારે નહીં સ્વામી બીજો ટેક.
અવર કોઇનું કામ ન મારે, રીઝો કે ખીજો;
કૃષ્ણ કરે પ્રમાણ કારજ, વણુસો કે સીજો;
પ્રાણ જાએ પણ અન્ય કૃતિમાં મનરખે ભીજો એક. ૧
સુખી દુઃખી ગમે તેમ રાખે, એના ગુણ ગાઊં;
વિના મુલનો ઘર ગુલામ, વેચે ત્યાં વેચાઊં;
એજ ગરચો એથી મન માન્યું, બીજો નવ ચાહું;
એના અતી અવતાર હું કોઇનો દાસ ન કહેવાઊં. એક. ૨
કૃષ્ણ વિના શિર અવર નમે, તો દઊં ભારિ દંડ;
નંદકુંવર વિના નામ જપે તો,જીવ્હા કરૂં શત ખંડ;
અવર દેવની આશા કરે, અધ ભાજે બ્રહ્માંડ,
અન્ય અવર દર્શને દોડે પગ, તો પાડું પીંડ. એક. ૩
હું ચાતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જખ હરિ વારી;
હું હારીલ કાઠી હરી_દઢવંત, ધારી તે ધારી;
અનન્ય પતિવ્રત જેને નહીં તે કહીયે વ્યભિચારી;
શ્રીગુરૂદેવને ભજજો કહે, દયો સદા ટેક મારી એક. ૪

राग हमीर पद १००.

ગિરિધર સબહી અંગકો વાંકો, ટેક૦

વાંકી ચાલ ચલત ગોકુલમેં, છેલ છબીલો કાંકો. ૧
વાંકી ચરણકમલ ગતિ વાંકી, વાંકો હૃદેં તાકો;
પરમાનંદદાસરો ઠાકુર કીયો ખોર વ્રજ સાંકો. ૨

राग बिहाग. पद १०१ मुं.

જીવન એસે જો બની આવે. ટેક૦
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલ પ્રભુકી, શરણાંગતિ જો પાવે. જી.૧
દ્વાદશતિલક સહીત મુદ્રા ધરી, તુલસી કંઠ ધરાવે;
પ્રેમ સહીત જે નંદનંદનકે, જન્મ કર્મ ગુણ ગાવે. જી.૨
શ્રીભાગવત શ્રીસુબોધિની ટીકા, અપને શ્રવણ સુનાવે;
ભુષણવસનવિચિત્રબહુવિધિ, સો હરિકો લાડ લડાવે. ૩
વિવિધ ભાંતી સામગ્રી કરીકે, હરિકો ભોગ ધરાવે;
હરિકી ભક્તનસેં હળીમળીકે, વહપ્રસાદ જો પાવે. જી.૪
શ્યામા શ્યામ સંગકી લીલા, ધ્યાન હૃદયમેં લાવે;
શ્રીજમુનાજીસો અધિક સ્નેહકરી, મુખજલપાન કરાવે. ૫
શ્રીગોકુલ ગોવર્દ્ધન વસીકે, સેવા મન દઢ લાવે;
રસિક કહે પગ બાંધી ઘુઘરા અપનો અંગ નચાવે. જી.૬

राग बिहाग पद १०२.

નીર્ધનકે ધન શ્યામ હમારે, ટેક૦
ખાયો ખુટે નહીં ખર્ચ્યો ખુટે નહીં, આવે કાઢે કામ. ૧
ચોર ન લુટે અગ્નિ ન દાહે, એસો હરિકો નામ;
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે ભજન વિના, એ સબ જુઠોધામ. ૨

राग विहाग पद १०३.

હોં વારી ઈન વલ્લભિયનપર, ટેક.
મેરે તનકો કરોંબિછોના, શીષ ધરોં ઈનકે ચરણુનતર. ૧
નેહભરીદેખોંમેરીઆંખયનમંડલમધ્યબીરાજતાગરિધર;
યહ તો મેરે પ્રાણજીવન ધન દાન દીયે શ્રીવલ્લભવર. ૨
પુષ્ટિ પ્રકાર પ્રકટ કરવેકો, ફિર પ્રકટે શ્રીવીઠલ વપુ ધર;
રસિકસદાઆશઈનકીકરવલ્લભિયનકીચર્ણરજઅનુસર

राग विहाग पद १०४.

શ્રીપતિ દુઃખિત ભક્ત અપરાધેં. ટેક૦
સંતન દ્રેષ દોહિના કરકેઆરતસકીતજેમોહીઆરાયે; ૧
સુનો સકલ વૈકુંઠનિવાસી, સાચી કહું જિનમાતોંખેદે;
તિનપર કૃપા કરૂંકેસી વીધ, પુજત પાછે કંઠકુ છેદે. ૨
જનસોંવૈર પ્રીત મોસોં કર, મેરો નામ નીરંતર લેહેં;
સુરદાસ ભગવંતવદનયોંમોહીભજે પણુયમપુરીજેહેં. ૩

राग विहाग पद १०५.

હુંસેવુંગિરિધરનછબિલો,મોહનલાલરંગીલોશ્યામ. ટેક.
ઓર અનેક અવતાર ધરેહેં,વાસું નહીં મેરે કછું કામ. ૧
જાકીજનુની જસોદા પીતાનંદઅડે ભઈઆજાકે બલરામ;
જાકીત્રિયાવૃષભાનનંદીની, શ્રીરાધાપ્યારી વાકો નામ. ૨
જાકેગિરીગોવર્દ્ધનમથુરાંનગરીવ્રજ વૃંદાવન ગોકુલગામ;
માણેકચંદપ્રભુદાસબીરાજેનીત્યપ્રતિદર્શનવ્રજમેંઠામ.૩

राग ठुमरी, पद १०६.

સુદામાજીકો દેખત શ્વામ હસે, ટેક૦
હમ તુમ મિત્રહેં બાલાપનાકે, અબ તુમ દુર બસે. ૧
ફાટી ધોતી તુટી પઘડીયા, ચલત પાંવ ઘસે;
ભોજાઇજીને જો ભેટ પઠાઇ, પાવેં તીન પસે,
સૂરદાસપ્રભુ તુમ્હારે મિલનસે, કંચન મહેલ બસે. ૨

राग बिहाग. पद १०७.

હું હરિજનકો દાસ ભવોભવ, ટેક૦
મેરે સકલ શિરોમણી, યાકે ચરણુ રેનકી આસ. ૧
ન કાહુકી કરત અવગ્યા, ન કાહુકી આસ:
પરઊપકારી જગ હેતકારી, શીલ દયાકી રાશ. ૨
સબ ગુણુ આગળ ભક્તિ ઊજાગર ભવસાગરકી નાવ;
તાકી સેવા અધિક હરિ માનત હર્ષજુ હૃદયે ભાવ. ૩

राग सारंग. पद १०८.

દેખો દેખો હરિજુકો એક સ્વભાવ. ટેક૦
અતિગંભીરઊદારઊદધી, પ્રભુજાની શીરોમણી રાય. ૧
રાઇ જીતની સેવાકો ફલ, માનત મેરૂ સમાન;
સમજી દાસ અપરાદ સીંધુસમ, બુંદ ન એકો જાન, ૨
બદન પ્રસંન કમલ પદ, સનમુખ દેખતહીએ એસે:
વિમુખ ભયે કૃપા મુખકીં, જબ દેખો તબ તેસે. ૩
ભક્ત વિરહ કાતર કરૂણામય, ડોલત પાછે લાગે;

સુરદાસ એસેં પ્રભુકોં, કોન દીજે પીઠ અભાગે. ૪

राग त्रिहागरो पद १०९.

હરીજતકું હરિ નામ બડો ધન, ટેક૦
બીન રખવારે ચોર નહીં લુંટત, સોવતહે સુખ ધામ.૧
દિન દિન હોત સવાઇ દેઢી, ઘટત નહીં કછું દામ. ૨
સુરદાસપ્રભુ સેવા જાકી પારસસું કહા કામ. ૩

राग त्रिहागरो पद ११० मुं.

મન તેં કાહેકોં દેહ ધરી, ટેક૦
ભુખે ભોજન દાન ન દીનો, તીર્થ ડગ ન ભરી. ૧
શ્રીભાગવત સુન્યો નાહી શ્રવનન, ગુરૂ સેવા ન કરી;
લોભ મોહ પ્રપંચ નહીં ભુલ્યો, મિથ્યા જાયગો મરી. ૨
દેહ ધરી ગોવિંદ નાહી ગાયા, સાધુ સંગત ન કરી;
સુરદાસ ભગવંત ભજન બીના, જમકે ત્રાસ પરી. ૩

राग त्रिहागरो. पद १११ मुं.

મનકી બાત મનમેં રહી, ટેક૦
આય અચાનક કાલને ઘેર્યો, કછુ ન જાત કહી. ૧
કફ વાયુ શ્વાસ કંઠ રૂંધ્યો, જીભ્યા અટક ગઇ;
અબ કહા રોવત મહા અધર્મી, પહેલે કછુ ન ભઈ. ૨
લખ ચોરાશી કે દુઃખ પાયે, અબ નર યોની લઈ;
સોતો હરિકે કામ ન આઇ, પુનઃ પુનઃ ખોઇ એહી. ૩

મોહ જાકે બઢયો ફાંસમે, ભવકી ત્રાસ સહી;
રસિકદાસ જન કહાં લો બરનો, જમકી માર વહી. ૪

राग बिहाग पद ११२ मुं.

અરે મન સમજ સોચ વીચાર, ટેક૦
ભક્તિ વિના ભગવંત દુર્લભ, કહત નિગમ પુકાર. ૧
છાંડ સત્રે સુન અઢારે પંચહીકુ માર;
દુર તે ત્યજ તીન કાને, ચમક ચોક વિચાર. ૨
સાધુ સંગકા ડાર પાસા, ફેર રસના સાર;
દાવ અબકે પર્યો પુરો ઊતર પેલી પાર. ૩
કામ ક્રોધ જંજાલ ભુલ્યો ઠગ્યો ઠગની નાર;
સુર હરિકે ભજન વિના ચલ્યો દોઉ કર ઝાર. ૪

राग बिहाग. पद ११३ मुं.

મનરે સ્યામસો કર હેત. ટેક૦
કૃષ્ણ નામકી વાર કરલે બચે તેરો ખેત. ૧
મન સુવા તન પીંજરા તાસું બાંધ્યો હેત;
કાલરૂપી મંઝાર ડોલે અબ ઘડી તો લેત. ૨
વિષય વિષય રસ છાંડ દેરે, ઊતર સાયર સેત;
સુર શ્રીગોપાલ ભજલે, ગુરૂ બતાય દેત. ૩

राग केदारो पद ११४ मुं.

ત્યજ મન હરિ વિમુખ કો સંગ; ટેક૦
જાકે સંગતે કુબુદ્ધિ ઉપજત, પરત ભજનમેં ભંગ.૧

ખરકું કહા અરગજા લેપન, મર્કટ ભુષણ અંગ;
કાગકું કહા કર ચુંગાવત, શ્વાન ન્હવાવત ગંગ. ૨
કા ભયો પયપાન કરાવત,વિષ નહિ ત્યજત ભુજંગ;
સુરદાસ પ્રભુ કારી કામરીયા, ચઢે ન દુજો રંગ. ૩

राग बिहाग. पद ११५.

મન રે તું ભુલ્યો જન્મ ગુમાવે, ટેક૦
ખબર ન પરી તોકો સિર ઉપર, કાલસદા મઢરાવે, ૧
ખાનપાન અટકયો નિસવાસર, જિભ્યા લાડ લડાવે;
ગૃહ સુખ દેખફિરતફુલ્યો સો સ્વપ્ને મન ભટકાવે. ૨
કે તું છાંડ જાયગો ઈનકો, કે તુંહિ યહિ છુડાવે;
જ્યો તો તાસે વરઘર બેઠયો, હાથ કછુ નહીં આવે. ૩
મેરી મેરી કરન બાવરે, આયુષ વૃથા ગુમાવે;
હરિહેતુ વીસાર વિષય સુખ વિષ્ટા ચિત્ત મન ભાવે. ૪
ગીરીધરલાલ સકલસુખદાતા, સુન પુરાણ સબ ગાવે;
સુરદાસ વલ્લભ ઊર અપને, ચરણ કમલ ચિત્ત લાવે. ૫

राग बिहाग पद ११६.

ભજન બીન જીવત જેસેં પ્રેત, ટેક૦
મન મલીન ઘર ઘર ડોલતહે,ઊદર ભરનકે હેત. ૧
કબહુ પાવત પાપકો પૈસો, ગાડ ધુળમેં દેત;
સેવા નહીં ગોવિંદ ચંદકી, ભવન નીલકો ખેત. ૨
સુખ કટુ વચન કરત પરનિંદા, સંતનકું દુઃખ દેત.

સુરદાસ બહુત કહા કહું, ડુબે કુટુંબ સમેત. ૩

राग बिहागरो पद ११७.

કાહેકું દેહ ધરી, ભજન વિના: ટેક૦
ગર્ભવાસમેં ભક્તિકબુલી, બહાર કહાડો શ્રીહરિ. ૧
કોલ દઇ કર બહાર નિકળ્યો, પીછે બુદ્ધિ ફરી. ૨
સુરદાસ ભગવંત ભજનવિના જનુનીતે ભારે મરી. ૩

राग बिहाग पद ११८.

ભજ સખી ભાવ ભાવીક દેવ, ટેક૦
કોટી સાધન કરો કોઉ, તોઉ ન માને સેવ. ૧
ધુમ કેતુ કુમાર માંગ્યો, કોન માર્ગ રીતિ;
પુરૂષ તે ત્રિય ભાવ ઉપજ્યો, સબે ઉલટી રીતી. ૨
બસન ભુષણ પલટ પહેરે, ભાવ સોં સંજોય:
ઉલટ મુદ્રા દઇ અંકન વર્ણ સુધે હોય. ૩
વેદ વિધિકો નેન નાહી, પ્રીતકી પહીચાન:
વ્રજ વધુ વશ કિયે મોહન, સુર ચતુર સુજાન. ૪

राग गोरी पद ११९.

ગોપી પ્રેમકી ધ્વજા, ટેક૦
જીન ગોપાલ કિયો અપને વશ, ઉરધાર સ્યામ ભુજા. ૧
શુક મુનિ વ્યાસ પ્રશંસા કીની, ઉધો સંત સરાંહીં;
ભારીભાગ્ય ગોકુલકી વનિતા અતિ પુનિત ભવમાંહિ. ૨

કહા ભયો જો વિપ્ર કુલ જન્મ્યો, જેહેં હરિ સેવા નાંઇ;
સોંઇ કુલીનદાસ પરમાનંદ, જો હરી સન્મુખ ધાંઇ. ૩

राग केदारो पद १२० मुं.

ગોવિંદ પદ પલ્લવ શિરપર બીરાજમાન. ટેક.
તાકી કહા કહી આવે સુખકો પરમાણુ. ગોવિંદ. ૧
વ્રજ નરેશ દેશ બસત, કાલાનલ હુન ત્રસત;
હુલસત મન વિલસત કર લીલા રસપાન. ગોવિંદ. ૨
ભીજે નિત્યે નેણા રહત હરિકે ગુણુગાન કરત;
જાનત નહીં ત્રિવિધ તાપ, માનત નહી આન. ગોવિંદ. ૩
જાકો મુખ કમલ દરસ પાવન, પદરેણુ પરસ;
અધમ જન ગદાધર, તોઊ પાવત સન્માન. ગોવિંદ. ૪

राग विहागरो पद १२१ मुं.

લલિત વ્રજદેશ ગિરિરાજ રાજે, ટેક૦
ઘોર કલિમતની સંગ ગિરિવરધરન,
કરત નિત્ય કેલી તહાં કામ લાજે. ૧
ત્રિવિધ પવન સંચરે સુખદ ઝરના ઝરે,
લલિત સૌરભ્ય સરસ મધુર ગાજે;
લલિત તરૂ ફૂલ ફલીત ખટ ઋતુ સદા,
ચત્રભુજદાસ ગિરિધર સમાજે. ૨

राग बिहागरो पद १२२ मुं.

મધુર વ્રજદેશ વશ મધુર કીનો, ટેક૦

મધુર ગોકુલ ગામ મધુર વલ્લભ નામ;
મધુર વિઠ્ઠલ ભજન દાન દીનો. ૧
મધુર ગિરિધરનઆદીસાસતનુવેણુનાદ,
સમ રંધ્નન મધુર રૂપ લીનો. ૨
મધુર ફુલ ફુલિત અતી લલિત પદ્મનાભ પ્રભુ,
મધુર અલિ ગાવત સરસ રંગ ભીનો. ૩

राग बिहागरो पद १२३ मुं.

જો કોઈ શ્રીગોકુલ રસ ચાખે, ટેક૦
જાકો ચિત્ત અનંત નહીં ભટકે,લોભ દિખાવે લાખે. ૧
પર્યો રહો છોકરકી છૈયાં, નિરખત તરૂવર સાખે;
શ્રીયમુનાં જલપાન કરત નિત્ય, શ્રીવલ્લભ સુખભાખે. ૨
સાતસ્વરૂપ આદી શ્રીજી મીલી,ધ્યાન હૃદયમાં દાખે;
રસિક પ્રીતમજુકી બાનેકઉપર,જગતવારી સબનાંખે. ૩

राग बिहागरो पद १२४ मुं.

શ્રીગોકુલમેં રહીએ સદા મન શ્રીગોકુલમેં રહીએ; ટેક.
ગોવિંદ ઘાટ છોંકરકી છૈયાં, બેઠક દર્શન પાઇએ. ૧
જમુનાં પુલીનસુભગશ્રીવૃંદાવન,ગિરિગોવર્દ્ધનજઇએ;
ઘરઘરભક્તિ ભગવતસેવા, તનમન પ્રાણ વીકઇએ. ૨
શ્રીવિઠલનાથ બિરાજત નીશદીનચરણકમલ ચિત્ત લઇયે;
શ્રીવલ્લભ પદ કમલ કૃપાતે ઈનકે દાસ કહઇએ. ૩

राग केदारो पद १२५.

સુખ નિધિ શ્રીગોકુલકો વસવો, ટેક૦
છિન છિન વારંવાર સખીરી,
શ્રીવલ્લભસુત નિરખત હુલ્લસવો. ૧
ગૃહન ગૃહન પ્રતી કુંજન કુંજન,
પ્રિય સંગ કેલિ પરસ્પર હસવો;
એસી કનક કસોટી ઉપર,
સુભગ પ્રેમ વલિત તન કસવો. ૨
યમુનાતીર મહાગજસોં મિલ,
ભાવે અંગો અંગ પરસવો;
દંપતિ રૂપ રાસિ સુખ સીમા,
માધોદાસ યહ રંગ રસવો. ૩

राग केदारो पद १२६.

માધો યહ પ્રસાદ હોં પાઊં, ટેક૦
તુવ ભત્ય ભૃત્ય ભક્ત પરિચારિક, દાસકો દાસ કહાઊં. ૧
યહ પરમાર્થ મોહિ ગુરૂને શિખાયો, શ્યામા શ્યામકી પુજા
યહ બાસના વસો જિય મેરે, દેવ ન દેખું દુજા. ૨
પરમાનંદદાસ તુમ ઠાકુર, યહ નાતોં જિન છુટો;
નંદકુમાર યશોદાનંદન હિલમીલ પ્રીત ન છુટો. ૩

राग बिहाग पद १२७.

જન્મ સબ બાતે બીત ગયો, ટેક૦

અજહું સમજ નહીં મનમેરે, બેર બેર તોસુ કહ્યો. ૧
વર્ષ બાર તઈ ખેલ્યો લરકાઈ વીસે તરૂણ ભયો
ત્રીસ વર્ષ માયાકે કારણ, દેશ વિદેશ સહ્યો. ૨
ચાલીશ ઉત્તર રાજકુ પાયો, લોભ ઊઠત નિત્યનયો;
ઘર સંપતીકે કારણ દિનદિન સોચ ભયો. ૩
સુકી ત્વચા કમર ભઈ ઢીલી, એ સબ ઠાઠ રહ્યો;
બેટા બહુ કહ્યા ન માને બુઢા શઠજ્યુ ભયો. ૪
ના હરી ભજ્યા ના ગુરૂકી સેવા, ના કછુ દાન દીયો;
સુરદાસ વૃથા તન ખોયો, અંતકાલ લેજુ ગયો. ૫

राग गोरी पद १२८.

ગિરિધરલાલ શરણ તેરે આયો,
શરણ તેરે આયો મહાપદ પાયો;
ચરણ કમલકી સેવા દીજે,
ચેરો કર રાખો ઘર જાયા. ૧
બલિ છલ બાંધ પાતાલ પઠાયો,
હરિ યશુમતિ કે આપ બંધાયો;
કંચન લંક બિભીષણ દીની,
હરિ ગોરસકો દાન લગાયો. ૨
જે નર વિમુખ ભયે ગોવંદસો,
જન્મ જન્મ બહુ તે દુઃખ પાયો;
શ્રીભટકે પ્રભુ દીયો અભયપદ,
યમ ડરપ્યો તબ દાસ કહાયો. ૩

राग बिहाग पद १२९ मुं.

એક પલક જો રહિએ વૃંદાવન,   ટેક.
કોટી જન્મકે પાપ કટતહેં, શ્રીકૃષ્ણ કૃષ્ણમુખ કહીએ. ૧
મહાપ્રસાદ અરૂ જલ જમુનાજીકો, તનકતનકભર લઇએ;
સુરદાસ વૈકુંઠ મધુપુરી, ભાગ્ય વિના કેસે પઇએ. ૨

राग बिहाग पद १३०.

હરિ રસ વૃંદાવન તેં આયો.   ટેક.
ભગવદિ જન પીવનકે કારણ દે વ્રજરાજ પઠાયો. ૧
બાંટ લીયો અપની અપનિરૂચીસેં, જો જાકે જીયભાયો;
સુરદાસ પ્રભુ રસિક શીરોમણી, રસ રસિકન પાયો. ૨

राग बिहाग. पद १३१ मुं.

સાચો ધન શ્રીવૃંદાવન ભઇયા,   ટેક૦
કંચન કોટ કોટલો તજીએ, ભજીએ કુંવર કનૈયા. ૧
જ્યાંવે ગોપી નાચત ગાવત મોહન વેણું બજૈયા;
શ્રીલાડીલેજુકી ચરન કમલકી કમલા લેત મલૈયા. ૨
શ્રીભાગવત જાકુ સાખી દેત હેં, સાચો શુકદેવ કહેયા;
આતુર બનમેં વ્યાસ પુકારતહે, કોણ રસિક ભેનૈયા. ૩

राग बिहाग पद १३२.

હરિ ચરણકમલ તે વિમુખ ભયો,
વિપ્ર જન્મ તે કહા જુ સર્યો;

જો કોઊ શ્વપચ ભજત ભગવંતે,
કહો અબ તાકો કહા બીગર્યો. ૧
વીદુર વ્યાસસે અધીકારી,
અંસ કલા દ્વીજ રૂપ ધર્યો;
સતરે પુરાણુ કિયે પ્રસિદ્ધ,
તોઊ અંતઃકરણુ જર્યો. ૨
જબ નારદ મુની તત્વ બતાયો,
સુખ ઊપજ્યો સંતાપ ટર્યો,
ભજ કૃષ્ણુદાસ કાજ સબ સરહી,
કર્મ ધર્મ તે કોઊ ન તર્યો. ૩

राग विहागरो पद १२२ मुं.

કોઊમેરેકામનઆયો,હરિવનાકોઊમેરેકામનઆયો. ટેક૦
યા જુઠી માયાકે કારણ, રતન સો જન્મ ગુમાયો. ૧
કંચન કલસ ચિત્ર વિચિત્ર, રચી પચી ભવન બનાયો:
તામે તીક્ષણુ ગ્રહી કાઢયો, એક પલક રેહેને નહી પાયો. ૨
ઘરકી ત્રીયા કહે મેં સંગ ચલુંગી. ધુતધુત ધન ખાયો.
અંત સમે છુપી ઘર ભીતર, ડગ એક ન પહોંચાયો. ૩
સો સુકીત કર એક સુત જાયો, બહોતહી લાડ લડાયો:
કાઢ લીઓ કંઠકો દોરા, કુંદી કુંકી બદન જરાયો; ૪
અધમઊદ્ધારણુગુણુકાતારણુ,સોઇપ્રભુકયોંતેવિસરાયો;
ના લીયો નામ રહ્યા મન ધોકા, સુરદાસ પસ્તાયો. ૫

राग बिहाग. पद १३४ मुं.

એહિ ભરોંસા મોહે જગતમેં, ટેક.
શ્રીવલ્લભકે ચરણ કમલ બીના, હોત સહાય ન કોઈ. ૧
શરણ આયે તાકો બીન સાધન, ડારત સબ અઘ ધોઇ;
મહાપતીતકું દેત પરમ પદ, રહત સબે સુર જોઇ. ૨
અન્ય અવતાર ભુમાર હરણકો, અંસ કલાતે હોઇ;
પુરૂષોત્તમ મુખ પદ્મ પ્રકટભયો, હર્ખદાસ હરિસોઈ. ૩

राग बिहाग पद १३५ मुं.

ભરોંસા શ્રીવલ્લભહીકો ભારી, ટેક૦
કાહેકો રે મન ભટકત ડાલત, જો ચાહત ફલકારી. ૧
શ્રીવિઠ્ઠલ ગિરિધર સબ બાલક, જગત કિયો ઉદ્ધારી;
પુરૂષોત્તમ પ્રભુ નામ મંત્ર, દે, ચરણ કમલ શિરધારી. ૨

राग बिहाग पद १३६.

ભરોંસા શ્રીવલ્લભહીકો રાખો, ટેક૦
સગરે કાજ સરેંગે છિનમેં, ઇનહીકે ગુણ ભાખો. ૧
નિશદિન સંગ કરો ભક્તનકો, અસમર્પિત નહી ચાખો;
વલ્લભશ્રીવલ્લભ પદરજ બીન ઓર તત્વ સબ નાંખો. ૨

राग बिहाग पद १३७.

વલ્લભહીકો ભરોંસો મોહિ, શ્રીવલ્લભહીકો ભરોંસા;
અન્ય દેવકું જાનુ ન માનું, ઇનકો આસરો ખરોસો. ૧

કછુક વિચાર સમજ મનમેરે વાર વાર કહું તોસો;
રસીક સુધા સાગરકો ત્યજકેં, કયોં પીવત જલ એસો. ૨

रासमाळा. राग सारंग पद १३८ मुं.

[1]સારંગ નયનિરી કાહેકો કિયો એતો માન, ટેક૦
[2]ગોરીગહેરૂછાંડમીલલાલેમનક્રમવચનયાતેંહોત[3]કલ્યાણ.
જિન હઠ કરેરી તું [4]નટ નાગર, સોં [5]ભૈરોંહી [6]દેવગાન;
મુરલી તાન [7]કાન્હરો ગાવત સુન લેરી કાન. ૨
રંગ રંગીલી સુઘર [8]નાયકી, તું જિય મેં [9]અડાન:
નંદદાસ [10]કેદારો કરિકેં યોંહી [11]બીહાય ગયોમાન. ૩

राग सारंग पद १३९ मुं.

પ્રભુ હમ કબ હોંઇગે વ્રજવાસી, ટેક૦
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠલપ્રભુકી, ચરણકમલ દઢ બાસી. ૧
શ્રીયમુના જલ કરૂં પાન, શ્રીગિરિ ગોવર્દ્ધન બાસી;
વ્રજકીરજમાં સદાહી પડયો રહું રસિક કહે હું દાસી. ૨

राग सारंग. पद १४०.

ભક્તનકો કહા સીકરીસો કામ, ટેક૦
આવત જાત પનૈઆં તુટક, બીસરી ગયો હરિ નામ. ૧
જાકો મુખદેખત દુઃખ ઉપજત, તાકે કરનો પર્યો પ્રણામ;
કુંભનદાસ લાલ ગિરિધર વિના, એ સબ જુઠો ધામ. ૨

राग बिहागरो पद १४१.

આજ કામ કાલ કામ, પરસુ કામ કરનો;

પહેલે દીન બહોત કામ, કામમાં પચીમરનો. આજ. ૧
જાગત કામ સોવત કામ, મહેર મુખ હેએ ચલનો;
છોડ કામ સમર શ્યામ, સુર કહે યહ પકડ કરનો. આજ. ૨

राग सोरठ पद १४२.

નિશ્ચેના મહેલમાં વસે મારો વહાલમોરે, ટેક૦
વસે વ્રજ લાડીલોરે, જેરે જાએ તે ઝાંખી પામેરે;
ભુલા ભમે તે બીજા સદનમાં શોધેરે,
હરિ ના મળે એક ઠામેરે. નિ૦ ૧
સત્સંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છેરે,
પ્રેમની પોળ પુછી જાજોરે;
ત્રહે તાપ બે પોળીઆતે મળી મહોલે પેશજોરે,
સેવા સીડી ચઢી ભેળા થાજોરે. નિ૦ ૨
દીનતાના પાત્રમાં મનમણિ મુકીરે,
ભેટ ભગવંતજીને કરજોરે;
હું ભાવ પુંભાવ ન્યોછાવર કરીનેરે,
શ્રીગિરિવરધર વર તમો વરજોરે. નિ૦ ૩
એરે મંડાણનું મુળ હરિઇચ્છારે,
કૃપા વિના સિદ્ધિ ના થાયરે;
શ્રીવલ્લભ શરણ થકી સહુ પડે સહેલુંરે,
દૈવીજન પ્રતી દયો ગાયેરે. નિ૦ ૪

राग सोरठ पद १४३.

શ્રીવલ્લભ ચાહે સોઈ કરે. ટેક૦

જો ઇનકે પદ દ્રઢકરિ પકરે મહાભવ સિંધુ તરે. ૧
વેદ પુરાન સુઘડતા સુંદર ઇન બાતે ન તરે,
શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ પદ ત્યજકે ભવસાગરમેં પરે. ૨
નાથકે નાથ અનાથકે બંધુ અવગુન ચિત્ત ન ધરે,
પદ્મનાભકો આપનો જાનકે બુડત કર પકરે. ૩

राग कान्हरो पद १४४.

તાહીકોંસિરનાઇયેજો શ્રીવલ્લભ સુત પદરજ રતિ હોહિ,
કીજે કહા આન ઉંધે પદ તીનસો કહા સગાઇ મોહિ. ૧
જાકે મનમેં ઉગ્ર ભરમહે શ્રીવિઠ્ઠલ શ્રીગિરિધર દોય,
તાકો સંગ વિષમ વિષહુતેં ભુલે ચતુર કરો મતિ કોય. ૨
સારાસારવિચારમતોકરશ્રુતીબિચગોધનલિયોહેનિચોય;
ત્યાં નવનિત પ્રકટ પુરૂષોત્તમ,
સહજહિ ગોરસ લિયેહે વિલોય. ૩
ઉગ્ર પ્રતાપ દેખ અપને ચક્ષુ અશ્માસાર જૈસે ભેદેનતોય,
કૃષ્ણદાસ સુરતે અસુરભયે અસુરતેસુરભયેચર્ણનછોય. ૪

पांडव यज्ञ.

राग बिलावल पद १४५ मुं.

(શ્રીગોવર્દ્ધનલીલાના રાગમાં ગવાય છે.)

દાસનકે વલ્લભદાસ કહત ગોપાલ હરિ, ટેક૦
પાંડવ કીનો યજ્ઞ વિપ્ર લખ ક્રોડ જેમાંયે;
બોલ્યો ન શંખ પંચાન કૃષ્ણકું પુછન આયે;

હાથ જોર વિનતિ કરી, સુનીએ કૃપાનિધાન,
વેદવિચાર કીયો યજ્ઞકો, બોલ્યો ન શંખ પંચાન. ૧
સુન અર્જુનકે વચન, કૃષ્ણ ઉત્તર તબ દિનો;
વાકો એહા વિચાર પાપ, અજહુ નહિ ચીન્યો,
વિષ્ણુ ભક્ત આયો નહિ, યજ્ઞ તુમારે માંહ;
યજ્ઞ પુરૂષ તરપ્યો નહિ, પારથ તાતે બોલ્યો નાહિ. ૨
હમતો પુજે જાણુ વિપ્ર, સબ તે અધિકારી;
ચારો વેદ મુખ પઢે બડે ખટ કર્મ આચારી,
ઉનસું ઉત્તમ કોનહેં, હમે સુનાવો સાંખ;
બ્રાહ્મણ સો ભગવાન કહાવે, યોં વેદ વદતહેં સાખ. ૩
વેદ વચન પરમાણુ, ભેદ કછુ વાકો જાન્યો;
બ્રાહ્મણ સોઇ સત્ય બ્રહ્મ સઘળે પહેચાન્યો,
મોહી ભજે સો ઉત્તમ તજે મધ્યમ જાણુ;
ઓર સકલ સબ બાત બનાવે, બ્રહ્મ કર્મ ઉરઝાય. ૪
ચારો વેદ મુખ પઢેં કરેં ખટ કર્મ આચાર;
નહી નહી મેરા ભક્ત, શ્વપચ તું લે નીરધાર,
શ્વપચ હોય મોકું ભજે, પ્રેમ ભક્તિમાં લીન;
તે બ્રાહ્મણસો દેવ હમારો, હમ ભક્તજન આધીન. ૫
પારથ પુછે પ્રભુકું બડે, મુનીજન વ્રતધારી;
બન બેઠે તપ કરે, કરે કંદમળ ફળ આહારી,
રાત દિવસ તુમકું ભજે, પાળે કુળ આચાર;
સો કયોં નાંહી ભક્ત તુમારો, યાકો કહો વિચાર. ૬

બાલે શ્રીભગવાન ભજે, કોઉ મોકું નાંહી:
સબ માયાકું ભજે, આસ લીએ મનમાંહી.
કોઉ ચાહે સ્વર્ગકોં, કો એક ભોગ વીલાસ:
કો એક ચાહત મહાત્મ, કો એક જગતકી આસ. ૭
હમ ભુલે જદુરાય, તાહે તુમહી તે બતાવો:
અનન્ય ભક્ત નિજદાસ, કોનસોં હમહી દીખાવો:
જાકે દર્શન પ્રાયશ્ચીતકો, ભરમ કરમ મીટી જાય,
જાકે જેવેં પંચાન બોલે, એસોહે કો કુલ માંહી. ૮
અનન્ય ભક્ત નિજદાસ, આશા કછુ વાંછીત નાંહી.
તપ તીર્થ વ્રત દાન સબ દેખે મો માંહી;
સ્વર્ગ લોક ઇચ્છે નહિ, ઇચ્છે ન ભોગ વિલાસ,
મો બીન ફીકો સંતકું સબ, સો મેરો નિજદાસ. ૯
સુન અર્જુન કે બચન, કૃષ્ણ મન માંહી વિચાર્યો:
ગર્વ ગંજન ભગવાન, ઋષિઅનકો માન ઉતાર્યો,
મમ ભક્ત એક શ્વપચહેં ન્યોતર તાહી જીમાવો,
જાકે જેવેં પંચાન બોલે, કારજ તુમારો હોય. ૧૦
સેવા કરતાં સંત ચંત અંત મત આણો;
સંત જમ્યે હું જમ્યો, સંત દુઃખે દુઃખાણો,
જેતો પરદો સંતસોં એતો હમસેં જાન,
સુધ મન સેવા કીજીયે, યોં સીખ દીયે ભગવાન. ૧૧
રાજા અર્જુન ભીમ, નિકુળ સેદેવ પધારે;
કર અંબુ પ્રણામ, શીશ ચરણુન પર ડારે,

હાથ જોડ વિનતિ કરી, ચાલીએ રાજદ્વાર;
જેસેં ગ્રહ પાવન હોય મેરો, બહોત કરી મનુહાર. ૧૨
તુમ રાજા કુળ ઉચ્ચ નિચ, કુળ જન્મ હમારો;
મનમેં આવે ભ્રાંત, ચાલે નહિ ચિત્ત હમારો.
તુમ હો સંત શીરોમણિ તુમ સમાન નહીં કોય;
જાકે જેમેં પંચાન બોલે, કારજ અમારો હોય. ૧૩
વાલમીક પધરાય, રાજ મંદીરમેં લાએ
નાના વિધિ પકવાન દ્રૌપદી હાથ બનાયે,
કનક થાલ આગે ધર્યો, ધર્યો યમુના જલ આંન;
પાક પરોસ રહી પંચાલી, ભોજન લેહો ભગવાન. ૧૪
આરોગો જદુનાથ, યજ્ઞ પારપુરણ કીજે;
કર્તા હર્તા કૃષ્ણ, દાસકું શોભા દીજે,
ભોજન કીયો સબ સામટો, ગ્રાસ લીયો મુખમાંહી;
દેખ દ્રૌપદી દોષ વિચાર્યો, કુલ કરણી નહીં જાય. ૧૫
બોહયો શંખ પંચાન, ગ્રાસકે સંગહી બોહયો:
પુનઃ રહ્યો ચુપ ચુપ બહોર અંતર નહીં ખોહયો:
કોપ કૃષ્ણ કરમેં ગ્રહ્યો, શંખ કરૂં ચકચુર:
મન સુદ્ધ હોય પ્રેમ આનંદમેં કાહેન બોલે કૂર. ૧૬
શંખ કહે સુનો સ્યામ કછુ નહીં વાંક હમારો;
સાધુકો મન માંહી દ્રૌપદી દોષ વિચાર્યો,
મનમેં આણી મલીનતા, તાતેં બોહયો નાંહી;
દોડ દ્રૌપદી ચરણે લાગી; ચુક પડી મો માંહી. ૧૭

તેં કયોં આણી ભ્રાંત, સતી સું કહત મોરારી;
હમ સંતનકી જાત સંત હેં જાત હમારી,
સંતોકે હૃદયે વસું, સંતોકે મુખ ખાઉં;
સંતોકે આધીન સદાહોં સંતો હાથ બીકાઉ. ૧૯
સંત લગાયો ભોગ, ભોગ સો હમહી પાયો;
હમ પાયો સ્વાદ સકલ બ્રહ્માંડ અધાયો,
જેસેં પોષે પેડકું, ફુલકું પહોંચી જાય;
યોં સુરનર મુની નાગલોકમેં, ત્રપત ભયે જગમાંહ.૧૯
સેવા કરતાં સાધુકી, ભક્ત અંતર મત આણો;
કુલ કારન નીવાર તાહી, તુમ ઇશ્વર કરી જાનોં,
પ્રેમ મગન આનંદ શું, ચરનામૃત શીર લેહો;
ધુપદીપ નૈવેદ્ય આરતિ, ભાવે સો ભોજન દેહો. ૨૦
સંશય કીનો દુર, કૃષ્ણ સુખમેં દરસાયો;
સ્થાવર જંગમ માંહી પ્રકટ પ્રસિદ્ધ દીખાયો,
દેખતહી આશ્ચર્ય ભયો, ભૃમ ગયો સમ ભાજ;
જેજેકાર ભયો જગતમેં, રહે ચરણ સું લાજ. ૨૧
ભક્તવત્સલ ભગવાન ભક્તકી મહીમા રાખી;
જો ન આવે પતીજ, સંતો જાય પુછો સાખી,
પાંડુ કુલ પાવન કીયો, યોં કથા સુનાઈ વ્યાસ;
સબ સંતનકે ચરણુમેં, શીશ નમાવે નંદદાસ. ૨૨

राग केदारो. पद १४६ मुं.

પરમ કૃપાલ શ્રીવલ્લભ નંદન,
કરત કૃપા નિજ હાથ દે માથે,
જે જન શરણુ આયે અનુસરહી,
ગ્રહી સોંપત શ્રીગોવર્દ્ધનનાથે. ૧
પરમ ઉદાર ચતુર ચિંતામણી,
રાખત ભવ ધારા વહે સાથે;
ભજિ કૃષ્ણદાસ કાજ સબ સરહી,
જો જાને શ્રીવિઠ્ઠલનાથે.

राग बिहाग. पद १४७ मुं.

ભુલ જિન જાય મન અનંત મેરો. ટેક.
રહોં નિશદીવસ શ્રીવલ્લભાધિશ પદ,
કમલસોં લાગ બીના મલકો ચેરો. ૧
અન્ય સંબંધતે અધિક ડરપત રહોં,
સકલ સાધન હુંતે કર નિવેરો;
દેહ નિજ ગેહ યહલોક પરલોક લોં,
ભજો શીતલ ચરણુ છાંડ અરૂ ઝેરો. ૨
ઇતની માગત મહારાજ કર જોરકેં,
જેસો હોં તેસો કહાઉં તેરો;
રસિક શિર કર ધરો ભવદુઃખ પરિહરો,
કરો કરૂણા મોહિ રાખ નેરો. ૩

राग बिहाग. पद १४८ मुं.

આશરો એક દ્દઢ શ્રીવલ્લભાધિશકો, ટેક.
માનસી રીતકી મુખ્ય સેવા વ્યસન,
લોક વૈદિક ત્યાગ શરણ ગોપીશકો. ૧
દીનતા ભાવ ગુણગાન ઉદબોધ સોં,
ખોષ ત્રિય ભાવના ઉભય જાને;
કૃષ્ણ નામ સ્ફુરે પલ ન આજ્ઞા ટરેં,
કૃતી વચન વિશ્વાસ ચિત્ત આને. ૨
ભગવદીય જાન સતસંગકો અનુસરે,
ન દેખેં દોષ ઓર સત્ય ભાખેં;
પુષ્ટિ પંથ મર્મ યહ વિધિ કહે,
સદા ચિત્તમેં શ્રીદ્વારકેશ રાખે. ૩

राग बिहाग. पद १४९ मुं.

દ્દઢ ઇન ચરણન કેરો ભરોંસો. ટેક.
શ્રીવલ્લભ નખચંદ્ર છટાબીન સબજગમાંય અંધેરો. ૧
સાધન ઓર નહીં યા કલિમે, જાસો હોય નીવેરો;
સૂર કહા કહેં દ્વિધ આંધરો, બના મુલકો ચેરો. ૨

राग बिहागरो. पद १५० मुं.

મેરે તો તુમહીહો શ્રીવલ્લભસ્વામિ. ટેક.
મેરે અંતરકી ગત જાનો તુમહી અંતરજામી. ૧

તુમ સરખે નહી દિન દયાલ,
મો સરખે નહિ કામી;
રસિક વીનતી કરૂં જોડી શીષ નામી. ૨

राग बिहाग पद १५१ मुं.

જેસો હું તેસો તિહારો શ્રીવલ્લભ,
અબ જિન છાંડ દેહો મોહિ કર તે;
બાંહ ગ્રહેકી લાજ મન ધર હો,
નાહિં ભરોંસો મોહિ સાધન બલતે. ૧
તુમ ત્યજ ઔર ઠોર નહિં માકોં,
જાસોં જાય કહોં દુઃખ ભર તેઃ
રસિક શિરોમણી શ્રીવલ્લભ પ્રભુ,
રાખો મોહિ ચરણ શરણ ભવ ડરતેં. ૨

राग कान्हरो, पद १५२ मुं.

શ્રીવલ્લભ મેરિ કૃત જીન દેખો. ટેક.
છિનું છિનું મેં અપરાધ પડતહેં ગિનત ન આવેલેખો.૧
નિરાધાર કે નાથ પ્રભુ તુમ, અપુનો બરદ બીસેકો;
રસિકપ્રિતમજુકી ઇતનીવિનતીકૃપાદષ્ટિ અબપેખો. ૨

राग बिहाग पद १५३ मुं.

અદભુત નિદ્રા આઈ મંડલીમે, ટેક.
દર્શન ચરણનશબ્દ સુનતહી, તબહી આંખ ખુલાઇ. ૧

એગ ઉઠો પ્રસાદ મંટાવો, લે અપને ઘર જાઈ;
સૂરદાસ કહે જો સુન્યો સો, પુસ્તક માંહી સમાઈ. ૨

राग त्रिहाग. पद १५४ मुं.

શ્રીવલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભદેવ હમારે સ્હાય. (૨)
ઉઠત વલ્લભ બેઠત વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભ કહેત કહા તેરો જાય. ૧
જાગત વલ્લભ સોવત વલ્લભ, (૨)
શ્રીવલ્લભ સોં મેરી પ્રીત સદાય. ૨
સાધન વલ્લભ તીર્થ વલ્લભ,
શ્રીવલ્લભ નામ નવ નિધિ પાય. (૨) ૩
દાસ કહે હું ઓર ન માગું,
શ્રીવલ્લભ ચરણકમલ શિર નાય. (૨) ૪

पद १५५ मुं.

જય શ્રીકૃષ્ણરે ભાઈ, બોલો બોલો વૈષ્ણવરાઈ;
તેથી કલિમલ જાય નસાઈ. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૧
વલ્લભી વૈષ્ણવની એ રીત, જયશ્રીકૃષ્ણ ઘણા પવિત્ર;
તેથી પ્રસન્ન થાય નવનિત. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૨
જેણે જય શ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તે તો અડસઠતીરથ નાહ્યા;
તેથી પરમ પદાર્થ પાયા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૩
નામ તણો પ્રતાપજ મોટો, તેથી આ જગ લાગેછે ખોટો;

સર્વે વ્રજભુમીમાં લોટો. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૪
જેજનજસોદાજીધણુંજાણે, એમ તાસુતનોઉદયવખાણે;
મનમાં મેહેર કરીને માને. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૫
જશોદા સુતને પાનકરાવે ગોપીજન સહુ આનંદ પામે;
વ્હાલો મારો વ્રજમાં લાડ લડાવે. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૬
સુતતોપારણામાંથીજાગ્યા, સહુગોપીજનઆનંદપામ્યા;
વ્હાલે મારા તનના તાપ સમાવ્યા. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૭
વૃંદાવનની રે વાટે, માર્ગ રોકો છો શા માટે;
વ્હાલે મારે રાસ રમાડયા રાતે. જય શ્રીકૃષ્ણ. ૮
જેણે જયશ્રીકૃષ્ણ ગાયા, તેની સફળ થઇ છે કાયા;
તે તો પાંચ પદાર્થ પાયા, જય શ્રીકૃષ્ણ. ૯
રાખો ચરણકમલની છાંય, તેના ભવનો ફેરો જાય;
તે તો વલ્લભદાસ ગુણ ગાય. શ્રીકૃષ્ણ. ૧૦

सुती वखते गावानुं.

पद १५६ मुं.

જય શ્રીવલ્લભ જયશ્રીવિઠ્ઠલ, જયશ્રીયમુનાશ્રીનાથજી.
કલિયુગના તો જીવ ઉદ્ધાર્યા; મસ્તક ધરીયા હાથજી.
વૈષ્ણવ જનપર કૃપા કરીને, દેજો વ્રજમાં વાસજી.
આગેપાછે ગૌ બીરાજે, બીચમેં સારો નાથજી.

મોર મુકુટ પિતાંબર સોહિયે, મોરલી સોહે હાથજી.
જયશ્રીગિરિધર જય શ્રીગોવિંદ, જયશ્રી બાલકૃષ્ણજી.
જય શ્રીગોકુલપતિ, જય શ્રીરઘુપતિ,
જય શ્રીયદુપતી, શ્રીઘનશ્યામજી.
શ્રીગોકુલવારે નાથ મેરી દોરી તુમારે હાથજી.
જયશ્રીજમુનાશ્રીગોવર્દ્ધનનાથ, મહાપ્રભુ શ્રીવિઠ્ઠલનાથ.
જય જય શ્રીગોકુલેશ શેષ ન રહે કલેશ,
ક્ષણુંક્ષણું રળપળસ્મરણુ કીજે નામનિરંતર લીજેજી.
ચરણુશરણુરાખેમારોવ્હાલો,શ્રીગોકુળમાં અવતરીયેજી.
શ્રીગોકુલમાં તો વાસો વસિએ, સંત સમાગમકરીએજી.
શ્રીવલ્લભ વલ્લભ મુખથી કહીયે, તોભવસાગરતરીયેજી.
નિત્યપ્રતિરમણુરેતીમાંનાહીયેગુલાબછડીદર્શનકરિયેજી.
જે દર્શન બ્રહ્માને દુર્લભ, તે અપને અંગે કરીયેજી.
શ્રીવૃંદાવન શ્રીગોવર્દ્ધનધામ, રાધા માધવ સુંદરશ્યામ
હરિદાસ હરિજનકો સેવક, દર્શન દીજે આઠો જામ.
શ્રીવલ્લભયુગયુગરાજ કરો, શ્રીવલ્લભવિઠ્ઠલ ગોપીનાથ.
દેવકીનંદન શ્રીરઘુનાથ, યશોદાનંદન નંદ કીશોર.
શ્રીમુરલીધર માખણુ ચોર,
સુરદાસ. કૃષ્ણુદાસજી. પરમાનંદ કુંભનદાસજી;
ચિત્તસ્વામિ ગોવિંદ શ્રીવલ્લભદેવકી જય.
પ્રાણુ પ્યારેકી જય. શ્રીગોવર્દ્ધનનાથકી જય.
ચોરાશી વૈષ્ણુવકી જય, બસેંબાવન વૈષ્ણુવકી જય.

શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકી જય,
આપ અપને ગુરૂ દેવકી જય.

एटलुं कही हाथ पग धोइ शुद्ध मने चर्णामृत लेइ सुइ जवुं.

अथ सूरपाचिशी.

पद १५७ मुं.

મનરે તું કર માધોસોં પ્રીત, ટેક.
કામ, ક્રોધ, મદ, લોભ, સાધા છાંડ સકલ વિપરીત. ૧
ભોંરા જોગી વન ભ્રમેરે, મોદન માને આપ;
સબ કુસુમનકું નિરસ કરેરે, કમલ બંધાવે આપ. ૨
સુન પરમિત પ્રિય પ્રેમકી, રે ચાતક ચિતવે વાર;
ઘન આશા સબ દુઃખ સહેરે, અનતન યાંચે દ્વાર. ૩
દેખો કરની કમલકીરે, કીનો રવિસોં હેત,
પ્રાણુ તજે પ્રેમ ના તજેરે, સુકયો સરહિ સમેત. ૪
દીપક પીર ન જાનહીંરે, પાવક પરત પતંગ;
તન તો તિન જવાલા જર્યોરે, ચિત ન ભયો રસભંગ. ૫
મીન વિયોગ ન સહિ સકેરે, નિર ન બુઝે વાત;
દેખ તું તાકી ગતિરે, રતિ ન ઘટે તન જાત, ૬

પરનપરે વા પ્રેમકીરે, ચિતલે ચઢત અકાસ,
તહાં ચઢતાહિજુ દેખહીરે, ભુપર તજત ઉસાસ. ૭
સુમિર સ્નેહ કુરંગકોરે, શ્રવણ ન રાચ્યો રાગ;
ધર ન સકયો પગ પિછ મનોરે સરસન મુખ ઉરલાગ. ૮
દેખ જડતા જડ નારિકીરે, જરત પ્રેતકે સંગ;
ચિતાનચિત ફીકો ભયોરે, રાચી પિયકે રંગ. ૯
લોક વેદ વરજે સબેરે, નયન ન દેખે ત્રાસ;
ચોર ન છુચે ચોરી તજેરે, સબ ઉર સહેત વિનાસ. ૧૦
સબ રસકો રસ પ્રેમ હેરે વિષઇ ખેલે સાર;
તન મન ધન જોબન ખસ્યોરે, તોઉ ન માની હાર. ૧૧
તેંતો રત્ન પાયો ભલોરે, જાન્યો ન સાધન સાજ;
પ્રેમકથા અનુદિન સુનીરે, તોઉ ન ઉપજી લાજ. ૧૨
સદા સંગાતી આપુનેરે, જીયેકે જીવન પ્રાણ;
સો વિસાર્યો તેં સહજહીરે, હરિ ઇશ્વર ભગવાન. ૧૩
વેદ પુરાણ સ્મૃતિ સબેરે, સુરમુનિ સેવે જાહિ;
મહા મોહ અજ્ઞાનમેરે, કયો ન સંભારે તાહિ. ૧૪
ખગમૃગ મીન પતગ લોરે, મેં સોધે સબ ઠોર;
જલથલ જીવ જીતે કિતેરે, કહું કહાં લગિ ઓર. ૧૫
પ્રભુ પુરણ પાવન સખારે, પ્રાણનહીકે નાથ;
પરમ કૃપાલ દયાલ દયાનિધિ, જીવન જાકે હાથ. ૧૬
ગર્ભવાસ અતિ ત્રાસમેરે, જહાં ન એકો અંગ;
સુન સઠ તેરે પ્રાણપતિરે, તહાં ન છાંડયો સંગ. ૧૭

દીનરાત પોખત રહેરે, જૈસેં ચોલી પાન;
વા દુઃખ તેં તોહિ કાઢિકેરે, ગહિ દીનો પયપાન. ૧૮
જિહિં જડ તેં ચૈતન્ય કિયોરે, રચો ગુણ તત્વનિધાન;
ચરણ ચિકુર કર નખ દિયેરે, નયન નાસિકા કાન. ૧૯
અસન વચન બહું વિધિ દીયેરે, ઔસર ઔસર આન;
માતાપિતા સૈયા મિલેરે, નઈ રૂચિ નઈ પહિચાન. ૨૦
સજન કુટુંબ પર કર વઢયોરે, સુત દારા ધન ધામ;
મહામોહ વિષઈ ભયોરે, ચિત આકર્ષ્યો કામ. ૨૧
ખાનપાન પરધાન મેરે, જો વન ગયો સબ વીત;
જયોં વીટ પરત્રિય સંગ વસ્યોરે, ભોર ભયે ભયભીત. ૨૨
જૈસેં સુખહી ધન બઢયોરે, તૈસેં તનહિ અનંગ;
ધુમ બઢયો લોચન ખસ્યોરે, સખાન સૂઝયો સંગ. ૨૩
જમ જાહ્યો સબ જગ સુન્યોરે, બાઢયો, અયશઅપાર;
વીચન કાહુ જબ કિયોરે, યમ દુતન દીની માર. ૨૪
કો જાને કેવાર મુઓરે, એસો કુમતિ કુમીચ;
હરિસોં હેત વિસરિકેરે, સુખ ચાહત હેં નીચ. ૨૫
જોપેં જીય લજ્યા નહીંરે, કહા કહું સોવાર;
એકો અંગન હરિ ભજોરે, સુન શઠ સુર ગવહાર. ૨૬

સમાપ્ત.

*

એક દેસહાયક નવલકથા.

કુંજ-કિશોરી.

દશા ફરે ત્યારે બુદ્ધિ ફરે એ પ્રમાણે અધમ મનુષ્યોની બુદ્ધિ પાપ કર્મમાં કેટલી બધી પ્રવૃત્ત થાય છે, અને તેથી આગળ ઉપર કેવું ભયંકર પરિણામ આવે છે. સત્યવાદીજનોને શિરે અનહદ સંકટો આવી પડવા છતાં હીંમતથી તે સંકટોને દૂર કરી પાપીઓની પ્રપંચ જાળને કેવી રીતે તોડે છે તેનો આબેહુબ ચિતાર ચિતરવામાં આવ્યો છે. આ નવલકથાના પ્રત્યેક પાત્રનું વર્તન વાંચી મનન કરવા યોગ્ય છે. જો તમારે નીતિનો માર્ગ જાણવો હોય, પુત્ર પુત્રીઓના હૃદયમાં જ્ઞાનની ઉંડી છાપ બેસાડવી હોય, પાપીનો જુલ્મ જોવો હોય, આનંદ સાથે નીતિ રિતીનું યથાર્થ જ્ઞાન ગ્રહણ કરી, સંસારને ઉજ્વળ બનાવવો હોય તો એક વાર કુંજ-કિશોરી અવશ્ય વાંચો સુંદર છપાઈ ઉત્તમ કાગળ તથા સોનેરી પાકું પુઠું. **કીંમત માત્ર રૂ. ૨-૪-૦** પોસ્ટેજ જુદું.

મળવાનું ઠેકાણું:-

સાકરલાલ બુલાખીદાસ બુકસેલર.

રીચીરોડ–**અમદાવાદ.**